НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

СЕРІЯ «АКАДЕМІКИ НАПН УКРАЇНИ»
ВИПУСК 37

ЛАРИСА ДМИТРІВНА БЕРЕЗІВСЬКА:

історик, педагог, бібліотекознавець

Біобібліографічний довідник

Вінниця
ТВОРИ
2025

УДК 016:929+37(092)]Березівська
Б 48

Рекомендовано вченою радою
Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського
(протокол № 11 від 10.07.2025 р.)

Упорядники: ***Пономаренко Л. О.***, кандидат наук із соціальних комунікацій, заступник директора з наукової роботи, старший науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів і методичного супроводу освітянських бібліотек ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Демида Є. Ф., молодший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Деревянко Т. М., молодший науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Павленко Т. С., науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського
Середа Х. В., науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Науковий редактор ***Пономаренко Л. О.***, кандидат наук із соціальних комунікацій, заступник директора з наукової роботи, старший науковий співробітник відділу науково-освітніх інформаційних ресурсів і методичного супроводу освітянських бібліотек ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

Рецензенти: ***Головко М. В.***, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора з наукової роботи Інституту педагогіки НАПН України

Добко Т. В., доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, завідувач відділу довідково-бібліографічного обслуговування Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

Б 48 Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець : біобібліогр. довід. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Демида Є. Ф., Деревянко Т. М., Павленко Т. С., Середа Х. В. ; наук. ред. Пономаренко Л. О.]. – Електрон. вид. – Вінниця : ТВОРИ, 2025. – 311 с. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 37).

Біобібліографічний довідник із серії «Академіки НАПН України» присвячено професійній діяльності Лариси Дмитрівни Березівської, доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) Національної академії педагогічних наук України, заслуженого діяча науки і техніки України, директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. У виданні представлено науковий доробок ученої за 30-річний період її діяльності (1995–2025): монографії, навчальні посібники, довідкові видання, статті в продовжуваних та періодичних виданнях, матеріалах конференцій тощо.

Видання адресовано науковим, науково-педагогічним, педагогічним і бібліотечним працівникам, здобувачам освіти та всім, хто цікавиться питаннями педагогіки, зокрема історії освіти, педагогіки, інформаційної діяльності наукових бібліотек.

УДК 016:929+37(092)]Березівська

ISBN 978-617-552-905-8

© Державна науково-педагогічна бібліотека України
імені В. О. Сухомлинського, 2025

NATIONAL ACADEMY OF EDUCATIONAL SCIENCES OF UKRAINE

V. SUKHOMLYNSKYI STATE SCIENTIFIC AND EDUCATIONAL LIBRARY OF UKRAINE

SERIES ‘‘ACADEMICIANS OF THE NAES OF UKRAINE’’
ISSUE 37

LARYSA DMYTRIVNA BEREZIVSKA:

Historian, Pedagogue, Librarian

Biobibliographic Reference Book

Vinnytsia
TVORY
2025

UDC 016:929+37(092]Berezivska

Recommended by the Academic Council
of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine
(Protocol No. 11 dated July 10, 2025)

Compilers: ***Ponomarenko L. O.***, PhD of Social Communications, Deputy Director for Scientific Work, Senior Researcher at the Department of Scientific and Educational Information Resources and Methodological Support for Educational Libraries of the V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine
Demyda Ye. F., Junior Researcher, Department of Pedagogical Sources and Biographistics of the V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine
Derevianko T. M., Junior Researcher, Department of Pedagogical Sources and Biographistics of the V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine
Pavlenko T. S., Researcher, Department of Pedagogical Sources and Biographistics of the V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine
Sereda Kh. V., Researcher, Department of Pedagogical Sources and Biographistics of the V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine

Scientific Editor ***Ponomarenko L. O.***, PhD of Social Communications, Deputy Director for Scientific Work, Senior Researcher at the Department of Scientific and Educational Information Resources and Methodological Support for Educational Libraries of the V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine

Reviewers: ***Golovko M. V.***, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Corresponding member of the NAES of Ukraine, Deputy Director for Scientific Work at the Institute of Pedagogy of the NAES of Ukraine

Dobko T. V., Doctor of Social Communications, Senior Researcher, Head of the Reference and Bibliographic Services Department at the V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

Larysa Dmytrivna Berezivska: Historian, Pedagogue, Librarian : Biobibliogr. Ref. Book / NAES of Ukraine, V. Sukhomlynskyi SSEL of Ukraine ; [comp. by Ponomarenko L. O., Ye. F. Demyda, T. M. Derevianko, T. S. Pavlenko, Kh. V. Sereda ; sci. ed. Ponomarenko L. O.]. – Electronic ed. – Vinnytsia : TVORY, 2025. – 311 p. – (Series "Academicians of the NAES of Ukraine" ; iss. 37).

Biobibliographic reference book from the series "Academicians of the NAES of Ukraine" is dedicated to the professional activities of Larysa Dmytrivna Berezivska, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Full Member (Academician) of the National Academy of Educational Sciences of Ukraine, Honoured Worker of Science and Technology of Ukraine, Director of the V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine of the NAES of Ukraine. The publication presents the scientific achievements of the scientist over a 30-year period of her activity (1995–2025): monographs, educational manuals, reference publications, articles in continuing and periodical publications, conference materials, etc.

The publication is intended for scientific, scientific-pedagogical, pedagogical and library workers, students and anyone interested in issues of pedagogy, in particular the history of education, pedagogy and the information activities of scientific libraries.

UDC 016:929+37(092]Berezivska

ISBN 978-617-552-905-8

© V. Sukhomlynskyi State Scientific and Educational Library of Ukraine, 2025

Лариса Дмитрівна Березівська

доктор педагогічних наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України, заслужений діяч науки і техніки України

ЗМІСТ

Від упорядників ……... 8

Тетяна Гавриленко, Лариса Пономаренко. Лариса Дмитрівна Березівська. Служіння істині й історії …… 11

Тетяна Добко. Тримати вогонь знань ……... 31

Основні дати життя та діяльності Л. Д. Березівської …….. 32

Відзнаки ……... 36

Участь Л. Д. Березівської в науково-практичних заходах …….. 40

Розділ І. Хронологічний покажчик праць Л. Д. Березівської …… 77

Розділ ІІ. Література про життя та діяльність Л. Д. Березівської …….. 197

Розділ ІІІ. Наукова школа Л. Д. Березівської ……... 267

Розділ IV. Л. Д. Березівська – офіційний опонент на захисті дисертацій, представлених до здобуття наукового ступеня доктора, кандидата наук …. 269

Іменний покажчик ……... 275

Абетковий покажчик назв праць Л. Д. Березівської та видань за редакцією вченої …… 284

Список скорочень ……... 311

CONTENTS

From the Compilers …….. 8

Tetiana Havrylenko, Larysa Ponomarenko. Larysa Dmytrivna Berezivska. Devotion to Truth and History ……. 11

Tetiana Dobko. To Hold the Fire of Knowledge ……. 31

The Main Dates of L. D. Berezivska's Life and Activities ……... 32

Awards …….. 36

Participation of L. D. Berezivska in Scientific and Practical Events …… 40

Chapter I. Chronological Index of Works by L. D. Berezivska ……... 77

Chapter II. Literature About L. D. Berezivska's Life and Activities …… 197

Chapter III. Scientific School of L. D. Berezivska ……... 267

Chapter IV. L. D. Berezivska as an Official Opponent in the Defense of Dissertations Submitted for the Degree of a Doctor, Candidate of Sciences ….. 269

Name Index ……... 275

Alphabetical Index of the Names of L. D. Berezivska's Works and Publications Edited by the Scientist …….. 284

List of Abbreviations …… 311

ВІД УПОРЯДНИКІВ

37-й випуск біобібліографічного довідника з серії «Академіки НАПН України» присвячено науковій та науково-педагогічній діяльності Лариси Дмитрівни Березівської, історика, педагога, бібліотекознавця, доктора педагогічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, дійсного члена (академіка) НАПН України, директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України.

Л. Д. Березівська – відома в Україні та за її межами вчена в галузі історії освіти, педагогіки. Вона зробила вагомий внесок у дослідження таких актуальних проблем історико-педагогічної науки, як методологія історико-педагогічної науки; історія державної освітньої політики; реформування шкільної освіти; розвиток громадсько-педагогічного руху; діяльність новаторських освітньо-виховних навчальних закладів в Україні; диференційований підхід до організації педагогічного процесу в історії української школи; педагогічне джерелознавство; педагогічна біографіка. Дослідниця обґрунтувала важливість історії педагогіки як науки та як навчальної дисципліни в структурі педагогічної освіти.

Розроблена Л. Д. Березівською методологія вивчення історії реформування освітньої галузі (системно-хронологічний аналіз, періодизація як методологічний інструментарій, логіко-структурна модель аналізу, типологія реформ за критеріями як дослідницьке знаряддя) допомогла здобути цілісне теоретичне знання про трансформування шкільної освіти в Україні у XX ст. і широко використовується для висвітлення історії освітніх процесів та явищ.

Нині Лариса Дмитрівна розвиває започатковані нею напрями історико-педагогічних розвідок (реформування загальної середньої освіти України крізь призму джерелознавства; педагогічне джерелознавство як міждисциплінарна галузь науки та метод пізнання), досліджує теоретико-методологічні засади інформаційного забезпечення сфери освіти та науки; керує наповненням електронного інформаційно-бібліографічного ресурсу «Педагоги України та світу». Вона є автором і співавтором понад 500 наукових праць.

Під її керівництвом Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського утвердилася як наукова установа та лідер інформаційного забезпечення освіти, педагогіки, психології. Л. Д. Березівська – засновник кімнати-музею рідкісної книги, музейної експозиції «ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: історія і сучасність», очільник та автор низки цифрових ресурсів («Педагоги України та світу» та ін.), онлайн-проєктів,

засновник і головний редактор електронного періодичного видання «Науково-педагогічні студії» категорії «Б».

У довіднику представлено науковий доробок ученої за 1995–2025 рр. Крім того, до видання ввійшли відомості про наукову школу дослідниці, а також матеріали про наукову, науково-організаційну та громадську діяльність Л. Д. Березівської.

Біографічні віхи, наукові здобутки, науково-інформаційна й організаційна діяльність висвітлені в статті «Лариса Дмитрівна Березівська. Служіння істині й історії» (Т. Л. Гавриленко, Л. О. Пономаренко).

Окремо представлено основні дати життя та діяльності дослідниці в хронологічному порядку. Нижче подано перелік науково-практичних заходів, у яких вона взяла участь, згрупованих за прямою хронологією.

Основна частина біобібліографічного довідника складається з чотирьох розділів, які мають суцільну нумерацію бібліографічних записів.

Розділ І «Хронологічний покажчик праць Л. Д. Березівської» містить бібліографічні записи праць, зокрема монографій, навчальних посібників, статей, надрукованих у продовжуваних, періодичних і довідкових виданнях, матеріалах наукових конференцій тощо, написаних як одноосібно, так і в співавторстві. Їх систематизовано в хронологічному порядку – за прямою хронологією з виділенням років видання, а в межах року – за видами документів:

– книги (наукові, навчальні, довідкові видання);

– частини монографій, публікації в неперіодичних, періодичних і продовжуваних виданнях, електронні презентації доповідей на наукових заходах;

– рецензії (позначка *«Рец.»*);

– видання, у яких учена є упорядником або одним із упорядників (позначка *«Упоряд.»*);

– матеріали, у підготовці яких учена брала участь (позначка *«Підгот.»*);

– наукові праці, у яких учена є науковим керівником (консультантом) (позначка *«Наук. керівник», «Наук. консультант»*);

– праці за редакцією Л. Д. Березівської (позначка *«Ред.»*), у підготовці яких учена брала участь як редактор, заступник головного редактора або член редколегії, редакційної або наукової ради;

– праці, у рецензуванні яких учена брала участь (позначка *«Рецензент»*);

– праці, за випуск яких була відповідальною Л. Д. Березівська (позначка *«Відп. за вип.»*).

Документи одного виду згруповано за абеткою.

Розділ ІІ «Література про життя та діяльність Л. Д. Березівської» висвітлює публікації про наукову, науково-педагогічну й громадську діяльність Лариси Дмитрівни. Матеріал розміщено в хронологічному порядку, а в межах року – за абеткою прізвищ авторів або назв праць.

У розділі ІІІ «Наукова школа Л. Д. Березівської» вміщено відомості про автореферати дисертацій дослідників, підготовлених під науковим керівництвом або консультуванням Л. Д. Березівської. Він складається з двох підрозділів: «Доктори наук» і «Кандидати наук», у яких документи подано за прямою хронологією, у межах року – за абеткою прізвищ авторів.

До розділу ІV «Л. Д. Березівська – офіційний опонент на захисті дисертацій, представлених до здобуття наукового ступеня доктора, кандидата наук» увійшли бібліографічні записи авторефератів дисертацій, офіційним опонентом під час захисту яких була Лариса Дмитрівна. Розміщення документів здійснено у двох підрозділах («Доктори наук» і «Кандидати наук») за прямою хронологією, а в межах року – за абеткою прізвищ авторів.

Допоміжний апарат біобібліографічного довідника представлено:

– іменним покажчиком, у якому наведено прізвища співавторів Л. Д. Березівської, упорядників, редакторів та інших осіб, зазначених у бібліографічних записах;

– абетковим покажчиком назв праць Л. Д. Березівської та видань за редакцією вченої (зокрема, як упорядника, керівника онлайн-проєктів), який містить посилання на позиції бібліографічних записів розділу І «Хронологічний покажчик праць Л. Д. Березівської»;

– списком скорочень.

Бібліографічний опис і скорочення слів здійснено згідно з чинними державними стандартами України. Для підготовки довідника використано фонди Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого та інших державних бібліотек України, інтернет-ресурси. Публікації, відомості про які ввійшли до довідника, було переглянуто de visu. У бібліографічних записах документів, тексти яких доступні в глобальній мережі, наведено гіперпосилання.

Біобібліографічний довідник адресовано науковим, науково-педагогічним, педагогічним і бібліотечним працівникам, здобувачам вищої освіти й усім, хто цікавиться питаннями педагогіки, зокрема історії освіти, педагогіки, а також інформаційної діяльності наукових бібліотек.

ЛАРИСА ДМИТРІВНА БЕРЕЗІВСЬКА. СЛУЖІННЯ ІСТИНІ Й ІСТОРІЇ[1]

Лариса Дмитрівна Березівська – історикиня, педагогиня, бібліотекознавиця, фахівчиня з теорії та історії освіти, докторка педагогічних наук (2009), професорка (2011), дійсна членкиня (академік) НАПН України (2025), заслужена діячка науки і техніки України (2015), директорка Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України.

Лариса Дмитрівна народилася 21 вересня 1965 р. у м. Переяслав-Хмельницькому (нині – м. Переяслав) Київської області. Після закінчення із золотою медаллю середньої школи № 2 вступила на історичний факультет знаного в Україні та за її межами закладу вищої освіти – Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка (нині – Київський національний університет імені Тараса Шевченка). У студентські роки її полонила історія України, вже тоді вона реалізовувала своє захоплення в перших наукових розвідках, багато працювала в бібліотеках та архівних установах, що й визначило її становлення як науковця.

Успішно завершивши навчання в університеті й здобувши спеціальність історика, викладача історії та суспільствознавства, Лариса Дмитрівна присвятила себе педагогіці. Упродовж 1987–1995 рр. викладала історію в Петропавлівсько-Борщагівській середній школі Києво-Святошинського району Київської області. Водночас наука так само вабила її. У 1995 р. вона розпочала роботу в Інституті педагогіки АПН України на посаді наукового співробітника лабораторії впровадження педагогічних інновацій. Через рік вступила до аспірантури. Завдяки наполегливій та інтенсивній праці, дослідницьким здібностям Л. Д. Березівська в 1998 р. достроково завершила навчання в аспірантурі й захистила кандидатську дисертацію на тему «Проблеми освіти та виховання в діяльності київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – початок XX ст.)» за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки (науковий керівник – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник М. Я. Антонець). За матеріалами дисертації вийшла монографія «Освітньо-виховна діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.)» (1999), яка стала підґрунтям для науковців

[1] Гавриленко Т. Л., Страйгородська Л. І. «Лариса Дмитрівна Березівська: біографічний нарис» (2020) доповнено (Т. Г., Л. П.): Гавриленко Т., Страйгородська Л. Лариса Дмитрівна Березівська: біографічний нарис. *Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець* : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Київ, 2020. С. 12–24. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723032/ (дата звернення: 15.06.2025).

у подальших дослідженнях із питань розвитку освіти та педагогічної думки в Україні другої половини XIX – початку XX ст.[2].

Маючи на меті глибоко вивчити історію української освіти, Л. Д. Березівська з 1998 р. до 2014 р. працювала в лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України: науковим, старшим науковим співробітником (1998–2000), завідувачем (2000–2003), провідним (2004–2009) і головним науковим співробітником (2009–2014). Упродовж 2003–2004 рр. та 2011–2014 рр. була вченим секретарем Інституту педагогіки НАПН України. Із 2001 р. за сумісництвом викладає різні курси («Історія України», «Українознавство», «Історія освіти та педагогічної думки України», «Історія освітньо-виховних систем» та ін.) у закладах вищої освіти України. Як бачимо, діяльність Лариси Дмитрівни є багатоаспектною: учитель, науковець, викладач, керівник.

Важливою подією стало започаткування в 2001 р. за ініціативи завідувача лабораторії теорії та історії педагогіки Л. Д. Березівської й підтримки Відділення теорії та історії педагогіки АПН України (нині – Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України) щорічних всеукраїнських історико-педагогічних заходів. Учасники Першого Всеукраїнського науково-практичного семінару «Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя» (11–12 грудня 2001 р., м. Київ) схвалили рішення про створення Товариства істориків педагогіки. Відтоді історико-педагогічні конференції, які гуртують істориків освіти довкола актуальних наукових проблем, – добра традиція.

Відповідно до наукової тематики лабораторії історії педагогіки спільно з такими дослідниками, як М. Я. Антонець, Н. Б. Антонець, Л. С. Бондар, Н. М. Гупан, Н. П. Дічек, Н. П. Калениченко, Т. О. Самоплавська, О. В. Сухомлинська, С. М. Шевченко, М. Д. Ярмаченко та ін., Лариса Дмитрівна виконувала наукові дослідження Інституту педагогіки НАПН України, зокрема: «Українська педагогіка в персоналіях» (1998–2000); «Розвиток ідей про національну освіту та виховання в творчій спадщині українських педагогів (X–XX ст.)» (2001–2003); «Педагогічні основи реформування шкільної освіти в Україні (середина XIX – перша половина XX ст.)» (2004–2006); «Розвиток новаторських навчально-виховних закладів України у XX ст.» (2007–2009); «Диференційований підхід до організації педагогічного процесу в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.)» (2010–2012); «Організація навчального процесу в історії вітчизняної школи: від уніфікації до диференціації (40–80-ті рр. XX ст.)» (2013–2015).

[2] Березівська Л. Д. Освітньо-виховна діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.). Київ : Молодь. 1999. 191 с.

У цей період науковиця зосередилася на дослідженні розвитку громадсько-педагогічного руху в Україні в XIX–XX ст.; внеску педагогів, громадсько-освітніх діячів у поступ українського шкільництва; діяльності новаторських закладів освіти в Україні; диференційованому підході до організації педагогічного процесу в історії української школи.

Водночас Л. Д. Березівська започаткувала новий перспективний напрям історико-педагогічних досліджень – вивчення історії освітніх реформ і контрреформ в Україні. Цій проблемі присвячено її докторську дисертацію «Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті»[3], яку Лариса Дмитрівна блискуче захистила 2009 р. у спеціалізованій вченій раді Інституту педагогіки НАПН України під науковим консультуванням академіка О. В. Сухомлинської. Методологія вивчення історії реформування освітньої галузі, яку розробила Л. Д. Березівська, надала змогу отримати цілісне теоретичне знання про трансформування шкільної освіти в Україні у XX ст. Нині її використовують для висвітлення освітніх реформ інших історичних періодів та добору теоретико-методологічного інструментарію історико-педагогічних досліджень певних процесів, феноменів і явищ. Вагомим внеском у розвиток педагогіки стало введення до наукового обігу численних маловідомих і невідомих архівних документів, історичних фактів[4].

Предметом наукового дослідження вченої є також педагогічна біографіка. У працях Л. Д. Березівської розкрито внесок українських освітян, громадських діячів минулого в розвиток педагогічної науки, а саме: А. Д. Бондаря, Л. Д. Булаховського, П. К. Волинського, О. А. Захаренка, А. І. Зільберштейна, О. Р. Мазуркевича, В. І. Масальського, А. П. Медушевського, В. О. Онищука, В. І. Помагайби, С. Ф. Русової, О. Я. Савченко, Н. Ф. Скрипченко, В. О. Сухомлинського, І. Ф. Тесленка, І. Г. Ткаченка, Д. О. Тхоржевського, К. Д. Ушинського, І. Я. Франка, П. Р. Чамати, Я. Ф. Чепіги, Є. Х. Чикаленка та ін. На особливу увагу заслуговує вивчення біографії та науково-педагогічної спадщини українського педагога, психолога, громадського діяча, фундатора української національної школи Якова Феофановича Чепіги (Зеленкевича);

[3] Березівська Л. Д. Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті : дис. ... д-ра пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ін-т педагогіки АПН України. Київ, 2009. 871 арк. URL: https://uacademic.info/ua/document/0509U000335 (дата звернення: 01.05.2025).

[4] Березівська Л. Д. Реформи шкільної освіти в Україні у XX столітті: документи, матеріали і коментарі : хрестоматія : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ін-т педагогіки НАПН України. Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. 383 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9770/ (дата звернення: 01.05.2025).

упорядкування праць вченого та підготовка оригінального навчального посібника, у якому представлено його вибрані твори[5].

Сьогодні науковий доробок Л. Д. Березівської становить понад 500 наукових праць, серед яких *12 монографій* – дві одноосібні: «Освітньо-виховна діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.)» (1999)[6], «Реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті» (2008)[7] і десять у співавторстві: «Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.)» (2013)[8], «Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія» (2013)[9], «Педагогічно-просвітницька діяльність громадських організацій України (друга половина XIX – початок XX ст.)» (2015)[10], «Василь Сухомлинський в діалозі з сучасністю» (2020)[11], «Trends and Prospects of the Education System and Educators' Professional Training Development» (2020)[12], «National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine» (2021)[13] та ін.; *11 навчальних посібників* для закладів вищої педагогічної освіти – три одноосібні: «Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф.: вибрані педагогічні твори» (2006)[14], «Реформи шкільної освіти в Україні у XX столітті:

[5] Чепіга Я. Ф. Вибрані педагогічні твори : навч. посіб. / Ін-т педагогіки АПН України ; упоряд., наук. ред., авт. передм. і вступ. ст. Л. Д. Березівська. Харків : ОВС, 2006. 327 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/Chepiga_select.pdf (дата звернення: 01.05.2025).

[6] Березівська Л. Д. Освітньо-виховна діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.) : монографія. Київ : Молодь, 1999. 191 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731254/ (дата звернення: 01.05.2025).

[7] Березівська Л. Д. Реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті : монографія / Ін-т педагогіки АПН України. Київ : Богданова А. М., 2008. 405 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731185/ (дата звернення: 01.05.2025).

[8] Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.) : монографія / НАПН України, Ін-т педагогіки. Київ : Пед. думка, 2013. 637 с. URL: https://surl.li/wenjmg (дата звернення: 01.05.2025).

[9] Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / НАПН України та ін. ; за ред. Василя Кременя та ін. Київ : Едельвейс, 2013. 459 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711911/ (дата звернення: 01.05.2025).

[10] Педагогічно-просвітницька діяльність громадських організацій України (друга половина XIX – початок XX століття) : монографія. Умань : Жовтий О. О., 2015. 417 с.

[11] Василь Сухомлинський в діалозі з сучасністю : монографія / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Івано-Франківськ : Кушнір Г. М., 2020. 239 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/729917/ (дата звернення: 01.05.2025).

[12] Trends and Prospects of the Education System and Educators' Professional Training Development : collective monogr. / ed.: Mariia Oliinyk, Otilia Clipa, Małgorzata Stawiak-Ososińska. România : Lumen Publ. House, 2020. 535 p. DOI: http://dx.doi.org/10.18662/978-1-910129-28-9.

[13] National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine : a monograph / NAES of Ukraine ; ed. by Vasyl Kremen. Kyiv : KONVI PRINT, 2021. 383 p. DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-en.

[14] Чепіга Я. Ф. Вибрані педагогічні твори : навч. посіб. / Ін-т педагогіки АПН України ; упоряд., наук. ред., авт. передм. і вступ. ст. Л. Д. Березівська. Харків : ОВС, 2006.

документи, матеріали і коментарі» (2011, з грифом МОН України)[15], «Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (ХХ – початок ХХІ ст.)» (2024)[16] і вісім у співавторстві: «Маловідомі першоджерела української педагогіки (середина ХІХ – поч. ХХ ст.)» (2003)[17], «Українська педагогіка в персоналіях» (2005, з грифом МОН України)[18], «Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (ХХ століття)» (2010, з грифом МОН України)[19], «Нариси з історії розвитку диференційованого підходу до організації навчання в українській школі (кінець 30-х – 80-ті рр. ХХ ст.)» (2017)[20], «Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проєкти (1991–2017)» (2019)[21], «Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017)» (2022)[22] та ін.; «Енциклопедія освіти» (2008, 2021 у співавторстві)[23]; *бібліографічні посібники*: «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки НАПН України» (2016,

---

327 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/Chepiga_select.pdf (дата звернення: 01.05.2025).

[15] Березівська Л. Д. Реформи шкільної освіти в Україні у ХХ столітті: документи, матеріали і коментарі : хрестоматія : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / Ін-т педагогіки НАПН України. Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. 383 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9770/ (дата звернення: 01.05.2025).

[16] Березівська Л. Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (ХХ – початок ХХІ ст.) : хрестоматія / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2024. 591 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741965/ (дата звернення: 01.05.2025).

[17] Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина ХІХ – ХХ ст.) : хрестоматія / наук. ред. О. В. Сухомлинська. Київ : Наук. світ, 2003. 418 с.

[18] Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. Київ : Либідь, 2005.

[19] Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (ХХ століття) : навч.-метод. посіб. / АПН України, Ін-т педагогіки, Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2010. 443 с.

[20] Нариси з історії розвитку диференційованого підходу до організації навчання в українській школі (кінець 30-х – 80-ті рр. ХХ ст.) : посібник / НАПН України, Ін-т педагогіки. Київ : Пед. думка, 2017. 538 с. URL: https://undip.org.ua/library/narysy-z-istorii-rozvytku-dyferentsiyovanoho-pidkhodu-do-orhanizatsii-navchannia-v-ukrainskiy-shkoli-kinets-30-kh-80-ti-rr-khkh-st-posibnyk/ (дата звернення: 01.05.2025).

[21] Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проєкти (1991–2017) : хрестоматія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2019. 524 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716658/ (дата звернення: 01.05.2025).

[22] Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017) : хрестоматія / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2022. 582 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731413/ (дата звернення: 01.05.2025).

[23] Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 1038 с.

у співавторстві)[24], «Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження» (2018, у співавторстві)[25], «Реформування загальної середньої освіти в Україні у ХХ столітті крізь призму джерелознавства» (2019)[26], «Академік Ольга Василівна Сухомлинська» (2021, у співавторстві)[27], «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії (2020–2022)» (2023, у співавторстві)[28] та ін.; *інформаційно-аналітичні довідники*: «Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні» (2016, у співавторстві)[29], «Національна академія педагогічних наук України – 25 років» (2017, у співавторстві)[30], «Національний освітньо-науковий глосарій» (2018, у співавторстві)[31], «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019)» (2019, у співавторстві)[32], «Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–

[24] Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т педагогіки НАПН України. Київ : Корзун Д. Ю., 2016. 452 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/166135/ (дата звернення: 01.05.2025).

[25] Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2018. 395 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711113/ (дата звернення: 01.05.2025).

[26] Реформування загальної середньої освіти в Україні у ХХ столітті крізь призму джерелознавства : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2019. 250 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716674/ (дата звернення: 01.05.2025).

[27] Академік Ольга Василівна Сухомлинська : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2021. 211 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726451/ (дата звернення: 01.05.2025).

[28] Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії (2020–2022) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики. Вінниця : Твори, 2023. 115 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735193/ (дата звернення: 01.05.2025).

[29] Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / НАПН України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : Пед. думка, 2016. 444 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/166230/ (дата звернення: 01.05.2025).

[30] Національна академія педагогічних наук України – 25 років : інформ. довід. / НАПН України. Київ : Сам, 2017. 143 с. URL: https://drive.google.com/file/d/1U4FWyXsXatx7EuuEvHw1JYkUvRKOWdG6/view (дата звернення: 01.05.2025).

[31] Національний освітньо-науковий глосарій / НАПН України. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2018. 523 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/715512/ (дата звернення: 01.05.2025).

[32] Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019) : інформ. довід. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Твори, 2019. 204 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717211/ (дата звернення: 01.05.2025).

2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку» (2024, у співавторстві)[33]; *довідкове видання* «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.): енциклопедичний біографічний словник» (2025, у співавторстві)[34].

За наукової редакції Л. Березівської підготовлено збірники матеріалів щорічних історико-освітніх заходів (2016–2024), звітних науково-практичних конференцій ДНПБ (2015–2024), щорічні випуски «Календаря знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки» тощо.

Лариса Дмитрівна – невтомна дослідниця. Результати її наукових розвідок викладено в понад *170 статтях в українських* і *закордонних* виданнях, зокрема в тих, що входять до міжнародних наукометричних баз даних. *Індекс Гірша вченої в системі «Бібліометрика української науки» – 23.*

Напрацювання Л. Д. Березівської мають неперecічне теоретичне й практичне значення для української педагогічної науки та освіти й лягли в основу монографій, навчальних посібників, авторських курсів «Історія освітньо-виховних систем» (курс для магістрів), «Зміст і структура наукового дослідження з фаху (13.00.01)» (курс для аспірантів). Учена обґрунтувала думку про важливість історії педагогіки як науки та як навчальної дисципліни в структурі педагогічної освіти[35, 36].

Л. Д. Березівська – людина завзята, енергійна. Вона не лише авторка численних ідей, а й талановита лідерка, яка вміє передбачити перспективні напрями розвою педагогіки та освіти. Основні принципи методології досліджень з історії освіти учні Лариси Дмитрівни творчо втілюють у наукових розвідках із різних актуальних проблем: генеза поняття духовності в

---

[33] Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку : інформ.-аналіт. довід. / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2024. 286 с. URL: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742309/ (дата звернення: 01.05.2025).

[34] Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.): енциклопедичний біографічний словник / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.: Березівська Л. Д., Сухомлинська О. В., Коляда Н. М., Кочубей Т. Д., Міхно О. П., Антонець Н. Б., Середа Х. В. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. Електрон. вид. Вінниця : ТВОРИ, 2025. 510 с. : портр. URL: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=43571 (дата звернення: 14.07.2025).

[35] Березівська Л. Д. Історія освіти як наука та як навчальна дисципліна в незалежній Україні: суперечливі тенденції. *Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії* : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 20 травня 2020 р., м. Київ / редкол.: Топузов О. М., Сисоєва С. О., Дічек Н. П., Култаєва М. Д. та ін. ; Ін-т педагогіки НАПН України та ін. Біла Церква : Авторитет, 2020. С. 19–21. URL: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/istoriya-ta-filosofiya-osvity-v-nezalezhniy-ukrayini-zdobutky-i-strategiyi.pdf (дата звернення: 14.07.2025).

[36] Літопис сучасної науки і освіти України: наукові школи, авторські системи і концепції / редкол.: В. Г. Кремень, В. І. Луговий, О. М. Топузов, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, Л. І. Ткаченко, Ю. А. Шеремета. Київ : Альфа-Віта, 2018. С. 92.

педагогічній думці України (друга половина XIX – 20-ті роки XX ст.) (М. Д. Прищак); оцінювання навчальних досягнень учнів у вітчизняній освіті (80-ті роки XIX – початок 40-х років XX ст.) (С. С. Остапчук); розвиток системи підвищення кваліфікації вчителів народних шкіл в Україні другої половини XIX – початку XX ст. (Н. Р. Петрощук); організаційно-педагогічні засади діяльності Наркомосу УСРР у галузі шкільної освіти (1919 – початок 20-х рр. XX ст.) (О. В. Мушка); розвиток системи підвищення кваліфікації вчителів народних шкіл в Україні другої половини XIX – початку XX ст., педагогічна та просвітницька діяльність Марії Грінченко (1863–1928) (М. В. Лашко); розвиток початкової освіти в Україні другої половини XX – початку XXI ст. (Т. Л. Гавриленко); поступ національного компонента в організації та змісті освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти України (1917–2017) (В. В. Олійник) та ін. За керівництва й консультування Лариси Дмитрівни підготовлено сім кандидатів та одного доктора педагогічних наук за спеціальністю «загальна педагогіка та історія педагогіки»[37].

Світова наукова спільнота визнає науковий доробок Л. Д. Березівської, що засвідчують численні запрошення від закордонних колег взяти участь у міжнародних наукових заходах, на які вона завжди охоче відгукується, попри напружений графік. Так, 2019 р. Лариса Дмитрівна долучилася до роботи Міжнародної наукової конференції «Історія педагогіки як наука і навчальний предмет»[38] (м. Никшич, Чорногорія, Університет Чорногорії); 2021 р. стала учасницею Міжнародної щорічної конференції ISCHE 42 «Погляд зверху та знизу: переосмислення соціального в історії освіти» [м. Еребру, Швеція, Університет Еребру, ISCHE (Всесвітня міжнародна асоціація істориків освіти)][39]; Міжнародної конференції «Освіта та громадянське суспільство: очікування, рекомендації, примирення» [м. Женева, Швейцарія, Університет в

[37] Літопис сучасної науки і освіти України: наукові школи, авторські системи і концепції / редкол.: В. Г. Кремень, В. І. Луговий, О. М. Топузов, Н. Г. Ничкало, П. Ю. Саух, Л. Д. Березівська, Л. І. Ткаченко, Ю. А. Шеремета. Київ : Альфа-Віта, 2018. С. 92.

[38] Berezivska L. D. Textbooks on history of education in the structure of pedagogical education of the independent Ukraine (1991–2018). *History of Education as a Scientific Pedagogical Discipline and a Teaching Subject – Past, Present and Perspectives*: international scientific conference, 25–26 June, 2019. Nikšić, Montenegro, 2019. P. 42–43. URL: https://www.researchgate.net/publication/334598387_History_of_Education_as_a_Scientific_Pedagogical_Discipline_and_a_Teaching_Subject_-_Past_Present_and_Perspectives.

[39] Berezivska L. D., Durdas A. P. The Influence Of Public And Pedagogical Movement On The Development Of The Ukrainian School (In The Late XIX Century – 1917). *ISCHE 42 – Looking from Above and Below: Rethinking the Social in the History of Education* : online conf., June 14–25, 2021 : book of abstrs. / Intern. Standing Conf. for the History of Education, Örebro University ; eds.: Franziska Primus, Johannes Westberg. Berlin ; Örebro, 2021. P. 82–84. URL: https://www.ische.org/wp-content/uploads/2021/09/ISCHE-42_2021_Book-of-Abstracts_without-ISSN.pdf.

Женеві, Європейська асоціація дослідників освіти (EERA), Університет педагогічної освіти Вале][40]; 2022 р. – Міжнародної щорічної конференції з історії освіти ISCHE 43 «Історії освітніх технологій. Культурні та соціальні виміри педагогічних об'єктів» (м. Мілан, Італія, Католицький університет Святого Серця)[41]; 2023 р. – III Конгресу SIPSE (Італійське товариство вивчення історико-освітньої спадщини) «Історико-освітня спадщина як джерело публічної історії освіти. Між хорошими практиками та новими перспективами» (м. Мілан, Італія, Католицький університет Святого Серця)[42]; Міжнародної конференції «Дитина в часи біди і надії. Подолання лиха війни, епідемій, соціальних, психологічних і фізичних вад у дітей та молоді» (м. Прага, Чехія, Національний педагогічний музей та бібліотека Я. А. Коменського)[43]; 2024 р. – Міжнародної конференції «Світ у школі чи навчальні подорожі як частина освіти. Трансформації педагогічних знань, шкільної програми та професійного розвитку вчителя» (м. Прага, Чехія, Національний педагогічний музей та бібліотека Я. А. Коменського)[44]; 2025 р. – Міжнародної постійної конференції з історії освіти «Вчителі та викладання: історія в русі» [м. Лілль, Франція, ISCHE

[40] Berezivska L. D. History of Pedagogy as a Science and Educational Discipline: Ukrainian and European dimensions. *ECER 2021. Network: 17. Histories of Education. Session: 17 SES 14 A, Entering the New Communities of Historians of Education after 1945: Former Eastern (Part II)* : Proc. of the Intern. Symposium (online), Sept. 9, 2021, Geneva / Europ. Educational Research Assoc. Berlin, 2021. URL: https://eera-ecer.de/ecer-programmes/conference/26/contribution/52031/.

[41] Berezivska L. D. Tendencies In The Development Of The History Of Education In Ukraine: International Discourses. *ISCHE 43 – Histories of Educational Technologies. Cultural and Social Dimensions of Pedagogical Objects* : online conf., 31.08-6.09, 2022 : book of abstrs. / Intern. Standing Conf. for the History of Education, Catholic University; eds.: Simonetta Polenghi. Berlin ; Milan, 2022. P. 449. URL: https://lib.iitta.gov.ua/733576/.

[42] Berezivska L. Electronic resources as an efficient form of dissemination of History of education in Ukraine during the war. *Il patrimonio storico-educativo come fonte per la Public History of Education. Tra buone pratiche e nuove prospettive* : book of abstracts del III Congr. della Società Italiana per lo Studio del Patrimonio Storico-Educativo (Milano, 14–15 dic. 2023) / Univ. di Macerata ; a cura di Anna Ascenzi, Gianfranco Bandini, Carla Ghizzoni. Macerata, 2023. P. 49–51. URL: https://eum.unimc.it/it/catalogo/825-il-patrimonio-storico-educativo-come-fonte-per-la-public-history-of-education-tra-buone-pratiche-e-nuove-prospettive.

[43] Berezivska L. Pedagogical Discourse on the Reform of General Secondary Education in Soviet Ukraine through the Prism of Child Protection in the 1920s: the Struggle against Unification. *Historia scholastica*. 2023. Vol. 2. P. 213–236. DOI: https://doi.org/10.15240/tul/006/2023-2-009.

[44] Berezivska L., Yakobchuk N., Durdas A. Development of Maria Montessori's ideas in the educational and scientific space of Ukraine (20th – early 21st centuries) [Електронний ресурс]. *Svět ve škole aneb studijní cesty jako součást vzdělávání. Proměny pedagogického vědění, školního kurikula a profesního rozvoje učitelů a učitelek* : The International Conference / Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského et all. Praha, 2024. S. 6. URL: https://npmk.gov.cz/sites/default/files/konference/2024-04/Program%20Konference%20NPMK%20_%20AV%20-TUL%20-%20UK_def.pdf.

(Всесвітня міжнародна асоціація істориків освіти)][45] та ін. Із 2016 р. Л. Д. Березівська – членкиня кількох міжнародних організацій: Британського товариства істориків освіти, Всесвітньої міжнародної асоціації істориків освіти (ISCHE), Української асоціації дослідників освіти (UERA), що є структурною частиною Європейської асоціації дослідників освіти (EERA), Міжнародної асоціації сучасної освіти, науки та культури.

Лариса Дмитрівна зробила вагомий внесок у підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації України. Із квітня 2002 р. до червня 2015 р. працювала вченим секретарем спеціалізованої вченої ради Інституту педагогіки НАПН України для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) педагогічних наук. Брала участь у діяльності спеціалізованих учених рад (докторська – в Інституті педагогіки НАПН України й кандидатська – у Київському університеті імені Бориса Грінченка) за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки.

Доля тісно пов'язала Л. Березівську з ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України (далі – ДНПБ). Із 2011 р. вона бере участь у створенні біобібліографічних покажчиків із серії «Видатні педагоги світу», організовує Студію молодого науковця, а в 2015 р. очолила ДНПБ[46] як наукову установу та спеціальну книгозбірню, що проводить наукові дослідження з питань галузевого бібліотекознавства, бібліографознавства, книгознавства, інформаційної діяльності, педагогічного джерелознавства й біографіки, історії освіти, сухомлиністики для науково-інформаційного забезпечення сфери освіти, педагогіки, психології; формує національний галузевий інформаційний ресурс; забезпечує науково-методичний супровід діяльності мережі освітянських книгозбірень МОН України та НАПН України; здійснює соціокультурну роботу[47].

---

[45] Про участь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, дійсного члена (академіка) НАПН України Лариси Березівської у Міжнародній постійно діючій конференції з історії освіти ISCHE 46 (9 липня – 16 липня 2025 р.) [Електронний ресурс]. *Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського* : [офіц. вебпортал]. Текст. дані. Київ, 2025. URL: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=43614 (дата звернення: 19.07.2025).

[46] Натхнення зберігати вічні духовні цінності [про директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівську]. *Педагогічна газета*. 2015. № 5. С. 8 ; Страйгородська Л., Гавриленко Т., Деревянко Т. Натхненна історією, впевнено творить сучасність : [до ювілею Лариси Дмитрівни Березівської]. *Освіта і сучасність*. 2020. № 9. С. 6.

[47] Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019) : [інформ. довід.] / НАПН України, Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. ред. Л. Д. Березівська ; авт. кол.: Л. Д. Березівська, Л. І. Страйгородська, С. М. Кравченко та ін.]. Вінниця : Твори, 2019. 204 с.

Л. Д. Березівська зініціювала низку реформаційних заходів, що дали новий імпульс розбудові інноваційної моделі наукової бібліотеки, активізували наукову роботу. Вона розробила механізми модернізації наукової, науково-інформаційної діяльності. Позитивні зміни, які відбулися в ДНПБ, сприяли утвердженню іміджу та підвищенню статусу установи серед наукової, освітянської та бібліотечної спільноти.

За наукової редакції Лариси Дмитрівни протягом 2015–2017 рр. підготовлено Стратегію розвитку ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на 2017–2026 рр., яку оновлено в 2020 р.[48]. У документі визначено пріоритети роботи, ключові напрями розвитку та завдання щодо їх реалізації. Стратегію створено з урахуванням програми ЮНЕСКО «Інформація для всіх» стосовно формування суспільства знань, гарантування рівного доступу населення до джерел інформації, духовності й культури.

Лариса Дмитрівна започаткувала та розвиває педагогічне джерелознавство як міждисциплінарну галузь науки й метод пізнання, спрямований на створені людством документальні об'єкти; вивчає проблему реформування загальної середньої освіти незалежної України крізь призму джерелознавства; керує наповненням електронного інформаційно-бібліографічного ресурсу «Видатні педагоги України та світу», з 2024 р. – «Педагоги України та світу». Усі ці наукові напрями інтегруються в наукових дослідженнях «Педагогічна наука та освіта в особах, документах і бібліографії» (2020–2022), «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (2023–2025), які здійснюють співробітники відділу педагогічного джерелознавства та біографістики під її керівництвом.

За ініціативи Л. Д. Березівської і підтримки Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України в ДНПБ створено відділ історії освіти (із 2020 р. – відділ педагогічного джерелознавства та біографістики) та сектор сухомлиністики в його складі; систематично проводяться міжнародні й всеукраїнські науково-практичні заходи історико-педагогічного спрямування[49]; поглиблено фундаментальну наукову, науково-

До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. URL: http://dnpb.gov.ua/ua/ ?ourpublications=21138.

[48] Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки / Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт. Березівська Л. Д., Зозуля С. М., Страйгородська Л. І.] ; за заг. ред. Л. Д. Березівської. Київ, 2017. 27 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/12/Development-strategy-2017-2026_ukr.pdf.

[49] Березівська Лариса Дмитрівна. URL: https://ula.org.ua/pro-uba/struktura/prezidiya/prezydiia-ukrainskoi-bibliotechnoi-asotsiatsii-2015-2018/3259-berezivska-larysa-dmytrivna.

інформаційну, соціокультурну роботу з розвитку сухомлиністики на базі оновленого в 2016 р. читального залу Фонду В. О. Сухомлинського[50].

У ДНПБ за координування та безпосередньої участі Л. Д. Березівської відбулося майже 20 наукових заходів з історії освіти, зокрема всеукраїнські науково-практичні семінари («Українські педагоги про національно-патріотичне виховання», 2016 р.; «Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)», 2017 р.; «Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017)», 2018 р.; «Василь Сухомлинський та сучасне дошкілля», 2018 р.; «Форми репрезентації джерел з історії освіти», 2019 р.) та ін.

Відзначимо ще одну ініціативу: уперше в Україні з 2017 р. започатковано організацію науково-методологічних семінарів з історії освіти на базі відділу історії освіти, які з 2023 р. переформатовано у всеукраїнські конференції з міжнародною участю. Відбулося 10 заходів: настановний (30 березня 2017 р.), «Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень» (25 жовтня 2017 р.)[51], «Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри» (23 жовтня 2018 р.)[52], «Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні» (23 жовтня 2019 р.)[53], «Дослідницькі підходи до історико-педагогічних

[50] Березівська Л. Д. Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку. *Вісник Національної академії педагогічних наук України* / НАПН України. Київ, 2019. № 1. URL: http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/9/8.

[51] Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень [Електронний ресурс] : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 25 жовт. 2017 р. / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Лапаєнко С. В., Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В.]. Текст. дані. Київ, 2017. 28 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/10/organization_and_conducting_researches.2017.pdf.

[52] Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри [Електронний ресурс] : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 28 жовт. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова), Лапаєнко С. В., Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В. ; літ. ред. Деревянко Т. М.]. Текст. дані. Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2018. 32 с. URL: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2018/12/Historiography_as_important_component_of_research_2018.pdf.

[53] Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 23 жовт. 2019 р. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Лапаєнко С. В., Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В.]. Київ : [ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського], 2019. 32 с. До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Regionalism_2019.pdf.

розвідок: від традицій до новацій» (21 жовтня 2020 р.)[54], «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» (19 травня 2021 р.)[55], «Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі» (20 травня 2022 р.)[56], «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання» (16 травня 2023 р.)[57], «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики» (13 травня 2024 р.)[58], «Педагогічна біографіка в структурі наук про освіту: ключові концепти, теорії, джерела» (13 травня 2025 р.)[59]. За результатами

[54] Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 21 жовт. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В. ; літ. ред. Хопта С. М. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. Київ : ДНПБ, 2020. 47 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/11/Doslidnytski_pidkhody_do_istoryko-pedahohichnykh-rozvidok-2020.pdf.

[55] Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.] ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В. ; літ. ред. Хопта С. М. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. 72 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2021/06/Conceptual_and_terminological_apparatus_2021.pdf.

[56] Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 20 трав. 2022 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В., ... Середа Х. В.]. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 74 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Pedagogical_biography_and_biography-2022.pdf.

[57] Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 16 трав. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Міхно О. П., Антонець Н. Б., Тарнавська С. В., Середа Х. В.]. Вінниця : ТВОРИ, 2023. 154 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2023/06/Seminar_abstract_collection_16.052023.pdf.

[58] Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 13 трав. 2024 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол., наук. ред.), Міхно О. П., Антонець Н. Б. ; літ. ред. Бойко О. А. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф. ; техн. ред. Середа Х. В.]. Вінниця : ТВОРИ, 2024. 180 с. URL: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/06/Conference_abstract_collection_2024_30.05.24.pdf.

[59] Березівська Л., Середа Х. X Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики». *Державна науково-педагогічна*

семінарів / конференцій опубліковано збірники тез, науковим редактором яких є Л. Д. Березівська. Ці заходи нині гуртують дослідників України довкола актуальних історико-освітніх проблем.

Тримаючи в полі зору всі напрями діяльності ДНПБ, Лариса Дмитрівна докладає колосальних зусиль щодо інтенсифікації впровадження інформаційно-комунікаційних технологій, зокрема як засобу наукової комунікації. Так, багатоаспектно діяльність бібліотеки презентує оновлений у 2016 р. двомовний вебпортал – веборієнтована технологічна платформа, що наявна також і в мобільній версії. Модернізація порталу суттєво вплинула, окрім іншого, й на збільшення кількості дистанційних користувачів. Налагоджено систематичне використання соціальних мереж, онлайн-технологій у роботі ДНПБ.

З огляду на це започатковано інноваційну форму впровадження результатів досліджень – 12 онлайн-проєктів («Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри», «Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо!», «Українські педагоги про національно-патріотичне виховання», «Педагоги про українську мову», «Читаймо Сухомлинського онлайн», «Афоризми Сухомлинського», «Sukhomlinsky News», «Казки В. О. Сухомлинського у підручниках та посібниках О. Я. Савченко», «Дитина – частина природи» (за казками та оповіданнями Сухомлинського), «Моя маленька Батьківщина» (за казками та оповіданнями Сухомлинського), «В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс)», «Знаменні та пам'ятні дати у сфері освіти» та ін.) та функціонування на вебпорталі чотирьох віртуальних читальних залів (освітянина, Фонду В. Сухомлинського, бібліотекознавства, рідкісної книги). У такий спосіб відбувається процес соціальної комунікації як у реальному, так і віртуальному просторі. Отже, сьогодні бібліотека інтегрує свої продукти й послуги в мережеве середовище, саме туди, де працюють користувачі.

Водночас Лариса Дмитрівна як історикиня усвідомлює величезне значення першоджерел для проведення наукових розвідок, тому багато уваги приділяє збереженню, вивченню та популяризації рідкісних видань із фонду ДНПБ, зокрема наукового об'єкта «Документи педагогіко-психологічного та історико-культурного напряму 19–20 століття (1850–1917 рр.)», що становить національне надбання України. Із цією метою в 2016 р. відкрито кімнату-музей рідкісної книги, де проходять лекції, екскурсії та організовано експозиційно-виставкову роботу.

Для введення до наукового обігу джерел, недоступних за радянської доби, до 100-річчя Української революції в 2017 р. оцифровано періодичне

бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України : [офіц. вебпортал]. Київ, 2025. URL: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=43201.

освітянське видання «Вільна українська школа» (1917–1920), у 2025 р. – перший україномовний педагогічний журнал «Світло» (1910–1914), які розміщено в Науково-педагогічній електронній бібліотеці ДНПБ у відкритому доступі.

Із перших днів керування бібліотекою Лариса Дмитрівна згуртувала, надихнула, заохотила працівників з'ясувати витоки формування фонду й вивчити історію книгозбірні. Відтак було створено музейну експозицію «ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: історія і сучасність». Відкрили її у 2019 р. із нагоди 20-річчя заснування установи. Експозицію постійно оновлюють.

Л. Д. Березівська доклала значних зусиль і для активізації різноаспектної соціокультурної роботи в бібліотеці. Так, із 2015 р. успішно реалізується проєкт її авторства – освітньо-інформаційний лекторій «Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти й науки», метою якого є розкриття фондів ДНПБ, популяризація галузевого інформаційного ресурсу та творчої спадщини видатних педагогів України та світу, підвищення інформаційної культури користувачів і науково-інформаційне забезпечення фахових потреб науковців та практиків освітянської галузі України.

Важливо, що Лариса Дмитрівна, впроваджуючи новації, прагне зберегти багаторічні напрацювання ДНПБ, розвивати їх, додавати креативні ідеї в різні напрями діяльності установи.

Під її керівництвом бібліотека активно співпрацює з МОН України, установами НАПН України, закладами освіти, іншими бібліотеками, Педагогічним музеєм України, Малою академією наук, громадськими організаціями [Українська бібліотечна асоціація (УБА), Всеукраїнська асоціація Василя Сухомлинського та ін.] тощо; бере активну участь в організації заходів на виконання державних програм: Концепції розвитку відкритої науки, Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді, Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа», Програми спільної діяльності МОН України та НАПН України, Програми спільної діяльності НАН України та НАПН України, Стратегії впровадження гендерної рівності у сфері освіти тощо.

За сприяння Л. Д. Березівської та її активної участі розвивається й міжнародне співробітництво з освітніми, науковими установами, бібліотеками та громадськими організаціями в усьому світі. У 2017 р. за підтримки програми ЄС Еразмус+ (Жан Моне) створено Пункт європейської інформації (проєкт УБА «Все про Європу: читай, слухай, дізнавайся в пунктах європейської інформації в бібліотеках») із метою інформування населення про ЄС, інформаційного забезпечення студентів під час навчання та здійснення дослідницької роботи з питань європейської інтеграції. Активізувалася участь у

міжнародних науково-практичних заходах закордонних країн і міжнародна мобільність наукових співробітників.

У 2016 р. Л. Березівська як очільниця ДНПБ ініціювала науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти». Тепер цей семінар – добра традиція, яка сприяє підвищенню фахового рівня її співробітників і працівників бібліотек наукових установ НАПН України. Істотною є підтримка наукової молоді, задля чого було створено Раду молодих учених, що прагне налагоджувати творчі зв'язки з об'єднаннями молодих учених наукових установ НАПН України та закладів вищої освіти України.

Усвідомлюючи необхідність популяризації діяльності ДНПБ та вшанування пам'яті її відомих особистостей, Л. Д. Березівська запровадила в 2016 р. відзначення працівників іменними нагородами бібліотеки: Дипломом імені Павли Рогової (за вагомий внесок у розвиток освіти й науки) та Дипломом імені Майї Самборської (за відданість бібліотечній справі).

Лариса Дмитрівна докладає величезних зусиль, аби забезпечити матеріально-технічні й санітарно-гігієнічні вимоги до організації робочого процесу. Йдеться, зокрема, і про ремонт приміщень, і про оновлення оргтехніки тощо – це повсякденна робота.

Завдяки великій працездатності, небайдужості Л. Д. Березівська надзвичайно активна як організаторка науки й громадська діячка. Вона бере участь у роботі Президії НАПН України, бюро Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України, Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки; була вченим секретарем та експертом Експертної ради з педагогічних наук МОН України; є членкинею експертної групи з оцінювання ефективності діяльності наукових установ за науковим напрямом суспільних наук МОН України; входить до складу Комісії з питань наукових об'єктів, що становлять національне надбання. Очолює вчену раду ДНПБ. Лариса Дмитрівна – членкиня УБА[60], ініціювала створення секції працівників шкільних бібліотек УБА (нині – секція працівників закладів середньої та професійної освіти УБА).

Уперше в історії бібліотеки Л. Д. Березівська заснувала фахове електронне наукове періодичне видання «Науково-педагогічні студії» (головні редактори – Л. Д. Березівська, І. М. Шоробура) спільно з Хмельницькою гуманітарно-педагогічною академією (2018 р., категорія «Б», eISSN: 2663-5739, http://npstudies.dnpb.gov.ua/issue/view/9711).

[60] Березівська Лариса Дмитрівна. URL: https://dnpb.gov.ua/ua/портфоліо-науковців/.

Під керівництвом директора працівники ДНПБ із початку повномасштабного вторгнення рф на територію України проявили активну громадянську позицію та всіляко протидіють агресорові інформаційно. Зокрема, взяли участь у підписанні й поширенні в соціальних мережах заяв, петицій наукових установ, громадських організацій про засудження порушення територіальної цілісності України; комунікують із міжнародною науковою спільнотою про війну рф проти України; розірвали угоди про співпрацю з установами рф і рб; поширюють корисні посилання, достовірну інформацію про російську збройну агресію в соціальних мережах. Важливо, що з огляду на війну та повоєнне відновлення країни змінено назви науково-практичних заходів, віртуальних книжкових виставок, створено нові електронні ресурси на вебпорталі бібліотеки (сторінки «Освіта і наука в умовах війни», «Українська мова онлайн» та ін.) і відбулися заходи з актуалізації фонду ДНПБ. Усе це слугує посиленню гуманітарного виміру національної безпеки в мовно-культурній та інформаційній сферах, реалізації політики національної пам'яті. У 2022–2024 рр. установа перераховувала кошти на підтримку ЗСУ.

Л. Д. Березівська – знана вчена, педагогиня, історикиня освіти, а з 2015 р. ще й фахівчиня бібліотечно-інформаційної сфери. Вона дедалі більше уваги приділяє питанням формування національного інформаційного простору, науково-інформаційного забезпечення сфери освіти, сприяння міжнародному інформаційному співробітництву, ефективному представленню національного інформаційного ресурсу, зокрема здобутків наукової думки та історичної спадщини в глобальному інформаційному просторі. Лариса Дмитрівна – патріотка України, вболіває за формування української національної і громадянської ідентичності, обстоює вживання української мови в усіх суспільних сферах. Вона започаткувала віртуальну сторінку «Українська мова онлайн», організовує щорічну участь працівників у флешмобі до Всесвітнього дня вишиванки тощо.

Піклуючись про розвиток фонду установи, яку очолює, передала з особистої бібліотеки понад 400 примірників літератури з проблем освіти, педагогіки, психології, що й стало основою створеної колекції директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинської академіка Л. Д. Березівської[61]. Учена провадить послідовну благодійницьку активність.

За внесок у розвиток педагогічної науки, науково-інформаційну діяльність у сфері освіти Л. Д. Березівську неодноразово відзначено почесними нагородами: Почесною грамотою МОН України (2001), знаком «Відмінник освіти України» (2002), Почесною грамотою Інституту педагогіки АПН

[61] https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua#.

України (2003), Грамотою Верховної Ради України (2004), Дипломом ІІ ступеня АПН України як переможицю конкурсу в 2004 р. на найкращу роботу в номінації науково-методичних робіт для вчителів, викладачів (2004), Почесною грамотою АПН України (2007), Почесною грамотою Кабінету Міністрів України (2010), Медаллю М. П. Драгоманова (2013), Почесною грамотою НАПН України (2014), Дипломом ІІ ступеня НАПН України за монографію «Диференційований підхід в історії української школи (кінець ХІХ – перша третина ХХ ст.)» (у співавторстві) (2014), медаллю «Академік М. Д. Ярмаченко» (2015), Почесною грамотою Інституту педагогіки НАПН України (2015), Почесною грамотою Української асоціації Василя Сухомлинського (2015), медаллю «Незалежність України» (2016), Дипломом І ступеня НАПН України за науково-допоміжний покажчик «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)» (2017), Подяками Науково-дослідного інституту українознавства за підтримку в проведенні Х Міжнародного конкурсу з українознавства для учнів 8–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів та сприяння національно-патріотичному вихованню й залученню учнівської молоді до пізнання України (2016, 2017), Грамотою Президії Національної академії наук України, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (КМДА) (2017), Почесною відзнакою Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди «Медаль Григорія Сковороди» (2017), Почесною грамотою Верховної Ради України (2017), Подякою НАПН України (2018), нагрудним знаком МОН України «Василь Сухомлинський» (2018), Подякою Київського університету імені Бориса Грінченка (2018), медаллю НАПН України «Ушинський К. Д.» (2019), Почесною грамотою Національної академії аграрних наук України (2019), Почесною грамотою Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського (2019), медаллю НАПН України «Леся Українка» (2020); Дипломом І ступеня за «Енциклопедію освіти» як членкиню редакційної колегії видання і авторку статей за результатами конкурсу НАПН України на найкращі наукові роботи, створені в 2021 р., у номінації «Краща енциклопедія, словник, довідник» (2021); Дипломом НАПН України та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України «За активну роботу з упровадження педагогічних інновацій в освітній процес» за результатами міжнародної виставки «Освіта та кар'єра – 2021» (2021), Нагрудним знаком МОН України «За наукові та освітні досягнення» (2023), дипломом Президії НАПН України І ступеня як співавтора хрестоматії «Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017)» (2023), дипломом Міжнародної виставки «Освіта та кар'єра – 2023» за активну роботу з

упровадження педагогічних інновацій в освітній процес (2023); дипломом Президії НАПН України І ступеня в номінації «Кращий електронний ресурс, зокрема освітній (самостійні електронні видання або матеріали, що не мають друкованих аналогів), для підтримки та розвитку наукових досліджень, управління освітою» як керівник і співавтор електронного інформаційно-бібліографічного ресурсу «Видатні педагоги України та світу» (2024); Подякою Комунального вищого навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» за вагомий внесок у розвиток системи освіти Херсонщини та з нагоди 80-річчя КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» (2024); Почесною грамотою ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за вагомий внесок у розвиток освіти і науки, зміцнення іміджу, державного та міжнародного авторитету бібліотеки, значні наукові й трудові досягнення та з нагоди 33-ї річниці Незалежності України та 25-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (2024); Почесною грамотою НАПН України за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток освіти, педагогічної науки та з нагоди 25-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (2024); Почесним дипломом лауреата конкурсу «Національне визнання наукових досягнень» XVI Міжнародної виставки «Інноватика в освіті» як авторку хрестоматії «Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.)» (2024); Подякою Гайворонської міської ради Кіровоградської обл. за популяризацію української книжки (2025); Подякою НМЦ ПТО Харківської області за надання методичної допомоги бібліотекарям закладів освіти (2025); Подякою Інституту обдарованої дитини за співпрацю та активну участь у VI Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн-конференції в межах XVI Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2025» (2025). Багатогранна діяльність Лариси Дмитрівни відзначена в номінаціях газети «Освіта», її визнано найкращою освітянкою 2017 р., 2018 р., вона лауреатка відзнак «Засвіти вогонь»[62], «Лиш Храм збудуй»[63].

І це не формальні відзнаки, якими нагороджують до певних дат, а правдивий пошанівок усього, що Лариса Дмитрівна Березівська зробила. Кожен, хто її знає, спостерігав, як кажуть, у дії, захоплюється невтомністю і працелюбством, наполегливістю і незламністю цієї жінки, залученістю в те, що відбувається не лише в Україні, а й у світі, жагою до пізнання нового, відданістю справі та Батьківщині. Вона досвідчена й вправна очільниця, повсякденно дбає про особистісний розвиток співробітників, уміє мобілізувати та згуртувати їх у найважчий час.

[62] Кращі освітяни 2017 року. *Освіта*. 2018. 3–10 січ. (№ 1/2). С. 4–9.
[63] Кращі освітяни 2018 року. *Освіта*. 2019. 2–9 січ. (№ 1/2). С. 2–7.

Цей рік – ювілейний для Лариси Дмитрівни. Підсумовуючи зроблене, вона, як це і притаманно було їй завжди, не лише осмислює пройдений шлях, а й думає про майбутнє – і, власне, як науковиці, і бібліотеки, яку очолює, і освіти загалом. Переконані, що ювілярка має чимало нових ідей та задумів, які обов'язково втілить у життя.

Тетяна Гавриленко,
доктор педагогічних наук, професор, старший науковий співробітник
відділу педагогічного джерелознавства та біографістики

Лариса Пономаренко,
кандидат наук із соціальних комунікацій,
заступник директора з наукової роботи

Тетяна Добко

ТРИМАТИ ВОГОНЬ ЗНАНЬ
Ларисі Березівській

Здається, так легко вдається
Вам лупати науки скалу,
Творити з відкритим серцем...
Де сили на все? Не збагну, –
Тримати вогонь знань,
Плекати рідну культуру,
Діяти скрізь без вагань,
Миттєво мінять партитуру.
Хтось скаже, що це – симфонія,
Бібліотечна співає душа,
А поміж тим – безсоння, –
Триває кривава війна.
В складних життєвих реаліях
Ви гідно йдете вперед,
Педагогічні світи підкоряєте,
В обріях – новий злет.
Величних планів багато,
Поруч – колеги, вчені мужі.
Мрії Ваші крилаті
Осягнуть нові рубежі.
Працюється хай безпроблемно,
Наснага хай далі веде,
Живете Ви недаремно,
Хай щастя Вас огорне!
Хай буде багато любові
І радості навкруги,
І квітне життя веселково,
І згинуть усі вороги!

ОСНОВНІ ДАТИ ЖИТТЯ ТА ДІЯЛЬНОСТІ Л. Д. БЕРЕЗІВСЬКОЇ

1965, 21 вересня	–	народилася в м. Переяслав-Хмельницькому Київської області
1972–1982	–	навчалася в загальноосвітній школі № 2 м. Переяслав-Хмельницького Київської області
1982–1987	–	здобула вищу освіту в Київському державному університеті імені Т. Г. Шевченка за спеціальністю «Історія», кваліфікацію історика, викладача історії та суспільствознавства
1987–1995	–	працювала вчителем історії Петропавлівсько-Борщагівської середньої школи Києво-Святошинського району Київської області
1995–1996	–	обіймала посаду наукового співробітника лабораторії впровадження педагогічних інновацій Інституту педагогіки АПН України
1996–1998	–	навчалася в аспірантурі Інституту педагогіки АПН України
1998	–	захистила кандидатську дисертацію «Проблеми освіти та виховання в діяльності київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – початок XX ст.)» за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, науковий керівник – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник М. Я. Антонець
1998–2000	–	працювала науковим співробітником лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки АПН України
2000–2003	–	обіймала посаду завідувача лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки АПН України
2001 – дотепер	–	працює в різних закладах вищої освіти [Київський інститут зв'язку (нині – Державний університет телекомунікацій), Національна аграрна академія (нині – Національний

університет біоресурсів і природокористування України), Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, Київський університет імені Бориса Грінченка, Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова] (за сумісництвом)

2002–2015 – вчений секретар спеціалізованої вченої ради Д 26.452.01 в Інституті педагогіки НАПН України для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора (кандидата) педагогічних наук

2003 – присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника

2003–2004 – працювала вченим секретарем Інституту педагогіки АПН України

2004–2008 – навчалася в докторантурі Інституту педагогіки АПН України

2006 – присвоєно вчене звання доцента кафедри педагогіки

2008–2009 – працювала провідним науковим співробітником лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки АПН України

2009 – захистила докторську дисертацію «Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у ХХ столітті» за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки, науковий консультант – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України О. В. Сухомлинська

2009–2011 – працювала головним науковим співробітником лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України

2011 – присвоєно вчене звання професора за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки

2011–2014	–	обіймала посаду вченого секретаря Інституту педагогіки НАПН України
2011–2014	–	працювала провідним науковим співробітником Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (за сумісництвом)
з 2011	–	член спеціалізованої вченої ради К 26.133.01 в Київському університеті імені Бориса Грінченка
2013–2015	–	експерт секції Наукової ради МОН України за фаховим напрямом «Педагогіка, психологія, соціологія, українознавство, проблеми освіти і науки, молоді та спорту»
з 2014	–	вчений секретар, експерт Експертної ради з педагогічних наук МОН України
жовтень 2014 – донині	–	обіймає посаду директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України
з 2015	–	член спеціалізованої вченої ради Д 26.452.01 в Інституті педагогіки НАПН України
з 2015	–	член Української бібліотечної асоціації
2015	–	присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України»
2016	–	обрана членом-кореспондентом НАПН України, Відділення загальної педагогіки та філософії освіти, академік-секретар – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України О. В. Сухомлинська
з 2016	–	член Президії НАПН України
з 2016	–	член бюро Відділення загальної педагогіки та філософії освіти

з 2017 – член експертної комісії конкурсу НАПН України на кращі наукові роботи

з 2017 – член Британської спілки істориків освіти

з 2018 – експерт щорічного Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу» Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського

з 2019 – член Експертної групи ЕГ-01 з оцінювання ефективності діяльності наукових установ за науковим напрямом соціогуманітарних наук МОН України

з 2020 – член Комісії з питань наукових об’єктів, що становлять національне надбання, МОН України

2025 – обрана дійсним членом (академіком) Національної академії педагогічних наук України

ВІДЗНАКИ

2001 – Почесна грамота МОН України

2002 – Знак «Відмінник освіти України»

2004 – Грамота Верховної Ради України

2004 – Диплом ІІ ступеня АПН України за перемогу в конкурсі на кращу роботу в номінації науково-методичних робіт для вчителів, викладачів

2007 – Почесна грамота НАПН України

2010 – Почесна грамота Кабінету Міністрів України

2013 – Почесна відзнака Національного педагогічного університету імені М. П. Драгомонова «Медаль М. П. Драгоманова»

2014 – Диплом ІІ ступеня НАПН України за монографію «Диференційований підхід в історії української школи (кінець ХІХ – перша третина ХХ ст.)» (2013, у співавторстві)

2015 – Почесна грамота Української асоціації Василя Сухомлинського

2015 – Медаль Інституту педагогіки НАПН України «Академік М. Д. Ярмаченко»

2016 – Медаль «Незалежність України»

2017 – Почесна відзнака Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди «Медаль Григорія Сковороди»

2017 – Диплом І ступеня НАПН України за науково-допоміжний покажчик «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)»

2017 – Грамота Президії Національної академії наук України, Департаменту освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (КМДА)

2017 – Почесна грамота Верховної Ради України

2018 – Подяка НАПН України

2018 – Нагрудний знак МОН України «Василь Сухомлинський»

2018 – Подяка Київського університету імені Бориса Грінченка

2019 – Медаль НАПН України «Ушинський К. Д.»

2019 – Почесна грамота Національної академії аграрних наук України

2019 – Почесна грамота Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського

2020 – Медаль НАПН України «Леся Українка»

2021 – Диплом НАПН України та ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти» МОН України за активну роботу з упровадження педагогічних інновацій в освітній процес

2023 – Нагрудний знак МОН України «За наукові та освітні досягнення»

2023 – Диплом Президії НАПН України І ступеня як співавтора хрестоматії «Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017)»

2023 – Диплом Міжнародної виставки «Освіта та кар'єра – 2023» за активну роботу з упровадження педагогічних інновацій в освітній процес

2023 – Золота медаль Міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2023» у номінації «Видання підручників та навчальних посібників нового покоління» як керівник авторського колективу хрестоматії «Антологія текстів з

реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017)»

2024 – Диплом Президії НАПН України І ступеня в номінації «Кращий електронний ресурс, зокрема освітній (самостійні електронні видання або матеріали, що не мають друкованих аналогів), для підтримки та розвитку наукових досліджень, управління освітою» як керівник і співавтор електронного інформаційно-бібліографічного ресурсу «Видатні педагоги України та світу»

2024 – Подяка Комунального вищого навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» за вагомий внесок у розвиток системи освіти Херсонщини та з нагоди 80-річчя КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти»

2024 – Почесна грамота ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за вагомий внесок у розвиток освіти і науки, зміцнення іміджу, державного та міжнародного авторитету бібліотеки, значні наукові і трудові досягнення та з нагоди 33-ї річниці Незалежності України та 25-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського

2024 – Почесна грамота НАПН України за багаторічну сумлінну працю, вагомий внесок у розвиток освіти, педагогічної науки та з нагоди 25-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського

2024 – Почесний диплом лауреата конкурсу «Національне визнання наукових досягнень» XVI Міжнародної виставки «Інноватика в освіті» як автор хрестоматії «Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.)»

2024 – Диплом Міжнародної виставки «Освіта та кар'єра – День студента 2024» за активну роботу з упровадження педагогічних інновацій в освітній процес

2025 – Подяка Гайворонської міської ради Кіровоградської області за популяризацію української книжки

2025 – Подяка НМЦ ПТО Харківської області за надання методичної допомоги бібліотекарям закладів освіти

2025 – Подяка Інституту обдарованої дитини за співпрацю та активну участь у VI Всеукраїнській міжгалузевій науково-практичній онлайн-конференції в межах XVI Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2025»

* * *

Портфоліо науковця – https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2025/01/portfolio_Berezivska_LD_2024.pdf

Профіль у Google Scholar – https://scholar.google.com.ua/citations?user=W0ASSQUAAAAJ&hl=uk

Бібліометрика української науки – https://nbuviap.gov.ua/bpnu/bpnu_profile.php?bpnuid=BUN0002649

Сторінка в Електронній бібліотеці НАПН України – https://lib.iitta.gov.ua/view/creators/==0411==0435==0440==0435==0437==0456==0432==0441==044C==043A==0430=3A==041B==0430==0440==0438==0441==0430_==0414==043C==0438==0442==0440==0456==0432==043D==0430=3A=3A.html

УЧАСТЬ Л. Д. БЕРЕЗІВСЬКОЇ В НАУКОВО-ПРАКТИЧНИХ ЗАХОДАХ

Назва заходу	Тема доповіді	Місце проведення	Дата проведення
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Проблема створення національної школи в діяльності «Просвіт» (1917–1920)	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	23–24 березня 1999 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Життєвий шлях та педагогічна спадщина Онищука Василя Онисимовича	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	28–30 березня 2000 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Науково-педагогічна діяльність Я. Ф.Чепіги в 1917–1920 рр.	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	6 березня 2001 р.
Всеукраїнський науково-практичний семінар «Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя»	Я. Чепіга про стан і розвиток освіти в Україні (друга пол. XIX – поч. XX ст.)	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	11–12 грудня 2001 р.
IX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: Батьківська педагогіка»	Проблема покарання дитини в сім'ї у спадщині українських педагогів В. О. Сухомлинського і Я. Ф. Чепіги: порівняльний аналіз	Тернопільський державний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка	25–27 вересня 2002 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «До витоків становлення української педагогічної науки»	Проблема реформування системи освіти в Україні на сторінках журналу «Вільна українська школа (1917–1920)»; Про створення української асоціації істориків педагогіки	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	23–24 жовтня 2002 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Українські педагоги про реформування шкільної освіти (1917–1919)	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	1–2 квітня 2003 р.
II Міжнародні педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» та X Всеукраїнські педагогічні читання	В. О. Сухомлинський про місію вчителя у суспільстві	Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	25–27 вересня 2003 р.

«Василь Сухомлинський і сучасність: особистість учителя»			
Всеукраїнська науково-практична конференція «Розвиток змісту освіти як історико-педагогічна проблема»	Проєкт реформи шкільної освіти П. М. Ігнатьєва (1915–1916)	Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича	30–31 жовтня 2003 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Концепція реформування шкільної освіти П. М. Ігнатьєва (1915–1916)	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	30–31 березня 2004 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Ідеї гуманізації в педагогічній спадщині В. Короленка, А. Макаренка, В. Сухомлинського»	Ідеї В. О. Сухомлинського щодо постанов радянського уряду про організацію шкіл-інтернатів	Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	5–8 травня 2004 р.
XI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколишньому середовищі»	В. О. Сухомлинський про навколишнє середовище в контексті освітньої реформи другої половини 50-х років XX ст.	Миколаївський державний університет імені В. О. Сухомлинського	24–25 вересня 2004 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Профільне навчання: історія, теорія, практика»	Профільне навчання в контексті шкільних реформ у Російській імперії першої половини XX ст.	Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського	11–12 жовтня 2004 р.
VIII Міжнародна науково-практична конференція «Наука і освіта 2005»	Реформа шкільної освіти в Україні в 1856–1864 рр.	м. Дніпропетровськ	7–21 лютого 2005 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Проєктування шкільної освіти в Україні в 1899–1905 рр.	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	30–31 березня 2005 р.

IV Міжнародна науково-практична конференція «Динаміка наукових досліджень – 2005»	«Проєкт єдиної школи на Вкраїні» (1917–1919): основні положення	м. Дніпропетровськ	20–30 червня 2005 р.
XII педагогічні читання «Василь Сухомлинський і сучасність: проблеми свободи і відповідальності у вихованні особистості»	Розвиток ідей про право дитини навчатися рідною українською мовою (1905–1919)	Полтавський державний педагогічний університет імені В. Г. Короленка	29–30 вересня 2005 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Історико-педагогічні дослідження: методологія, періодизація, методика»	Розвиток ідей про реформування шкільної освіти в Україні (1905–1914)	Херсонський державний університет, м. Херсон	6–7 жовтня 2005 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Реформа шкільної освіти в добу Центральної Ради	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	3–4 квітня 2006 р.
Круглий стіл «Українська педагогічна преса у становленні національного шкільництва: на перехресті століть»	«Я. Ф. Чепіга (Зеленкевич). Вибрані педагогічні твори» (укладач Л. Д. Березівська)	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	травень 2006 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Історико-педагогічні дослідження: регіональний вимір»	Реформа шкільної освіти: концепції Міністерства народної освіти УНР та Наркомосу УСРР (1919–1920)	Луганський національний педагогічний університет імені Тараса Шевченка	9–10 листопада 2006 р.
XIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: культурологічні виміри шкільної й педагогічної освіти»	Українські народні традиції як культурологічні засади творчої спадщини В. О. Сухомлинського	Переслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	5–6 жовтня 2006 р.

Всеукраїнська науково-практична конференція «Новаторські навчально-виховні заклади в історії розвитку освіти в Україні»	Прихована реформа шкільної освіти в УРСР: причини, напрями, наслідки (30-ті роки XX ст.)	Житомирський державний університет імені Івана Франка	22–23 листопада 2007 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки АПН України	Періодизація реформування шкільної освіти в Україні (1899–1991)	Інститут педагогіки АПН України, м. Київ	квітень 2008 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «К. Д. Ушинський: актуальні проблеми української освіти і педагогічної науки»	К. Д. Ушинський про реформування освіти	Чернігівський державний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка	22–23 травня 2008 р.
III Міжнародні й XV Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ідеї, пошуки, перспективи»	Творча спадщина В. О. Сухомлинського як джерело педагогіки співробітництва	Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	25–26 вересня 2008 р.
Міжнародна наукова конференція «1020-річчя історії шкільної освіти в Україні: традиції, сучасність, перспективи»	Періодизація реформування шкільної освіти в Україні у XX ст.	Київський університет імені Бориса Грінченка	23 квітня 2009 р.
XVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: ціннісні виміри в освіті»	Формування патріотизму як цінності у школярів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка	Херсонський державний педагогічний університет	17–18 вересня 2009 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Видатні педагоги XIX ст. про виховання “нової людини” (М. Демков, М. Корф, К. Ушинський,	К. Д. Ушинський про роль педагога у вихованні людини	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя	6–7 жовтня 2009 р.

М. Пирогов, С. Русова, М. Костомаров, М. Драгоманов та ін.)»			
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки НАПН України	Авторська школа Олександра Антоновича Захаренка	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	березень 2010 р.
XVII Всеукраїнські педагогічні читання та VIII Всеукраїнські Захаренківські педагогічні читання «В. Сухомлинський і О. Захаренко: вивчати минуле, творити сьогодення, передбачати майбутнє»	Принцип індивідуального підходу до учнів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка	Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників та Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	18–19 травня 2010 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасна українська початкова школа: реалії та перспективи»	Державна політика щодо початкової освіти в контексті громадсько-педагогічного руху в Україні в імперську добу (1899–1917)	Криворізький державний педагогічний університет	5–6 травня 2010 р.
Всеукраїнська історико-педагогічна конференція «Радянське минуле в дзеркалі сучасних досліджень з історії педагогіки»	Періодизація реформування шкільної освіти в Україні за радянської доби (1919–1991)	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	7 жовтня 2010 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки НАПН України	Державна політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Україні в імперську добу (кінець XIX ст. – 1917 р.)	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	березень 2011 р.
IV Міжнародні та XVIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: дошкілля – початкова школа»	Принцип індивідуального підходу до учнів початкової школи у творчій спадщині В. О. Сухомлинського	Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький	12–13 жовтня 2011 р.
III Міжнародні педагогічні читання на	Реформування шкільної освіти в період	Прикарпатський національний	20–21 жовтня

пошану члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Богдана Ступарика «Українська педагогічна наука у контексті сучасних цивілізаційних процесів»	Української національно-демократичної революції (1917–1920): історіографія питання	університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ	2011 р.
Всеукраїнська історико-педагогічна конференція	Диференціація навчання як форма індивідуального підходу до дитини у працях українських педагогів (1917–1919)	Харківський державний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди	1–2 листопада 2011 р.
Круглий стіл «Інститут педагогіки – флагман української педагогічної науки»	Історія Інституту педагогіки в персоналіях	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	29 лютого 2012 р.
Круглий стіл «Вірний покликанню», присвячений світлій пам'яті Г. Є. Левченка (1952–2010)	Життєвий шлях і науково-педагогічна діяльність Г. Є. Левченка	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	29 березня 2012 р.
Науково-практичний семінар для аспірантів	Джерела педагогічного дослідження: пошук та їх оформлення	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	22 травня 2012 р.
Круглий стіл з нагоди 85-річчя Інституту педагогіки і 20-річчя НАПН України	УНДІП і науково-педагогічна діяльність українського педагога Я. Ф. Чепіги (1875–1938)	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	30 травня 2012 р.
V Міжнародні та XIX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту»	В. О. Сухомлинський про роль учителя в реалізації здоров'язбережної функції школи	Донецький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	11–12 жовтня 2012 р.
XII Всеукраїнська науково-практична конференція «Українська педагогіка 1920-х років – сучасні оцінки і виміри»	Державна політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в УСРР (1919–1932)	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	1–2 листопада 2012 р.

Круглий стіл, присвячений 190-річчю з дня народження К. Д. Ушинського	К. Д. Ушинський – основоположник вітчизняної наукової педагогіки	Педагогічний музей України	20 лютого 2013 р.
Звітна наукова конференція Інституту педагогіки НАПН України	Державна політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (1919–1932)	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	25 квітня 2013 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Цілі та результати освітніх реформ: українсько-польський діалог»	Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст.	Київський університет імені Бориса Грінченка	15–16 травня 2013 р.
Спільне засідання Президії НАПН України і Вченої ради Чернігівського національного педагогічного університету імені Т. Г. Шевченка та Всеукраїнської науково-практичної конференції, присвяченої 190-річчю з дня народження К. Д. Ушинського «Ідеї К. Д. Ушинського в розвитку вітчизняної педагогіки»	Антропоцентризм – провідна ідея педагогіки К. Д. Ушинського	Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка	7–8 червня 2013 р.
VI Міжнародні та ХХ Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: розвиток творчої особистості»	В. О. Сухомлинський про індивідуальний підхід як чинник розвитку творчої особистості учня	Кіровоградський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	27–28 вересня 2013 р.

XII Всеукраїнська історико-педагогічна науково-практична конференція «Джерельна та історіографічна основа сучасних історико-педагогічних досліджень»	Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (кінець 30-х – 80-ті роки XX ст.): історіографія та джерела дослідження	Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія, м. Хмельницький	7–8 листопада 2013 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Інноваційний вимір розвитку сучасного загальноосвітнього навчального закладу»	В. О. Сухомлинський про індивідуальний підхід як чинник розвитку творчої особистості учня	Чернігівський обласний педагогічний ліцей для обдарованої молоді	25–26 березня 2014 р.
Міжнародна науково-практична конференція «1025-річчя історії освіти в Україні: традиції, сучасність та перспективи»	Державна політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці у період «відлиги» (друга половина 50-х років XX ст. – 1964 р.)	Київський університет імені Бориса Грінченка	22 травня 2014 р.
VII Міжнародна науково-практична конференція та XXI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: вчимося толерантності»	В. О. Сухомлинський про особливе ставлення до учнів із зниженою здатністю до навчання	Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського	25–26 вересня 2014 р.
Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Педагогічно-просвітницька діяльність громадських організацій України (друга половина XIX – початок XX ст.)»	Боротьба громадських організацій за створення національної школи в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	6–7 листопада 2014 р.
Всеукраїнська історико-педагогічна	Історія зарубіжної шкільної освіти в	Інститут педагогіки	14 листопада

науково-практична конференція «Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти»	сучасних підручниках з історії педагогіки	НАПН України, м. Київ	2014 р.
Круглий стіл, присвячений 140-річчю від дня народження Якова Чепіги	Я. Ф. Чепіга (Зеленкевич) – відомий український педагог, психолог, громадський діяч (1875–1938)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	15 травня 2015 р.
VI Українсько-польський / польсько-український форум «Освіта для сучасності»	Маловідомі джерела з історії державної освітньої політики: План управління освітою в Україні (1917–1918)	НАПН України, НПУ ім. М. П. Драгоманова, м. Київ	14–16 вересня 2015 р.
VII Міжнародна науково-практична конференція та XXII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: виховуємо культуру потреб особистості»	В. О. Сухомлинський про читання як засіб формування культури духовних потреб дитини	КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради	24–25 вересня 2015 р.
XI Біографічні читання «Новітня вітчизняна біографіка: теорія, методика, практика», присвячені пам'яті засновника і першого директора Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича Чишка	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	4 червня 2015 р.
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація»	Внесок Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського у	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,	6–8 жовтня 2015 р.

	створення педагогічної біографіки	м. Київ	
Круглий стіл до 20-річного ювілею Українського реферативного журналу «Джерело»	Співпраця Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського і Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського у розвитку національного реферативного ресурсу: стан та перспективи	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	21 жовтня 2015 р.
XIV Всеукраїнська науково-практична конференція «Освіта крізь призму мікроісторії: заклади, особистості, навчання, література, листування»	Образ освіти у колекції журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) крізь призму джерелознавства та мікроісторії	Київський університет імені Бориса Грінченка	22 жовтня 2015 р.
II Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Педагогічно-просвітницька діяльність громадських організацій України (друга половина XIX – початок XX ст.)»	Боротьба вітчизняних громадських організацій за національну школу в імперську добу (кінець XIX – початок XX ст.)	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	12 листопада 2015 р.
Міжнародна наукова конференція «Педагогіка і психологія в епоху глобалізації – 2015» («Pedagogy and Psychology in the Age of Globalization – 2015»)	Twelve-year General Secondary Education Model in Unified School Project in Ukraine (1917–1920)	м. Будапешт, інтернет-конференція	22 листопада 2015 р.
Всеукраїнська наукова конференція «Шості Сіверянські соціально-психологічні читання»	Принцип індивідуального підходу до учнів у творчій спадщині Якова Чепіги (1975–1938)	Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка	25 листопада 2015 р.
Звітна науково-практична конференція ДНПБ	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського,	19 січня 2016 р.

України ім. В. О. Сухомлинського	В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання	м. Київ	
Міжнародна наукова конференція «Педагогіка і психологія в епоху глобалізації – 2016» («Pedagogy and Psychology in the Age of Globalization – 2016»)	Idea of National Education of Children and Youth in Yakiv Chepiha's (1875–1938)	м. Будапешт, інтернет-конференція	31 січня 2016 р.
ІІ Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Педагогічна спадщина Софії Русової в контексті сучасності»	Внесок Софії Русової у розбудову національної освіти: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920)	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя	24 березня 2016 р.
Всеукраїнський науково-практичний семінар «Українські педагоги про національно-патріотичне виховання»	Українські педагоги про національно-патріотичне виховання школярів: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	18 травня 2016 р.
Засідання круглого столу «Відділ історії педагогіки на тлі доби – до 90-річчя від дня створення (з нагоди відзначення 90-річчя від дня заснування Інституту педагогіки НАПН України)»	Діяльність лабораторії історії педагогіки у 2000–2004 роках: погляд крізь роки	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	25 травня 2016 р.
XII Біографічні читання «Вітчизняна біографіка, біографістика та бібліографія в роки незалежності України»	Історія освіти України крізь призму біографіки	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	2 червня 2016 р.
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація: формування	Бібліотечно-інформаційне забезпечення освіти. Бібліографічний покажчик	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	4–6 жовтня 2016 р.

національного інформаційного простору»	«Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)»		
Всеукраїнська науково-практична конференція «Ідея університету в європейському і національному вимірах: традиції, сьогодення, перспективи»	Університетська освіта в підручниках і навчальних посібниках з історії педагогіки незалежної України	Львівський національний університет імені Івана Франка	3–4 листопада 2016 р.
Семінар «Наукова бібліотека УНДІПу як фундаментальна основа ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського»	Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	15 листопада 2016 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Організація і методика створення галузевих інформаційних ресурсів для освітянської галузі України» та Всеукраїнський форум «Місія бібліотек навчальних закладів у національно-патріотичному вихованні дітей та молоді»	Бібліотечно-інформаційне забезпечення освіти: досвід ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; Василь Сухомлинський про джерела формування в школярів патріотичних почуттів	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	17–18 листопада 2016 р.
Звітна науково-практична конференція ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського	Бібліографічний покажчик «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)»: основні підходи	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	22 грудня 2016 р.

	до створення; Результати наукових досліджень Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2016 рік та основні завдання на 2017 рік		
II Грінченківська наукова зимова школа для аспірантів і докторантів у галузі знань «освіта / педагогіка»	Інформаційне забезпечення сфери освіти України	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	14 лютого 2017 р.
Загальні збори НАПН України	Про діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України за період 2012–2016 рр. та завдання подальшого розвитку	НАПН України, м. Київ	24 березня 2017 р.
Всеукраїнський науково-практичний семінар «Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)»	Проєкт єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1920)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	17 травня 2017 р.
Всеукраїнський науково-практичний семінар «Бібліотека в інформаційно-освітньому середовищі: інформаційні ресурси, технології, проєкти»	До 25-річчя Національної академії педагогічних наук України: здобутки Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в науково-інформаційному забезпеченні освіти (2012–2016)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ, Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди	1–2 червня 2017 р.
XIII Біографічні читання «Українська революція (1917–1921): історико-біографічний вимір»	Журнал «Вільна українська школа» як джерело біографічних досліджень освітніх діячів Української революції» (1917–1920)	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	8 червня 2017 р.
XXIV Всеукраїнські педагогічні читання «В. О. Сухомлинський у діалозі з сучасністю.	Шкільна бібліотека як центр розвитку дитини у творчій спадщині В. О. Сухомлинського	Житомирський державний університет імені Івана	22 вересня 2017 р.

“А що там, за лісом?..”: філософія для дітей»		Франка	
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек»	Постаті діячів освіти Української революції на шпальтах журналу «Вільна українська школа» (1917–1920)	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	3–5 жовтня 2017 р.
Науково-методологічний семінар «Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень»	Джерельна основа історико-педагогічних досліджень як методологічна проблема	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	25 жовтня 2017 р.
Бібліотекознавчі читання, присвячені ушануванню пам’яті українського бібліотекознавця, кандидата історичних наук, першого директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, заслуженого працівника культури України Павли Іванівни Рогової (1947–2014)	Внесок П. І. Рогової у розвиток біографістики	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	2 листопада 2017 р.
І Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні стратегії педагогічної освіти у вимірах розбудови суспільства сталого розвитку та міжкультурної інтеграції»	Підручники і навчальні посібники з історії педагогіки у структурі педагогічної освіти незалежної України	Київський університет імені Бориса Грінченка	2–3 листопада 2017 р.
X щорічні Грінченківські читання	Інформаційно-бібліографічний ресурс «Грінченко Борис Дмитрович» ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як	Київський університет імені Бориса Грінченка	8 грудня 2017 р.

	складник української біографістики		
Міжнародний науково-практичний семінар «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення»	Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. О. Сухомлинського (2017–2026)	Науково-технічна бібліотека Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського, м. Київ	11–12 грудня 2017 р.
Звітна науково-практична конференція ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти України»	Антологія як форма репрезентації джерел з реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	26 грудня 2017 р.
Міжнародна наукова конференція «Actual Problems of Science and Education APSE – 2018»	Реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції, проєкти (1988–1991)	м. Будапешт, Угорщина	28 січня 2018 р.
III Грінченківська наукова зимова школа для магістрантів, аспірантів і докторантів у галузі знань «освіта / педагогіка»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання в Україні	Київський університет імені Бориса Грінченка	21 лютого 2018 р.
Міжнародна наукова конференція «Модернізація освітньої системи: світові тенденції та національні особливості»	Реформування загальної середньої освіти: нормативно-правові документи (1991–2002)	м. Каунас, Литва	23 лютого 2018 р.
Науково-практичний семінар «Книжкова спадщина України – складник європейського культурного надбання»	Колекція журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) у фонді ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: до 100-річчя Української революції	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	27 лютого 2018 р.
Науково-практичний семінар «Василь Сухомлинський і	Сухомлинський і дошкілля в інформаційному просторі	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського,	30 березня 2018 р.

сучасне дошкілля: до 100-річчя з дня народження»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського	м. Київ	
Круглий стіл «Сухомлинському пишуть»	Лист В. О. Сухомлинського до М. С. Хрущова 13 червня 1958 р.	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	16 квітня 2018 р.
Всеукраїнський освітній форум «Нова українська школа – діалог з В. О. Сухомлинським»	Ідеї В. О. Сухомлинського про місію вчителя у суспільстві у руслі розбудови Нової української школи	Херсонський державний університет, Херсонська академія неперервної освіти	25–26 квітня 2018 р.
Всеукраїнський науково-практичний семінар «Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017)»	Журнал «Рідна школа» як джерело історії реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції і проєкти (1991–2002)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	16 травня 2018 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Підготовка педагога XXI століття крізь призму ідей Василя Сухомлинського»	Василь Сухомлинський про роль учителя у формуванні в школярів патріотичних почуттів	Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди	22 травня 2018 р.
Науково-практична конференція «Реалізація гуманістичних ідей В. Сухомлинського в умовах Нової української школи»	Ідеї В. О. Сухомлинського про формування в учнів патріотичних почуттів	Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, м. Хмельницький	30 травня 2018 р.
Чотирнадцяті Біографічні читання «Людина науки: до 100-річчя Національної академії наук України та Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського»	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики: до 100-річчя з дня народження видатного українського педагога В. О. Сухомлинського	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	7 червня 2018 р.
Міжнародна науково-практична інтернет-	Стратегія розвитку Державної науково-	Національний юридичний	15 червня

конференція «Модель бібліотеки XXI століття»	педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки як основа розбудови інноваційної моделі наукової бібліотеки	університет імені Ярослава Мудрого, наукова бібліотека, м. Харків	2018 р.
Круглий стіл «Педагогіка співробітництва в творчій спадщині Василя Сухомлинського»	Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України у пропагуванні спадщини Василя Сухомлинського	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	21 червня 2018 р.
Круглий стіл до 90-річчя від дня народження М. Д. Ярмаченка	Інформаційно-бібліографічний ресурс «Ярмаченко Микола Дмитрович (1928–2010)» як складник педагогічної біографістики України	Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України, Інститут педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	6 вересня 2018 р.
Науково-практична конференція з міжнародною участю «Українсько-польські психолого-педагогічні дослідження в синхронії та діахронії»	Історико-педагогічний компонент у змісті сучасної педагогічної освіти	Житомирський державний університет імені Івана Франка	10–11 вересня 2018 р.
Круглий стіл «Серце віддаю дітям», 1968 р. (до 100-річчя В. О. Сухомлинського і 50-річчя виходу книги)	Книга в духовному житті дитини: за книгою «Серце віддаю дітям»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	13 вересня 2018 р.
Міжнародна конференція, присвячена сторіччю від дня народження В. О. Сухомлинського	Історико-педагогічний компонент у змісті сучасної педагогічної освіти	Палац творчості дітей та юнацтва, м. Бровари	2 жовтня 2018 р.
X Міжнародна науково-практична конференція та XXV Всеукраїнські	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як	Центральноукраїнський державний педагогічний	4–5 жовтня 2018 р.

педагогічні читання «Творча спадщина Василя Сухомлинського у вітчизняному та міжнародному вимірах»	інтегратор і поширювач сухомлиністики в інформаційному просторі України	університет імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький	
Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Професійна підготовка фахівців у вимірі нових освітніх реалій»	Антологія як форма репрезентації джерел з історії реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017): підходи до створення	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, м. Івано-Франківськ	11–12 жовтня 2018 р.
Науково-методологічний семінар з історії освіти «Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри»	Педагогічна історіографія: стан, проблеми, виклики	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	23 жовтня 2018 р.
Міжнародна наукова конференція «International Symposium on Sukhomlinski's Educational Thought and Modern Education: In memory of the 100th Anniversary of Sukhomlinski's Birthday» («Педагогічні ідеї Сухомлинського і сучасна освіта: до 100-річчя з дня народження»)	В. О. Сухомлинський про формування патріотичних почуттів у школярів	Інститут міжнародної і порівняльної педагогіки Пекінського педагогічного університету, м. Пекін, Китай	3–4 листопада 2018 р.
Міжнародна наукова конференція «Actual Problems of Science and Education APSE – 2019»	Реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні: концепції, програми, доктрини та стратегії (1991–2017)	м. Будапешт, Угорщина	3 лютого 2019 р.
III Грінченківська наукова зимова школа для магістрантів,	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського як інтегратор і	Київський університет імені Бориса	20 лютого 2019 р.

аспірантів і докторантів у галузі знань «освіта / педагогіка»	поширювач педагогічного біографічного знання в Україні	Грінченка	
Круглий стіл «Спадщина Тараса Шевченка в національному вихованні дітей та молоді» (до 205-річчя від дня народження)	Педагогічні ідеї та просвітницька діяльність Т. Г. Шевченка в історико-педагогічному дискурсі	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	22 березня 2019 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогіка у вимірах соціокультурних досліджень»	Інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як джерело педагогічної біографіки	Херсонський державний університет	10–11 квітня 2019 р.
Круглий стіл «Василь Сухомлинський у літературі та мистецтві»	Пам'ятники та меморіальні дошки, присвячені В. О. Сухомлинському	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	18 квітня 2019 р.
Всеукраїнський науково-практичний семінар «Форми репрезентації джерел з історії освіти»	Науково-допоміжний бібліографічний покажчик як форма репрезентації джерел про реформування загальної середньої освіти в Україні у ХХ ст. крізь призму джерелознавства	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	15 травня 2019 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «VII Волошинські читання. Шкільна мовно-літературна освіта: традиції і новаторство»	Про розроблення персоналії «Ніла Йосипівна Волошина» як складника інформаційно-бібліографічного ресурсу «Видатні педагоги України та світу»	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	17 травня 2019 р.
Міжнародна наукова конференція «Історія освіти як науково-педагогічна дисципліна та навчальний предмет: минуле, сьогодення та перспективи»	Підручники з історії освіти в структурі педагогічної освіти незалежної України (1991–2018)	Кафедра педагогіки філософського факультету Університету Чорногорії, м. Никшич, Чорногорія	25–26 червня 2019 р.

Засідання Президії НАПН України	Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку	НАПН України, м. Київ	19 вересня 2019 р.
XXVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі із сучасністю: Методична спадщина педагога в контексті ідей Нової української школи»	В. О. Сухомлинський про роль бібліотеки в організації методичної роботи школи	Рівненський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Рівненський державний гуманітарний університет	27 вересня 2019 р.
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні тенденції в цифрову епоху»	Науково-інформаційне забезпечення сфери освіти України	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	8–10 жовтня 2019 р.
Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні»	Педагогічна регіональна історіографія як поняття	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	23 жовтня 2019 р.
Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського»	Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (1999–2019): здобутки та перспективи її розвитку; Антологія про реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017): репрезентація джерел (концепції, програми, стратегії, доктрини)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	7 листопада 2019 р.

II Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні стратегії педагогічної освіти в контексті розбудови суспільства сталого розвитку та інтеграції»	Інтеграція історії освіти України в європейський освітній простір	Київський університет імені Бориса Грінченка	14 листопада 2019 р.
IV Грінченківська наукова зимова школа для магістрантів, аспірантів і докторантів у галузі знань «освіта / педагогіка»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського: інформаційне забезпечення сфери освіти та науки	Київський університет імені Бориса Грінченка	20 лютого 2020 р.
II Міжнародна науково-практична конференція «Inovative Development of Science and Education»	Реформування змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2002): джерелознавчий підхід	м. Афіни, Греція	26–28 квітня 2020 р.
Педагогічні читання «Національна школа Якова Чепіги» у форматі інтернет-конференції, присвячені відзначенню 145-річчя від дня народження видатного педагога	Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) про національне виховання дітей та молоді	Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти	30 квітня 2020 р.
Міжнародна наукова конференція «Pedagogy and Psychology In an Era of Increasing Flow of Information – 2020»	Periodization of the reform of general secondary education in the independent Ukraine (1991–2017)	м. Будапешт, Угорщина	3 травня 2020 р.
Круглий стіл «Збірки творів В. О. Сухомлинського: літературно-педагогічний дискурс»	Хрестоматії як провідний шлях актуалізації творчого доробку видатних українських педагогів (К. Д. Ушинський, С. Ф. Русова, Я. Ф. Чепіга, В. О. Сухомлинський та ін.)	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	27 травня 2020 р.
XXVII Всеукраїнські педагогічні інтернет-читання «Василь Сухомлинський у	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	30 вересня 2020 р.

діалозі із сучасністю. Ідеї Василя Сухомлинського крізь призму сучасних освітніх практик: набутий досвід і перспективи»	інтегратор і поширювач сухомлиністики в освітньо-науковому просторі		
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації»	Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» крізь призму жіночої біографіки	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	6–8 жовтня 2020 р.
Науково-методологічний семінар з історії освіти «Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій»	Історико-педагогічні розвідки в незалежній Україні крізь призму європейських вимірів: дослідницькі підходи	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	21 жовтня 2020 р.
ІІІ Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція «Початкова освіта: історія, проблеми, перспективи»	Розвиток початкової освіти в Україні (1991–2017): історіографічний аспект	Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя	23 жовтня 2020 р.
VI Морозівські читання «Освіта впродовж життя: педагогіка, андрагогіка, герогогіка» («Lifelong learning: pedagogy, andragogy, herogogy»)	Історія педагогіки у структурі педагогічної освіти: кризовий стан і потенціал для розвитку	НПУ ім. М. П. Драгоманова, м. Київ	19–20 листопада 2020 р.
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки»	Хрестоматія з історії реформування змісту загальної середньої освіти (1991–2019): критерії добору текстів крізь призму історіографії	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	22 грудня 2020 р.

V Міжнародна науково-практична конференція «World science: problems, prospects and innovations»	Хрестоматії як засіб актуалізації творчого доробку видатних українських і зарубіжних педагогів	м. Торонто, Канада	27–29 січня 2021 р.
Міжнародна наукова конференція «Actual Problems of Science and Education APSE – 2021»	Реформування змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017): історіографія та джерела дослідження	м. Будапешт, Угорщина	7 лютого 2021 р.
Круглий стіл «До 30-річчя Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського: історія і сучасність» (присвячується пам'яті О. Я. Савченко)	О. Я. Савченко про діяльність Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	24 березня 2021 р.
Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Філософські, історіософські та педагогічні аспекти єдності українського суспільства» (у рамках XII Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти» та виставки освіти за кордоном «World Edu 2021»)	Нова історія освіти України: від національної самоідентифікації до глобальних історичних наративів	Інститут обдарованої дитини НАПН України, м. Київ	31 березня – 1 квітня 2021 р.
VI Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» (у рамках Всеукраїнського фестивалю науки –	Понятєво-термінологічний апарат історії освіти як складника педагогічної науки крізь призму європейських вимірів: нові фронтири	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	19 травня 2021 р.

2021 та до 30-ї річниці незалежності України)			
Всеукраїнська науково-практична конференція «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контроверзи сучасного наукового пізнання»	Міждисциплінарність історії освіти чи відстоювання дослідницького поля: контроверзи європейських пошуків	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	8 червня 2021 р.
Міжнародна щорічна віртуальна конференція ISCHE 42 «Погляд зверху та знизу: переосмислення соціального в історії освіти» («Looking from Above and Beyond: Rethinking the Social in the History of Education»)	Вплив громадсько-педагогічного руху на розвиток української школи (кінець XIX століття – 1917 р.)	Університет Еребру, ISCHE (Всесвітня міжнародна асоціація істориків освіти), м. Еребру, Швеція	14–25 червня 2021 р.
V Міжнародна наукова конференція УАДО «Імплементація європейських стандартів в українські освітні дослідження»	Реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні: національне законотворення (1991–2017)	Українська асоціація дослідників освіти	24 червня 2021 р.
V Міжнародна віртуальна конференція з питань взаємодії людини та нових технологій, IHIET 2021, (IHIET-FS 2021) (5th International Virtual Conference on Human Interaction and Emerging Technologies, IHIET 2021)	Молодіжна політика: від навчальних предметів до науково-практичних розробок	Франція	27–29 серпня 2021 р.
Міжнародна віртуальна конференція «Освіта та громадянське суспільство: очікування, рекомендації, примирення»	Історія педагогіки як наука і навчальна дисципліна: український та європейський виміри	Університет в Женеві, м. Женева, Швейцарія	6–10 вересня 2021 р.
XI Міжнародні і XXVIII Всеукраїнські педагогічні читання	В. О. Сухомлинський про читання як засіб емоційно-морального	Закарпатський інститут післядипломної	24 вересня 2021 р.

«Василь Сухомлинський у діалозі із сучасністю. Розмірковуємо про художньо-емоційний світ дитинства»	виховання учнів: за книжкою «Серце віддаю дітям»	педагогічної освіти, м. Ужгород	
Круглий стіл «Побут сільського школяра в доробку Василя Сухомлинського»	Побут сільського школяра в історико-освітніх дослідженнях зарубіжних учених: до історіографії питання	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	19 жовтня 2021 р.
Ювілейний круглий стіл «До 95-річчя Інституту педагогіки НАПН України: внесок відділу історії та філософії освіти у підготовку наукових кадрів вищої кваліфікації в Україні»	Діяльність лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України у 2000–2004 роках: погляд крізь роки	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	29 жовтня 2021 р.
Міжнародна конференція з техніки, технологій та освіти «ICTTE 2021. International Conference on Technics, Technologies and Education»	Інформаційно-бібліотечний супровід освіти в умовах її цифровізації	Тракійський університет, Стара Загора, м. Ямбол, Болгарія	3–5 листопада 2021 р.
І Всеукраїнські педагогічні читання пам'яті О. Я. Савченко «Олександра Яківна Савченко. Уроки співпраці і спілкування»	Олександра Яківна Савченко в моєму житті: про що нагадують світлини	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	4 листопада 2021 р.
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки»	Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2021 р. та завдання на 2022 р.; Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати другого етапу наукового дослідження;	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	21 грудня 2021 р.

	Реформування змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2013): історико-джерелознавчий аспект		
VII Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі»	Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як форма представлення педагогічної біографіки в освітньо-науковому просторі	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	20 травня 2022 р.
XVIII Всеукраїнські біографічні читання «Сучасні моделі біографічних реконструкцій»	Штрихи до біографічних портретів українських освітян першої третини XX ст.	Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, м. Київ	9 червня 2022 р.
Міжнародна віртуальна конференція ISCHE 43 – Історія освітніх технологій. Культурні та соціальні виміри педагогічних об'єктів («Histories of Educational Technologies. Cultural and Social Dimensions of Pedagogical Objects»)	Tendencies In The Development Of The History Of Education In Ukraine: International Discourses	Католицький університет, м. Мілан, Італія	31 серпня – 6 вересня 2022 р.
Науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану», присвячений Всеукраїнському дню бібліотек	Науково-інформаційний фронт: діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського під час війни	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	29 вересня 2022 р.

XII Міжнародні та XXIX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя»	В. О. Сухомлинський про читання як засіб розвитку учнів зі зниженою здатністю до навчання (крізь призму Нової української школи)	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів	30 вересня 2022 року
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг»	Онлайн-проєкти як форма поширення педагогічного біографічного знання в освітньо-науковому просторі	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	4–6 жовтня 2022 р.
Круглий стіл «Будівлі й класні кімнати в школі Василя Сухомлинського крізь призму історії та сьогодення української освіти»	Роздуми українських педагогів XX ст. про шкільні будівлі та класні кімнати: історико-освітнє дослідження повсякдення	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	26 жовтня 2022 р.
II Всеукраїнські педагогічні читання пам'яті О. Я. Савченко «Контексти творчості Олександри Яківни Савченко. Уміння вчитися як ключова здібність здобувачів початкової освіти в реаліях воєнного стану»	Сторінка «Олександра Яківна Савченко (1942–2020)» цифрового ресурсу «Видатні педагоги України та світу» як форма поширення педагогічної спадщини в освітньо-науковому просторі	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	03 листопада 2022 р.
VII Міжнародна грінченківська наукова школа для докторантів, аспірантів і молодих науковців у галузі знань 01 «Освіта / педагогіка», спеціальність 011 «Освітні, педагоігчні науки»	Історія освіти України в структурі професійної підготовки педагога: нові виклики, тенденції, значення і перспективи	Київський університет імені Бориса Грінченка	14–18 листопада 2022 р.
Норвезько-український науковий семінар з історії освіти	Historical and educational research in Ukraine in the conditions of the war:	VID Specialized University, Осло, Норвегія	13 грудня 2022 р.

(у форматі онлайн-зустрічі на платформі zoom)	realities, challenges, changes / Дослідження з історії освіти в Україні в умовах війни: реалії, виклики, зміни		
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану»	Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2022 р. та завдання на 2023 р.; Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати третього етапу наукового дослідження; Концептуальні засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): історико-джерелознавчий аналіз	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	20 грудня 2022 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Видатний син українського народу (до 200-річчя від дня народження вчителя вчителів К. Д. Ушинського)»	Костянтин Дмитрович Ушинський (1823/1824–1870/1871) в українській гуманітаристиці: вшанування, дискурс і нове прочитання	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	3 березня 2023 р.
Методологічний семінар «Національно-патріотичне виховання дітей та молоді в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України: стратегії і завдання»	Педагогічна біографіка України як носій національно-патріотичної свідомості: діалог поколінь	Інститут проблем виховання НАПН України, м. Київ	6 квітня 2023 р.
VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в	Педагогічна біографіка як складник національної пам’яті: нові виклики і завдання	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	16 травня 2023 р.

умовах воєнної доби: нові виклики і завдання»			
Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Гуманна педагогіка у контексті євроінтеграції: ідеї Януша Корчака про абсолютну самоцінність дитини»	Януш Корчак в інформаційних ресурсах Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: історико-джерелознавчий аспект	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	19 травня 2023 р.
4-й – 5-й Міжнародний науково-практичний WEB-форум «FORUM SOIS, 2023: розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя»	Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному освітньо-науковому просторі в умовах воєнного стану	Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків	23–26 травня 2023 р.
XII Міжнародна науково-практична конференція «Трудове навчання та технології: сучасні реалії та перспективи розвитку», присвячена пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського	Ідеї Д. О. Тхоржевського (1930–2002) про національно-патріотичне виховання дітей та молоді у руслі розбудови Нової української школи	Український державний університет імені Михайла Драгоманова, факультет технологій та дизайну, м. Київ	19 травня 2023 р.
XIX Всеукраїнські біографічні читання, присвячені пам'яті засновника і першого директора Інституту біографічних досліджень НБУВ доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича Чишка (1951–2003) «Людина науки у вітчизняній біографіці»	Енциклопедичний біографічний словник як форма представлення колективного портрета педагогів України (друга половина XIX – початок XXI ст.)	Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, м. Київ	9 червня 2023 р.
Міжнародна конференція «A Child in Times of Need and in	Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої	Національний педагогічний музей та	19–20 червня 2023 р.

Hope. Overcoming the Distress of War, Epidemics, and Social, Psychological, and Physical Handicaps in Children and Youths» («Дитина в часи біди і надії. Подолання лиха війни, епідемій, соціальних, психологічних і фізичних вад у дітей та молоді»)	освіти в радянській Україні крізь призму захисту дітей у 1920-х роках: боротьба проти уніфікації	бібліотека Я. А. Коменського, м. Прага, Чехія	
VIII Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти» пам'яті академіка Миколи Дмитровича Ярмаченка	Микола Ярмаченко (1928–2010) в інформаційних освітніх ресурсах: історико-джерелознавчий аспект	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів	7–8 вересня 2023 р.
XIII Міжнародні та XXX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Грані особистості педагога у вимірах сьогодення» (до 105-ї річниці від дня народження та 30-річчя проведення всеукраїнських педагогічних читань)	Ідеї Василя Сухомлинського про духовну потребу дитини в читанні у руслі нових викликів і реалій: за книжкою «Серце віддаю дітям»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	20 вересня 2023 р.
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек»	Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпечені освіти в реаліях війни	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	3–5 жовтня 2023 р.

Всеукраїнська наукова конференція «Сучасна енциклопедистика: тенденції розвитку (до 10-ї річниці створення Державної наукової установи “Енциклопедичне видавництво”)»	Енциклопедичний словник як форма репрезентації педагогічної біографіки в реаліях війни	Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», м. Київ	11 жовтня 2023 р.
Всеукраїнська науково-практична конференція «Педагогічне краєзнавство крізь призму історико-культурних явищ та процесів в Україні»	Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як джерельна основа педагогічного краєзнавства	Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини	21 листопада 2023 р.
Круглий стіл «Висвітлення творчого шляху Василя Сухомлинського та інших педагогів у віртуальному просторі – від відтворення образу до творення міфу»	Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як форма поширення біографічного знання в освітньо-науковому просторі в контексті відкритої науки	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	23 жовтня 2023 р.
ІІІ Всеукраїнські педагогічні читання пам’яті О. Я. Савченко «Контексти творчості Олександри Яківни Савченко. Цілі і цінності початкової освіти: реалізація в умовах сьогодення»	О. Я. Савченко про реформування загальної середньої освіти Незалежної України	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	9 листопада 2023 р.
ІІІ Конгрес SIPSE (Італійське товариство вивчення історико-освітньої спадщини) «Історико-освітня спадщина як джерело публічної історії освіти. Між хорошими практиками та новими перспективами» (III Congress of SIPSE The historical-educational heritage as a	Електронні ресурси як ефективна форма поширення історії освіти в Україні в умовах війни (Electronic resources as an efficient form of dissemination of History of education in Ukraine during the war)	Католицький університет Святого Серця, м. Мілан, Італія	14–15 грудня 2023 р.

source of the Public History of Education. Between good practices and new perspectives)			
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану»	Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2023 р. та завдання на 2024 р.; Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України: найістотніші результати першого етапу наукового дослідження; Біографічна довідка про педагога чи освітнього діяча в енциклопедичному словнику: підходи і критерії	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	18 грудня 2023 р.
Всеукраїнський круглий стіл, присвячений 105-й річниці від дня народження Івана Ткаченка «Трудове виховання учнів у контексті реалізації ідей концепції “Нова українська школа”»	Біографічна довідка про І. Ткаченка як складник енциклопедичного словника «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)»	Комунальний заклад «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», м. Кропивницький	6 лютого 2024 р.
Щорічний вебінар «Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства», присвячений Міжнародному дню рідної мови (International Mother Language Day 2024)	Українські педагоги про значення рідномовного навчання для зміцнення національної ідентичності (початок XX ст.)	Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України, м. Київ	15 лютого 2024 р.

Всеукраїнська наукова конференція «Війна Росії проти України (лютий 2014 – лютий 2024 рр.). Рецепція війни»	Українська педагогічна енциклопедистика в реаліях війни	Державна наукова установа «Енциклопедичне видавництво», м. Київ	21 лютого 2024 р.
XIII Міжнародна науково-практична конференція «Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку», присвячена пам'яті академіка Дмитра Тхоржевського	Постать Дмитра Тхоржевського (1930–2002) в енциклопедичному біографічному словнику «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)»	Український державний університет імені Михайла Драгоманова, факультет технологій та дизайну, кафедра технологічної освіти, м. Київ	23 лютого 2024 р.
6-й Міжнародний науково-практичний WEB-форум «FORUM SOIS, 2024: розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя»	Електронні ресурси як ефективна форма поширення педагогічної біографічної інформації в контексті відкритої науки	Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків	26–29 березня 2024 р.
IX Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти»	Від знищення до відродження української педагогічної думки щодо шкільних реформ (1930–1991)	Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, м. Чернігів	11–12 квітня 2024 р.
IX Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики»	Педагогічна біографіка доби Української революції (1917–1921) крізь призму національно-патріотичного виховання: біографії, тексти і контексти	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	13 травня 2024 р.
Круглий стіл «Сучасні технології візуалізації колекцій цифрових освітніх ресурсів» (до	Інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	23 травня 2024 р.

Всеукраїнського фестивалю науки – 2024)»			
Всеукраїнська науково-практична конференція «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: виміри історичної пам'яті (український і зарубіжний дискурси)»	Педагогічні біографічні дослідження у контексті реконструкції історичної пам'яті українського народу	Інститут педагогіки НАПН України, м. Київ	30 травня 2024 р.
XX Всеукраїнські біографічні читання, присвячені пам'яті засновника і першого директора Інституту біографічних досліджень НБУВ доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича Чишка (1951–2003) «Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької та інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань»	Педагоги Незалежної України в енциклопедичному словнику: колективний портрет	Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, м. Київ	5 червня 2024 р.
Позачергове розширене засідання вченої ради, присвячене 33-й річниці Незалежності України	Вітальна промова «Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В.О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні Незалежної України»	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	22 серпня 2024 р.
Засідання Президії НАПН України	Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку	НАПН України, м. Київ	19 вересня 2024 р.

Міжнародна конференція «Інженерна освіта на майбутнє для глобальної відповідальності»: ICL 2024: Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility	Моніторинг педагогічних досліджень засобами системи «Бібліометрика української науки»	TalTech, м. Таллінн, Естонія	24–27 вересня 2024 р.
Круглий стіл «Газета як джерело вивчення епістолярної спадщини В. Сухомлинського»	Газети з фонду ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського як джерело вивчення педагогічної біографіки	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	3 жовтня 2024 р.
Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір»	Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти в умовах євроінтеграції України	Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, м. Київ	8–10 жовтня 2024 р.
Міжнародна спеціалізована виставка «Освіта та кар'єра – День студента 2024»	Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні національно-патріотичного виховання дітей та молоді	НАПН України, м. Київ	15–16 листопада 2024 р.
IX Міжнародна грінченківська наукова школа для магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених у галузі знань 01 освіта / педагогіка	Історія освіти України у структурі педагогічних досліджень	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, факультет педагогічної освіти	18 листопада 2024 р.
Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах	Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2024 р.	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	17 грудня 2024 р.

воєнного стану»	та завдання на 2025 р.; Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України: найістотніші результати другого етапу наукового дослідження; Енциклопедичний біографічний словник «Педагоги України (друга пол. XIX – поч. XXI ст.)»: джерелознавчий аналіз і синтез		
VI Всеукраїнська міжгалузева науково-практична онлайн-конференція «Українське суспільство у перспективах розвитку: історичний, соціально-політичний, освітньо-педагогічний аспекти» у межах XVI Міжнародної виставки «Сучасні заклади освіти – 2025»	Вплив педагогічних біографічних досліджень на формування історичної пам'яті українського суспільства	Інститут обдарованої дитини НАПН України, м. Київ	26–28 березня 2025 р.
X Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики»	Педагогічна біографіка в структурі наук про освіту: ключові концепти, теорії, джерела	ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, м. Київ	13 травня 2025 р.
XXI Всеукраїнські біографічні читання, присвячені пам'яті засновника і першого директора Інституту біографічних досліджень НБУВ доктора історичних наук, професора Віталія Сергійовича	Педагогині України: біографічний словник (друга половина XIX – початок XXI ст.)	Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, м. Київ	4 червня 2025 р.

Чишка (1951–2003) «Біографіка і патріотична консолідація українського суспільства»			
Міжнародна конференція «Світ у школі чи навчальні подорожі як частина освіти. Трансформації педагогічних знань, шкільної програми та професійного розвитку вчителя»	Природа та шкільні сади як простір навчання і виховання дітей в закладах освіти України (кінець XIX – початок XXI ст.)	Національний педагогічний музей та бібліотека Я. А. Коменського, м. Прага, Чехія	19–20 червня 2025 р.
Міжнародна постійна конференція з історії освіти «Вчителі та викладання: історія в русі»	Біографічні портрети українських педагогів на перехресті епох (друга половина XIX ст. – початок XXI ст.)	Лілльський університет, м. Лілль, Франція	8–11, 15–16 липня 2025 р.

РОЗДІЛ І.
Хронологічний покажчик праць Л. Д. Березівської

1995

1. **Форми** позашкільної роботи з дітьми в діяльності київських просвітницьких організацій (кінець XIX – початок XX ст.) // Педагогіка миру в навчально-виховному процесі школи і вузу : матеріали міжвуз. наук.-практ. конф., присвяч. 70-річчю проф., д-ра пед. наук, акад. Міжнар. академії пед. і соц. наук Дем'янчука С. Я., [29–30 груд. 1995 р., Рівне] / АПН України, Рівнен. держ. пед. ін-т, Рівнен. екон.-гуманітар. ін-т. – Рівне, 1995. – С. 114–115.

1996

2. **Діти** у діяльності київських просвітницьких товариств [кінець XIX – початок XX ст.] // Початкова шк. – 1996. – № 7. – С. 51–52.

3. **Проблеми** впровадження педагогічних інновацій у навчально-виховний процес школи // Роль інноваційних процесів у розвитку школи : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 26–28 берез. 1996 р., [Харків] / Упр. освіти Харків. облдержадмін., Харків. обл. ін-т удоскон. вчителів. – Харків, 1996. – С. 14–17.

4. **Просвітницька** діяльність Київського товариства сприяння початковій освіті дорослих // Педагогіка і психологія. – 1996. – № 4. – С. 222–227. – Бібліогр.: 8 назв.

5. **Формування** національної свідомості українського народу в діяльності Київського товариства грамотності // Виховний процес у сучасній школі: теорія і практика : [зб. ст.] / Ін-т педагогіки АПН України, Упр. освіти Черніг. облдержадмін., Черніг. обл. ін-т підвищ. кваліфікації та перепідгот. працівників освіти. – Чернігів, 1996. – Ч. 1. – С. 31–34.

1997

6. **Київське** педагогічне товариство взаємної допомоги і проблема створення нової демократичної школи // Педагогічна наука: пошуки, здобутки, завдання : матеріали звіт. наук. конф., 22–24 квіт. 1997 р., [Київ] / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1997. – С. 16–18.

7. **Київські** просвітницькі організації та їх діячі (друга половина XIX – початок XX ст.) // Педагогічна наука – розвитку національної школи : матеріали звіт. наук. конф., 28–29 берез. 1996 р., [Київ] / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1997. – С. 115–116.

8. **Позашкільне** виховання учнів у діяльності просвітницьких організацій Київщини (кінець XIX – початок XX ст.) // Шлях освіти. – 1997. – № 2. – С. 50–53.

9. **Просвітницькі** товариства Київщини: боротьба за національну школу (кінець XIX – початок XX ст.) // Рідна шк. – 1997. – № 5. – С. 6–10 : табл. – Бібліогр.: 35 назв.

1998

10. **Проблеми** освіти та виховання в діяльності київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – початок XX ст.) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / [наук. керівник Антонець М. Я.] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1998. – 17 с. – Бібліогр.: с. 15.

11. **Проблеми** освіти та виховання в діяльності київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – початок XX ст.) : дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / наук. керівник Антонець Михайло Якович ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1998. – 212 арк. – Бібліогр.: арк. 174–189.

12. **Доброчинність** переживає віки // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1998. – 5–11 листоп. (№ 42).

13. **Київське** педагогічне товариство взаємної допомоги // Матеріали науково-практичної конференції Інституту педагогіки АПН України. – Київ, 1998. – С. 114–115.

14. **Проблема** народного вчителя в діяльності київських просвітницьких товариств (кінець XIX – початок XX ст.) // Рідна шк. – 1998. – № 2. – С. 65–68. – Бібліогр.: 33 назви.

15. **«Просвіта»** – з минулого в сьогодення // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1998. – 10–16 груд. (№ 47).

16. **Цивілізованій** державі потрібні освічені люди // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1998. – 4–30 верес. (№ 36).

1999

17. **Освітньо-виховна** діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.) : [монографія / наук. ред. М. Я. Антонець]. – Київ : Молодь, 1999. – 191 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731254/ (дата звернення: 02.08.2024).

18. **«Діти вулиці»** – це теж майбутнє держави // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1999. – 18–24 берез. (№ 11).

19. **Мудра Софія** // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1999. – 4–10 берез. (№ 9).

20. **Проблема** створення національної школи в діяльності «Просвіт» (1917–1920) // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 23–24 берез. 1999 р., [Київ] / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 1999. – С. 48–50.

21. **Проблема** трудового виховання учнів у спадщині І. Г. Ткаченка / Березівська Л. Д., Березівський Ю. М. // Проблеми трудової і професійної підготовки : наук.-метод. зб. / Слов'ян. держ. пед. ін-т ; [за заг. ред. В. В. Стешенка та М. Т. Малюти]. – Слов'янськ, 1999. – Вип. 3. – С. 121–126. – Бібліогр.: 6 назв.

22. **Товариство** сприяння початковій освіті // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1999. – 28 січ. – 3 лют. (№ 4).

23. **Фребелівське** педагогічне товариство // Діловий кур'єр – Зв'язок. – 1999. – 8–14 квіт. (№ 14).

24. ***Ред.:*** Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 23–24 берез. 1999 р., [Київ] / Ін-т педагогіки АПН України ; [редкол.: Л. Д. Березівська, С. П. Бондар, О. І. Бугайов та ін.]. – Київ : Пед. думка, 1999. – 153 с.

2000

25. **Від вчителя** до вченого : [про д-ра пед. наук, фахівця з методики викладання фізики та математики І. Ф. Тесленка (1908–1994)] // Завуч. – 2000. – Квіт. (№ 10). – С. 1–2 : портр.

26. **Внесок** Я. Чепіги в розвиток українського підручникотворення // Проблеми сучасного підручника : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2000. – Вип. 2. – С. 13–16. – Бібліогр.: 7 назв.

27. **Життєвий** шлях та педагогічна спадщина Онищука Василя Онисимовича (1919–1989) // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 28–30 берез. 2000 р., [Київ] / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2000. – С. 13–14.

28. **Формування** педагогічного світогляду Якова Чепіги (Зеленкевича) (1892–1895 рр.) // Шлях освіти. – 2000. – № 4. – С. 38–41.

2001

29. **Життєвий** та науково-педагогічний шлях Надії Федорівни Скрипченко (1931–1996) : до 70-річчя від дня народж. // Початкова шк. – 2001. – № 9. – С. 54–56 : портр.

30. **Науково-педагогічна** діяльність Я. Ф. Чепіги в 1917–1920 рр. // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 6 берез. 2001 р., [Київ] / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – С. 8.

31. **Образ** учителя у творчій спадщині Я. Ф. Чепіги // Рідна шк. – 2001. – № 10. – С. 72–75 : портр. – Бібліогр.: 12 назв.

32. **Посібник** «Українська педагогіка в персоналіях» // Пед. газета. – 2001. – Квіт. (№ 4). – С. 7.

2002

33. **Діяльність** Є. Х. Чикаленка в утвердженні національної освіти // Національна освіта: традиції і новації у контексті ідей Івана Огієнка : [зб. наук. пр.] / МОН України, АПН України, Ін-т педагогіки [та ін. ; за ред. М. В. Левківського]. – Київ ; Житомир, 2002. – С. 35–39. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст доступний в інтернеті: http://eprints.zu.edu.ua/13162/ (дата звернення: 04.08.2024).

34. **До витоків** становлення української педагогічної науки : [про Всеукр. наук.-практ. конф., 23–24 жовт. 2002 р., Умань] // Пед. газета. – 2002. – Жовт. – листоп. (№ 10/11). – С. 7.

35. **До портретної** галереї освітян Переяславщини: Петро Костьович Волинський (1893–1982) // Школа першого ступеня: теорія і практика : зб. наук. пр. Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-ту ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2002. – Вип. 5. – С. 101–108. – Бібліогр.: 4 назви.

36. **Історія** педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя : [про Всеукр. наук.-практ. семінар, Київ] // Пед. газета. – 2002. – Берез. (№ 3). – С. 3.

37. **Лабораторія** історії педагогіки // Інститут педагогіки: погляд через роки : (до 75-річчя від дня заснування УкрНДІ педагогіки) / АПН України ; Ін-т педагогіки. – Київ, 2002. – С. 129–132.

38. **Науково-педагогічна** діяльність В. І. Масальського (1896–1979) : до 105-ї річниці з дня народж. // Укр. мова і літ. в шк. – 2002. – № 1. – С. 66–67 : портр.

39. **Підходи** Я. Ф. Чепіги до образу вчителя // Проблеми вищої педагогічної освіти у світлі рішень ІІ Всеукраїнського з'їзду працівників освіти : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., [4 груд. 2001 р., Київ] / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2002. – Ч. 1. – С. 75–77. – Бібліогр. в кінці ст.

40. **Василь Іванович Помагайба** : (до 110-річчя від дня народж.) // Шлях освіти. – 2002. – № 1. – С. 40–43.

41. **Проблема** покарання дитини в сім'ї у спадщині українських педагогів В. Сухомлинського і Я. Ф. Чепіги : (порівнял. аналіз) // Наук. зап. Серія: Педагогіка : [зб. наук. пр.] / Терноп. держ. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2002. – Вип. 5 : [Василь Сухомлинський і сучасність: батьківська педагогіка : матеріали ІХ Всеукр. пед. читань, 25–27 верес. 2002 р., Тернопіль]. – С. 132–136. – Бібліогр.: 12 назв.

42. **Проблема** реформування системи освіти в Україні на сторінках журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) // Збірник наукових праць / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2002. – Спецвип. :

До витоків становлення української педагогічної науки. – С. 51–55. – Бібліогр.: 16 назв.

43. **С. Сірополко** про просвітницький рух в Україні : [виступ на засід. круглого столу «Степан Сірополко і розвиток українського шкільництва» до 130-річчя від дня народж., Київ, АПН України] // Рідна шк. – 2002. – № 8/9. – С. 55.

44. **Я. Ф. Чепіга** про роль учителя у реформуванні української освіти // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 26–28 берез. 2002 р., [Київ] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2002. – Ч. 1. – С. 7–8.

45. **Я. Ф. Чепіга** про стан і розвиток освіти в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст. // Зб. наук. пр. Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-ту. Серія соціально-педагогічна / АПН України, Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2002. – Вип. 3 : Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя, т. 1. – С. 166–170. – Бібліогр.: 11 назв.

46. ***Упоряд., ред.:*** Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія соціально-педагогічна. Вип. 3. Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя : [у 2 т.] / АПН України, Кам'янець-Поділ. держ. пед. ун-т ; [упоряд.: Л. Д. Березівська, В. А. Гурський ; наук. ред. О. В. Сухомлинська ; редкол.: Л. Д. Березівська та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Абетка-Нова, 2002.

Т. 1. – 258 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Т. 2. – 309 с. – Бібліогр. в кінці ст.

47. ***Ред.:*** Збірник наукових праць. Спецвипуск. До витоків становлення української педагогічної науки / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [голов. ред. Кузь В. Г. ; редкол.: Сухомлинська О. В., Вовк Л. П. ... Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : Наук. світ, 2002. – 323 с. – Бібліогр. в кінці ст.

2003

48. **Концепція** профільного навчання в старшій школі : (проєкт) : схвал. вченою радою Ін-ту педагогіки АПН України (протокол № 6 від 05.06.2003 р.) / Ін-т педагогіки АПН України ; [концепцію уклали: Березівська Л. Д., Бібік Н. М., Бурда М. І. та ін.]. – Київ : Нац. ун-т «Острозька академія», 2003. – 16 с.

Те саме // Освіта України. – 2003. – 10 черв. (№ 42/43). – С. 8–9.

49. **Бібик Надія Михайлівна** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії сучасної України НАН України. – Київ, 2003. – Т. 2 : Б-Біо. – С. 618. –

Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-41902 (дата звернення: 06.08.2024).

50. **Біляєв Олександр Михайлович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії сучасної України НАН України. – Київ, 2003. – Т. 2 : Б-Біо. – С. 855. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-40968 (дата звернення: 02.06.2025).

51. **До портретної** галереї вчених-методистів радянської доби: Медушевський Андрій Петрович (1902–1977) // Розвиток педагогічної думки і освіти на Черкащині : монографія / за заг. ред. Н. С. Побірченко. – Київ, 2003. – Розд. 3, [гл.] 3.7. – С. 144–149.

52. **Ідеї В. О. Сухомлинського** і Закон про школу 1959 р. // Рідна шк. – 2003. – № 9. – С. 9–12. – Бібліогр.: 11 назв.

53. «**Концепція** профільного навчання в старшій школі» з коментарями та запитаннями оптимістичного песиміста, або реаліста / [авт. концепції: Березівська Л. Д., Бібік Н. М., Бурда М. І. та ін.] // Підруч. для директора. – 2003. – № 11/12. – С. 4–12. – Текст концепції скор.

54. **Концепція** профільного навчання в старшій школі : затв. рішенням колегії МОН України від 25.09.2003 № 10/12-2 / концепцію уклали: Березівська Л. Д., Бібік Н. М., Бурда М. І. [та ін.] // Інформ. зб. М-ва освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3–15. – Додаток: Структура профільного навчання. – С. 15.

Те саме // Освіта України. – 2003. – 25 листоп. (№ 88). – С. 4–5.

Те саме [Електронний ресурс] // ІАС Консультант : інформ.-аналіт. система по законодавству України. – Текст дані. – Київ, 2003. – Режим доступу: http://consultant.parus.ua/?doc=021T5DE4A1 (дата звернення: 10.08.2024). – Назва з екрана.

55. **Проблема** реформування шкільної освіти у працях українських педагогів, 1917–1919 рр. // Історія в шк. – 2003. – № 4. – С. 10–12. – Бібліогр.: 17 назв.

56. **Проєкт** реформи шкільної освіти П. М. Ігнатьєва (1915–1916) // Науковий вісник Чернівецького університету : зб. наук. пр. / [Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича]. – Чернівці, 2003. – Вип. 179 : Педагогіка та психологія. – С. 17–22. – Бібліогр.: 6 назв.

57. **Русова Софія Федорівна** (1856–1940). Відомий український педагог, громадський діяч, організатор жіночого руху : [біогр. нарис] // Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія / [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ, 2003. – С. 137–138 : портр.

58. **Стратегічна** мета виховання в проєктуванні шкільної освіти в Україні (1905–1917) // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ.

ун-т. – Херсон, 2003. – Вип. 35 : [Виховання дітей та молоді в контексті розвитку громадянського суспільства]. – С. 17–21. – Бібліогр.: 16 назв.

59. **В. О. Сухомлинський** про місію вчителя у суспільстві // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2003. – Вип. 52, ч. 1. – С. 89–91. – Бібліогр.: 9 назв.

60. **Українські** вчені-методисти: Олександр Романович Мазуркевич (1913–1995) : до 90-річчя від дня народж. // Укр. мова і літ. в шк. – 2003. – № 5. – С. 59–61 : портр.

61. **Українські** педагоги про реформування шкільної освіти в Україні (1917–1919) // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 25–26 берез. 2003 р., [Київ] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2003. – Ч. 1. – С. 8–9.

62. **К. Д. Ушинський** про науково-педагогічні підходи до створення шкільних підручників // Проблеми сучасного підручника : [зб. наук. пр.] / Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2003. – [Вип. 3]. – С. 10–13. – Бібліогр.: 6 назв.

63. **Франко Іван Якович** (1886–1916). Видатний український письменник, учений, освітній діяч : [біогр. нарис] // Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія / [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ, 2003. – С. 92–93 : портр.

64. **Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович** (1875–1938). Відомий український педагог, психолог, громадський діяч : [біогр. нарис] // Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія / [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ, 2003. – С. 187–189 : портр.

65. ***Упоряд.:*** Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX – XX ст.) : хрестоматія / [упоряд.: Л. Д. Березівська, Н. П. Дічек, Л. В. Пироженко та ін. ; наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : Наук. світ, 2003. – 418 с. : портр.

66. ***Ред.:*** Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 25–26 берез. 2003 р., [Київ : у 2 ч.] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: В. М. Мадзігон (голов. ред.), М. І. Бурда (заст. голов. ред.) ... Л. Д. Березівська та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2003.

Ч. 1. – 95 с.

Ч. 2. – 65 с.

2004

67. **Бондар Андрій Данилович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії сучасної України НАН України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо-Бя. – С. 246. –

Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-36823 (дата звернення: 19.09.2024).

68. **Бугайов Олександр Іванович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії сучасної України НАН України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо-Бя. – С. 511. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-36442 (дата звернення: 13.03.2025).

69. **Бурда Михайло Іванович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії сучасної України НАН України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо-Бя. – С. 605. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-38028 (дата звернення: 19.09.2024).

70. **Буринська Ніна Миколаївна** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Координац. бюро Енциклопедії сучасної України НАН України. – Київ, 2004. – Т. 3 : Біо-Бя. – С. 612–613. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-38065 (дата звернення: 19.09.2024).

71. **До портретної** галереї вчених: Дмитро Олександрович Тхоржевський (1930–2002) // Пед. газета. – 2004. – Трав. (№ 5). – С. 4.

72. **Ідеї В. О. Сухомлинського** щодо постанов радянського уряду про організацію шкіл-інтернатів (1956) // Витоки : альм. Укр. асоц. Антона Макаренка : зб. наук.-пед. і літ.-публіцист. матеріалів. – Полтава, 2004. – Вип. 2. : [Ідеї гуманізації в педагогічній спадщині В. Короленка, А. Макаренка, В. Сухомлинського : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., Полтава, 5–8 трав. 2004 р.) / Полтав. держ. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка та ін.]. – С. 171–172.

73. **Концепція** профільного навчання в старшій школі : затв. рішенням колегії МОН України від 25.09.2003 № 10/12-2 / концепцію уклали: Березівська Л. Д., Бібік Н. М., Бурда М. І. [та ін.] // Завуч. – 2004. – Черв. (№ 16). – С. 3–13. – Додаток: Структура профільного навчання. – С. 13.

74. **Концепція** реформування шкільної освіти П. М. Ігнатьєва (1915–1916) // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 30–31 берез. 2004 р., [Київ] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2004. – Ч. 1. – С. 19–20.

75. **Профільне** навчання в контексті шкільних реформ у Російській імперії першої половини XIX ст. // Наук. зап. Серія: Педагогіка і психологія : [зб. наук. пр.] / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. Михайла Коцюбинського. – Вінниця, 2004. – № 11. – С. 75–78. – Бібліогр.: 12 назв.

76. **Реформування** шкільної освіти в Україні як історико-педагогічна проблема // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2004. – Вип. 37. – С. 10–15. – Текст статті доступний в інтернеті:

https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/314 (дата звернення: 18.09.2024).

77. **В. О. Сухомлинський** про навколишнє середовище в контексті освітньої реформи другої половини 50-х років XX ст. // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту. Педагогічні науки : (зб. наук. пр.) / Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2004. – Вип. 8 : [Василь Сухомлинський і сучасність: особистість у навколишньому середовищі : матеріали XI Всеукр. пед. читань, 24–25 верес. 2004 р., Миколаїв]. – С. 139–143. – Бібліогр.: 15 назв.

78. **Шкільна** реформа 60-х років XIX ст.: причини, хід і напрями // Шлях освіти. – 2004. – № 4. – С. 38–42.

79. ***Ред.:*** Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 30–31 берез. 2004 р., [Київ : у 2 ч.] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: В. М. Мадзігон (голов. ред.), М. І. Бурда (заст. голов. ред.) ... Л. Д. Березівська та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2004.
Ч. 1. – 131 с.
Ч. 2. – 114 с.

2005

80. **Бондар Андрій Данилович** (1913–1983). Учитель, фахівець з педагогіки вищої школи та історії педагогіки // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 447–451 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712311/ (дата звернення: 11.12.2024).

81. **Булаховський Леонід Арсенійович** (1888–1961). Мовознавець, громадський діяч, педагог, директор Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР, заслужений діяч науки УРСР // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 316–321 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712319/ (дата звернення: 11.12.2024).

82. **Вашуленко Микола Самійлович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2005. – Т. 4 : В-Вог. – С. 168. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-32547 (дата звернення: 19.09.2024).

83. **Волинський Петро Костьович** (1893–1982). Педагог, учений-літературознавець, методист // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 442–446 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712326/ (дата звернення: 11.12.2024).

84. **Зільберштейн Андрій Ілліч** (1897–1984). Педагог, фахівець з теорії та історії педагогіки // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 452–456 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712327/ (дата звернення: 11.12.2024).

85. **Мазуркевич Олександр Романович** (1913–1995). Учитель, педагог, фахівець з методики літератури // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 501–506 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712328/ (дата звернення: 11.12.2024).

86. **Масальський Володимир Іванович** (1896–1979). Мовознавець, педагог, фахівець з методики навчання української і російської мов у середній школі // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 420–424 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712336/ (дата звернення: 11.12.2024).

87. **Медушевський Андрій Петрович** (1902–1977). Педагог, директор школи, фахівець з методики викладання української мови // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 415–419 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712338/ (дата звернення: 11.12.2024).

88. **Онищук Василь Онисимович** (1919–1989). Педагог, учитель, фахівець у галузі дидактики // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 474–480 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712344/ (дата звернення: 11.12.2024).

89. **Помагайба Василь Іванович** (1892–1972). Педагог, фахівець у галузі дидактики, методики навчання в початковій школі // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 394–400 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712345/ (дата звернення: 11.12.2024).

90. «**Проєкт** єдиної школи на Вкраїні» (1917–1919): основні положення // Динаміка наукових досліджень – 2005 : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф., 20–30 черв. 2005 р. – Дніпропетровськ, 2005. – Т. 37 : Стратегічні напрями реформування системи освіти. – С. 8–10.

91. **Проєкт** реформи середньої шкільної освіти (1899–1901) М. П. Боголєпова // Шлях освіти. – 2005. – № 3. – С. 44–49.

92. **Проєктування** шкільної освіти в Україні в 1899–1905 рр. // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 30–31 берез. 2005 р., [Київ] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2005. – Ч. 1. – С. 18–19.

93. **Реформа** шкільної освіти в Україні в 1856–1864 рр. // Наука і освіта – 2005 : матеріали VIII Міжнар. наук.-практ. конф., 7–21 лют. 2005 р. – Дніпропетровськ, 2005. – Т. 37 : Стратегічні напрями реформування системи освіти. – С. 12–13.

94. **Реформування** шкільної освіти в Україні в 1899–1904 рр.: передумови, хід, напрями, наслідки // Психолого-педагогічні проблеми сільської школи : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Київ, 2005. – Вип. 11. – С. 179–188. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://library.udpu.edu.ua/library_files/psuh_pedagog_probl_silsk_shkolu/11/visnuk_29.pdf (дата звернення: 19.09.2024).

95. **Реформування** шкільної освіти П. С. Ванновським: напрями, зміст, наслідки (1901–1902) // Науковий вісник Національного аграрного університету : [зб. наук. пр.]. – Київ, 2005. – [Вип.] 88. – С. 13–21 : табл. – Бібліогр.: 13 назв.

96. **Розвиток** ідей про право дитини навчатися рідною українською мовою (1905–1919) // Зб. наук. пр. Полтав. держ. пед. ун-ту ім. В. Г. Короленка. Серія «Педагогічні науки». – Полтава, 2005. – Вип. 6. – С. 3–10. – Бібліогр.: 19 назв.

97. **Розвиток** ідей про реформування шкільної освіти в Україні в 1905–1914 рр. // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2005. – Вип. 40. – С. 53–59. – Бібліогр.: 32 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/675 (дата звернення: 18.09.2024).

98. **Скрипченко Надія Федорівна** (1931–1996). Учитель, педагог, фахівець з початкової освіти // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 507–511 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712346/ (дата звернення: 11.12.2024).

99. **Тесленко Іван Федорович** (1908–1994). Учитель, педагог, фахівець з методики викладання математики // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 492–495 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712347/ (дата звернення: 11.12.2024).

100. **Ткаченко Іван Гурович** (1919–1994). Учитель, директор школи, фахівець у галузі трудового виховання // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 485–491 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712349/ (дата звернення: 11.12.2024).

101. **Тхоржевський Дмитро Олександрович** (1930–2002). Педагог, фахівець у галузі трудового навчання і професійної підготовки учнів // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 531–537 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712351/ (дата звернення: 11.12.2024).

102. **Ушинський Костянтин Дмитрович** (1823/1824 – 1870). Видатний педагог, основоположник наукової педагогіки й народної школи, автор праць з теорії та історії педагогіки, підручників для початкового навчання // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX століття. – С. 284–292 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712352/ (дата звернення: 11.12.2024).

103. **Франко Іван Якович** (1856–1916). Видатний український письменник, поет, просвітитель, освітній діяч, педагог-публіцист // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 1 : X–XIX століття. – С. 488–494 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712353/ (дата звернення: 11.12.2024).

104. **Чамата Павло Романович** (1898–1969). Учитель, психолог, педагог, організатор освіти // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 374–379 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712354/ (дата звернення: 11.12.2024).

105. **Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович** (1875–1938). Видатний педагог, психолог, громадський діяч // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 2 : XX століття. – С. 89–99 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712355/ (дата звернення: 11.12.2024).

106. **Чикаленко Євген Харлампійович** (1861–1929). Громадський діяч, видавець, публіцист, меценат, поборник розвитку національної освіти // Українська педагогіка в персоналіях : у 2 кн. : навч. посіб. для студентів

вищ. навч. закл. / за ред. О. В. Сухомлинської. – Київ, 2005. – Кн. 1 : Х–ХІХ століття. – С. 586–592 : портр. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712356/ (дата звернення: 11.12.2024).

107. **Щастя** дитини – єдине дійсне щастя на землі : [про жит. і твор. шлях Я. Ф. Чепіги] // Пед. газета. – 2005. – Квіт. (№ 4). – С. 7 : портр.

108. ***Ред.:*** Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна. Вип. 4. Педагогічне Поділля : [у 2 т. / упоряд. Гурський В. А. ; редкол.: Березівська Л. Д. та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2005.

Т. 1. – 294 с. – Бібліогр. в кінці ст.

Т. 2. – 309 с. – Бібліогр. в кінці ст.

109. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах. Вип. 1 / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Наталя Побірченко (заст. голов. ред.), Лариса Березівська, Олена Біда та ін.]. – Київ : Міленіум, 2005. – 198 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/799 (дата звернення: 01.03.2025).

2006

110. **Чепіга, Я. Ф.** Вибрані педагогічні твори : навч. посіб. / Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) ; Ін-т педагогіки АПН України ; [упоряд., наук. ред., авт. передм. і вступ. ст. Л. Д. Березівська]. – Харків : ОВС, 2006. – 327 с. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. покажч. пр. Я. Ф. Чепіги: с. 324–327. – Текст доступний в інтернеті: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/Chepiga_select.pdf (дата звернення: 21.11.2024).

Із змісту: Від упорядника. – С. 4–8 ; Він був одним із перших: Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) (1875–1938). – С. 9–20.

111. **Волинський Петро Костьович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 262–264.

112. **Волошина Ніла Йосипівна** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2006. – Т. 5 : Вод-Гн. – С. 126. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-29555 (дата звернення: 19.09.2024).

113. **Гончаренко Семен Устимович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2006. – Т. 6 : Го-Гю. – С. 158. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-30879 (дата звернення: 19.09.2024).

114. **Діяльність** спеціалізованої вченої ради Д 26.452.01 в Інституті педагогіки АПН України у 2002–2006 рр. // Інститут педагогіки [АПН

України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 29–33.

115. **Концепція** профільного навчання в старшій школі : [затв. рішенням колегії МОН України від 25.09.2003 № 10/12-2] / концепцію уклали: Березівська Л. Д., Бібік Н. М., Бурда М. І. [та ін.] // Математика в шк. – 2006. – № 4. – С. 2–7.

116. **Лабораторія** історії педагогіки / Л. Д. Березівська, Н. П. Дічек // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 40–48.

117. **Мазуркевич Олександр Романович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 280–282.

118. **Масальський Володимир Іванович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 266–268.

119. **Нові** підходи П. М. Ігнатьєва до реформи шкільної освіти (1915–1916 роки XX ст.) // Рідна шк. – 2006. – № 3. – С. 64–67. – Бібліогр.: 27 назв.

120. **Онищук Василь Онисимович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 292–295.

121. **План** управління освітою в Україні (1917): основні положення // Розвиток освіти в умовах поліетнічного регіону : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 26–28 квіт. 2006 р., [Ялта] / Крим. гуманітар. ун-т. – Ялта, 2006. – [Вип. 2]. – С. 37–43. – Бібліогр.: 5 назв.

122. **Помагайба Василь Іванович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 256–258

123. **Профілізація** навчання старшокласників у проєкті освітньої реформи П. М. Ігнатьєва (1915–1916 рр.) // Профільне навчання: теорія і практика : зб. наук. пр. за матеріалами методол. семінару АПН України [«Теоретико-методичні проблеми профілізації старшої школи», 6 груд. 2005 р., Київ] / АПН України, Від-ня дидактики, методики та інформ. технологій в освіті, Ін-т педагогіки. – Київ, 2006. – С. 193–198 : табл. – Бібліогр.: 13 назв.

124. **Реформа** освіти у діяльності Державної думи: дискусії навколо національної школи (1906–1917) // Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Київ, 2006. – Вип. 1. – С. 4–11. – Бібліогр.: 43 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/article/view/15062 (дата звернення: 19.09.2024).

125. **Реформа** шкільної освіти в добу Центральної Ради (початок березня 1917 – 29 квітня 1918) // Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф., 3–4 квіт. 2006 р., [Київ] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2006. – С. 22–23.

126. **Реформа** шкільної освіти в добу Центральної Ради як перший національний досвід // Шлях освіти. – 2006. – № 2. – С. 40–46. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726455/ (дата звернення: 19.09.2024).

127. **Реформа** шкільної освіти: концепції Міністерства народної освіти УНР та Наркомосу УСРР (1919–1920) // Вісн. Луган. нац. пед. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Педагогічні науки : [зб. наук. пр.]. – Луганськ, 2006. – № 19, ч. 1. – С. 99–107. – Бібліогр.: 20 назв.

128. **Реформа** школи в період Директорії УНР: управлінський аспект // Європейська наука XXI століття: стратегія і перспективи розвитку – 2006 : матеріали І Міжнар. наук.-практ. конф., 22–31 трав. 2006 р. – Дніпропетровськ, 2006. – Т. 14 : Педагогічні науки. – С. 29–31. – Бібліогр.: 4 назви.

129. **Реформа** школи: дискусії щодо проєкту П. М. Ігнатьєва // Рідна шк. – 2006. – № 4. – С. 57–61. – Бібліогр.: 17 назв.

130. **Реформування** шкільної освіти в період Гетьманату П. Скоропадського (29 квітня – 13 грудня 1918 р.) // Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Київ, 2006. – Вип. 2. – С. 4–15. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/article/view/15106 (дата звернення: 19.09.2024).

131. **Реформування** шкільної освіти Міністерством народної освіти в контексті громадсько-педагогічного руху в Україні (1904–1907 рр.) // Гуманітар. науки. – 2006. – № 2. – С. 76–82. – Бібліогр.: 23 назви.

132. **Реформування** шкільної освіти Міністерством народної освіти у контексті громадсько-педагогічного руху в Україні, 1904–1907 рр. // Проблеми сучасної педагогічної освіти. Серія: Педагогіка і психологія : [зб. ст.] / Крим. гуманітар. ун-т. – Ялта, 2006. – Вип. 10, ч. 1. – С. 41–49. – Бібліогр.: 23 назви.

133. **С. Ф. Русова** про реформування шкільної освіти в Україні // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2006. – Вип. 39. – С. 32–35. – Бібліогр.: 9 назв.

134. **Скрипченко Надія Федорівна** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 308–310.

135. **Тесленко Іван Федорович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 277–279.

136. **Українські** традиції як культурологічні засади спадщини В. О. Сухомлинського // Початкова шк. – 2006. – № 12. – С. 5–8. – Бібліогр.: 15 назв.

137. **Чамата Павло Романович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 208–211.

138. **Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович** // Інститут педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ, 2006. – С. 233–235.

139. ***Упоряд., ред.:*** Чепіга, Я. Ф. Вибрані педагогічні твори. – Див. № 110.

140. ***Ред.:*** Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна. Вип. 5. Просвітницька діяльність Софії Русової : [у 2 т.]. Т. 1 / [упоряд. В. А. Гурський ; редкол.: Березівська Л. Д. та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Абетка-НОВА, 2006. – 243 с. – Бібліогр. в кінці ст.

141. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Київ : Міленіум, 2006.

Вип. 1. – 85 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/801 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 118 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/803 (дата звернення: 01.03.2025).

2007

142. **Дічек Наталія Петрівна** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2007. – Т. 7 : Ґ-Ді. – С. 698. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-26501 (дата звернення: 02.06.2025).

143. **Організація** навчально-виховного процесу в Колегії Павла Галагана // Наука і освіта. – 2007. – № 1/2. – С. 55–58. – Бібліогр. в кінці ст.

144. **Прихована** реформа шкільної освіти в УРСР: причини, напрями, наслідки (30-ті роки XX ст.) // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. – 2007. – Вип. 36. – С. 52–57. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://eprints.zu.edu.ua/1895/ (дата звернення: 24.09.2024).

145. **Радянська** реформа про зміцнення зв'язку школи з життям (1956–1964) // Шлях освіти. – 2007. – № 4. – С. 42–47.

146. **Реалізація** української радянської моделі шкільної освіти в УСРР у контексті боротьби освітян проти її уніфікації (1927–1930) // Рідна шк. – 2007. – № 5. – С. 67–71. – Бібліогр.: 26 назв.

147. **Реформа** внутрішнього змісту школи в УРСР 1924–1927 рр. у контексті суспільно-політичних та соціально-економічних детермінант // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2007. – Вип. 45. – С. 37–43. – Бібліогр.: 21 назва. – Текст статті доступний в інтернеті: https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/1315 (дата звернення: 24.09.2024).

148. **Реформа** шкільної освіти в УСРР (1919–1931) // Анотовані результати НДР Інституту педагогіки за 2006 р. : [збірник] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2007. – С. 19–20.

149. **Розробка** Наркомосом УСРР системи шкільної освіти та її апробація в контексті соціально-економічних та суспільно-політичних детермінант (1920–1924) // Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Київ, 2007. – Вип. 1. – С. 9–19. – Бібліогр.: 42 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/article/view/15087 (дата звернення: 24.09.2024).

150. **Розробка** Проєкту єдиної школи в Україні в період Директорії УНР (13 листопада 1919 – кінець 1920) як стратегічного документа розвитку шкільної освіти // Зб. наук. пр. Кам'янець-Поділ. держ. ун-ту. Серія соціально-педагогічна. – Кам'янець-Подільський, 2007. – Вип. 5 : Просвітницька діяльність Софії Русової : [матеріали Міжнар. наук. симпозіуму, присвяч. 150-річчю від дня народж.], т. 2. – С. 3–12. – Бібліогр.: 13 назв.

151. **«Учитель учителів»** : [про наук.-пед. спадщину К. Д. Ушинського] // Пед. газета. – 2007. – Берез. (№ 3). – С. 2 : портр.

152. **Часткові** внутрішньосистемні зміни шкільної освіти УРСР в контексті прихованої русифікації (1964–1984) // Рідна шк. – 2007. – № 9. – С. 60–64. – Бібліогр.: 24 назви.

153. ***Ред.:*** Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету. Серія соціально-педагогічна. Вип. 5. Просвітницька діяльність Софії Русової : [у 2 т.]. Т. 2 / [упоряд. В. А. Гурський ; редкол.: Березівська Л. Д. та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2007. – 342 с. – Бібліогр. в кінці ст.

154. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.].
Вип. 1. – Київ : Міленіум, 2007. – 102 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/802 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – Умань : Жовтий О. О., 2007. – 108 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/804 (дата звернення: 01.03.2025).

2008

155. **Реформування** шкільної освіти в Україні у ХХ столітті : монографія / Ін-т педагогіки АПН України ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська]. – Київ : Богданова А. М., 2008. – 405 с. : табл. – Бібліогр.: с. 345–405. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731185/ (дата звернення: 26.09.2024).

156. **Булаховський Леонід Арсенійович** (02(14).04.1888 – 04.04.1961) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 71.

157. **Декларація** Наркомосвіти УСРР про соціальне виховання дітей (01.07.1920) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 165.

158. **Колегія** Павла Галагана (01.10.1871 – 15.06.1920) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 405.

159. **Мазуркевич Олександр Романович** (28.08(09.09).1913 – 08.10.1995) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 468–469.

160. **Народний** комісаріат освіти (1917–1946) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 545–546.

161. **Періодизація** реформування шкільної освіти в Україні (1899–1991) // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2007 рік : [збірник] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2008. – С. 47–48.

162. **Радянська** реформа загальноосвітньої і професійної школи у руслі зародження демократичних змін в УРСР (1984–1988) // Молодь і ринок. – 2008. – № 1. – С. 25–31. – Бібліогр.: 26 назв.

163. **Реформування** шкільної освіти в УРСР в умовах авторитарно-партійного суспільства на демократичних та національних засадах (1988–1991) // Молодь і ринок. – 2008. – № 4. – С. 21–30. – Бібліогр.: 39 назв.

164. **Творча** спадщина В. О. Сухомлинського як джерело педагогіки співробітництва // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2008. – Вип. 78 : До 90-річчя від дня народження В. О. Сухомлинського, ч. 2. – С. 183–187. – Бібліогр.: 23 назви. – Текст статті в інтернеті: https://cusu.edu.ua/download/nauk_zapiski/2008_vipusk_78_chastyna_2_zamovlennya_5302_2.pdf (дата звернення: 26.09.2024).

165. **Ткаченко Іван Гурович** (05.02.1919 – 26.08.1994) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 910.

166. **Тхоржевський Дмитро Олександрович** (18.06.1930 – 10.01.2002) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 923.

167. **К. Д. Ушинський** про реформування освіти // Вісн. Черніг. держ. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Черніг. держ. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2008. – Вип. 56. – С. 25–29. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717500/ (дата звернення: 29.10.2024).

168. **Ушинський Костянтин Дмитрович** (18.02 або 19.02 (02.03 або 03.03).1824 (за ін. даними, 1823) – 23.12 (за ін. даними, 24.12).1870 (04.01 або 05.01.1871) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 952.

169. **Чамата Павло Романович** (28.07.1898 (за ін. даними – 29.07.1898) – 14.08.1969) // Енциклопедія освіти / АПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – Київ, 2008. – С. 994–995.

170. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2008.

Вип. 1. – 95 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/805 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 96 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/808 (дата звернення: 01.03.2025).

2009

171. **Організаційно-педагогічні** засади реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті : автореф. дис. … д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ін-т педагогіки АПН України ; [наук. консультант Сухомлинська О. В.]. – Київ, 2009. – 43 с. – Бібліогр.: с. 35–40. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9899/ (дата звернення: 29.10.2024).

172. **Організаційно-педагогічні** засади реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті : дис. ... д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / наук. консультант Сухомлинська Ольга Василівна ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2009. – 871 арк. – Бібліогр.: арк. 423–505. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0509U000335 (дата звернення: 01.05.2025).

173. **Колегія** Павла Галагана – новаторський середній навчально-виховний заклад України (1871–1920) // Анотовані результати науково-

дослідної роботи Інституту педагогіки за 2008 р. : [збірник] / АПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2009. – С. 71–72.

174. **Періодизація** реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. // 1020-річчя історії шкільної освіти в Україні: традиції, сучасність, перспективи : міжнар. наук. конф., 23 квіт. 2009 р., [Київ] : зб. матеріалів / АПН України [та ін.]. – Київ, 2009. – С. 44–47. – Бібліогр.: 6 назв.

175. **Реформування** шкільної освіти в Україні у ХХ ст.: історіографія питання // Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2009. – Вип. 1. – С. 15–28. – Бібліогр.: 99 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/article/view/15189 (дата звернення: 29.10.2024).

176. **К. Д. Ушинський** про роль педагога у вихованні людини // Наук. зап. Психолого-педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин, 2009. – № 4. – С. 113–116. – Текст статті доступний в інтернеті: http://lib.ndu.edu.ua/dspace/handle/123456789/514 (дата звернення: 29.10.2024).

177. **Формування** патріотизму як цінності у школярів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2009. – Вип. 53. – С. 161–168. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://ps.journal.kspu.edu/index.php/ps/article/view/1626 (дата звернення: 29.10.2024).

178. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2009.

Вип. 1. – 101 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/809 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 102 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/810 (дата звернення: 01.03.2025).

2010

179. **Авторська** школа Олександра Антоновича Захаренка / Л. Д. Березівська, Н. С. Побірченко ; [наук. ред. О. В. Сухомлинська] ; НАПН України, Черкас. обл. ін-т післядиплом. освіти пед. працівників, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. – Черкаси : ЧОІПОПП, 2010. – 61 с. : іл. – Бібліогр.: с. 59–61.

180. **Авторська** школа О. А. Захаренка як центр духовності й розвитку українського села (60–90-ті рр. ХХ ст.) / Л. Д. Березівська, Н. С. Побірченко // Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (ХХ століття) : навч.-метод. посіб. / АПН України, Ін-т педагогіки, Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; [за ред.

О. В. Сухомлинської, В. С. Курила]. – Луганськ, 2010. – С. 402–435 : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745584/ (дата звернення: 27.06.2025).

181. **Авторська** школа Олександра Антоновича Захаренка // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2009 рік : [збірник] / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2010. – С. 60–61.

182. **Державна** політика щодо початкової освіти в контексті громадсько-педагогічного руху в Україні в імперську добу (1899–1917) // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. пр. / Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2010. – Вип. 28. – С. 9–16. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2010_28_4 (дата звернення: 29.10.2024).

183. **До портретної** галереї видатних вітчизняних педагогів: Костянтин Дмитрович Ушинський (1823/1824 – 1870/1871) : [вступ. ст.] // Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної науки та освіти: 1991–2009 рр. : (до 185-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / НАПН України [та ін.]. – Одеса, 2010. – С. 8–13. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725876/ (дата звернення: 29.10.2024).

184. **Колегія** Павла Галагана в контексті розвитку освіти в Україні (1871–1920) / Л. Д. Березівська, О. М. Шевчук // Нариси з історії розвитку новаторських навчально-виховних закладів в Україні (ХХ століття) : навч.-метод. посіб. / АПН України, Ін-т педагогіки, Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка ; [за ред. О. В. Сухомлинської, В. С. Курила]. – Луганськ, 2010. – С. 14–40 : іл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745584/ (дата звернення: 27.06.2025).

185. **Наслідки** та досвід реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. // Рідна шк. – 2010. – № 1/2. – С. 45–49. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704505/ (дата звернення: 29.10.2024).

186. **Основоположні** засади історико-педагогічних досліджень: теорія і методологія // Шлях освіти. – 2010. – № 1. – С. 37–42. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726476/ (дата звернення: 29.10.2024).

187. **Принцип** індивідуального підходу до учнів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка // Вісн. Черкас. ун-ту. Серія: Педагогічні науки / Черкас. нац. ун-т ім. Богдана Хмельницького. – 2010. – Спецвип., ч. 2. – С. 126–132. – Бібліогр.: 17 назв.

188. **Принцип** індивідуального підходу до учнів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка // Історико-педагогічний

альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2010. – Вип. 1. – С. 20–26. – Бібліогр.: 19 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/article/view/15235 (дата звернення: 29.10.2024).

189. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2010.

Вип. 1. – 108 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/811 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 85 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/812 (дата звернення: 01.03.2025).

190. ***Рецензент:*** Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної науки та освіти: 1991–2009 рр. : (до 185-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / НАПН України [та ін. ; упоряд.: Доркену А. М., Іванова І. О., Лога Т. В. ; авт. вступ. ст. Березівська Л. Д. ; наук. ред.: Рогова П. І., Доркену А. М. ; бібліогр. ред. Іванова І. О. ; наук. консультанти: Сухомлинська О. В., Чебикін О. Я. ; рецензенти: Березівська Л. Д., Яценко О. М.]. – Одеса : М. П. Черкасов : Лерадрук, 2010. – 123 с. : портр., фот. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 5). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/725875/ (дата звернення: 29.10.2024).

2011

191. **Реформи** шкільної освіти в Україні у XX столітті: документи, матеріали і коментарі : хрестоматія : навч. посіб. для студентів вищ. навч. закл. / МОН України, Ін-т педагогіки НАПН України. – Луганськ : ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. – 383 с. : табл. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9770/ (дата звернення: 31.10.2024).

192. **Державна** політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в Україні в імперську добу (кінець XIX ст. – 1917 р.) // Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2011. – Вип. 2. – С. 44–52. – Бібліогр.: 26 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704521/ (дата звернення: 31.10.2024).

193. **Державна** політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в імперську добу (кінець XIX ст. – 1917 р.) // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2010 рік : [збірник] / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2011. – С. 67–68.

194. **Диференціація** навчання як форма індивідуального підходу до дитини у працях українських педагогів (1917–1920 роки) // Рідна шк. – 2011. – № 8/9. – С. 75–80. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті доступний в

інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2011_8-9_18 (дата звернення: 31.10.2024).

195. **Ідеї** індивідуалізації і диференціації навчання у Проєкті єдиної школи в Україні (1917–1919) // Педагогічна освіта: теорія і практика. Психологія. Педагогіка : зб. наук. пр. / Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка, Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2011. – № 1(15). – С. 4–9. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст статті доступний в інтернеті: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/1075/ (дата звернення: 31.10.2024).

196. **Періодизація** реформування шкільної освіти в Україні за радянської доби (1919–1991) // Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2011. – Вип. 1. – С. 44–48. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9301/ (дата звернення: 31.10.2024).

197. **Принцип** індивідуального підходу до учнів початкової школи у творчій спадщині В. О. Сухомлинського // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2011. – Вип. 10. – С. 39–44. – Бібліогр.: 19 назв. – Текст статті в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/peddysk_2011_10_9 (дата звернення: 31.10.2024).

198. **Реформування** шкільної освіти в період Української національно-демократичної революції (1917–1920): історіографія питання // Обрії. – 2011. – № 2. – С. 10–12. – Бібліогр.: 18 назв. – Текст статті в інтернеті: https://www.ippo.if.ua/images/stories/Obrii_2011/Obrii2011_2/Berezivska.pdf (дата звернення: 31.10.2024).

199. **Реформування** шкільної освіти України в умовах державотворення (початок 90-х років XX ст.) // Молодь і ринок. – 2011. – № 6. – С. 17–21. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711683/ (дата звернення: 31.10.2024).

200. **Статут** єдиної школи (1919) як проєкт диференційованого підходу до розвитку шкільної освіти в Україні // Шлях освіти. – 2011. – № 2. – С. 34–37. – Бібліогр.: 5 назв.

201. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / АПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2011.

    Вип 1. – 95 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/813 (дата звернення: 01.03.2025).

    Вип. 2. – 136 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/814 (дата звернення: 01.03.2025).

202. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. Вип. 9 / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН

України ; [редкол.: Березівська Л. Д., Вашуленко М. С., Величко Л. П. та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2011. – 267 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11392 (дата звернення: 01.03.2025).

203. ***Рецензент:*** Микола Іванович Пирогов – видатний хірург, педагог і громадський діяч : (до 200-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Стельмах Н. А., Пєєва С. П. ; наук. консультант і авт. вступ. ст. Бондар Л. С. ; наук. ред. Рогова П. І. ; рецензенти: Березівська Л. Д., Добко Т. В. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ : Пед. думка, 2011. – 122, [1] с. : портр. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 7). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8346/ (дата звернення: 01.03.2025).

2012

204. **Внесок** О. Я. Савченко в розвиток історико-педагогічної науки України // Науковий простір академіка Олександри Савченко / НАПН України, Ін-т педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [за ред. Я. П. Кодлюк]. – Київ, 2012. – С. 253–257. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713261/ (дата звернення: 05.11.2024).

205. **Державна** політика стосовно диференціації організації і змісту шкільної освіти в період національно-демократичної революції в Україні (1917–1920) // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2011 рік : [збірник] / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2012. – С. 72–75.

206. **Життєвий** шлях і науково-педагогічна діяльність Сави Христофоровича Чавдарова (1892–1962) / Л. Д. Березівська, Л. С. Бондар // Сава Христофорович Чавдаров : до 120-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2012. – С. 9–13. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8341/ (дата звернення: 05.11.2024).

207. **Ідея** організації та змісту шкільної освіти на засадах диференціації (друга половина 20-х років XX ст.) // Education and Ped. Sciences = Освіта та пед. наука. – 2012. – № 4. – С. 67–77. – Бібліогр.: 20 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://pedagogicaljournal.luguniv.edu.ua/archive/2012/N4/article/9/index.htm (дата звернення: 03.11.2024).

208. **Ідея** організації шкільної освіти на засадах індивідуалізації та диференціації у діяльності Наркомосу УСРР на початку 20-х років XX ст. // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. академія. – Хмельницький, 2012. – Вип. 11. – С. 17–23. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті доступний в інтернеті:

https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/15 (дата звернення: 03.11.2024).

209. **В. О. Сухомлинський** про роль учителя в реалізації здоров'язбережної функції школи // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: здоров'я через освіту : матеріали V Міжнар. та XIX Всеукр. пед. читань у м. Донецьку, 11–12 жовт. 2012 р. : [у 4 т.] / НАПН України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Донецьк, 2012. – Т. 1. – С. 40–43. – Бібліогр.: 5 назв.

210. **Творча** спадщина В. О. Сухомлинського як джерело педагогіки співробітництва // В. О. Сухомлинський у роздумах сучасних українських педагогів : монографія / НАПН України, Укр. асоц. Василя Сухомлинського, Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2012. – С. 441–452. – Бібліогр.: 23 назви. – Текст доступний в інтернеті: https://filologukr.ucoz.ru/_ld/1/105_UKR_Suxomlinska.pdf (дата звернення: 03.11.2024).

211. **Шкільна** реформа в Україні початку 90-х років XX століття як перехідний період до особистісно орієнтованої парадигми освіти // Педагогічна і психологічна науки в Україні : [зб. наук. пр. : у 5 т.] / НАПН України. – Київ, 2012. – Т. 1 : Загальна педагогіка та філософія освіти. – С. 180–190. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/721693/ (дата звернення: 05.11.2024).

212. ***Наук. консультант:*** Сава Христофорович Чавдаров : до 120-річчя від дня народж. : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Пєєва С. П., Айвазова Л. М. ; авт. вступ. ст.: Березівська Л. Д., Бондар Л. С. ; наук. консультант Березівська Л. Д. ; наук. ред. Рогова П. І. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2012. – 130 с. : портр., іл. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 8). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/8341/ (дата звернення: 05.11.2024).

213. ***Ред.:*** Дидактика: теорія і практика : зб. наук. пр. : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. «Фундаменталізація змісту освіти як соціально-педагогічна проблема» / НАПН України, Ін-т педагогіки, лаб. дидактики ; [ред. рада: Л. Д. Березівська, Н. М. Бібік, В. І. Бондар та ін.]. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2012. – 262, [1] с.

214. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2012.

Вип. 1. – 133 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/815 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 152 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/816 (дата звернення: 01.03.2025).

215. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [редкол.: Березівська Л. Д., Вашуленко М. С., Величко Л. П. та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2012.

Вип. 10. – 280, [3] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11389 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 11. – 335 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11388 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 12. – 531, [4] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11387 (дата звернення: 01.03.2025).

216. ***Ред.:*** Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. академія ; [члени ред. ради: Топузов О. М., Савченко О. Я. ... Березівська Л. Д. та ін.]. – Хмельницький : ХГПА, 2012.

Вип. 12. – 381 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/16/PD%2012 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 13. – 443 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/17/PD%2013 (дата звернення: 01.03.2025).

217. ***Ред.:*** Проблеми сучасного підручника : зб. наук. пр. Вип. 12 / НАПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: А. М. Гуржій (голов. ред.), О. М. Топузов (голов. наук. ред.) … Л. Д. Березівська та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2012. – 782, [1] с. – Бібліогр. у кінці ст.

2013

218. **Антропоцентризм** – провідна ідея творчості основоположника наукової вітчизняної педагогіки К. Д. Ушинського // Вісн. Черніг. нац. пед. ун-ту. Серія: Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2013. – Вип. 110. – С. 12–14. – Бібліогр.: 4 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2013_110_6 (дата звернення: 05.11.2024).

219. **Антропоцентризм** – провідна ідея творчості основоположника наукової вітчизняної педагогіки К. Д. Ушинського // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2013. – № 3. – С. 5–9. – Бібліогр.: 4 назви.

220. **В Україні** готуються відзначити ювілей Сухомлинського : [до 95-ї річниці від дня народж. В. О. Сухомлинського] // Пед. газета. – 2013. – Серп. (№ 8). – С. 8 : портр.

221. **Державна** політика стосовно диференціації організації і змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (кінець 30-х – перша половина 50-х років ХХ ст.) // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2013 рік : [збірник] / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2013. – С. 23–24. – Текст статті доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/library/anotovani-rezultaty-naukovo-doslidnoi-roboty-instytutu-pedahohiky-napn-ukrainy-za-2013-rik/ (дата звернення: 01.03.2025).

222. **Державна** політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (кінець 30-х – 80-ті роки ХХ ст.): історіографія та джерела дослідження // Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. академія. – Хмельницький, 2013. – Вип. 15. – С. 45–50. – Бібліогр.: 21 назва. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717493/ (дата звернення: 05.11.2024).

223. **Державна** політика українських урядів щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти [в добу Української революції (1917–1920)] // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина ХХ ст.) : монографія / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2013. – Розд. 2, §2.1. – С. 246–270 : табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. в кінці параграфа.

224. **Державна** політика царату щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти [кінець XIX ст. – 1917 р.] // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина ХХ ст.) : монографія / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2013. – Розд. 1, §1.1. – С. 11–32 : табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. в кінці параграфа.

225. **Державна** політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (1919–1932) // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2012 рік : [збірник] / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2013. – С. 49–51. – Текст статті доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/08/anot_2012.pdf (дата звернення: 01.03.2025).

226. **Державна** політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в УСРР [1919–1932] // Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина ХХ ст.) : монографія / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2013. – Розд. 3, §3.1. – С. 290–312. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Бібліогр. в кінці параграфа.

227. **Державна** політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Україні (кінець 30-х – перша половина 50-х рр. ХХ століття) // Education and Ped. Sciences = Освіта та пед. наука. – 2013. – № 4. – С. 59–66. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в

інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/OsDon_2013_4_9 (дата звернення: 05.11.2024).

228. **До портретної** галереї науковців Інституту педагогіки НАПН України: Левченко Григорій Євменович (1952–2010) // З добра та любові… : спогади / за заг. ред. М. С. Корця. – Тернопіль, 2013. – С. 4–6.

229. **Життєвий** шлях і науково-педагогічна діяльність Олександра Мазуркевича : до 100-річчя від дня народж. акад. О. Р. Мазуркевича // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2013. – № 10. – С. 2–4 : портр. – Бібліогр.: 4 назви.

230. **Життєвий** шлях і науково-педагогічна діяльність Якова Феофановича Чепіги (Зеленкевича) (1875–1938) // Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) – видатний педагог, психолог, громадський діяч : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2013. – С. 7–16. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720060/ (дата звернення: 06.11.2024).

231. **В. О. Сухомлинський** про індивідуальний підхід як чинник розвитку творчої особистості учня // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки / Кіровогр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кіровоград, 2013. – Вип. 123, т. 1. – С. 17–20. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nz_p_2013_123(1)__8 (дата звернення: 06.11.2024).

232. **Тенденції** реформування шкільної освіти в Україні у XX ст. // Освітні реформи: місія, дійсність, рефлексія : монографія / НАПН України [та ін.] ; за ред. Василя Кременя [та ін.]. – Київ, 2013. – С. 420–428. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711928/ (дата звернення: 06.11.2024).

233. **Тенденції** розвитку державної політики щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Україні (кінець XIX ст. – 1932 р.) // Рідна шк. – 2013. – № 1/2. – С. 66–71. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2013_1-2_14 (дата звернення: 06.11.2024).

234. ***Наук. консультант*: Яків** Феофанович Чепіга (Зеленкевич) – видатний педагог, психолог, громадський діяч : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Лисиця Н. М. та ін. ; наук. консультант, авт. вступ. ст. Березівська Л. Д. ; наук. ред.: Рогова П. І., Пономаренко Л. О. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ : Нілан-ЛТД, 2013. – 135 с. : портр. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 9). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9187/ (дата звернення: 06.11.2024).

235. ***Ред.:*** Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2012 рік / НАПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.:

О. М. Топузов (голов. ред.), М. В. Головко, Л. Д. Березівська та ін.]. – Київ : Пед. думка : Фенікс, 2013. – 349, [1] с. – Текст доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/library/anotovani-rezultaty-naukovo-doslidnoi-roboty-instytutu-pedahohiky-napn-ukrainy-za-2012-rik/ (дата звернення: 01.03.2025).

236. ***Ред.:*** Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2013 рік / НАПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: О. М. Топузов (голов. ред.), Л. Д. Березівська, Н. М. Бібік та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2013. – 319 с. – Текст доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/library/anotovani-rezultaty-naukovo-doslidnoi-roboty-instytutu-pedahohiky-napn-ukrainy-za-2013-rik/ (дата звернення: 01.03.2025).

237. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2013.

Вип. 1. – 98 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/817 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 114 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/1306 (дата звернення: 01.03.2025).

238. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [редкол.: Березівська Л. Д. та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2013.

Вип. 13. – 348, [3] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/bfeyik (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 14. – 372, [3] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/trqoyy (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 15. – 284, [3] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/unuopt (дата звернення: 01.03.2025).

239. ***Ред.:*** Педагогічний дискурс : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. академія ; [члени ред. ради: Топузов О. М., Савченко О. Я. … Березівська Л. Д. та ін.]. – Хмельницький : ХГПА, 2013.

Вип. 14. – 502 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/18 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 15. – 812 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/19 (дата звернення: 01.03.2025).

240. ***Ред.:*** Проблеми сучасного підручника : зб. наук. пр. Вип. 13 / НАПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: Топузов О. М. (голов. ред.), Гуржій А. М. (наук. ред.) … Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : Пед. думка,

2013. – 268 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714812/ (дата звернення: 01.03.2025).

2014

241. **Вітчизняні** педагоги про диференційований підхід у розвитку української шкільної освіти (кінець XIX ст. – 1917 р.) // Рідна мова : [освіт. квартальник Укр. вчител. т-ва у Польщі]. – 2014. – № 21. – С. 127–131. – Бібліогр.: 15 назв.

242. **Державна** політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (друга половина 50-х – перша половина 80-х років XX ст.) // Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2014 рік : [збірник] / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2014. – С. 48–50.

243. **Державна** політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці у період «відлиги» (друга половина 50-х років – 1964 р.) // Рідна шк. – 2014. – № 1/2. – С. 54–60. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2014_1-2_13 (дата звернення: 08.11.2024).

244. **До портретної** галереї науковців Інституту педагогіки НАПН України: Левченко Григорій Євменович (1952–2010) [Електронний ресурс] / Л. Д. Березівська, А. Ю. Цина // Левченко Григорій Євменович – вчитель, науковець, неординарна особистість : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2014. – С. 9–14. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/Levchenko_2014.pdf (дата звернення:11.11.2024). – Назва з екрана.

245. **Історія** зарубіжної шкільної освіти в сучасних підручниках з історії педагогіки // Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти : зб. тез і анот. матеріалів XIV Всеукр. іст.-пед. наук.-практ. конф., [14 листоп. 2014 р., Київ] / МОН України, НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2014. – С. 52. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734076/ (дата звернення: 08.11.2024).

246. **В. О. Сухомлинський** про індивідуальний підхід як чинник розвитку творчої особистості учня // Інноваційний вимір розвитку сучасного загальноосвітнього навчального закладу : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 берез. 2014 р., Чернігів / Черніг. обл. пед. ліцей для обдар. молоді. – Чернігів, 2014. – С. 15.

247. **В. О. Сухомлинський** про особливе ставлення до учнів із зниженою здатністю до навчання // Наук. вісн. Миколаїв. держ. ун-ту ім. В. О. Сухомлинського. Серія «Педагогічні науки» : зб. наук. пр. / Миколаїв. нац. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв, 2014. –

Вип. 1.46 : [Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: вчимося толерантності : матеріали VII Міжнар. та XXI Всеукр. пед. читань, 25–26 верес. 2014 р., Миколаїв]. – С. 16–20. – Бібліогр.: 8 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://mdu.edu.ua/wp-content/uploads/files/6_6.pdf (дата звернення: 09.11.2024).

248. **В. О. Сухомлинський** про особливе ставлення до учнів із зниженою здатністю до навчання // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: вчимося толерантності : VII Міжнародна наук.-практ. конф. та XXI Всеукр. пед. читання, 25–26 верес. 2014 р., Миколаїв : зб. тез і анот. матеріалів / МОН України, НАПН України, Укр. асоц. ім. Василя Сухомлинського [та ін.]. – Миколаїв, 2014. – С. 160.

249. **Socio-educational** organization in Ukraine in the late XIX – early XX century: types and areas of activity // The Advanced Science Journal. – 2014. – Iss. 10. – P. 91–94. – Текст англ.

250. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2014. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2014 р.:

Астряб Олександр Матвійович (03.09.1879 – 18.11.1962) / оновила Доркену А. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/astryab-o-m/ ;

Євген Степанович Березняк (25.02.1914 – 23.11.2013) / підгот. Логою Т. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/березняк-є-с/ ;

Берлинський Максим Федорович (17.08.1764 – 18.01.1848) / підгот. Прохоренко О. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/berlynskyy-m-f/ ;

Фрідріх Діттес (23.09.1829 – 15.05.1896) / підгот. Прохоренко О. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dittes-fridrikh/ ;

Дурдуківський Володимир Федорович (1874–1938) / підгот.: Мосієнко С. В., Скрипнік О. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/durdukivskyy-v-f/ ;

Григорій Силович Костюк (1899–1982) / оновл. Прохоренко О. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/9886-2/ ;

Куліш Пантелеймон Олександрович (27.07.1819 – 02.02.1897) / підгот. Щочкіною І. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/kulish-p-o/ ;

Онищук Василь Онисимович (1919–1989) / оновл. Павленко Т. С. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/onyshchuk-v-o/ ;

Олена Пчілка (29.06.1849 – 04.10.1930) / підгот.: Ксендзук Е. С., Кирій С. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/pchilka-o/.

251. ***Ред.:*** Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти : зб. тез і анот. матеріалів XIV Всеукр. іст.-пед. наук.-практ. конф., [14 листоп. 2014 р., Київ] / МОН України, НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; [редкол.: Сухомлинська О. В., Топузов О. М. ... Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2014. – 111 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/6975/ (дата звернення: 01.03.2025).

252. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Ольга Сухомлинська ; редкол.: Лариса Березівська та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2014.

Вип 1. – 108 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/1538 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 99 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/4946 (дата звернення: 01.03.2025).

253. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [міжнар. редкол.: О. М. Топузов, Л. Д. Березівська, М. В. Головко та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2014.

Вип. 16. – 334, [5] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11385 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 17. – 371 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11384 (дата звернення: 01.03.2025).

254. ***Ред.:*** Педагогічний дискурс = Pedagogical Discourse : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. академія ; [члени ред. ради: Топузов О. М., Савченко О. Я. … Березівська Л. Д. та ін.]. – Хмельницький : ХГПА, 2014.

Вип. 16. – 215 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/20 (дата звернення: 01.03.2025).
Вип. 17. – 255 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/21 (дата звернення: 01.03.2025).

255. ***Ред.:*** Проблеми сучасного підручника : зб. наук. пр. Вип. 14 / НАПН України, Ін-т педагогіки ; [редкол.: Топузов О. М. (голов. ред.), Гуржій А. М. (наук. ред.) … Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2014. – 865 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714813/ (дата звернення: 01.03.2025).

256. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), Л. А. Гончаренко … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2014. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 01.03.2025).

257. ***Рецензент:*** Зайченко, І. В. Теорія і методика професійного навчання : навч. посіб. [для студентів вищ. навч. закл. спец. 8.18010021 «Педагогіка вищої школи»] / І. В. Зайченко ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України ; [рецензенти: Березівська Л. Д., Дем'яненко Н. М., Пригодій М. А.]. – Київ : Компринт, 2014. – 547 с.

258. ***Рецензент:*** Українська історико-педагогічна наука у дзеркалі тематики дисертаційних досліджень (1995–2014) : хронол.-темат. покажч. закоординов. тем дис. дослідж. зі спец. 13.00.01 / НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини ; [авт. проєкту і наук. ред. Сухомлинська О. В. ; упоряд.: Коляда Н. М. та ін. ; рецензенти: Березівська Л. Д., Дічек Н. П.]. – Умань : Жовтий О. О., 2014. – 356 с. : рис., табл.

2015

259. **Боротьба** вітчизняних громадських організацій за національну школу в імперську добу (кінець XIX – початок XX ст.) // Рідна мова : [освіт. квартальник Укр. вчител. т-ва у Польщі]. – 2015. – № 23. – С. 41–46. – Бібліогр.: 20 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705621/ (дата звернення: 12.11.2024).

260. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – Вип. 12. – С. 283–295. –

Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/165891/ (дата звернення: 12.11.2024).

261. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання // Укр. пед. журнал = Ukr. Educational Journal. – 2015. – № 3. – С. 209–219. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/103 (дата звернення: 12.11.2024).

262. **Державна** політика в питанні диференціації організації та змісту шкільної освіти в Радянській Україні у період зародження демократичних змін (1985–1991) // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2015. – № 1. – С. 70–78. – Бібліогр.: 13 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/9148/ (дата звернення: 12.11.2024).

263. **Забута** спадщина українського педагога : до 140-річчя від дня народж. Якова Чепіги // Пед. газета. – 2015. – Берез. – квіт. (№ 2). – С. 7 : портр. – Текст статті доступний в інтернеті: https://pmu.in.ua/download/berezivska-l-zabuta-spadshhina-ukrainskogo-pedagoga-do-140-richchja-vid-dnja-narodzhennja-jakova-chepigi-pedagogichna-gazeta-2015-2-246-s-7/ (дата звернення: 12.11.2024).

264. **Історія** зарубіжної шкільної освіти у сучасних підручниках з історії педагогіки // Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2015. – Вип. 1. – С. 43–47. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/11017/ (дата звернення: 12.11.2024).

265. **Маловідомі** джерела з історії державної освітньої політики: План управління освітою в Україні (1917–1918) // Освіта для сучасності = Edukacja dla współczesności : [зб. наук. пр. : у 2 т.] / НАПН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, Комітет пед. наук Польської акад. наук [та ін.]. – Київ, 2015. – Т. 2. – С. 122–127. – Бібліогр.: 4 назви.

266. **Особливості** просвітницько-педагогічної діяльності громадських організацій кінця XIX – початку XX століття / Л. Д. Березівська, Н. С. Побірченко, Л. В. Хоменко // Педагогічно-просвітницька діяльність громадських організацій України (друга половина XIX – початок XX століття) : монографія. – Умань, 2015. – Розд. 1, §1.3. – С. 33–41. – Бібліогр. в підрядк. прим.

267. **Просвітницько-педагогічна** діяльність громадських організацій кінця XIX – початку XX століття / Наталія Побірченко, Лариса Березівська, Оксана Кравченко [та ін.] // Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. – Умань, 2015. – Вип. 2, ч. 2. – С. 332–341. – Бібліогр.:

23 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpudpu_2015_2(2)__42 (дата звернення: 16.05.2025).

268. **Скрипченко Надія Федорівна** // Початкова шк. – 2015. – № 11. – С. 14.

269. **В. О. Сухомлинський** про читання як засіб формування культури духовних потреб дитини // Педагогічний альманах : зб. наук. пр. / Херсон. акад. неперерв. освіти. – Херсон, 2015. – Вип. 26. – С. 10–16. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pedalm_2015_26_3 (дата звернення: 15.11.2024).

270. **Principle** of Individual Approach to Pupils in Oeuvre of the Ukrainian Teacher Yakiv Chepiha (1875–1938) // Europ. Journal of Education and Applied Psychology. – 2015. – № 2. – P. 35–38. – Ref.: 7 titles. – Текст англ. – Текст статті доступний в інтернеті: https://ppublishing.org/media/uploads/journals/journal/Psychology_2_2015.pdf (дата звернення: 15.11.2024).

271. **Twelve-year** General Secondary Education Model in Unified School Project in Ukraine (1917–1920) // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2015. – [Vol.] 3(34), iss. 69. – P. 6–9. – Ref.: 5 titles. – Текст англ. – Текст статті доступний в інтернеті: https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/03/Twelve-year-General-Secondary-Education-Model-in-Unified-School-Project-in-Ukraine-1917-1920-L.-D.-Berezivska.pdf (дата звернення: 15.11.2024).

272. ***Рец.:*** Рецензія … // Укр. пед. журнал = Ukr. Educational Journal. – 2015. – № 4. – С. 263–264 : іл. – Текст доступний в інтернеті: https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/article/view/141 (дата звернення: 14.11.2024).

Рец. на кн.: Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія. Т. 1 / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України ; [упоряд. О. І. Локшина]. – Київ : Пед. думка, 2015. – 175 с.

273. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2015. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2015 р.:

Ананьїн Степан Андрійович (1875–1942) / оновл. Горшковою Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/ informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ananyin-s-a/ ;

Микита Минович Грищенко (1900–1987) / підгот. Покусовою О. С. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/hryshchenko-m-m/ ;

Музиченко Олександр Федорович (1875–1940) / підгот. Прохоренко О. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/muzychenko-o-f/.

274. ***Ред.:*** Аналітичний вісник у сфері освіти й науки [Електронний ресурс] : інформ.-аналіт. бюл. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; голов. ред. Л. Д. Березівська. – 2015– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2015.
Вип. 1. – 34 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2015/12/analytical_bulletin_1_2015.pdf (дата звернення: 27.11.2024). – Назва з екрана.
Вип. 2. – 69 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/03/Analituchnuy_visnuk_2015-2.pdf (дата звернення: 27.11.2024). – Назва з екрана.

275. ***Ред.:*** Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку, 2012–2013 рр. [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 3 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – 341 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/11077/ (дата звернення: 19.11.2024). – Назва з екрана.

276. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [голов. ред. Сухомлинська О. В. ; заст. голов. ред. Побірченко Н. С. ; редкол.: Березівська Л. Д. та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2015.
Вип. 1. – 146 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/4948 (дата звернення: 01.03.2025).
Вип. 2. – 79 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/4990 (дата звернення: 01.03.2025).

277. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам’ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки на 2016 рік [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Філімонова Т. В., Тарнавська С. В. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Київ,

2015. – 214 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/11144/ (дата звернення: 19.11.2024). – Назва з екрана.

Те саме // Шк. б-ка плюс. – 2015. – Листоп. (№ 21/22). – С. 1–28 ; Груд. (№ 23/24). – С. 1–31.

278. ***Реод.:*** Володимир Іларіонович Луговий – перший віце-президент НАПН України : матеріали до біобібліографії (2010–2015 рр.) / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Самчук Л. І., Стельмах Н. А. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Київ : Ін-т обдар. дитини НАПН України, 2015. – 75 с. : портр. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 25).

279. ***Реод.:*** Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine : наук.-теорет. та інформ. вісн. / засн.: НАПН України, ДІВП вид-во «Педагогічна преса» ; редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 1993, верес. – 2019. – Київ : Пед. преса, 2015. – Виходив щокв. – Член редкол. з 2015 р.

280. ***Реод.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика = Pedagogical Education: Theory and Practice : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [міжнар. редкол.: О. М. Топузов, Л. Д. Березівська, М. В. Головко та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2015.

Вип. 18. – 448, [11] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11380 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 19, ч. 1. – 323 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11378 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 19, ч. 2. – 339 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11379 (дата звернення: 01.03.2025).

281. ***Реод.:*** Педагогічний дискурс = Pedagogical Discourse : зб. наук. пр. / Ін-т педагогіки НАПН України, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; [члени ред. ради: Топузов О. М., Савченко О. Я. … Березівська Л. Д. та ін.]. – Хмельницький : ХГПА, 2015.

Вип. 18. – 293 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/22 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 19. – 242 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://ojs.kgpa.km.ua/index.php/peddiscourse/issue/view/23 (дата звернення: 01.03.2025).

282. ***Реод.:*** Сучасні технології в освіті. Ч. 1. Сучасні технології навчання [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.:

Філімонова Т. В. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – 377 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/11087/ (дата звернення: 25.11.2024). – Назва з екрана.

283. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), Л. А. Гончаренко … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2015. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 01.03.2025).

284. ***Ред.:*** Український педагогічний журнал : наук. журн. / засн.: Ін-т педагогіки НАПН України ; редкол.: Топузов О. М. (голов. ред.), Головко М. В. … Березівська Л. Д. [та ін.]. – 2015– . – Київ : Ін-т педагогіки НАПН України, 2015. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2015 р., № 1. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/issue/archive/2 (дата звернення: 01.03.2025).

285. ***Відп. за вип.:*** Освіта і педагогічна наука України і Польщі, 1991–2015 : бібліогр. покажч. = Edukacja i nauka pedagogiczna Ukrainy i Polski, 1991–2015 : przew. bibliogr. / НАПН України, Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; уклад.: Н. І. Тарасова та ін. ; наук. консультанти: Н. Г. Ничкало, О. С. Падалка ; відп. за вип.: Л. Д. Березівська, Л. Л. Макаренко, Л. В. Савенкова]. – Київ : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2015. – 343, [2] с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705815/ (дата звернення: 14.12.2024).

2016

286. **Бібліографічний** покажчик «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)»: основні підходи до створення [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України : звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2016 р., [22 груд. 2016 р., Київ : тези] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 25–26. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705736/ (дата звернення: 12.12.2024). – Назва з екрана.

287. **Бібліотечно-інформаційне** забезпечення освіти / [Березівська Л. Д. та ін.] // Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні / НАПН України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ, 2016. – [Розд.] 18. – С. 183–189. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/166230/ (дата звернення: 12.12.2024).

Те саме // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2016. – Вип. 5 : Організація і методика створення корпоративних інформаційних ресурсів для освітянської галузі України. – С. 7–14. – Текст доступний в інтернеті: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/Zbirnyk_nauk_prac_5.pdf (дата звернення: 12.12.2024).

Те саме // Шк. б-ка плюс. – 2016. – Листоп. (№ 21/22). – С. 7–12.

288. **Внесок** Софії Русової у розбудову національної освіти: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) // Наук. зап. Психолого-педагогічні науки / Ніжин. держ. ун-т ім. Миколи Гоголя. – 2016. – № 1. – С. 286–290. – Бібліогр.: 17 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705653/ (дата звернення: 12.12.2024).

289. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України : звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. наук. працівників Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського [у 2015 р.], 19 січ. 2016 р., [Київ] : тези / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 21. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732072/ (дата звернення: 13.12.2024). – Назва з екрана.

290. **До портретної** галереї відомих учених України: Ольга Василівна Сухомлинська // Сухомлинська Ольга Василівна. Біобібліографія : [біобібліогр. покажч.] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2016. – С. 7–17. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713244/ (дата звернення: 09.12.2024).

291. **Зберігання** та вивчення наукового об’єкта : рідкісні видання у фонді Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського» // Освіта. – 2016. – 16–23 берез. (№ 11/12). – С. 6 : іл.

292. **Ідея** національно-патріотичного виховання школярів у добу Української революції: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) // Рідна шк. – 2016. – № 1. – С. 57–62. – Бібліогр.: 17 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/106919/ (дата звернення: 24.12.2024).

293. **Інформаційно-бібліографічний** ресурс «Видатні педагоги України та світу» Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського як джерело педагогічного біографічного знання // Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в

умовах євроінтеграції : тези доп. XVIII Міжнар. наук.-практ. конф., 26–28 трав. 2016 р., Біла Церква / НАПН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Білоцерків. ін-т економіки та упр. [та ін.]. – Біла Церква, 2016. – С. 45–47. – Бібліогр.: 2 назви.

294. **Колекція** журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) як джерело мікроісторії освіти України // Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2016. – Вип. 1. – С. 4–9. – Бібліогр.: 39 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705491/ (дата звернення: 24.12.2024).

295. **Результати** наукових досліджень Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015 рік та основні завдання на 2016 рік [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України : звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. наук. працівників Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського [у 2015 р.], 19 січ. 2016 р., [Київ] : тези / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 6–12. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732067/ (дата звернення: 24.12.2024). – Назва з екрана.

296. **Результати** наукових досліджень Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2016 рік та основні завдання на 2017 рік [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України : звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2016 р., [22 груд. 2016 р., Київ : тези] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 6–16 : табл. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/12/abstracts_collection_2016.pdf (дата звернення: 24.12.2024). – Назва з екрана.

297. **Василь Сухомлинський** про джерела формування в школярів патріотичних почуттів // Рідна шк. – 2016. – № 7. – С. 3–7. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2016_7_3 (дата звернення: 12.12.2024).

298. **Українські** педагоги про національно-патріотичне виховання школярів: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) [Електронний ресурс] // Українські педагоги про національно-патріотичне виховання : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, [18 трав. 2016 р., Київ] / НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – С. 7–8. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704514/ (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

299. **Яків Чепіга** про індивідуальний підхід до учнів як провідний принцип шкільної освіти // Вісн. Черніг. нац. пед. ун-ту. Серія:

Педагогічні науки / Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2016. – Вип. 133. – С. 6–9. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VchdpuP_2016_133_4 (дата звернення: 13.01.2025).

300. **Idea** of National Education of Children and Youth in Yakiv Chepiha's (1875–1938) Pedagogical Works // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2016. – [Vol.]. 4(39), iss. 79. – P. 7–10. – Ref.: 9 titles. – Текст англ. – Текст статті доступний в інтернеті: https://seanewdim.com/wp-content/uploads/2021/03/Idea-of-National-Education-of-Children-and-Youth-in-Yakiv-Chepihas-1875-1938-Pedagogical-Works-L.-D.-Berezivska.pdf (дата звернення: 13.01.2025).

301. ***Упоряд.:*** Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014) : [наук.-допом. бібліогр. покажч.] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Ін-т педагогіки НАПН України ; [уклад.: Березівська Л. Д. та ін. ; наук. ред.: Березівська Л. Д., Топузов О. М. ; бібліогр. ред. Покусова О. С.]. – Київ : Корзун Д. Ю., 2016. – 452 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/166135/ (дата звернення: 13.01.2025).

302. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2016. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

303. ***Наук. консультант*:** Андрій Миколайович Гуржій [Електронний ресурс] : (до 70-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Страйгородська Л. І. та ін. ; наук. консультант Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Самчук Л. І.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 138 с. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 26). – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/01/Gurdju_directory_2016.pdf (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

304. ***Ред.:*** Аналітичний вісник у сфері освіти й науки [Електронний ресурс] : інформ.-аналіт. бюл. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; голов. ред. Л. Д. Березівська. – 2015– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2016.

Вип. 3. – 56 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/03/Analituchnuy_visnuk_2016-3.pdf (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

Вип. 4. – 97 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2015/12/Analituchnuy_visnuk_2016-4.pdf (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

305. ***Ред.:*** Дошкільна освіта як складова системи безперервної освіти України (2007–2014) [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. Вип. 2 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Страйгородська Л. І. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Страйгородська Л. І.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 362 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/707469/ (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

306. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України [Електронний ресурс] : звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2016 р., [22 груд. 2016 р., Київ : тези] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 61 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705736/ (дата звернення: 12.12.2024). – Назва з екрана.

307. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України [Електронний ресурс] : звіт. наук.-практ. конф. за результатами наук. дослідж. наук. працівників Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського [у 2015 р.], 19 січ. 2016 р., [Київ] : тези / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 66 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705701/ (дата звернення: 13.12.2024). – Назва з екрана.

308. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [редкол.: Сухомлинська О. В. (голов. ред.), Коляда Н. М. (заст. голов. ред.), Березівська Л. Д. та ін.]. – Умань : Жовтий О. О., 2016.

Вип. 1. – 86 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/4991 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 2. – 81, [8] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/6709 (дата звернення: 01.03.2025).

309. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам’ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки на 2017 рік [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Страйгородська Л. І., Шолохова Н. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 147 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704963/ (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Шк. б-ка плюс. – 2016. – Груд. (№ 23/24). – С. 1–31.

310. ***Редʼ.:*** Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. Вип. 5. Організація і методика створення корпоративних інформаційних ресурсів для освітянської галузі України / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Л. Д. Березівська (голова редкол.) та ін.]. – Київ : [б. в.], 2016. – 181 с. – Текст доступний в інтернеті: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/Zbirnyk_nauk_prac_5.pdf (дата звернення: 12.12.2024).

311. ***Редʼ.:*** Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine : наук.-теорет. та інформ. вісн. / засн.: НАПН України, ДІВП вид-во «Педагогічна преса» ; редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 1993, верес. – 2019. – Київ : Пед. преса, 2016. – Виходив щокв. – Член редкол. з 2015 р.

312. ***Редʼ.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика = Pedagogical Education: Theory and Practice : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [міжнар. редкол.: О. М. Топузов, Л. Д. Березівська, М. В. Головко та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2016.

Вип. 20, ч. 1. – 363 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11376 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 20, ч. 2. – 471 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11377 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 21, ч. 1. – 271 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11372 (дата звернення: 01.03.2025).

Вип. 21, ч. 2. – 303 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11373 (дата звернення: 01.03.2025).

313. ***Редʼ.:*** Підручники і навчальні посібники з природничо-математичних предметів для початкових і середніх навчальних закладів (1918–1945 рр.) з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] : каталог / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Маціборa Н. Г. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 405 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2016/02/katalog_2016.pdf (дата звернення: 16.01.2025). – Назва з екрана.

314. ***Редʼ.:*** Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014). – Див. № 301.

315. ***Ред.:*** Сухомлинська Ольга Василівна. Біобібліографія : [біобібліогр. покажч.] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Заліток Л. М., Покусова О. С. ; авт. вступ. ст., наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Заліток Л. М.]. – Київ ; Вінниця : Корзун Д. Ю., 2016. – 137 с. : портр. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 27). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704614/ (дата звернення: 01.03.2025).

316. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), Л. А. Гончаренко … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2016. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 01.03.2025).

317. ***Ред.:*** Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в умовах євроінтеграції : тези доп. XVIII Міжнар. наук.-практ. конф., 26–28 трав. 2016 р., Біла Церква / НАПН України, Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини «Україна», Білоцерків. ін-т економіки та упр. [та ін. ; редкол.: Юхименко П. І., Романченко І. Г. … Березівська Л. Д. та ін.]. – Біла Церква : [б. в.], 2016. – 194 с.

318. ***Ред.:*** Український педагогічний журнал : наук. журн. / засн.: Ін-т педагогіки НАПН України ; редкол.: Топузов О. М. (голов. ред.), Головко М. В. … Березівська Л. Д. [та ін.]. – 2015– . – Київ : Ін-т педагогіки НАПН України, 2016. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2015 р., № 1. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://uej.undip.org.ua/index.php/journal/issue/archive/2 (дата звернення: 01.03.2025).

319. ***Ред.:*** Українські педагоги про національно-патріотичне виховання [Електронний ресурс] : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, [18 трав. 2016 р., Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Філімонова Т. В.]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 60 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/704514/ (дата звернення: 13.01.2025). – Назва з екрана.

320. ***Рецензент:*** Зайченко, І. В. Теорія і методика професійного навчання : навч. посіб. / І. В. Зайченко ; [рецензенти: Березівська Л. Д., Дем'яненко Н. М., Пригодій М. А.] ; Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. – [2-ге вид., допов. і перероб.]. – Київ : Ліра-К, 2016. – 579 с.

321. ***Рецензент:*** Освіта дорослих : бібліогр. покажч. / НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих ; [упоряд. Л. Б. Лук'янова ; рецензенти: Березівська Л. Д., Тименко В. П.]. – Київ : ДКС-Центр, 2016. – 142 с. –

Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/705654/ (дата звернення: 01.03.2025).

322. ***Рецензент:*** Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. Вип. 14 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Ін-т біогр. дослідж. ; за заг. ред. В. І. Попика ; [рецензенти: Ковальчук Г. І., Березівська Л. Д.]. – Київ : НБУВ, 2016. – 383 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://biography.nbuv.gov.ua/data/vidannya/14/JRN/PDF/27.pdf (дата звернення: 01.03.2025).

2017

323. **Стратегія** розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.: Березівська Л. Д., Зозуля С. М., Страйгородська Л. І. ; за заг. ред. Л. Д. Березівської]. – Київ : Корзун Д. Ю., 2017. – 27 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709500/ (дата звернення: 21.01.2025).

324. **Development** strategy of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine for 2017–2026 / NAES of Ukraine, V. O. Sukhomlynskyi SSPL of Ukraine ; [auth.: Berezivska L. D., Zozulia S. M., Strayhorodska L. I. ; ed. by Berezivska L. D.]. – Kyiv : Korzun D. Yu., 2017. – 24 p. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709500/ (дата звернення: 21.01.2025).

325. **Безмежність** дороги Знань // Шлях до себе – шлях до людей : привітання, спогади, враження від співпраці та зустрічей : до 70-річчя В. Г. Кременя. – Київ, 2017. – С. 309–315 : кольор. фот. – Текст доступний в інтернеті: https://znannya.org.ua/index.php/knigi/2538-shlyakh-do-sebe-shlyakh-do-lyudej-privitannya-spogadi-vrazhennya-vid-spivpratsi-ta-zustrichej (дата звернення: 20.01.2025).

326. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України / [Березівська Л. Д., Сухомлинська О. В.] // Національна академія педагогічних наук України – 25 років : інформ. довід. / НАПН України. – Київ, 2017. – [Розд. 4, гл.] 4.12. – С. 118–121 : кольор. фот. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731279/ (дата звернення: 21.01.2025).

327. **Державна** освітня політика щодо диференціації організації й змісту шкільної освіти в радянській Україні // Нариси з історії розвитку диференційованого підходу до організації навчання в українській школі (кінець 30-х – 80-ті рр. XX ст.) : посібник / НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2017. – Розд. 1, [гл.] 1.2. – С. 27–86. – Текст доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/library/narysy-z-istorii-rozvytku-

dyferentsiyovanoho-pidkhodu-do-orhanizatsii-navchannia-v-ukrainskiy-shkoli-kinets-30-kh-80-ti-rr-khkh-st-posibnyk/ (дата звернення: 20.01.2025).

328. **Джерельна** основа історико-педагогічних досліджень як методологічна проблема [Електронний ресурс] // Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 25 жовт. 2017 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2017. – С. 6–7. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711722/ (дата звернення: 21.01.2025). – Назва з екрана.

329. **До 25-річчя** Національної академії педагогічних наук України: здобутки Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в науково-інформаційному забезпеченні освіти (2012–2016) // Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : зб. наук. пр. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2017. – Вип. 6. – С. 6–13 : табл. – Бібліогр.: 6 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/Zbirnyk_nauk_prac_6.pdf (дата звернення: 16.12.2024).

330. **До сторіччя** Української революції (1917–1921): реформування шкільної освіти // Наукове забезпечення розвитку освіти в Україні: актуальні проблеми теорії і практики : (до 25-річчя НАПН України) : [зб. наук. пр.] / НАПН України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова) та ін.]. – Київ, 2017. – С. 72–77. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст доступний в інтернеті: https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzMkxFSWNqbEoyVDJWM2x6UklIRGpTU3pnZTZN/view?usp=sharing&resourcekey=0-5bijuBrwMeMv7NBJTVELig (дата звернення: 23.01.2025).

331. **Мазуркевич Олександр Романович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2017. – Т. 18 : Лт-Малицький. – С. 505. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-60440 (дата звернення: 02.06.2025).

332. **Постаті** діячів освіти Української революції на шпальтах журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) // Бібліотека. Наука. Комунікація. Стратегічні завдання розвитку наукових бібліотек : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 3–5 жовт. 2017 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України [та ін.]. – Київ, 2017. – С. 393–395.

333. **Проєкт** єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1920) [Електронний ресурс] // Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921) : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 17 трав. 2017 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2017. – С. 6–7. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716068/ (дата звернення: 31.01.2025). – Назва з екрана.

334. **Проєкт** єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1920 рр.) // Педагогіка і психологія. Вісн. НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAPS of Ukraine. – 2017. – № 1. – С. 77–84. – Бібліогр.: 10 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/706452/ (дата звернення: 31.01.2025).

335. **Реформи** і контрреформи шкільної освіти як чинники її розвитку в Україні (1899–1991) // Edukacja dla przyszłości w świetle wyzwań XXI wieku = Освіта для майбутнього у світлі викликів XXI століття / red. nauk. Ryszard Gerlach. – Bydgoszcz, 2017. – С. 170–180. – Бібліогр.: 8 назв.

336. **Розбудовуємо** інноваційну модель : [про діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського у 2012–2016 рр.] // Освіта. – 2017. – 29 берез. – 5 квіт. (№ 13/14). – С. 3.

337. **Розвиток** вітчизняних загальноосвітніх навчальних закладів в імперську добу: на прикладі Подільської губернії (кінець XIX – початок XX ст.) / Березівська Л. Д., Олійник В. В. // Virtus. – 2017. – Iss. 16. – С. 43–48 : табл. – Бібліогр.: 21 назва. – Текст статті доступний в інтернеті: http://virtus.conference-ukraine.com.ua/Journal16.pdf (дата звернення: 31.01.2025).

338. **Система** бібліотечно-інформаційного забезпечення освіти України / Березівська Л. Д. [та ін.] // Історія освіти, науки і техніки в Україні : матеріали XII Міжнар. конф. молодих учених та спеціалістів, присвяч. 100-річчю від дня створення Нац. наук. с.-г. б-ки Нац. акад. аграр. наук України, Київ, 19 трав. 2017 р. / НААН України, ННСГБ, Рада молодих вчених НААН. – Київ, 2017. – С. 379–381. – Текст статті доступний в інтернеті: http://base.dnsgb.com.ua/files/zbirnyky-konf/konf-19.05.2017.pdf (дата звернення: 31.01.2025).

339. **Спроби** реформування шкільної освіти в імперську добу: історіографія та джерела дослідження // Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2017. – Вип. 1. – С. 23–30. – Бібліогр.: с. 24–30. – Текст доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Ipa_2017_1_5 (дата звернення: 31.01.2025).

340. **Сухомлинський** про індивідуальний підхід як чинник розвитку особистості // Справи сімейні. – 2017. – № 2. – С. 22–23 : фот. – В публ.: Мініатюри Василя Сухомлинського: Що краще? ; Співоча пір'їнка. – (Від НАПН України: 100-річчю В. О. Сухомлинського присвячується). – Текст доступний в інтернеті: https://familytimes.com.ua/osvita/sukhomlynskyy-pro-indyvidualnyy-pidkhid-yak-chynnyk (дата звернення: 31.01.2025).

341. **Університетська** освіта в підручниках і навчальних посібниках з історії педагогіки незалежної України // Вісн. Львів. ун-ту. Серія педагогічна : зб. наук. пр. / [Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка]. – Львів, 2017. – Вип. 32. – С. 12–20. – Бібліогр.: 16 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VLNU_Ped_2017_32_4 (дата звернення: 31.01.2025).

342. **Шкільна** бібліотека як центр розвитку дитини у творчій спадщині В. О. Сухомлинського // Вісн. Житомир. держ. ун-ту ім. Івана Франка. Педагогічні науки. – 2017. – Вип. 5. – С. 25–30. – Бібліогр.: 16 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709789/ (дата звернення: 31.01.2025).

343. **Library** and information support of education / [Berezivska L. D. et al.] // National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine / NAES of Ukraine ; ed. by Vasyl Kremen. – Kyiv, 2017. – P. 71–72. – Текст англ. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/706242/ (дата звернення: 21.01.2025).

344. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2017. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2017 р.:

Вільгельм Август Лай (30.07.1862 – 09.05.1926) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lai-w-a/ ;

Яків Борисович Рєзнік (22.04.1892 – 17.06.1952) / підгот.: О. С. Покусова, С. М. Шевченко. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ryeznik-ya-b/ ;

Жан-Жак Руссо (28.06.1712 – 02.07.1778) / підгот. Т. С. Павленко. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/russo-zhan-zhak/ ;

Сікорський Іван Олексійович (07.06.1842 – 14.11.1919) / оновила Т. С. Павленко. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sikorskyy-ivan-oleksiyovych/ ;

Фрідріх Вільгельм Фребель (21.04.1782 – 21.06.1852) / оновл. Покусовою О. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/

informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/frebel-fridrikh-vilhelm/ ;

Чавдаров Сава Христофорович (09.08.1892 – 20.09.1962) / оновл. О. С. Покусовою. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/chavdarov-s-kh/.

345. ***Ред.:*** Аналітичний вісник у сфері освіти й науки [Електронний ресурс] : довід. бюл. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; голов. ред. Л. Д. Березівська. – 2015– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2017.

Вип. 5. – 84 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/05/Analituchnuy_visnuk_2017-5.pdf (дата звернення: 01.02.2025). – Назва з екрана.

Вип. 6. – 93 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/05/Analituchnuy_visnuk_2017-6.pdf (дата звернення: 01.02.2025). – Назва з екрана.

346. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [редкол.: Сухомлинська О. В. (голов. ред.), Коляда Н. М. (заст. голов. ред.), Березівська Л. Д. та ін.]. – Умань : Візаві, 2017.

Вип. 1. – 107 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/nlwggr (дата звернення: 02.03.2025).

Вип. 2. – 73 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/tikdin (дата звернення: 02.03.2025).

347. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам’ятних дат у галузі освіти на 2018 рік [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Кемпе В. Ю., Лога Т. В., Шолохова Н. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – 147 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2015/12/calendar_2018.pdf (дата звернення: 01.02.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Шк. б-ка плюс. – 2017. – Груд. (№ 23/24). – С. 1–47.

348. ***Ред.:*** Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] : зб. наук. пр. Вип. 6 / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – 122 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/07/Zbirnyk_nauk_prac_6.pdf (дата звернення: 01.02.2025). – Назва з екрана.

349. ***Ред.:*** Патріотичне виховання у шкільних бібліотеках: методи та підходи : метод. рек. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.: І. І. Хемчян та ін. ; наук. ред.: Л. Д. Березівська, Т. В. Добко]. – Київ : Корзун Д. Ю., 2017. – 88 с. –

(Серія «На допомогу професійній самоосвіті працівників освітянських бібліотек» ; вип. 16). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/708060/ (дата звернення: 04.03.2025).

350. ***Ред.:*** Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAES of Ukraine : наук.-теорет. та інформ. вісн. / засн.: НАПН України, ДІВП вид-во «Педагогічна преса» ; редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 1993, верес. – 2019. – Київ : Пед. преса, 2017. – Виходив щокв. – Член редкол. з 2015 р.

351. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика = Pedagogical Education: Theory and Practice : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [міжнар. редкол.: О. М. Топузов, Л. Д. Березівська, М. В. Головко та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2017.

Вип. 22, ч. 1. – 343 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11370 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 22, ч. 2. – 347 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11371 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 23, ч. 1. – 281 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11368 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 23, ч. 2. – 311 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11369 (дата звернення: 04.03.2025).

352. ***Ред.:*** Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921) [Електронний ресурс] : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 17 трав. 2017 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Зозуля С. М., Страйгородська Л. І.]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – 105 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/707746/ (дата звернення: 01.02.2025). – Назва з екрана.

353. ***Ред.:*** Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки. – Див. № 323.

354. ***Ред.:*** Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень [Електронний ресурс] : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 25 жовт. 2017 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – 28 с. – Режим доступу:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/709274/ (дата звернення: 01.02.2025). – Назва з екрана.

355. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.) … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2017. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 04.03.2025).

356. ***Ред.:*** Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Самчук Л. І. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Самчук Л. І.]. – 4-те вид., допов. – Київ : Знання України, 2017. – 319 с. : портр. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 28). – Національній академії педагогічних наук України – 25 років. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/707290/ (дата звернення: 04.03.2025).

357. ***Ред.:*** Development strategy of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine for 2017–2026. – Див. № 324.

358. ***Рецензент:*** Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. Вип. 15 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; за заг. ред. В. І. Попика ; [рецензенти: Ковальчук Г. І., Березівська Л. Д.]. – Київ : НБУВ, 2017. – 382, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/fmxfnk (дата звернення: 04.03.2025).

2018

359. **Авторські** концепції реформування загальної середньої освіти першого десятиліття незалежної України (1991–2001) [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2018 р., 27 груд. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 37–38. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714477/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

360. **Антологія** як форма репрезентації джерел з реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017) [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2017 р., 26 груд. 2017 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 34–35. – Режим доступу:

https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710024/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

361. **Всеукраїнський** день бібліотек – 2018: заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / Березівська Л. Д., Страйгородська Л. І. // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 2. – С. 152–154. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/05/Nauk-ped-stud_2018-2.pdf (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

362. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики в інформаційному просторі України // Наук. зап. Серія: Педагогічні науки : [зб. наук. пр.] / Центральноукр. держ. пед. ун-т ім. Володимира Винниченка. – Кропивницький, 2018. – Вип. 171. – С. 28–34. – Бібліогр.: 24 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712109/ (дата звернення: 03.02.2025).

363. **До 100-річчя** журналу «Вільна українська школа» (1917–1920): історія освіти крізь призму джерелознавства [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 1. – С. 19–27. – Бібліогр.: 33 назви. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/107 (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

364. **Журнал** «Рідна школа» як джерело історії реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції і проєкти (1991–2002) [Електронний ресурс] // Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017) : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 16 трав. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 6–8. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711723/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

365. **Журнал** «Рідна школа» як джерело історії реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції і проєкти (1991–2002) // Педагогічні науки : зб. наук. пр. / Херсон. держ. ун-т. – Херсон, 2018. – Вип. 81, т. 1. – С. 9–16. – Бібліогр.: 29 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znppn_2018_81(1)__3 (дата звернення: 03.02.2025).

366. **Мальований Юрій Іванович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2018. – Т. 19 : Малиш-Медицина. – С. 46. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-63196 (дата звернення: 02.06.2025).

367. **Педагогічна** історіографія: стан, проблеми, виклики [Електронний ресурс] // Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 23 жовт. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 4–6. – Бібліогр.: 18 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713227/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

368. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2018 р. та завдання на 2019 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2018 р., 27 груд. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 6–23 : табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714477/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

369. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2017 р. та завдання на 2018 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2017 р., 26 груд. 2017 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2018. – С. 6–21 : табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710024/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

370. **Реформування** загальної середньої освіти в перше десятиліття незалежної України: нормативно-правові документи (1991–2002) // Modernization of educational system: world trends and national peculiarities : Intern. sci. conf., Febr. 23rd, 2018 : [conf. proc.] / Vytautas Magnus Univ., Faculty of Social Sciences. – Kaunas, 2018. – С. 122–125. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710483/ (дата звернення: 03.02.2025).

371. **Реформування** шкільної освіти в добу Української революції (1917–1921): історіографія та джерела дослідження // Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2018. – Вип. 1. – С. 34–42. – Бібліогр.: с. 36–42. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/712108/ (дата звернення: 03.02.2025).

372. «**Стратегія** розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки» як основа розбудови інноваційної моделі наукової бібліотеки [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Кравченко Світлана Миколаївна, Страйгородська Людмила Іванівна // Модель бібліотеки XXI століття : Міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., 15 черв. 2018 р., [Харків : матеріали конф.] / Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, наук. б-ка. – Текст. дані. – Харків, 2018. – С. 1–8 (розд. паг.) – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711802/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

373. **Василь Сухомлинський** про значення бібліотеки // Справи сімейні. – 2018. – № 3. – С. 20–21. – В публ.: Оповідання В. О. Сухомлинського: Самотній учитель ; Втрачений день. – Текст доступний в інтернеті: https://familytimes.com.ua/osvita/vasyl-sukhomlynskyy-pro-znachennya-biblioteky (дата звернення: 18.02.2025).

374. **Василь Сухомлинський** про персональні бібліотеки // Справи сімейні. – 2018. – № 4. – С. 29–30 : фот. – В публ.: Мініатюри Василя Сухомлинського: Ледар і Сонце ; Флейта і Вітер ; Білі полотна.

375. **Шкільна** бібліотека як центр розвитку дитини у творчій спадщині В. О. Сухомлинського // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Берез. (№ 5/6). – С. 8–13 : фот. – Бібліогр.: 16 назв.

376. **Providing** library and information support for education [Електронний ресурс] / L. D. Berezivska [et al.] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 2. – С. 71–73. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/103 (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана. – Текст ст. англ.

377. **Secondary** education reform in Ukraine: concepts and drafts (1988–1991) // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2018. – [Vol.]. 6(63), iss. 153. – P. 7–10. – Ref.: 14 titles. – DOI: https://doi.org/10.31174/SEND-PP2018-153VI63-01. – Текст англ.

378. **Study** of V. O. Sukhomlynskyi's activity as a strategy of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine // Education: Modern Discourses. – 2018. – Nr 1. – P. 208–214. – Ref. at the end of the art. – DOI: https://doi.org/10.32405/2617-3107-2018-1-21. – Текст англ.

379. **The Ukrainian** educational journal Vilna Ukrainska Shkola (1917–1920): a source of the history of Ukrainian and foreign education // History of Education Researcher. – 2018. – Nr 101. – P. 3–11. – Ref.: 40 titles. – Текст англ. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711392/ (дата звернення: 18.02.2025).

380. ***Рец.:*** [Рецензія] [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 2. – С. 137–140. –

Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/715723/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

Рец. на кн.: Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН: історія та сучасність : (до 100-річчя від дня створення) / В. А. Вергунов. – Київ, 2017.

381. ***Рец.:*** Фаховий погляд на біографічну справу в Україні // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2018. – Вип. 16. – С. 298–304. – Текст доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2018_16_21 (дата звернення: 04.02.2025).

Рец. на кн.: Вітчизняні ресурси біографічної та біобібліографічної інформації: проблеми формування й використання : колект. монографія / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2016. – 272 с.

382. ***Підгот.:*** Грінченко Марія Миколаївна (13.06.1863 – 15.07.1928) [Електронний ресурс] : [сторінка інформ.-бібліогр. ресурсу «Видатні педагоги України та світу»] / матеріал підгот.: Л. Д. Березівська, М. В. Лашко, Т. С. Павленко ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/hrynchenko-m-m/ (дата звернення: 24.02.2025). – Назва з екрана. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Те саме. – [Оновлено]. – Див. № 591.

383. ***Упоряд.:*** Національний освітньо-науковий глосарій / НАПН України ; [уклад.: Луговий В. І., Топузов О. М. … Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2018. – 523 с. : іл. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/715512/ (дата звернення: 18.02.2025).

384. ***Упоряд.:*** Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. / [упоряд.: Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д., Страйгородська Л. І. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.] ; НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського]. – Вінниця : Твори, 2018. – 395 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 12). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/711113/ (дата звернення: 18.02.2025).

385. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-

pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2018 р.:

Бугайко Тетяна Федорівна (25.06.1898 – 25.10.1972) / оновл. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/buhayko-t-f/ ;

Грінченко Марія Миколаївна (13.06.1863 – 15.07.1928). – Див. № 382.

Ланге Микола Миколайович (12(24).03.1858 – 15.02.1921) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lanhe-m-m/ ;

Стешенко Іван Матвійович (1873–1918) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/steshenko-i-m/ ;

Тесленко Іван Федорович (26.01.1908 – 22.12.1994) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/teslenko-i-f/ ;

Ушинський Костянтин Дмитрович (18.02 або 19.02 (02.03 або 03.03) 1823 (за ін. даними 1824) – 23.12 (за ін. даними 24.12) 1870 (04.01 або 05.01.1871) / підгот.: Доркену А. М. [та ін.]. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ushynskyy-k-d/ ;

Ярмаченко Микола Дмитрович (1928–2010) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/yarmachenko-m-d/.

386. ***Ред.:*** Аналітичний вісник у сфері освіти й науки [Електронний ресурс] : довід. бюл. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; голов. ред. Л. Д. Березівська. – 2015– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2018.

Вип. 7. – 61 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/05/Analituchnuy_visnuk_2018-7.pdf (дата звернення: 18.02.2025). – Назва з екрана.

Вип. 8. – 60 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/05/Analituchnuy_visnuk_2018-8.pdf (дата звернення: 18.02.2025). – Назва з екрана.

387. ***Ред.:*** Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017) [Електронний ресурс] : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 16 трав. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – 66 с. – Режим доступу:

https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=17885 (дата звернення: 24.11.2024). – Назва з екрана.

388. ***Ред.:*** Дидактика: теорія і практика : зб. наук. пр. / НАПН України, Ін-т педагогіки, від. дидактики ; [ред. рада: Л. Д. Березівська та ін.]. – Київ : Пед. думка, 2018. – 162 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/library/dydaktyka-teoriia-i-praktyka-zbirnyk-naukovykh-prats/ (дата звернення: 28.11.2024).

389. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти України [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2018 р., 27 груд. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова оргком. конф.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – 81 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714477/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

390. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти України [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2017 р., 26 груд. 2017 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова оргком. конф.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – 78 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/710024/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

391. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [редкол.: Сухомлинська О. В. (голов. ред.), Коляда Н. М. (заст. голов. ред.), Березівська Л. Д. та ін.]. – Умань : Візаві, 2018.

Вип. 1. – 59 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://ipa.udpu.edu.ua/issue/view/8243 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 2. – 78 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/jmpqpv (дата звернення: 04.03.2025).

392. ***Ред.:*** Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри [Електронний ресурс] : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 23 жовт. 2018 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – 32 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/713226/ (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

393. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам’ятних дат у галузі освіти на 2019 рік [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Світла Н. О., Шолохова Н. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Київ,

2018. – 128 с. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2015/12/calendar_2019.pdf (дата звернення: 03.02.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Листоп. (№ 21/22). – С. 1–47.

394. ***Ред.:*** Літопис сучасної науки й освіти України: наукові школи, авторські системи і концепції / [редкол.: Кремень В. Г., Луговий В. І. ... Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : Альфа-Віта, 2018. – 179 с. : кольор. фот.

395. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2018. – Виходить двічі на рік.

Вип. 1. – 122 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/1 (дата звернення: 24.02.2025). – Назва з екрана.

Вип. 2. – 159 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/2 (дата звернення: 24.02.2025). – Назва з екрана.

396. ***Ред.:*** Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAES of Ukraine : наук.-теорет. та інформ. вісн. / засн.: НАПН України, ДІВП вид-во «Педагогічна преса» ; редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 1993, верес. – 2019. – Київ : Пед. преса, 2018. – Виходив щокв. – Член редкол. з 2015 р.

397. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика = Pedagogical Education: Theory and Practice : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [міжнар. редкол.: О. М. Топузов, Л. Д. Березівська, М. В. Головко та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2018.

Вип. 24, ч. 1. – 358 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11359 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 24, ч. 2. – 407 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11367 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 25, ч. 1. – 283 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/9117 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 25, ч. 2. – 271 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/9185 (дата звернення: 04.03.2025).

398. ***Ред.:*** Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження : біобібліогр. покажч. – Див. № 384.

399. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2018. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 04.03.2025).

400. ***Рецензент:*** Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. Вип. 16 / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського ; за заг. ред. В. І. Попика ; [рецензенти: Ковальчук Г. І., Березівська Л. Д.]. – Київ : НБУВ, 2018. – 342, [1] с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surli.cc/ntvmph (дата звернення: 04.03.2025).

2019

401. **Антологія** текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проєкти (1991–2017) : [хрестоматія] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л. та ін. ; авт. огляд. ст. до розд., наук. ред.: Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д.]. – Вінниця : Твори, 2019. – 524 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716658/ (дата звернення: 26.02.2025).

Із змісту: Оглядова стаття [до розділу 1 «Про розвиток загальної середньої освіти»]. – С. 10–16. – Бібліогр. в підрядк. прим.

402. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019) : [інформ. довід.] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт. кол.: Л. Д. Березівська та ін. ; наук. ред. Л. Д. Березівська]. – Вінниця : Твори, 2019. – 204 с. : іл. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717211/ (дата звернення: 25.02.2025).

403. **Реформування** загальної середньої освіти в Україні у ХХ столітті крізь призму джерелознавства : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Вінниця : Твори, 2019. – 250 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716674/ (дата зверення: 25.02.2025).

404. **Антологія** про реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017): репрезентація джерел (концепції, програми, стратегії, доктрини) [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-

педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 7 листоп. 2019 р. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2019. – С. 79–80. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718557/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

405. **Вибір** міжнародної спільноти – історія педагогіки : [про Міжнар. наук. конф., присвяч. 130-річчю викладання історії педагогіки як навч. предмета, 25–26 черв. 2019 р., м. Никшич, Чорногорія] // Освіта і сусп-во. – 2019. – Черв. (№ 6). – С. 4 : фот.

406. **Діяльність** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (1999–2019): здобутки та перспективи розвитку [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 7 листоп. 2019 р. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2019. – С. 6–12. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718556/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

407. **Діяльність** наукової бібліотеки в Рік Сухомлинського : [про твор. здобутки фахівців ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського : до 100-річчя від дня народж. видат. педагога] // Освіта і сусп-во. – 2019. – Берез. (№ 3). – С. 11 : фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/724651/ (дата звернення: 25.02.2025).

408. **Електронний** інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як основа професійної підготовки педагогів // Освіта для миру = Edukacja dla pokoju : зб. наук. пр. : [у 2 т.] / НАПН України [та ін.]. – Київ ; Переяслав-Хмельницький, 2019. – Т. 2. – С. 222–228. – Бібліогр.: 9 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717478/ (дата звернення: 25.02.2025).

409. **Ідеї** В. О. Сухомлинського про роль учителя у вихованні в учнів патріотичних почуттів у руслі розбудови Нової української школи // Наук. часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія 5, Педагогічні науки: реалії та перспективи. – Київ, 2019. – Вип. 69. – С. 19–22. – Бібліогр.: 15 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717477/ (дата звернення: 25.02.2025).

410. **Інформаційний** ресурс галузі : вебпортал ДНПБ імені В. О. Сухомлинського НАПН України / Лариса Березівська, Наталія Вараксіна // Освіта. – 2019. – 6–13 берез. (№ 9/10). – С. 4 : іл. – До 20-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України. –

Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716538/ (дата звернення: 25.02.2025).

411. **Науково-допоміжний** бібліографічний покажчик як форма репрезентації джерел про реформування загальної середньої освіти в Україні у ХХ ст. [Електронний ресурс] // Форми репрезентації джерел з історії освіти : (до 20-річчя Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського) : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 15 трав. 2019 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Київ, 2019. – С. 8–9. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716660/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

412. **Педагогічна** регіональна історіографія як поняття [Електронний ресурс] // Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 23 жовт. 2019 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – С. 4–6. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718023/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

413. **Про наукову** і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку [Електронний ресурс] : наук. доп. на засід. Президії НАПН України 19 верес. 2019 р. // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2019. – Т. 1, № 1. – С. 1–5 (розд. паг.). – Додаток: Електронна презентація доповіді. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/9 (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

414. **Реформування** загальної середньої освіти в Радянській Україні в умовах авторитарного суспільства (1931–1991): історіографія та джерела [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2019. – Вип. 3. – С. 9–33. – Бібліогр. список: с. 14–30. – Бібліогр. в кінці ст. (13 назв). – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/article/view/193069/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

415. **Реформування** шкільної освіти в УСРР у ранній радянський період (1919–1931): історіографія та джерела дослідження // Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2019. – Вип. 1. – С. 57–69. – Бібліогр.: 140 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718654/ (дата звернення: 26.02.2025).

416. **В. О. Сухомлинський** про роль бібліотеки в організації методичної роботи школи // Нова пед. думка. – 2019. – № 4. – С. 130–133. – Бібліогр.: 11 назв. – DOI: https://doi.org/10.37026/2520-6427-2019-100-4-130-133.

417. **Сучасна** бібліотека : [розмова з директором ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, д-ром пед. наук, чл.-кор. НАПН України Л. Д. Березівською про сучас. напрямки роботи наук. б-ки / розмову вів Юрій Шеремета] // Освіта і сусп-во. – 2019. – Верес. (№ 9). – С. 6–7. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717625/ (дата звернення: 26.02.2025).

418. **Las concepciones** de la reforma de educación media general en Ucrania independiente (1991–2002) / Larysa Dmytrivna Berezivska, Elena Anatolievna Zhizhko // Praxis investigativa redie. – 2019. – Vol. 11, no 21. – P. 88–101. – Текст ісп. – Текст статті доступний в інтернеті: https://praxisinvestigativa.mx/assets/21_6concepciones.pdf (дата звернення: 26.02.2025).

419. **Secondary** education reform in the independent Ukraine (1991–2017): concepts, programmes, doctrines and strategies // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2019. – [Vol.]. 7(76), iss. 187. – P. 20–22. – Ref.: 21 titles. – DOI: https://doi.org/10.31174/SEND-PP2019-187VII76-04. – Текст англ.

420. **Textbooks** on history of education in the structure of pedagogical education of the independent Ukraine (1991–2018) = Підручники з історії освіти в структурі педагогічної освіти незалежної України (1991–2018) // History of Education as a Scientific Pedagogical Discipline and a Teaching Subject – Past, Present and Perspectives : Intern. Sci. Conf., 25–26 June, 2019, Nikšić, Montenegro : Book of Abstracts / Univ. of Montenegro ; ed. Vučina Zorić. – Nikšić, 2019. – P. 42–43. – Текст парал. англ., укр. – Текст доступний в інтернеті: https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1277/objava_48845/fajlovi/KNJIGA%20APSTRAKATA%20I%20PROGRAM%20KONFERENCIJE%20FF.pdf (дата звернення: 26.02.2025).

421. ***Упоряд.:*** Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проєкти (1991–2017). – Див. № 401.

422. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2019 р.:

Дурдуківський Володимир Федорович (1874–1938) / оновила Прохоренко О. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/durdukivskyy-v-f/ ;

Каразін Василь Назарович (30.01(10.02).1773 – 04(16).11.1842) / оновл. Т. С. Павленко. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/karazin-v-n/ ;

Георг Кершенштейнер (1854–1932) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/kershenshteyner-h/ ;

Григорій Силович Костюк (1899–1982) / оновила Горбенко Н. А. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/9886-2/ ;

Олена Пчілка (29.06.1849 – 04.10.1930) / оновл. Хоптою С. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/pchilka-o/ ;

Соколянський Іван Панасович (25.03.1889 – 27.11.1960) / оновила Щочкіна І. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sokolyanskyy-i-p/ ;

Павло Романович Чамата (28.07.1898 – 14.08.1969) / оновила Демида Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/chamata-p-r/ ;

Ярмаченко Микола Дмитрович (1928–2010) / оновл. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/yarmachenko-m-d/.

423. ***Ред.:*** Аналітичний вісник у сфері освіти й науки [Електронний ресурс] : довід. бюл. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського ; голов. ред. Л. Д. Березівська. – 2015– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2019.

Вип. 9. – 61 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2017/05/Analituchnuy_visnuk_2019-9.pdf (дата звернення: 26.02.2025). – Назва з екрана.

Вип. 10. – 46 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/Analituchnuy_visnuk_2019-10.pdf (дата звернення: 26.02.2025). – Назва з екрана.

424. ***Ред.:*** Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проєкти (1991–2017). – Див. № 401.

425. ***Ред.:*** Бібліографічні покажчики у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН

України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Самчук Л. І., Вербова В. В., Горбенко Н. А. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Самчук Л. І.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 97 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716458/ (дата звернення: 04.03.2025).

426. ***Ред.:*** Гавриленко, Т. Розвиток початкової освіти в Україні у другій половині ХХ – на початку ХХІ століття: історико-педагогічний аспект : монографія / Тетяна Гавриленко ; [наук. ред. Л. Д. Березівська] ; НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ : Фенікс, 2019. – 383 с. : іл. – Частина тексту доступна в інтернеті: https://epub.chnpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/1785 (дата звернення: 04.03.2025).

427. ***Ред.:*** Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (2010–2019) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Самчук Л. І. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 185 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717888/ (дата звернення: 28.02.2025).

428. ***Ред.:*** Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019). – Див. № 402.

429. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 7 листоп. 2019 р. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – 104 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718555/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

430. ***Ред.:*** Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки ; [редкол.: Сухомлинська О. В. (голов. ред.), Коляда Н. М. (заст. голов. ред.), Березівська Л. Д. та ін.]. – Умань : Візаві, 2019.

Вип. 1. – 86 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/fnslso (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 2. – 52 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/klpvjh (дата звернення: 04.03.2025).

431. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки на 2020 рік [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Шолохова Н. Є. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Київ,

2019. – 217 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/04/calendar_of_significant_dates-2020.pdf (дата звернення: 26.02.2025). – Назва з екрана.

432. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на 2019 р. / упоряд.: Лариса Пономаренко, Наталя Світла, Наталя Шолохова ; наук. ред. Лариса Березівська // Шк. світ. – 2019. – Січ. (№ 1). – С. 5–12.

433. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на І півріччя 2019 року / [упоряд.]: Лариса Пономаренко, Наталя Світла, Наталя Шолохова ; [наук. ред.] Лариса Березівська // Методист. – 2019. – № 1. – С. 44–77.

434. ***Ред.:*** Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на ІІ півріччя 2019 року / [упоряд.]: Лариса Пономаренко, Наталя Світла, Наталя Шолохова ; [наук. ред.] Лариса Березівська // Методист. – 2019. – № 5. – С. 48–79.

435. ***Ред.:*** Лашко, М. В. Педагогічна і просвітницька діяльність Марії Грінченко (1863–1928) : монографія / М. В. Лашко ; [наук. ред. Березівська Л. Д.] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. – 269, [1] с. : іл.

436. ***Ред.:*** Літопис сучасної науки й освіти України: наукові школи, авторські системи і концепції / [редкол.: Кремень В. Г., Луговий В. І. ... Березівська Л. Д. та ін.]. – Київ : Альфа-Віта, 2019. – 119 с. : кольор. фот.

437. ***Ред.:*** Олена Ігорівна Локшина: дослідниця у галузі компаративістики в освіті : до 30-річчя наук. діяльності : біобібліогр. покажч. / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Вербова В. В., Горбенко Н. А., Глушко О. З. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Київ : Едельвейс, 2019. – 79 с. : портр. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 34). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/719738/ (дата звернення: 28.02.2025).

438. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2019. – Виходить 1 раз на рік.

Вип. 3. – 147 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/3 (дата звернення: 27.02.2025). – Назва з екрана.

439. ***Ред.:*** Національно-патріотичне виховання в Україні : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Страйгородська Л. І. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 368 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені

В. О. Сухомлинського. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716673/ (дата звернення: 04.03.2025).

440. ***Ред.:*** Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України = Pedagogics and psychology. Newsletter of the NAES of Ukraine : наук.-теорет. та інформ. вісн. / засн.: НАПН України, ДІВП вид-во «Педагогічна преса» ; редкол.: В. Г. Кремень (голов. ред.), О. І. Ляшенко (заст. голов. ред.) … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 1993, верес. – 2019. – Київ : Пед. преса, 2019. – Виходив щокв. – Член редкол. з 2015 р.

441. ***Ред.:*** Педагогічна освіта: теорія і практика = Pedagogical Education: Theory and Practice : зб. наук. пр. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Ін-т педагогіки НАПН України ; [міжнар. редкол.: О. М. Топузов, Л. Д. Березівська, М. В. Головко та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д. Г., 2019.

Вип. 26, ч. 1. – 279 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/10088 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 26, ч. 2. – 391 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/10159 (дата звернення: 04.03.2025).

Вип. 27. – 403 с. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: http://pedosv.kpnu.edu.ua/issue/view/11297 (дата звернення: 04.03.2025).

442. ***Ред.:*** Періодичні видання 1917–1945 рр. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : каталог / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Бондарчук О. Б. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ : [б. в.], 2019. – 361 с. – До 20-річчя ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716503/ (дата звернення: 04.03.2025).

443. ***Ред.:*** Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні [Електронний ресурс] : зб. матеріалів наук.-методол. семінару з історії освіти, 23 жовт. 2019 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – 31 с. – До 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/718017/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

444. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2019. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів

номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 04.03.2025).

445. ***Ред.:*** Олег Михайлович Топузов – віце-президент НАПН України : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Павленко Т. С., Демида Є. Ф. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Київ ; Вінниця : Твори, 2019. – 93 с. : портр. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 33). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/717208/ (дата звернення: 28.02.2025).

446. ***Ред.:*** Форми репрезентації джерел з історії освіти [Електронний ресурс] : (до 20-річчя Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського) : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 15 трав. 2019 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – 87 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/716659/ (дата звернення: 25.02.2025). – Назва з екрана.

2020

447. **Василь Сухомлинський** в діалозі з сучасністю : монографія / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова ; [кол. авт.: Сухомлинська О. В., Березівська Л. Д., Сараєва О. В. та ін. ; упоряд.: Березівська Л. Д., Марусинець М. М., Сухомлинська Л. В.]. – Івано-Франківськ : Кушнір Г. М., 2020. – 239 с. : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/729917/ (дата звернення: 04.03.2025).

Із змісту: Розд. 1, гл. 1 : Ідеї В. О. Сухомлинського та закон про школу 1959 року. – С. 17–28. – Бібліогр.: 11 назв.

448. **Trends** and Prospects of the Education System and Educators' Professional Training Development : collective monogr. / ed.: Mariia Oliinyk, Otilia Clipa, Małgorzata Stawiak-Ososińska ; [auth.: Otilia Clipa, Liliana Mâţă … Larysa Berezivska et al.]. – România : Lumen Publ. House, 2020. – 535 p. : ill. – (Cultural Dimensions). – Bibliogr. at the end of the arts. – DOI: http://dx.doi.org/10.18662/978-1-910129-28-9. – Текст англ.

Із змісту: Pt. 4, chap. 4(29) : V. O. Sukhomlynsky's Ideas About Reading as a Means for Development of a Child's Spiritual Needs Culture / Larysa Berezivska, Barbara Kalinowska-Witek. – P. 459–474. – DOI: https://doi.org/10.18662/978-1-910129-28-9.ch029.

449. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики в освітньо-науковому просторі [Електронний ресурс] : [презентація до доп. на XXVII Всеукр. пед. інтернет-читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Ідеї Василя Сухомлинського крізь призму сучасних

освітніх практик: набутий досвід і перспективи», 30 верес. 2020 р., Київ] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/722038/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

450. **Електронний** ресурс «Видатні педагоги України та світу» й онлайн-проєкт «Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри» [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Деревянко Тетяна Михайлівна // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2020. – Т. 2, № 1. – С. 1–3 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр.: 3 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/720276/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

451. **Електронний** ресурс «Видатні педагоги України та світу» крізь призму жіночої біографіки [Електронний ресурс] // Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 6–8 жовт. 2020 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – С. 436–438. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0003836 (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

452. **Історико-педагогічні** розвідки в незалежній Україні крізь призму європейських вимірів: дослідницькі підходи [Електронний ресурс] // Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 21 жовт. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – С. 7–9. – Бібліогр.: 2 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/722627/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

453. **Історія** освіти як наука та як навчальна дисципліна в незалежній Україні: суперечливі тенденції // Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 20 трав. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, Ін-т педагогіки НАПН України [та ін.]. – Біла Церква, 2020. – С. 19–21. – Бібліогр. в кінці ст. – Текст доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/library/istoriia-ta-filosofiia-osvity-v-nezalezhniy-ukraini-zdobutky-i-stratehii-zbirnyk-tez-vseukrainskoi-naukovo-praktychnoi-konferentsii-z-mizhnarodnoiu-uchastiu/ (дата звернення: 05.03.2025).

454. **Народний** комісаріат освіти УРСР // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2020. – Т. 22 : Мр-На. – С. 477. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-71184 (дата звернення: 03.06.2025).

455. **Науково-педагогічна** бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського Державна / Л. Д. Березівська, С. М. Кравченко, Л. І. Страйгородська // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2020. – Т. 22 : Мр-На. – С. 593–594. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-70781 (дата звернення: 03.06.2025).

456. **Педагогічна** наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати першого етапу НД [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2020. – С. 23–25. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/723222/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

457. **Педагогічний** дискурс про реформування шкільної освіти (початок ХХ ст. – 1917 р.) у руслі розбудови Нової української школи // Історико-педагогічний альманах / Ін-т педагогіки НАПН України, Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини, Всеукр. асоц. істориків педагогіки. – Умань, 2020. – Вип. 1. – С. 4–10. – Бібліогр.: 30 назв. – DOI: https://doi.org/10.31499/2307-4833.1.2020.217293.

458. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2020 р. та завдання на 2021 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2020. – С. 5–22 : табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/723221/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

459. **Реформування** змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2002): джерелознавчий підхід // Innovative Development of Science and Education : abstr. of II Intern. Sci. and Practical Conf., Athens, Greece, 26–28 Apr. 2020. – Athens : ISGT Publ. House, 2020. – P. 245–249. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/720322/ (дата звернення: 05.03.2025).

460. **Хрестоматія** з історії реформування змісту загальної середньої освіти крізь призму історіографії (1991–2019): критерії добору текстів [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки

України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2020. – С. 26–28. – Бібліогр.: 8 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/723223/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

461. **Яків Чепіга**: внесок у становлення національної системи освіти й виховання // Освіта і сусп-во. – 2020. – Квіт. – трав. (№ 4/5). – С. 7 : портр. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/724652/ (дата звернення: 05.03.2025).

462. **Яків Феофанович Чепіга** (Зеленкевич) про національне виховання дітей та молоді // Національна школа Якова Чепіги : (до 145-річчя Я. Ф. Чепіги) : тези доп. обл. пед. читань, 30 квіт. 2020 р., Миколаїв / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, Миколаїв. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти. – Миколаїв, 2020. – С. 9–13. – Бібліогр.: 7 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://docs.google.com/document/d/1r9FEfOsfcRiNl9mJEg2P0HgaJdNYytCf7hLxfqeyZzY/edit (дата звернення: 05.03.2025).

463. **Periodization** of the reform of general secondary education in the independent Ukraine (1991–2017) // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2020. – [Vol.] 8(92), iss. 228. – P. 15–17. – Bibliogr.: 18 titles. – DOI: https://doi.org/10.31174/SEND-PP2020-228VIII92-03. – Текст англ.

464. **Secondary** education reform in independent Ukraine: the evolution of national legislation (1991–2017) // Ricerche di Pedagogia e Didattica : Journal of Theories and Research in Education. – 2020. – Vol. 15, no 1. – P. 53–69. – Bibliogr. at the end of the art. – DOI: https://doi.org/10.6092/issn.1970-2221/10501. – Текст ст. англ., назва журн. італ., англ.

465. **The webportal** of V. O. Sukhomlynsky State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine as an information resource for implementation of research in education, pedagogy and psychology [Електронний ресурс] / Larysa D. Berezivska, Olga P. Pinchuk, Nataliya V. Varaksina // Інформ. технології і засоби навчання = Inform. Technologies and Learning Tools. – Текст. дані. – 2020. – Т. 78, № 4. – С. 249–265 : іл. – Бібліогр.: 32 назви. – Режим доступу: https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/4055 (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана. – Текст ст. англ.

466. ***Підгот.:*** Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (12(25).05.1875 – 22.08.1938) [Електронний ресурс] : [сторінка інформ.-бібліогр. ресурсу «Видатні педагоги України та світу»] / матеріал підгот. Павловою Л. В. ; оновл. Л. Д. Березівською, Т. М. Деревянко ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-

resursy/vydatni-pedahohy/chepiha-ya-f/ (дата звернення: 28.06.2025). – Назва з екрана. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Те саме. – [2-ге оновлення]. – Див. № 678.

467. ***Упоряд.:*** Василь Сухомлинський в діалозі з сучасністю. – Див. № 447.

468. ***Наук. керівник:*** Афоризми Сухомлинського [Електронний ресурс] : спіл. музейно-бібл. онлайн-проєкт / Пед. музей України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Пед.-мемор. музей В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://www.facebook.com/100039708173579/posts/3514198505299129/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

469. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2020 р.:

Ананьїн Степан Андрійович (1875–1942) / оновл. Чалою Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ananyin-s-a/ ;

Іоаникій (Йоаникій) Галятовський (Ґалятовський) (бл. 1620 – 1688) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/halyatovskyy-i/ ;

Микита Минович Грищенко (1900–1987) / оновл. Чалою Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/hryshchenko-m-m/ ;

Людвіг Ґурліт (1855–1931) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/gurlit-l/ ;

Деполович Лідія Платонівна (1896–1943) / підгот. Олександр Міхно. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/depolovych-l-p/ ;

Олександр Григорович Дзеверін (1908–1978) / підгот. Олександр Міхно. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dzeverin-o-h/ ;

Фрідріх Адольф Вільгельм Дістервег (1790–1866) / підгот. Чалою Н. В. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/disterveh-f-a-v/ ;

Джон Дьюї (1859–1952) / підгот. Чала Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dewey-j/ ;

Роберт Зейдель (1850–1933) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/zeydel-robert/ ;

Лубенець Тимофій Григорович (1855–1936) / оновл. Чалою Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lubenets-t-h/ ;

Марія Монтессорі (1870–1952) / оновила Хопта С. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/montessori-m/ ;

Музиченко Олександр Федорович (1875–1940) / оновл. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/muzychenko-o-f/ ;

Орлай Іван Семенович (1770–1829) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/orlay-i-s/ ;

Пирогов Микола Іванович (1810–1881) / оновл. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/pyrohov-m-i/ ;

Ряппо Ян Петрович (1880–1958) / оновл. Страйгородською Л. І. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ryappo-ya-p/ ;

Цвелих Тамара Іванівна (1910–2010) / підгот. Олександр Міхно. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/tsvelykh-t-i/.

Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (12(25).05.1875 – 22.08.1938). – Див. № 466.

470. ***Наук. керівник:*** Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН

України. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/photos/a.754048214647519/3419972558055058/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

471. ***Наук. керівник:*** Читаймо Сухомлинського онлайн [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://www.facebook.com/hashtag/читаймо_сухомлинського_онлайн (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

472. ***Ред.:*** Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій [Електронний ресурс] : зб. матеріалів V Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 21 жовт. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В.]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – 47 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722619/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

473. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2020 р., 22 груд. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голов. ред.), Закатнов Д. О., Тарнавська С. В. (відп. за вип.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2020. – 85 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723220/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

474. ***Ред.:*** Володимир Іларіонович Луговий – перший віце-президент НАПН України [Електронний ресурс] : матеріали до біобібліогр. (2016–2020 рр.) / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Самчук Л. І., Янюк С. С. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2020. – 123 с. : портр. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 30). – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722051/ (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

475. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2020. – Виходить 1 раз на рік.

Вип. 4. – 139 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/10.32405.2663-5739-2022-6 (дата звернення: 05.03.2025). – Назва з екрана.

476. ***Ред.:*** Національна школа Якова Чепіги : (до 145-річчя Я. Ф. Чепіги) : тези доп. обл. пед. читань, 30 квіт. 2020 р., Миколаїв / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, Миколаїв. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ; [редкол.: Шуляр В. І. (голова редкол.), Стойкова В. В., Березівська Л. Д. та ін.]. – Миколаїв : ОІППО, 2020. – 130 с. – Текст в інтернеті: https://repository.moippo.mk.ua/publication/420 (дата звернення: 05.03.2025).

477. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2020. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 04.03.2025).

478. ***Рецензент:*** Головко, М. Становлення та розвиток теорії і методики навчання фізики в Україні (40-і роки XVII ст. – 30-і роки XX ст.) : монографія / Микола Головко ; [рецензенти: Л. Д. Березівська, В. П. Вовкотруб, В. Д. Сиротюк]. – Київ : Пед. думка, 2020. – 479 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723122/ (дата звернення: 17.03.2025).

2021

479. **Академік** Ольга Василівна Сухомлинська : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Березівська Л. Д., Страйгородська Л. І., Деревянко Т. М. та ін. ; авт. вступ. ст. і наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Страйгородська Л. І.]. – Вінниця : Твори, 2021. – 211 с. : портр. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 32). – Текст покажчика доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/726451/ (дата звернення: 10.03.2025).

Із змісту: Ольга Василівна Сухомлинська: біографічний нарис. – С. 10–28. – Бібліогр. в підрядк. прим.

480. **Гідна** наслідування : до ювілею акад. О. В. Сухомлинської / Лариса Березівська, Тетяна Деревянко // Освіта і сусп-во. – 2021. – Верес. (№ 9). – С. 8 : фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/727451/ (дата звернення: 10.03.2025).

481. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського (ДНПБ) // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 204–205. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732667/ (дата звернення: 10.03.2025).

482. **Діяльність** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі: досвід і перспективи [Електронний ресурс] : наук. доп. на засід. Президії НАПН України 7 квіт. 2021 р. // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2021. – Т. 3, № 1. – С. 1–7 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Додаток: Електронна презентація доповіді. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/136 (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

483. **Діяльність** ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в умовах пандемії COVID-19: виклики, проблеми та шляхи їх розв'язання [Електронний ресурс] / Лариса Березівська [та ін.] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2021. – Вип. 5. – С. 120–135. – Бібліогр.: 23 назви. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/65 (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

484. **Інформаційно-бібліотечне** забезпечення освіти / [Березівська Л. Д. та ін.] // Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні : [монографія] / НАПН України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ, 2021. – Розд. 17. – С. 150–156 : рис. – DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua.

485. **Київське** Фребелівське товариство // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 444. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732669/ (дата звернення: 10.03.2025).

486. **Колегія** Павла Галагана // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 460–461. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732670/ (дата звернення: 10.03.2025).

487. **Міждисциплінарність** історії освіти чи відстоювання дослідницького поля: контроверзи європейських пошуків [Електронний ресурс] // Історія та філософія освіти в незалежній Україні: контроверзи сучасного наукового пізнання : зб. тез Всеукраїнської наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 8 черв. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, Ін-т педагогіки НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – С. 15–17. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/uploads/files/press/hist-phil-edu-2021.pdf (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

488. **Міжнародна** віртуальна конференція «Освіта та громадянське суспільство: очікування, рекомендації, примирення»: науково-дослідницьке співробітництво [Електронний ресурс] : [про міжнар. вірт. конф., орг. Європ. асоціацією дослідж. освіти (EERA) на базі Ун-ту в Женеві за підтримки Ун-ту пед. освіти Вале (Швейцарія), 6–10 верес.

2021 р.] // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2021. – Т. 3, № 2. – С. 1–5 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/189 (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

489. **Педагогічна** історіографія // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 716. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732672/ (дата звернення: 10.03.2025).

490. **Педагогічна** наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати другого етапу наукового дослідження [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2021 р., 21 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2021. – С. 22–27. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/729786/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

491. **Понятійно-термінологічний** апарат історії освіти як складника педагогічної науки крізь призму європейських вимірів: нові фронтири [Електронний ресурс] // Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця, 2021. – С. 10–12. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=28898 (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

492. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2021 р. та завдання на 2022 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2021 р., 21 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2021. – С. 5–21 : табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/729790/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

493. **Реформа** освіти // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 874–875. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732673/ (дата звернення: 10.03.2025).

494. **Реформування** загальної середньої освіти в незалежній Україні: національне законотворення (1991–2017) // Імплементація європейських стандартів в українські освітні дослідження : зб. матеріалів V Міжнар. наук. конф. УАДО, 24 черв. 2021 р. / Укр. асоц. дослідників освіти. – Дрогобич, 2021. – С. 23–26. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/726485/ (дата звернення: 10.03.2025).

495. **Реформування** змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні в напрямі національної самоідентифікації (1991–2002 роки): історико-джерелознавчий аспект // Інновац. педагогіка. – 2021. – Вип. 33, т. 2. – С. 9–15. – Бібліогр.: 23 назви. – DOI: https://doi.org/10.32843/2663-6085/2021/33-2.1.

496. **Реформування** змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2013): історико-джерелознавчий аспект [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2021 р., 21 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2021. – С. 27–29. – Бібліогр.: 9 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/729788/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

497. **О. Я. Савченко** про діяльність Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі [Електронний ресурс] // Трансформація освіти в контексті процесів глобалізації : Міжнародна наук.-практ. конф., 12 берез. 2021 р., Дніпро : матеріали / Міжнар. гуманітар. дослідн. центр. – Текст. дані. – Дніпро, 2021. – С. 7–8. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/724493/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

498. **Олександра Яківна Савченко** в моєму житті: про що нагадують світлини [Електронний ресурс] // Олександра Яківна Савченко. Уроки співпраці і спілкування : зб. матеріалів Перших всеукр. пед. читань пам'яті О. Я. Савченко (4 листоп. 2021 р., [Київ]) / НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – С. 10–11. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/728896/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

499. **Ушинський, Костянтин Дмитрович** [Електронний ресурс] // ВУЕ : [електрон. версія «Великої української енциклопедії»]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://vue.gov.ua/Ушинський,_Костянтин_Дмитрович (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

500. **Ушинський Костянтин Дмитрович** // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 1050–1051. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732675/ (дата звернення: 10.03.2025).

501. **Франко Іван Якович** // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 1066. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732676/ (дата звернення: 10.03.2025).

502. **Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович** // Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ, 2021. – С. 1104–1105. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/732679/ (дата звернення: 10.03.2025).

503. **Chrestomathie** as a Means of Actualizing the Works of Outstanding Ukrainian and Foreign Educators // World science: problems, prospects and innovations : abstr. of V Intern. Sci. and Practical Conf., Toronto, Canada, 27–29 Jan. 2021. – Toronto : Perfect Publ., 2021. – P. 54–58. – Ref.: 6 titles. – Текст англ. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/724132/ (дата звернення: 10.03.2025).

504. **History** of Pedagogy as a Science and Educational Discipline: Ukrainian and European dimensions [Електронний ресурс] // ECER 2021. Network: 17. Histories of Education. Session: 17 SES 14 A, Entering the New Communities of Historians of Education after 1945: Former Eastern (Part II) : Proc. of the Intern. Symposium (online), Sept. 09, 2021, Geneva / Europ. Educational Research Assoc. – Текст. дані. – Berlin, 2021. – Режим доступу: https://eera-ecer.de/ecer-programmes/conference/26/contribution/52031/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана. – Текст ст. укр.

505. **History** of Pedagogy as a Science and Educational Discipline: Ukrainian and European dimensions [Електронний ресурс] : [presentation for the report at the Intern. Symposium "ECER 2021" of the Europ. Educational Research Assoc. (online), Sept. 9, 2021, Geneva] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/731982/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ., озвуч.

506. **Information** and library provision of education / [Berezivska L. D. et al.] // National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine : [a monograph] / NAES of Ukraine ; ed. by Vasyl Kremen. – Kyiv, 2021. – Pt. 17. – P. 150–156 : fig. – DOI: https://doi.org/10.37472/NAES-2021-en. – Текст англ.

507. **Information** and Library Support for Education in the Context of its Digitalization [Електронний ресурс] : Intern. Conf. on Technics, Technologies and Education – ICTTE 2021, Yambol, Bulgaria, Nov. 3–5 : [presentation for the report] / Larysa Berezivska [et al.] // Електронна

бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/730302/ (дата звернення: 26.05.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ.

508. **Reforming** the content of general secondary education in independent Ukraine (1991–2017): historiography and sources of the study // Science and Education a New Dimension. Pedagogy and Psychology. – 2021. – [Vol.] 9(96), iss. 245. – P. 13–16. – Bibliogr.: 15 titles. – DOI: https://doi.org/10.31174/SEND-PP2021-245IX96-02. – Текст англ.

509. **The Influence** of Public and Pedagogical Movement on the Development of the Ukrainian School (in the late XIX century – 1917) [Електронний ресурс] / Larysa Berezivska, Alla Durdas // ISCHE 42 – Looking from Above and Below: Rethinking the Social in the History of Education : online conf., June 14–25, 2021 : book of abstr. / Intern. Standing Conf. for the History of Education, Örebro University. – Текст. дані. – Berlin ; Örebro, 2021. – P. 82–84. – Bibliogr.: p. 83–84. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/726884/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана. – Текст англ.

510. **The Influence** of Public and Pedagogical Movement on the Development of the Ukrainian School (in the late XIX century – 1917) [Електронний ресурс] : [presentation for the report at the online conf. "ISCHE 42 – Looking from Above and Below: Rethinking the Social in the History of Education" of the Intern. Standing Conf. for the History of Education and Örebro Univ., June 14–25, 2021] / Larysa Berezivska, Alla Durdas // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/726887/ (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ., озвуч.

511. **Youth** Policy: From Educational Subject to Scientific and Practical Developments / Natalia Koliada, Oksana Kravchenko, Larysa Berezivska [et al.] // Human Interaction, Emerging Technologies and Future Systems V : Proc. of the 5th Intern. Virtual Conf. on Human Interaction and Emerging Technologies, IHIET 2021, Aug. 27–29, 2021 and the 6th IHIET: Future Systems (IHIET-FS 2021), Oct. 28–30, 2021, France / ed.: Tareq Ahram, Redna Taiar. – Cham, 2021. – P. 1235–1241. – (Lecture Notes in Networks and Systems ; vol. 319). – DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-030-85540-6_158. – Текст англ.

512. ***Підгот.:*** Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2020 році / НАПН України ; [підгот.: В. І. Луговий, О. М. Топузов … Л. Д. Березівська ; за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Київ : НАПН України, 2021. – 473 с. : рис., табл. – DOI: https://doi.org/10.37472/zvit2020.

513. ***Наук. керівник:*** Афоризми Сухомлинського [Електронний ресурс] : спіл. музейно-бібл. онлайн-проєкт / Пед. музей України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Пед.-мемор. музей В. О. Сухомлинського ;

[наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2021. – Режим доступу: https://www.facebook.com/hashtag/афоризмисухомлинського (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

514. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2021. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2021 р.:

Алчевська Христина Данилівна (16.04.1841 – 15.08.1920) / оновл. Чалою Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/alchevska-kh-d/ ;

Йоганн Фрідріх Гербарт (1776–1841) / підгот. Олександр Міхно. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/herbart-johann-friedrich/ ;

Декролі Жан-Овід (1871–1932) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dekroli-zhan-ovid/ ;

Залужний Олександр Самійлович (1886–1938) / підгот. Якобчук Н. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/zaluzhnyy-o-s/ ;

Кониський Олександр Якович (6(18).08.1836 – 29.11(12.12).1900) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/konyskyy-oleksandr-yakovych/ ;

Крип'якевич Іван Петрович (1886–1967) / підгот. Хоптою С. М. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/krypyakevych-i-p/ ;

Манжос (Манджос) Борис Семенович (1891–1938?) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/manzhos-borys-semenovych/ ;

Манн Хорас (Горас, Горацій) (1796–1859) / матеріал підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/mann-horace/ ;

Миронов Микола Миколайович (1901–1998) / матеріал підгот. Олександр Міхно. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/myronov-mykola-mykolayovych/ ;

Рудницька Оксана Петрівна (1946–2002) / підгот. Василенко С. Б. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/rudnytska-o-p/ ;

Русова Софія Федорівна (18.02.1856 – 05.02.1940) / оновл. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/rusova-s-f/ ;

Русько Олексій Микитович (1906–1964) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/rusko-oleksiy-mykytovych/ ;

Скрипченко Надія Федорівна (15.08.1931 – 09.08.1996) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/skrypchenko-nadiya-fedorivna/ ;

Френе Селестен (15.10.1896 – 07.10.1966) / оновл. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/frenet-celestin/ ;

Генріх Шарельман (01.12.1871 – 08.08.1940) / підгот. Демидою Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sharelman-henrikh/ ;

Памфіїл Данилович Юркевич (16(28).02.1826 – 04.10.1874) / оновл. Василенко С. Б. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/yurkevych-p-d/.

515. ***Наук. керівник:*** Казки В. О. Сухомлинського у підручниках та посібниках О. Я. Савченко [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://www.facebook.com/hashtag/Казки_Сухомлинського (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

516. ***Наук. керівник:*** Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2021. – Режим доступу:

https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/photos/a.754048214647519/3908379772547665/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

517. ***Наук. керівник:*** Читаймо Сухомлинського онлайн [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2021. – Режим доступу: https://www.facebook.com/100039708173579/posts/4777938782258422/ (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

518. ***Наук. керівник:*** Sukhomlinsky News [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://www.facebook.com/hashtag/sukhomlinskynews (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

519. ***Наук. консультант:*** Микола Іванович Піддячий: особистість, педагог, вчений : (до 60-річчя від дня народж.) : біобібліогр. покажч. / НАПН України, Ін-т педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд. Штома Л. Н. ; наук. ред.: Бех І. Д., Пономаренко Л. О. ; наук. консультант Березівська Л. Д.]. – Харків : Діса плюс, 2021. – 150 с. : портр., кольор. фот. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 36). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/730656/ (дата звернення: 11.03.2025).

520. ***Ред.:*** Енциклопедія освіти / НАПН України ; голов. ред. В. Г. Кремень ; [редкол.: О. І. Ляшенко, С. Д. Максименко … Л. Д. Березівська та ін.]. – 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – 1143 с.

521. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2021 р., 21 груд. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голов. ред.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2021. – 97 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=30107 (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

522. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2021. – Виходить 1 раз на рік.

Вип. 5. – 195 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/5 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

523. ***Ред.:*** Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи [Електронний ресурс] : зб. матеріалів VI Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 19 трав. 2021 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.), Сухомлинська О. В., Тарнавська С. В.]. – Текст. дані. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2021. – 71 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=28898 (дата звернення: 10.03.2025). – Назва з екрана.

524. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2021. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 11.03.2025).

525. ***Рецензент:*** Prima Educatione : [academic journal] / founder: Maria Curie-Skłodowska University ; ed.-in-chief Teresa Parczewska ; [rev.: Ana Paula Alves, Beata Antoszewska … Larysa Bereziwska et al.]. – 2017– . – Lublin : UMCS, 2021. – Виходить 1 раз на рік. – Назва журн. лат., вих. дан. пол. – Рецензент журналу з 2021 р. – Вебсайт журналу: https://journals.umcs.pl/pe/index. – Відомості про рецензентів: https://journals.umcs.pl/pe/about/editorialPolicies#peerReviewProcess (дата звернення: 01.07.2025).

2022

526. **Антологія** текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017) : [хрестоматія] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Березівська Л. Д. та ін. ; авт. огляд. ст. до розд.: Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л., Сухомлинська О. В. ; наук. ред.: Березівська Л. Д., Сухомлинська О. В.]. – Вінниця : Твори, 2022. – 582 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731413/ (дата звернення: 11.03.2025).

Із змісту: Оглядова стаття [до розділу 1 «Концептуальні засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): закони, програми, стратегії, концепції, аналітичні матеріали»]. – С. 17–25. – Бібліогр. в підрядк. прим.

527. **Відділення** філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки / [Березівська Л. Д. та ін.] // Національна академія педагогічних наук України: 1992–2022 рр. : [монографія] / НАПН України ; за заг. ред.

В. Г. Кременя. – Київ, 2022. – Розд. 4. – С. 151–175 : кольор. іл. – Бібліогр.: 32 назви. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731954/ (дата звернення: 11.03.2025).

528. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського / [Березівська Л. Д., Тарнавська С. В.] // Національна академія педагогічних наук України: 1992–2022 рр. : [монографія] / НАПН України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ, 2022. – Розд. 20. – С. 392–404 : кольор. іл. – Бібліогр.: 14 назв. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731955/ (дата звернення: 11.03.2025).

529. **Діяльність** відділень та наукових установ НАПН України в умовах воєнного стану / [Базелюк Н. В., Березівська Л. Д., Бех І. Д. та ін.] // Національна академія педагогічних наук України: 1992–2022 рр. : [монографія] / НАПН України ; за заг. ред. В. Г. Кременя. – Київ, 2022. – Розд. 3. – С. 105–150 : кольор. іл. – Бібліогр.: 30 назв. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731953/ (дата звернення: 11.03.2025).

530. **Діяльність** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна [та ін.] // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2022. – Т. 4, № 1. – С. 1–7 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/257 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

531. **Діяльність** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України: здобутки та перспективи [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Тарнавська Сніжана Вікторівна // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2022. – Т. 4, № 1. – С. 1–9 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/245 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

532. **Електронний** ресурс «Видатні педагоги України та світу» як форма представлення педагогічної біографіки в освітньо-науковому просторі [Електронний ресурс] // Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 20 трав. 2022 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця, 2022. – С. 9–11. – Бібліогр.: 4 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/730864/ (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

533. **Електронний** ресурс «Видатні педагоги України та світу» як форма представлення педагогічної біографіки в освітньо-науковому просторі [Електронний ресурс] : [презентація до виступу на VII Всеукр. наук.-

методол. семінарі з історії освіти «Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі», 20 трав. 2022 р., Київ] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/731986/ (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

534. **Концептуальні** засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): історико-джерелознавчий аналіз [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2022 р., 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2022. – С. 32–34. – Бібліогр.: 9 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/733977/ (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

535. **Концептуальні** засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): історико-джерелознавчий аспект [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2022. – Вип. 6. – С. 9–25. – Бібліогр.: 47 назв. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/33 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

536. **Нова** історія освіти України: від національної самоіндентифікації до глобальних історичних наративів // Освіта і сусп-во. – 2022. – Черв. – лип. (№ 6/7). – С. 7. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/731587/ (дата звернення: 11.03.2025).

537. **Норвезько-український** науковий семінар з історії освіти [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Міхно Олександр Петрович // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2022. – Т. 4, № 2. – С. 1–4 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/326 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

538. **Онищук Василь Онисимович** // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2022. – Т. 24 : О. – С. 517. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-75416 (дата звернення: 03.06.2025).

539. **Онлайн-проєкти** як форма поширення педагогічного біографічного знання в освітньо-науковому просторі [Електронний ресурс] // Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг : матеріали Міжнар. наук. конф. (Київ, 4–6 жовт. 2022 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України. – Текст. дані. – Київ, 2022. – С. 424–426. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/everlib/item/er-0004349 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

540. **Освітні** товариства // Енциклопедія сучасної України / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка, Ін-т енциклопед. дослідж. НАН України. – Київ, 2022. – Т. 24 : О. – С. 744–745. – Текст в онлайн-версії ЕСУ: https://esu.com.ua/article-76853 (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

541. **Педагогічна** наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати наукового дослідження [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2022 р., 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2022. – С. 25–32. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/733976/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

542. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2022 р. та завдання на 2023 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2022 р., 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2022. – С. 6–24 : табл. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/733975/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

543. **Сторінка** «Олександра Яківна Савченко (1942–2020)» цифрового ресурсу «Видатні педагоги України та світу» як форма поширення педагогічної спадщини в освітньо-науковому просторі [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Павленко Тетяна Степанівна // Контексти творчості Олександри Яківни Савченко. Уміння вчитися як ключова здатність здобувачів початкової освіти в реаліях воєнного стану : зб. матеріалів Других міжнар. пед. читань пам'яті О. Я. Савченко, 3 листоп. 2022 р., Київ / НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – С. 20–24. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/733651/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

544. **В. О. Сухомлинський** про читання як засіб розвитку учнів зі зниженою здатністю до навчання (крізь призму Нової української школи) [Електронний ресурс] : [презентація до виступу на XII Міжнар. та XXIX Всеукр. пед. читаннях «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя», 30 верес. 2022 р., Чернігів] // Електронна бібліотека НАПН України. –

Мультимед. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/731984/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

545. **В. О. Сухомлинський** про читання як засіб розвитку учнів зі зниженою здатністю до навчання (крізь призму Нової української школи) [Електронний ресурс] // Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя : електрон. зб. матеріалів XII Міжнар. та XXIX Всеукр. пед. читань, 30 верес. 2022 р., [Чернігів] / МОН України, НАПН України, Всеукр. асоц. Василя Сухомлинського [та ін.]. – Текст. дані. – Чернігів ; Київ, 2022. – С. 7–9. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/732325/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

546. **Штрихи** до біографічних портретів українських педагогів першої третини XX ст. [Електронний ресурс] // Biography. Біографіка. Біографістика : зб. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Вип. 1 : Сучасні моделі біографічних реконструкцій : матеріали Вісімнадцятих Біогр. читань, присвяч. пам'яті засн. і першого дир. Ін-ту біогр. дослідж. НБУВ д-ра іст. наук, проф. В. С. Чишка (1951–2003) (Київ, 9 черв. 2022 р.). – С. 133–136. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/732125 (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

547. **Creation** of information and bibliographic resource "Outstanding educators of Ukraine and the world" and its influence on the development of digital humanities [Електронний ресурс] / Larysa D. Berezivska [et al.] // Інформ. технології і засоби навчання = Inform. Technologies and Learning Tools. – Текст. дані. – 2022. – Т. 87, № 1. – С. 1–17 : іл. – Бібліогр.: 34 назви. – Режим доступу: https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/4825 (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана. – Текст ст. англ.

548. **Digital** Barrier-Free and Psychosocial Support for Students with Disabilities in Distance Learning Environments / Oksana Kravchenko, Natalia Koliada, Larysa Berezivska [et al.] // Intern. Journal of Computer Science and Network Security. – 2022. – Vol. 22, no. 8. – P. 15–24. – Bibliogr.: 19 titles. – DOI: https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.8.3. – Текст англ.

549. **Tendencies** In The Development Of The History Of Education In Ukraine: International Discourses [Електронний ресурс] // ISCHE 43. Histories of Educational Technologies. Cultural and Social Dimensions of Pedagogical Objects : [online conf.], Milan, 31.08–06.09, 2022 : book of abstr. / Intern. Standing Conf. for the History of Education, Univ. Cattolica del Sacro Cuore [et al.]. – Текст. дані. – Milan, 2022. – P. 449. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/733576/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана. – Текст англ.

550. **Tendencies** in the development of the history of education in Ukraine: international discourses [Електронний ресурс] : [presentation for the report at the online conf. "ISCHE 43. Histories of Educational Technologies. Cultural and Social Dimensions of Pedagogical Objects", 31.08–06.09, 2022, Milan] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ ; Milan, 2022. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/731983/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ., озвуч.

551. ***Підгот.:*** Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2021 році / НАПН України ; [підгот.: В. І. Луговий, О. М. Топузов … Л. Д. Березівська ; за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Київ : Пед. думка, 2022. – 492 с. : табл. – DOI: https://doi.org/10.37472/zvit2021.

552. ***Підгот.:*** VII Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі» [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Лариса Березівська, Христина Середа // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=vii-vseukraïnskyi-naukovo-metodologi (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

553. ***Упоряд.:*** Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017). – Див. № 526.

554. ***Наук. керівник:*** Дитина – частина природи [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт : (за казками та оповіданнями В. О. Сухомлинського) / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/posts/pfbid02TvBZ6AE8szBfhV7Z4AAtwhhKwDfqruCKsAXXquNfGHvGPNRb5dVfLhJvLhMtDAnCl (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

555. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2022 р.:

Барвінський Олександр Григорович (06.06.1847 – 25.12.1926) / підгот. Чала Н. В. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/barvinskyy-o-h/ ;

Драгоманов Михайло Петрович (30.09.1841 – 02.07.1895) / оновл. Чалою Н. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/drahomanov-m-p/ ;

Захаренко Олександр Антонович (02.02.1937 – 30.04.2002) / оновила Василенко С. Б. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/zakharenko-o-a/ ;

Коменський Ян Амос (28.03.1592 – 15.11.1670) / оновл. Якобчук Н. О. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/komenskyy-yan-amos/ ;

Вільгельм Август Лай (30.07.1862 – 09.05.1926) / оновл. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lai-w-a/ ;

Л'Епе Шарль-Мішель де (24.11.1712 – 22.12.1789) / підгот. Міхно О. П. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lepe-charles-michel-de/ ;

Лубенець Наталія Дмитрівна (1877–1943?) / підгот. Кропочева Н. М. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lubenets-n-d/ ;

Мейман Ернст (29.08.1862 – 26.04.1915) / підгот. Якобчук Н. О. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/meiman-ernst/ ;

Науменко Володимир Павлович (07.07.1852 – 08.07.1919) / оновл. Якобчук Н. О. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/naumenko-v-p/ ;

Яків Борисович Рєзнік (22.04.1892 – 17.06.1952) / оновл. О. П. Міхном. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ryeznik-ya-b/ ;

Жан-Жак Руссо (28.06.1712 – 02.07.1778) / оновила Н. В. Чала. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/russo-zhan-zhak/ ;

Савченко Олександра Яківна (08.05.1942 – 06.11.2020) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/savchenko-o-ya/ ;

Сікорський Іван Олексійович (07.06.1842 – 14.11.1919) / оновила Т. О. Золотаренко. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sikorskyy-ivan-oleksiyovych/ ;

Григорій Савич Сковорода (03.12.1722 – 09.11.1794) / оновила Василенко С. Б. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/skovoroda-g-s/ ;

Фрідріх Вільгельм Фребель (21.04.1782 – 21.06.1852) / оновл. Павленко Т. С. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/frebel-fridrikh-vilhelm/ ;

Чавдаров Сава Христофорович (09.08.1892 – 20.09.1962) / оновила Н. В. Чала. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/chavdarov-s-kh/ ;

Шерстюк Григорій Пилипович (14(26).11.1882 – 24.10(06.11).1911) / підгот. Якобчук Н. О. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sherstyuk-h-p/.

556. ***Наук. керівник:*** Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2022. – Режим доступу: https://www.facebook.com/100039708173579/posts/5251239208261708/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

557. ***Наук. керівник:*** Педагоги України: пам’ятаємо, шануємо! [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/photos/a.754048214647519/5398484626870498/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=31352 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

558. ***Наук. керівник:*** Читаймо Сухомлинського онлайн [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2022. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/posts/5108179962567634/ (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

559. ***Наук. керівник:*** Sukhomlinsky News [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст.

дані. – Київ, 2021–2022. – Режим доступу: https://www.facebook.com/100039708173579/posts/5224024430983186/ (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

560. ***Ред.:*** Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017). – Див. № 526.

561. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2022 р., 20 груд. 2022 р., Київ / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голов. ред.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2022. – 98 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=32994 (дата звернення: 11.03.2025). – Назва з екрана.

562. ***Ред.:*** Міжнародні та всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» (1993–2020) : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Сухомлинська О. В., Сухомлинська Л. В., Страйгородська Л. І. та ін. ; наук. консультант Сухомлинська О. В. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. – Вінниця : Твори, 2022. – 457 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731439/ (дата звернення: 12.03.2025).

563. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2022. – Виходить 1 раз на рік.
Вип. 6. – 226 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/6 (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

564. ***Ред.:*** Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі [Електронний ресурс] : зб. матеріалів VII Всеукр. наук.-методол. семінару з історії освіти, 20 трав. 2022 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [та ін. ; редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2022. – 73 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/730616/ (дата звернення: 12.03.2025). – Назва з екрана.

565. ***Ред.:*** Педагогічні видання німецькою мовою другої половини XIX ст. – 1917 р. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Дяченко Л. М., Кропочева Н. М. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр.

ред. Кропочева Н. М.]. – Вінниця : Твори, 2022. – 214 с. : іл. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731414/ (дата звернення: 12.03.2025).

566. ***Ред.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2022. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 11.03.2025).

567. ***Ред.:*** Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Лапаєнко С. В., Пономаренко Л. О., Бондарчук О. Б. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред.: Пономаренко Л. О., Бондарчук О. Б.]. – 5-те вид., допов. – Київ : Знання України, 2022. – 443 с. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 34). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731714/ (дата звернення: 13.03.2025).

568. ***Ред.:*** Українські дитячі періодичні видання 20-х – початку 40-х років ХХ ст. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського : каталог / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Тарнавська С. В., Хопта С. М., Якобчук Н. О. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Вінниця : Твори, 2022. – 338 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/732160/ (дата звернення: 12.03.2025).

569. ***Рецензент:*** Prima Educatione : [academic journal] / founder: Maria Curie-Skłodowska University ; ed.-in-chief Teresa Parczewska ; [rev.: Ana Paula Alves, Beata Antoszewska … Larysa Bereziwska et al.]. – 2017– . – Lublin : UMCS, 2022. – Виходить 1 раз на рік. – Назва журн. лат., вих. дан. пол. – Рецензент журналу з 2021 р. – Вебсайт журналу: https://journals.umcs.pl/pe/index. – Відомості про рецензентів: https://journals.umcs.pl/pe/about/editorialPolicies#peerReviewProcess (дата звернення: 01.07.2025).

2023

570. **Біографічна** довідка про педагога чи освітнього діяча в енциклопедичному словнику: підходи і критерії [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2023 р., 18 груд. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2023. – С. 28–30. – Бібліогр.: 4 назви. – Режим

доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738586/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

571. **Дитина** в часи біди і надії. Подолання лиха війни, епідемій, соціальних, психологічних і фізичних вад у дітей та молоді: міжнародна конференція, [19–20 черв. 2023 р., Прага, Чехія] [Електронний ресурс] // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2023. – Т. 5, № 1. – С. 1–5 (розд. паг.) : іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/383 (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

572. **Енциклопедичний** біографічний словник як форма представлення колективного портрета педагогів України (друга половина XIX – початок XXI ст.): критерії та підходи [Електронний ресурс] // Biography. Біографіка. Біографістика : зб. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Вип. 2 : Людина науки у вітчизняній біографіці : матеріали XIX Біогр. читань, присвяч. пам'яті засн. і першого дир. Ін-ту біогр. дослідж. НБУВ д-ра іст. наук, проф. В. С. Чишка (1951–2003) (Київ, 7 черв. 2023 р.). – С. 158–162. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/737020/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

573. **Ідеї** Василя Сухомлинського про духовну потребу дитини в читанні у руслі нових викликів і реалій: за книжкою «Серце віддаю дітям» [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2023. – Вип. 7. – С. 9–25. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/article/view/290701/ (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

574. **Януш Корчак** в інформаційних ресурсах Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: історико-джерелознавчий аспект [Електронний ресурс] // Гуманна педагогіка у контексті євроінтеграції: ідеї Януша Корчака про абсолютну самоцінність дитини : до 145-річчя від дня народж. пол. лікаря, педагога, письменника, публіциста, громад. діяча : матеріали Всеукр. наук.-практ. онлайн-конф. з міжнар. участю (м. Умань, 19 трав. 2023 р.) / Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки НАПН України, Ін-т педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та ін. – Текст. дані. – Умань, 2023. – С. 10–12. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/735918/ (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

575. **Педагогічна** біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України: найістотніші результати першого етапу наукового дослідження [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за

результатами наук. дослідж. у 2023 р., 18 груд. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2023. – С. 24–27. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738583/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

576. **Педагогічна** біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби : [про VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання», 16 трав. 2023 р., Київ] / Лариса Березівська, Наталія Коляда // Соц. робота та соц. освіта. – 2023. – Вип. 1. – С. 200–201 : кольор. фот. – DOI: https://doi.org/10.31499/2618-0715.1(10).2023.282351.

577. **Педагогічна** біографіка: нові виклики і завдання : про VIII Всеукр. (з міжнар. участю) наук.-практ. конф. з історії освіти, [16 трав. 2023 р., Київ] / Лариса Березівська, Наталія Коляда // Освіта і сусп-во. – 2023. – Квіт. – трав. (№ 4/5). – С. 10 : кольор. фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/735531/ (дата звернення: 14.03.2025).

578. **Педагогічна** біографіка України як носій національно-патріотичної свідомості: діалог поколінь // Національно-патріотичне виховання дітей та молоді в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України: стратегії і завдання : зб. тез методол. семінару, [6 квіт. 2023 р., Київ] / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки. – Івано-Франківськ, 2023. – С. 26–28. – Бібліогр.: 3 назви. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735035/ (дата звернення: 17.03.2025).

579. **Педагогічна** біографіка як складник національної пам'яті: нові виклики і завдання [Електронний ресурс] // Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 16 трав. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2023. – С. 11–14. – Бібліогр.: 9 назв. – Режим доступу: http://lib.iitta.gov.ua/735919/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

580. **Працюємо** для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2023 [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Романова Ганна Миколаївна // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2023. – Т. 5, № 1. – С. 1–7 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/372 (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

581. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2023 р. та завдання на 2024 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2023 р., 18 груд. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2023. – С. 5–23 : табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738580/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

582. **Роль** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному освітньо-науковому просторі в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] // Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя. Forum-SOIS / НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця, 2023. – Вип. 4 : Forum-SOIS, 2023 : зб. матеріалів (тез доповідей) 4-го і 5-го Міжнар. наук.-практ. WEB-форуму, 23–26 трав. 2023 р. (Київ – Харків). – С. 16–18. – Бібліогр.: 2 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736967/ (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

583. **Костянтин Дмитрович Ушинський** (1823/1824 – 1870/1871) в українській гуманітаристиці: вшанування, дискурс і нове прочитання [Електронний ресурс] // Історія та філософія [освіти] в незалежній Україні: до 200-річчя від дня народження Костянтина Ушинського (1823–1871) : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф., 3 берез. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, Ін-т педагогіки НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2023. – С. 26–29. – Бібліогр.: 3 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734861/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

584. **Микола Ярмаченко** (1928–2010) в інформаційних освітніх ресурсах: історико-джерелознавчий аспект [Електронний ресурс] // Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти : електрон. зб. матеріалів VIII Міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті акад. Миколи Ярмаченка, 7–8 верес. 2023 р., Чернігів / Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка, Ін-т педагогіки НАПН України, Ін-т спец. педагогіки і психології ім. Миколи Ярмаченка НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Чернігів, 2023. – С. 4–5. – Бібліогр.: 3 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/736559/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

585. **Electronic** resources as an effisient form of dissemination of history of education in Ukraine during the war [Електронний ресурс] : [presentation for the report at the III Congr. of SIPSE "The historical-educational heritage as a source of the Public History of Education. Between good practices and new

perspectives", Milan, Italy, 14–15 Des., 2023] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738363/ (дата звернення: 26.05.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ., озвуч.

586. **Information** and Library Support for Education in the Context of its Digitalization [Електронний ресурс] / Larysa Berezivska [et al.] // AIP Conference Proceedings. – Текст. дані. – Melville, NY, 2023. – Vol. 2889, iss. 1 : International Conference on Technics, Technologies, and Education, 3–5 November 2021, Yambol, Bulgaria / Тракийски унив., фак. «Техника и технологии». – P. 1–8 (pag. var.) : ill. – Ref.: 25 titles. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738347/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана. – Текст ст. англ.

587. **Online** projects as a form of spreading pedagogical biographical knowledge in the context of open science [Електронний ресурс] / Larysa D. Berezivska, Oleksandr P. Mikhno, Olha P. Pinchuk // Інформ. технології і засоби навчання = Inform. Technologies and Learning Tools. – Текст. дані. – 2023. – Т. 97, № 5. – С. 227–243 : іл. – Бібліогр.: 27 назв. – Режим доступу: https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/5240 (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана. – Текст ст. англ.

588. **Pedagogical** discourse on the new Ukrainian school 1917–1921: using newly gained independence to reach out to the world's ideas after the fall of the Russian Empire // History of Education. – 2023. – Vol. 52, iss. 1. – P. 17–31. – Bibliogr. at the end of the art. – DOI: https://doi.org/10.1080/0046760X.2022.2126532. – Текст англ.

589. **Pedagogical** Discourse on the Reform of General Secondary Education in Soviet Ukraine through the Prism of Child Protection in the 1920s: the Struggle against Unification // Historia scholastica. – 2023. – Vol. 9, nr 2. – P. 213–236. – Bibliogr. at the end of the art. – DOI: https://doi.org/10.15240/tul/006/2023-2-009. – Текст ст. англ., назва журн. лат.

590. ***Підгот.:*** VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання» [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Лариса Березівська, Наталія Коляда // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=34742 (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана.

591. ***Підгот.:*** Грінченко Марія Миколаївна (13.06.1863 – 15.07.1928) [Електронний ресурс] : [сторінка інформ.-бібліогр. ресурсу «Видатні педагоги України та світу»] / матеріал підгот.: Л. Д. Березівська, М. В. Лашко, Т. С. Павленко ; матеріал оновили: Л. Д. Березівська, Т. С. Павленко, Т. М. Деревянко ; [наук. керівник Л. Д. Березівська]

// Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/hrynchenko-m-m/ (дата звернення: 14.03.2025). – Назва з екрана. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р. – 1-ша ред.: № 383.

592. ***Підгот.:*** Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2022 році / НАПН України ; [підгот.: В. І. Луговий, О. М. Топузов … Л. Д. Березівська ; за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Київ : НАПН України, 2023. – 550 с. : рис., табл. – DOI: https://doi.org/10.37472/zvit2022.

593. ***Підгот.:*** Ушинський Костянтин Дмитрович (18.02 або 19.02 (02.03 або 03.03).1823 (за ін. даними 1824) – 23.12 (за ін. даними 24.12).1870 (04.01 або 05.01.1871) [Електронний ресурс] : [сторінка інформ.-бібліогр. ресурсу «Видатні педагоги України та світу»] / матеріал підгот.: Доркену А. М. [та ін.] ; матеріал оновили: Березівська Л. Д., Павленко Т. С. ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ushynskyy-k-d/ (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

594. ***Упоряд.:*** Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії (2020–2022) [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [упоряд.: Березівська Л. Д., Павленко Т. С., Кропочева Н. М. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Демида Є. Ф.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2023. – 115 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735193/ (дата звернення: 13.03.2025). – Назва з екрана.

595. ***Наук. керівник:*** Видатні педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 06.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р. – Назву ресурсу змінено на «Педагоги України та світу» у жовтні 2024 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2023 р.:

Боберський Іван Миколайович (14.08.1873 – 17.08.1947) / підгот. Тарнавська С. В. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/boberskyy-i-m/ ;

Бугайов Олександр Іванович (1923–2009) / підгот. Демида Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/bugaiov-olexandr-ivanovich/ ;

Бунге Микола Християнович (11(23).11.1823 – 03(15).06.1895) / оновила Якобчук Н. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/bunhe-mykola-khrystyyanovych/ ;

Грінченко Борис Дмитрович (09.12.1863 – 06.05.1910) / оновила Якобчук Н. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/hrinchenko-b-d/ ;

Грінченко Марія Миколаївна (13.06.1863 – 15.07.1928). – Див. № 590 ;

Духнович Олександр Васильович (24.04.1803 – 30.03.1865) / оновила Тарнавська С. В. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dukhnovych-o-v/ ;

Зязюн Іван Андрійович (03.03.1938 – 29.08.2014) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ziaziun-i-a/ ;

Клапаред Едуард (24.03.1873 – 29.09.1940) / підгот. Н. О. Якобчук. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/claparede-edouard/ ;

Януш Корчак (Генрік Гольдшміт) (22.07.1878 – 05(06).08.1942) / оновила Якобчук Н. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/korchak-janush/ ;

Мазуркевич Олександр Романович (09.09.1913 – 08.10.1995) / підгот.: Павленко Т. С., Деревянко Т. М. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/mazurkevych-o-r/ ;

Антон Семенович Макаренко (1888–1939) / оновила Демида Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/makarenko-a-s/ ;

Огоновський Омелян Михайлович (1833–1894) / підгот. Демида Є. Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ohonovskyy-o-m/ ;

Стешенко Іван Матвійович (1873–1918) / оновила Тарнавська С. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/steshenko-i-m/ ;

Сухомлинський Василь Олександрович (28.09.1918 – 02.09.1970) / оновила Л. В. Сухомлинська. – Режим доступу:

http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sukhomlynskyy-v-o/ ;

Терлецький Омелян Антонович (02.12.1873 – 13.02.1958) / підгот. Тарнавська С. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/terletskyy-o-a/ ;

Тесленко Іван Федорович (26.01.1908 – 22.12.1994) / оновила Демида Є Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/teslenko-i-f/ ;

Ушинський Костянтин Дмитрович (18.02 або 19.02 (02.03 або 03.03).1823 (за ін. даними 1824) – 23.12 (за ін. даними 24.12).1870 (04.01 або 05.01.1871). – Див. № 593 ;

Павло Романович Чамата (28.07.1898 – 14.08.1969) / оновила Демида Є Ф. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/chamata-p-r/ ;

Ющишин Іван Михайлович (18.11.1883 – 23.10.1960) / підгот. Н. О. Якобчук. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/yushchyshyn-i-m/ ;

Ярмаченко Микола Дмитрович (1928–2010) / оновили: Демида Є Ф., Золотаренко Т. О. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/yarmachenko-m-d/.

596. ***Наук. керівник:*** Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2023. – Режим доступу: https://www.facebook.com/hashtag/педагоги_ювіляри (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

597. ***Наук. керівник:*** Моя маленька Батьківщина [Електронний ресурс] : (за казками та оповідання В. О. Сухомлинського) : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/posts/1018214702845459 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

598. ***Наук. керівник:*** Педагоги України: пам’ятаємо, шануємо! [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-

педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2022–2023. – Режим доступу: https://www.facebook.com/photo/?fbid=864327854900812&set=a.738170130849919 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=33358 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

599. ***Наук. керівник:*** В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс) [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/posts/pfbid02JhQWAFAxz57Bt9wB9oKcPfYrfiZLnRNzJeLJmx2ym3Vbek6C1Rew8UPBTKJ6Re1tl (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

600. ***Наук. керівник:*** Sukhomlinsky News [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2021–2023. – Режим доступу: https://www.facebook.com/photo.php?fbid=1018422572824672&id=100039708173579&set=a.738170130849919 (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

601. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2023 р., 18 груд. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голов. ред.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2023. – 109 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738392/ (дата звернення: 13.03.2025). – Назва з екрана.

602. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2023. – Виходить 1 раз на рік.

Вип. 7. – 288 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/7 (дата звернення: 17.03.2025). – Назва з екрана.

603. ***Редʼ.:*** Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання [Електронний ресурс] : зб. матеріалів VIII Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 16 трав. 2023 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2023. – 154 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735849/ (дата звернення: 13.03.2025). – Назва з екрана.

604. ***Редʼ.:*** Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії (2020–2022). – Див. № 594.

605. ***Редʼ.:*** Педагогічна наука України: бібліометричний аудит [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. наук. інформ.-аналіт. супроводу освіти ; авт. ідеї, наук. ред. Лариса Березівська ; керівник наук. дослідж. Марина Ростока ; уклад., викон. Тетяна Симоненко. – Текст. дані. – Київ, 2023.

1 квартал 2023 року. – 22 с. : діаграми, табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/734817/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

2 квартал 2023 року. – 47 с. : діаграми, табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/735829/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

3 квартал 2023 року. – 26 с. : діаграми, табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/736970/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

4 квартал 2023 року. – 26 с. : діаграми, табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/738330/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

606. ***Редʼ.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2023. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 17.03.2025).

607. ***Рецензент:*** Prima Educatione : [academic journal] / founder: Maria Curie-Skłodowska University ; ed.-in-chief Teresa Parczewska ; [rev.: Ana Paula Alves, Beata Antoszewska … Larysa Bereziwska et al.]. – 2017– . – Lublin : UMCS, 2023. – Виходить 1 раз на рік. – Назва журн. лат., вих. дан. пол. – Рецензент журналу з 2021 р. – Вебсайт журналу: https://journals.umcs.pl/pe/index. – Відомості про рецензентів: https://journals.umcs.pl/pe/about/editorialPolicies#peerReviewProcess (дата звернення: 01.07.2025).

2024

608. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: праці, електронні ресурси (2020–2024) [Електронний ресурс] : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Березівська Л. Д., Пономаренко Л. О., Бондарчук О. Б. ; авт. вступ. ст., наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2024. – 256 с. : кольор. іл. – До 25-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744035/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

Із змісту: Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку. – С. 10–16.

609. **Освіта** і педагогічна наука України і Польщі, 2005–2024 : бібліогр. покажч. = Edukacja i nauka pedagogiczna Ukrainy i Polski, 2005–2024 : przew. bibliogr. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [передм.: Я. Лащик, Н. Ничкало, Л. Березівська ; упоряд.: Л. Пономаренко, Н. Кропочева, Т. Павленко ; наук. ред. Л. Березівська ; бібліогр. ред. Л. Пономаренко]. – Варшава ; Вінниця ; Київ : ТОВ «Юрка Любченка», 2024. – 446 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744180/ (дата звернення: 20.03.2025).

Із змісту: Передмова / Ян Лащик, Нелля Ничкало, Лариса Березівська = Wprowadzenie / Jan Łaszczyk, Nella Nyczkało, Larysa Bereziwśka. – С. 7–21. – Текст парал. укр. та пол.

610. **Педагогічний** дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.) : хрестоматія / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Вінниця : Твори, 2024. – 591 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741965/ (дата звернення: 18.03.2025).

611. **Біографічна** довідка про І. Ткаченка як складник енциклопедичного словника «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)» // Трудове виховання учнів у контексті реалізації ідей концепції «Нова українська школа» : зб. матеріалів Всеукр. круглого столу, присвяч. 105-й річниці від дня народж. Івана Ткаченка, 6 лют. 2024 р., Кропивницький / Пед. музей України НАПН України, Кіровогр. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського. – Кропивницький, 2024. – С. 6–9. – Бібліогр.: 12 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/739605/ (дата звернення: 18.03.2025).

612. **Від знищення** до відродження української педагогічної думки щодо шкільних реформ (1930–1991) [Електронний ресурс] // Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти : електрон. зб. матеріалів IX Міжнар. наук.-практ. конф., 11–12 квіт. 2024 р., Чернігів / Нац. ун-т «Чернігівський колегіум» ім. Т. Г. Шевченка [та ін.]. – Текст. дані. – Чернігів, 2024. – С. 10–12. – Бібліогр.: 10 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/740385/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

613. **Вітальна** промова [на урочистому позачерговому розширеному засіданні вченої ради ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, присвяченому 33-й річниці Незалежності України, 22 серпня 2024 р.] [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2024/08/Berezivska_L.D.Welcome_speech-22.08.2024.pdf (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

614. **Вітальне** слово директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] // Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації суспільства: реалії й майбутнє освіти, педагогіки і психології : (до Всеукр. фестивалю науки) : зб. матеріалів (тез доп.) круглого столу, 15 трав. 2024 р., [Київ] / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. наук. інформ.-аналіт. супроводу освіти. – Текст. дані. – Вінниця, 2024. – С. 7–8. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741308/ (дата звернення: 27.03.2025). – Назва з екрана.

615. **[Вітання** працівникам наукового фахового журналу «Імідж сучасного педагога» з нагоди 25-річчя видання] [Електронний ресурс] // Імідж сучасного педагога = Image of the modern pedagogue. – Текст. дані. – 2024. – № 2 : Міждисциплінарність в освіті. – С. 6. – Режим доступу: https://isp.pano.pl.ua/article/view/304014 (дата звернення: 28.03.2025). – Назва з екрана.

616. **ДНПБ України** імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти незалежної держави // Освіта і сусп-во. – 2024. – Груд. (№ 12). – С. 10–11 : кольор. фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743997/ (дата звернення: 20.03.2025).

617. **Електронні** ресурси як ефективна форма поширення педагогічної біографічної інформації в контексті відкритої науки [Електронний ресурс] // Розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя. Forum SOIS / НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця, 2024. – Вип. 5 : Forum SOIS, 2024 : зб. матеріалів (наук. пр., тез доп.) 6-го Міжнар. наук.-практ. WEB-форуму, 26–29 берез. 2024 р. (Київ –

Харків). – С. 184–186. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741274/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

618. **Енциклопедичний** біографічний словник «Педагоги України (друга пол. XIX – поч. XXI ст.)»: джерелознавчий аналіз і синтез [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2024 р., 19 груд. 2024 р., [Київ] : (до 25-річчя Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського) / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2024. – С. 26–29. – Бібліогр.: 6 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744110/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

619. **Історія** освіти України в структурі педагогічних досліджень [Електронний ресурс] : [презентація до виступу на IX Міжнар. Грінченків. наук. школі для магістрантів, аспірантів, докторантів та молодих вчених у галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, 18 листоп. 2024 р., Київ. столич. ун-т ім. Бориса Грінченка] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743212/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

620. **Педагоги** незалежної України в енциклопедичному словнику: колективний портрет [Електронний ресурс] // Biography. Біографіка. Біографістика : зб. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Вип. 3 : Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької й інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань : матеріали XX Біогр. читань, присвяч. пам'яті засн. і першого дир. Ін-ту біогр. дослідж. НБУВ д-ра іст. наук, проф. В. С. Чишка (1951–2003) (Київ, 5 черв. 2024 р.). – С. 131–135. – Бібліогр.: 3 назви. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743327/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

621. **Педагогічна** біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України: найістотніші результати другого етапу наукового дослідження [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2024 р., 19 груд. 2024 р., [Київ] : (до 25-річчя Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського) / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2024. – С. 23–

26. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744109/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

622. **Педагогічна** біографіка доби Української революції (1917–1921) крізь призму національно-патріотичного виховання: біографії, тексти і контексти [Електронний ресурс] // Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 13 трав. 2024 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2024. – С. 11–14. – Бібліогр.: 5 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741445/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

623. **Педагогічна** біографіка доби Української революції (1917–1921) як підґрунтя і джерело національно-патріотичного виховання дітей і молоді: діалог поколінь [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2024. – Вип. 8. – С. 11–28. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/129 (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

624. **Педагогічні** біографічні дослідження у контексті реконструкції історичної пам'яті українського народу [Електронний ресурс] // Історія та філософія освіти в незалежній Україні: виміри історичної пам'яті (український і зарубіжний дискурси) : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 30 трав. 2024 р., Київ / НАПН України [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – С. 35–38. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742438/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

625. **Постать** Дмитра Тхоржевського (1930–2002) в енциклопедичному біографічному словнику «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)» [Електронний ресурс] // Технологічна освіта: сучасні реалії та перспективи розвитку : XIII Міжнар. наук.-практ. конф., присвяч. пам'яті акад. Дмитра Тхоржевського, 23 лют. 2024 р. … : тези доп. / Укр. держ. ун-т ім. Михайла Драгоманова, ф-т технологій та дизайну, каф. технол. освіти. – Текст. дані. – Київ, 2024. – С. 13–17. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/740054/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

626. **Працюємо** для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2024 [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Ганна Миколаївна Романова // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2024. – Т. 6, № 1. – С. 1–9 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/466 (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

627. **Про наукову** і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку [Електронний ресурс] : за результатами наук. доп. на засід. Президії НАПН України, 19 верес. 2024 р. // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2024. – Т. 6, № 2. – С. 1–8 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Додаток: Електронна презентація доповіді. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/495 (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

628. **Результати** діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2024 р. та завдання на 2025 р. [Електронний ресурс] // Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2024 р., 19 груд. 2024 р., [Київ] : (до 25-річчя Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського) / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Текст. дані. – Вінниця, 2024. – С. 5–22 : табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744108/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

629. **Роль** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти в умовах євроінтеграції України [Електронний ресурс] : [відеодоп. з презентацією на Міжнар. наук. конф. «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір», 9 жовт. 2024 р., Київ, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742758/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

630. **Роль** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти незалежної України [Електронний ресурс] : наук. повідомл. про заходи до 33-ї річниці Незалежності України / Березівська Лариса Дмитрівна, Романова Ганна Миколаївна, Пономаренко Лариса Олександрівна // Вісн. НАПН України = Herald of the NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2024. – Т. 6, № 2. – С. 1–7 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/494 (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

631. **Тесленко Іван Федорович** [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України = Enciklopedia of Modern Ukraine : [онлайн-версія] / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка. – Текст. дані. – Київ, 2024. –

Режим доступу: https://esu.com.ua/article-885282 (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

632. **Ушинський Костянтин Дмитрович** [Електронний ресурс] // Українська електронна енциклопедія освіти / Ін-т цифровізації освіти НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://eduglos.iitta.gov.ua/index.php/Ушинський_Костянтин_Дмитрович (дата звернення: 16.05.2025). – Назва з екрана.

633. **Чому** є важливою педагогічна біографіка : [про IX Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики», провед. відповідно до Плану роботи НАПН України у рамках Всеукр. фестивалю науки, 13 трав. 2024 р., Київ] // Освіта і сусп-во. – 2024. – Трав. (№ 5). – С. 4 : кольор. іл. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/741227/ (дата звернення: 20.03.2025).

634. **Repressed** Teachers of Ukraine: Yakiv Feofanovych Chepiha (Zelenkevych) (1875–1938) // Pedagógiatörténeti Szemle. – 2024. – Évf. 6., sz. 2. – O. 61–70. – DOI: https://doi.org/10.22309/PTSZEMLE.2024.2.7. – Текст ст. англ., назва журн. угор.

635. ***Підгот.:*** IX Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики» [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Лариса Березівська, Христина Середа // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39407 (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

636. ***Підгот.:*** Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2023 році / НАПН України ; [підгот.: В. І. Луговий, О. М. Топузов … Л. Д. Березівська та ін. ; за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Київ : Пед. думка, 2024. – 605 с. : рис., табл. – DOI: https://doi.org/10.37472/zvit2023.

637. ***Упоряд.:*** Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: праці, електронні ресурси (2020–2024). – Див. № 608.

638. ***Упоряд.:*** Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку : інформ.-аналіт. довідник / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Л. Д. Березівська та ін. ; наук. ред. Л. Д. Березівська]. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2024. – 286 с. : іл. – До 25-річчя створення Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. –

Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742309/ (дата звернення: 18.03.2025).

639. ***Наук. керівник:*** Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2024. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/posts/pfbid0RtL1giFsapUNaL1xdm8kKqGkpGUj86f3mH6bDfCVLZecFV4ZFy59RjYJcv5T9XH4l?rdid=Kht9HrnnInda5ueI# (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

640. ***Наук. керівник:*** Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо! [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2022–2024. – Режим доступу: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1235482297785364&set=a.738170130849919&locale=uk_UA (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=40818 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

641. ***Наук. керівник:*** Педагоги України про національно-патріотичне виховання : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://www.facebook.com/photo?fbid=1091508745516054&set=a.738170130849919 (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=38189 (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

642. ***Наук. керівник:*** Педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2024 р.:

Астряб Олександр Матвійович (03.09.1879 – 18.11.1962) / оновила Золотаренко Т. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/astryab-o-m/ ;

Волошин Августин Іванович (17.03.1874 – 19.03.1945) / підгот.: Н. О. Якобчук, Т. М. Деревянко. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/voloshyn-a-i/ ;

Дубинчук Олена Степанівна (1919–1994) / підгот.: Бойко О. А., Демида Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dubynchuk-o-s/ ;

Дурдуківський Володимир Федорович (1874–1938) / оновила Демида Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/durdukivskyy-v-f/ ;

Джон Дьюї (1859–1952) / оновила Золотаренко Т. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/dewey-j/ ;

Георг Кершенштейнер (1854–1932) / оновили: Демида Є. Ф., Деревянко Т. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/kershenshteyner-h/ ;

Максимович Михайло Олександрович (03(15).09.1804 – 13(22).11.1873) / підгот.: Павленко Т. С., Деревянко Т. М. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/maksimovich-m-o/ ;

Наторп Пауль Герхард (1854–1924) / підгот.: Бойко О. А., Демида Є. Ф. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/natorp-p/ ;

Наталія Дмитрівна Полонська-Василенко-Моргун (12.02(31.01).1884 – 08.06.1973) / підгот.: Н. О. Якобчук, О. А. Бойко. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/polonska-vasylenko-n-d/ ;

Соколянський Іван Панасович (25.03.1889 – 27.11.1960) / оновила Золотаренко Т. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sokolyanskyy-i-p/ ;

Стельмахович Мирослав Гнатович (25.06.1934 – 23.04.1998) / підгот.: Т. С. Павленко, О. А. Бойко. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/stelmakhovych-m-h/.

643. ***Наук. керівник:*** В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс) [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2023–2024. – Режим доступу: https://www.facebook.com/hashtag/сухомлинський_епістолярний_екскурс (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

644. ***Наук. керівник:*** Sukhomlinsky News [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2021–2024. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/photos/працюємо_для_перемогиsukhomlynskynews-support_for_ukraine-шановні-науковці-та-ос/1110727913594137/?_rdr (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

645. ***Ред.:*** Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: праці, електронні ресурси (2020–2024). – Див. № 608.

646. ***Ред.:*** Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наук. дослідж. у 2024 р., 19 груд. 2024 р., [Київ] : (до 25-річчя Держ. наук.-пед. б-ки України ім. В. О. Сухомлинського) / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голов. ред.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2024. – 120 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743799/ (дата звернення: 20.03.2025). – Назва з екрана.

647. ***Ред.:*** Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку. – Див. № 638.

648. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2024. – Виходить 1 раз на рік.
Вип. 8. – 320 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/2663-5739-2028-8 (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

649. ***Ред.:*** Освіта і педагогічна наука України і Польщі, 2005–2024 : бібліогр. покажч. – Див. № 609.

650. ***Редʼ.:*** Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики [Електронний ресурс] : зб. матеріалів IX Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю, 13 трав. 2024 р., Київ / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [редкол.: Березівська Л. Д. (голова редкол., наук. ред.) та ін.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2024. – 180 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741174/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

651. ***Редʼ.:*** Педагогічна наука України: бібліометричний аудит [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. наук. інформ.-аналіт. супроводу освіти ; авт. ідеї, наук. ред. Лариса Березівська ; керівник наук. дослідж. Марина Ростока ; уклад., викон. Тетяна Симоненко. – Текст. дані. – Київ, 2024.

1 півріччя 2024 року. – 28 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/741778/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

2 півріччя 2024 року. – 27 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742971/ (дата звернення: 18.03.2025). – Назва з екрана.

652. ***Редʼ.:*** Таврійський вісник освіти : наук.-метод. журн. / засн.: Комунал. вищ. навч. закл. «Херсонська академія неперервної освіти» Херсон. облради ; редкол.: А. М. Зубко (голов. ред.), І. Я. Жорова … Л. Д. Березівська [та ін.]. – 2003– . – Херсон : Херсон. акад. неперерв. освіти, 2024. – Виходить щокв. – Член редкол. з 2014 р., № 4. – Архів номерів журналу в інтернеті: https://academy.ks.ua/?page_id=101 (дата звернення: 17.03.2025).

653. ***Редʼ.:*** Олег Михайлович Топузов – віцепрезидент НАПН України [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Павленко Т. С., Ніколаєнко Я. М. ; наук. ред. Березівська Л. Д. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2024. – 150 с. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 35). – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743128/ (дата звернення: 27.03.2025). – Назва з екрана.

654. ***Редʼ.:*** Viae Educationis. Studies of Education and Didactics : [International Scientific Journal] / founder: Instytut Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW ; ed.-in-chief Iwona Błaszczak ; intern. ed. board: Larysa Berezivska [et al.]. – 2022– . – Toruń : Adam Marszałek, 2024. – Виходить двічі на рік. – Назва журн. лат., англ., вих. дан. пол. – Член міжнародної наукової ради журналу з 2024 р. – Електронна версія журналу на вебсайті польської видавничої групи «Wydawnictwo Adam Marszałek»:

https://czasopisma.marszalek.com.pl/en/10-15804/ve (дата звернення: 01.07.2025).

655. ***Рецензент:*** Prima Educatione : [academic journal] / founder: Maria Curie-Skłodowska University ; ed.-in-chief Teresa Parczewska ; [rev.: Ana Paula Alves, Beata Antoszewska … Larysa Bereziwska et al.]. – 2017– . – Lublin : UMCS, 2024. – Виходить 1 раз на рік. – Назва журн. лат., вих. дан. пол. – Рецензент журналу з 2021 р. – Вебсайт журналу: https://journals.umcs.pl/pe/index. – Відомості про рецензентів: https://journals.umcs.pl/pe/about/editorialPolicies#peerReviewProcess (дата звернення: 01.07.2025).

656. ***Рецензент:*** Viae Educationis. Studies of Education and Didactics : [International Scientific Journal]. Vol. 3, nr 1 / Instytut Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW [et al. ; rev.: Eduard Balashov, Larysa Berezivska, Iwona Błaszczak et al.]. – Toruń : Adam Marszałek, 2024. – 106 p. – Назва журн. лат., англ., вих. дан. пол. – Електронна версія журналу в інтернеті: https://czasopisma.marszalek.com.pl/en/10-15804/ve#journal. – Відомості про рецензентів цього номера журналу: https://czasopisma.marszalek.com.pl/en/10-15804/ve#review-policy (дата звернення: 01.07.2025).

2025

657. **Педагоги** України (друга половина XIX – початок XXI ст.): енциклопедичний біографічний словник [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [авт.: Березівська Л. Д., Сухомлинська О. В., Коляда Н. М., Кочубей Т. Д., Міхно О. П., Антонець Н. Б., Середа Х. В. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2025. – 510 с. : портр. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=43571 (дата звернення: 14.07.2025). – Назва з екрана.

Із змісту: Адаменко Олена Вікторівна. – С. 15–16 ; Антонович Володимир Боніфатійович. – С. 24–25 ; Багалій Дмитро Іванович. – С. 33–34 ; Барвінський Олександр Григорович. – С. 40–41 ; Бондар Андрій Данилович. – С. 58 ; Булаховський Леонід Арсенійович. – С. 65–66 ; Василенко Микола Прокопович. – С. 68–69 ; Васьківська Галина Олексіївна. – С. 71–72 ; Вишневський Омелян Іванович. – С. 80–81 ; Волинський Петро Костьович. – С. 82–84 ; Волошина Ніла Йосипівна. – С. 85–87 ; Гончаренко Семен Устимович. – С. 97–98 ; Григоріїв Никифор Якович. – С. 104–105 ; Гринько Григорій Федорович. – С. 107–108 ; Гриценко Михайло Семенович. – С. 109–110 ; Грінченко Марія Миколаївна. – С. 114–115 ; Грушевський Михайло Сергійович. – С. 117–118 ; Дорошенко Дмитро Іванович. – С. 132–133 ; Єфименко Олександра Яківна. – С. 148–149 ; Завгородня Тетяна Костянтинівна. – С. 154–155 ; Зільберштейн Андрій Ілліч. – С. 164–165 ; Зязюн Іван Андрійович. – С. 166–168 ; Костомаров Микола Іванович. – С. 193–194 ; Кримський Агатангел Юхимович. – С. 197–199 ; Крип’якевич Іван Петрович. –

С. 199–200 ; Крушельницький Антін Володиславович. – С. 200–202 ; Лосюк Петро Васильович. – С. 228–229 ; Мазуркевич Олександр Романович. – С. 237–239 ; Масальський Володимир Іванович. – С. 251–252 ; Науменко Володимир Павлович. – С. 261–262 ; Огієнко Іван Іванович. – С. 268–269 ; Огнев'юк Віктор Олександрович. – С. 270–271 ; Онищук Василь Онисимович. – С. 273–274 ; Полонська-Василенко Наталя Дмитрівна. – С. 292–293 ; Помагайба Василь Іванович. – С. 294–295 ; Прокопович В'ячеслав Костянтинович. – С. 303–304 ; Савченко Олександра Яківна. – С. 329–330 ; Скрипник Микола Олексійович. – С. 344–345 ; Скрипченко Надія Федорівна. – С. 345–347 ; Стешенко Іван Матвійович. – С. 366–367 ; Тесленко Іван Федорович. – С. 379–380 ; Ткаченко Іван Гурович. – С. 385–386 ; Тхоржевський Дмитро Олександрович. – С. 391–392 ; Ушинський Костянтин Дмитрович. – С. 394–396 ; Франко Іван Якович. – С. 399–400 ; Холодний Петро Іванович. – С. 405–406 ; Хриков Євген Миколайович. – С. 408–409 ; Чамата Павло Романович. – С. 414–415 ; Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович. – С. 416–418 ; Шумський Олександр Якович. – С. 435 ; Щириця Юхим Онуфрійович. – С. 441 ; Яворницький (Еварницький) Дмитро Іванович. – С. 447–448.

658. **Вплив** педагогічних біографічних досліджень на формування історичної пам'яті українського суспільства [Електронний ресурс] // Українське суспільство у перспективах розвитку: історичний, соціально-політичний, освітньо-педагогічний аспекти : матеріали VI Всеукр. міжгалуз. наук.-практ. онлайн-конф. в межах XVI Міжнар. вист. «Сучасні заклади освіти – 2025», 26–31 берез. 2025 р., Київ / НАН України, НАПН України, Ін-т філософії ім. Г. С. Сковороди [та ін.]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – С. 44–49 : іл. – Бібліогр.: 7 назв. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745161/ (дата звернення: 26.05.2025). – Назва з екрана.

659. **Вплив** педагогічних біографічних досліджень на формування історичної пам'яті українського суспільства [Електронний ресурс] : [презентація до виступу на VI Всеукр. міжгалуз. наук.-практ. онлайн-конф. «Українське суспільство у перспективах розвитку: історичний, соціально-політичний, освітньо-педагогічний аспекти» в межах XVI Міжнар. виставки «Сучасні заклади освіти – 2025», 26 берез. 2025 р., Київ] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/744999/ (дата звернення: 28.03.2025). – Назва з екрана.

660. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ України) [Електронний ресурс] // Українська електронна енциклопедія освіти / Ін-т цифровізації освіти НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://eduglos.iitta.gov.ua/index.php/Державна_науково-

педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

661. **Енциклопедичний** словник про педагогів України на зламі епох (друга половина XIX ст. – початок XXI ст.): історичний контекст // Проблеми сучасного словникарства : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. семінару, 5 лют. 2025 р., Кропивницький / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, Пед. музей України, Кіровогр. обл. універс. наук. б-ка ім. Д. І. Чижевського, Кіровогр. обл. ін-т післядиплом. пед. освіти ім. Василя Сухомлинського. – Кропивницький, 2025. – С. 11–15. – Бібліогр.: 5 назв. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745037/ (дата звернення: 16.05.2025).

662. **Історія** освіти як засіб збереження історичної пам'яті та утвердження української національної ідентичності у майбутніх педагогів [Електронний ресурс] : наук. доп. на методол. семінарі «Стратегічні орієнтири та інноваційні практики утвердження української національної ідентичності в умовах воєнного стану», 3 квіт. 2025 р., [Київ, НАПН України] // Вісн. НАПН України = Herald of the NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2025. – Т. 7, № 1. – С. 1–4 (розд. паг.). – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/548 (дата звернення: 26.05.2025). – Назва з екрана.

663. **Історія** освіти як засіб збереження історичної пам'яті та утвердження української національної ідентичності у майбутніх педагогів // Утвердження української національної ідентичності в умовах воєнного стану: стратегічні орієнтири та інноваційні практики : зб. наук. пр. / НАПН України, Від-ня філософії освіти, заг. та дошк. педагогіки, Ін-т проблем виховання ; за ред. К. О. Журби, Л. В. Канішевської. – Івано-Франківськ, 2025. – С. 188–192. – Бібліогр.: 9 назв. – DOI: https://doi.org/10.32405/978-617-8011-05-5-2024-394.

664. **Міжнародна** конференція «Природа як вчитель. Історичне та сучасне використання природного середовища та шкільних садів для освіти», [19–20 червня 2025 р., Прага, Чехія, Національний педагогічний музей та бібліотека Я. А. Коменського] [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=43433 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

665. **Педагоги** України другої половини XIX – початку XXI ст.: енциклопедичний словник для освітнього процесу [Електронний ресурс] // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2025. – Вип. 9. – С. 12–27. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/article/view/158 (дата звернення: 07.07.2025). – Назва з екрана.

666. **Педагоги** України другої половини XIX – початку XXI ст.: енциклопедичний словник для освітнього процесу [Електронний ресурс] : [презентація до доп. на X Всеукр. наук.-практ. конф. з історії освіти з міжнар. участю «Педагогічна біографіка в структурі наук про освіту: ключові концепти, теорії, джерела», 13 трав. 2025 р., Київ] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745346/ (дата звернення: 26.05.2025). – Назва з екрана.

667. **Педагогічна** спадщина України: використання онлайн-проєктів для збереження історичної пам'яті / Березівська Л. Д., Золотаренко Т. О., Середа Х. В. // Інновац. педагогіка. – 2025. – Вип. 83, т. 2. – С. 9–12 : іл. – Бібліогр.: 6 назв. – DOI: https://doi.org/10.32782/2663-6085/2025/83.2.1.

668. **Працюємо** для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського у межах Всеукраїнського фестивалю науки – 2025 [Електронний ресурс] / Березівська Лариса Дмитрівна, Лариса Олександрівна Пономаренко // Вісн. НАПН України = Herald of the NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2025. – Т. 7, № 1. – С. 1–9 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/561 (дата звернення: 15.06.2025). – Назва з екрана.

669. **Про** участь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, дійсного члена (академіка) НАПН України Лариси Березівської у Міжнародній постійно діючій конференції з історії освіти ISCHE 46 (15 липня – 16 липня 2025 р.) [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=43614 (дата звернення: 19.07.2025). – Назва з екрана.

670. **Русько Олексій Микитович** [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України = Enciklopedia of Modern Ukraine : [онлайн-версія] / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://esu.com.ua/article-888099 (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

671. **Савченко Олександра Яківна** [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України = Enciklopedia of Modern Ukraine : [онлайн-версія] / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://esu.com.ua/article-888115 (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

672. **Співпраця** з Національним педагогічним музеєм та бібліотекою Я. А. Коменського: участь у Міжнародній конференції «Природа як вчитель» [Електронний ресурс] // Вісн. НАПН України = Herald of the NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2025. – Т. 7, № 1. – С. 1–4 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу:

https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/575 (дата звернення: 17.07.2025). – Назва з екрана.

673. **Чепелєв Василь Іванович** [Електронний ресурс] // Енциклопедія сучасної України = Enciklopedia of Modern Ukraine : [онлайн-версія] / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://esu.com.ua/article-888090 (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

674. **Biographical** Portraits of Ukrainian Pedagogues at the Crossroads of Epochs (Second Half of the 19th Century – Early 21st Century) [Електронний ресурс] : [presentation of the report at the intern. ongoing conf. "Teachers and Teaching: History on the Move", July 9–16, 2025, Lille, France] // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/746099/ (дата звернення: 18.07.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ., озвуч.

675. **Monitoring** of Pedagogical Research by Means of the System "Bibliometrics of Ukrainian Science" / Larysa Berezivska [et al.] // Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility : Proc. of the 27th Intern. Conf. on Interactive Collaborative Learning (ICL 2024) / ed.: Michael E. Auer, Tiia Rüütmann. – Cham, 2025. – Vol. 2. – P. 487–494. – (Lecture Notes in Networks and Systems ; vol. 1261). – DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-85649-5_48.

676. **Nature** and School Gardens as a Learning and Educational Environment in Ukrainian Educational Institutions (Late 19th – Early 21st Century) [Електронний ресурс] : [presentation for the report at the Intern. conf. on the historical and contemporary use of the natural environment and school gardens for education "Nature as a teacher", June 19–20, 2025, Prague, Czech Rep.] / Larysa Berezivska, Tetiana Havrylenko, Alla Fridrikh // Електронна бібліотека НАПН України. – Мультимед. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745782/ (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана. – Текст презентації англ.

677. ***Підгот.:*** X Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка в структурі наук про освіту: ключові концепти, теорії, джерела», [13 травня 2025 р., Київ] [Електронний ресурс] / інформацію підгот.: Лариса Березівська, Христина Середа // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=43201 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

678. ***Підгот.:*** X Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти «Педагогічна біографіка в структурі наук про освіту: ключові концепти, теорії, джерела» з міжнародною участю, [13 травня 2025 р., Київ] [Електронний ресурс] / [інформацію підгот.]: Лариса Березівська, Христина Середа // Національна академія педагогічних наук України :

[офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3604/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

679. ***Підгот.:*** Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2024 році [Електронний ресурс] : [у 2 ч.] / НАПН України ; [підгот.: В. І. Луговий, О. М. Топузов … Л. Д. Березівська та ін. ; за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Текст. дані. – Київ : Пед. думка, 2025.

Ч. 1. – 125 с. : рис., табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745032/.

Ч. 2. – 464 с. : рис., табл. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745033/ (дата звернення: 02.06.2025). – Назва з екрана.

680. ***Підгот.:*** Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (12(25).05.1875 – 22.08.1938) [Електронний ресурс] : [сторінка інформ.-бібліогр. ресурсу «Педагоги України та світу»] / матеріал підгот. Павловою Л. В. ; оновл. Л. Д. Березівською, Т. М. Деревянко ; [наук. керівник Л. Д. Березівська]. – [2-ге оновлення] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/chepiha-ya-f/ (дата звернення: 28.06.2025). – Назва з екрана. – 1-ше оновлення: № 466.

681. ***Упоряд.:*** Марія Монтессорі (1870–1952) [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Березівська Л. Д., Гавриленко Т. Л., Дурдас А. П. та ін. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Текст. дані. – Вінниця : Твори, 2025. – 354 с. – (Серія «Видатні педагоги світу» ; вип. 13). – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=43586 (дата звернення: 15.07.2025). – Назва з екрана.

682. ***Наук. керівник:*** Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2020–2025. – Режим доступу: https://www.facebook.com/share/p/15xtPeitgN/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

683. ***Наук. керівник:*** Педагоги про українську мову : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська]. // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://www.facebook.com/photo/?fbid=1365046504828942&set=a.738170130849919&locale=uk_UA (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=онлайн-проєкт-педагоги-про-українсь (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

684. ***Наук. керівник:*** Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо! [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. пед. джерелознавства та біографістики ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2022–2025. – Режим доступу: https://www.facebook.com/photo?fbid=1374778240522435&set=a.738170130849919 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=42541 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

685. ***Наук. керівник:*** Педагоги України та світу [Електронний ресурс] : електрон. інформ.-бібліогр. ресурс / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [наук. керівник Л. Д. Березівська] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2008–2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/ (дата звернення: 27.05.2025). – Назва з екрана. – Наук. керівник з 2014 р.

Сторінки (персоналії) ресурсу, підготовлені, оновлені в 2025 р.:

Балей Степан (Стефан-Максим) Володимирович (04.02.1885 – 13.09.1952) / підгот. Золотаренко Т. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/baley-s-v/ ;

Біляєв Олександр Михайлович (1925–2006) / підгот. Лапаєнко С. В. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/bilyayev-o-m/ ;

Волошина Ніла Йосипівна (1940–2010) / підгот. Павленко Т. С. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/voloshyna-n-y ;

Людвіг Ґурлітт (1855–1939) / оновила Золотаренко Т. О. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/gurlit-l/ ;

Лубенець Тимофій Григорович (1855–1936) / оновили: С. В. Лапаєнко, Т. М. Деревянко. – Режим доступу:

https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/lubenets-t-h/ ;

Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (25.05.1875 – 22.08.1938). – Див. № 680.

686. ***Наук. керівник:*** В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс) [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2023–2025. – Режим доступу: https://www.facebook.com/100039708173579/posts/1411906420142950/?_rdr (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

687. ***Наук. керівник:*** Sukhomlinsky News [Електронний ресурс] : онлайн-проєкт / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України, [від. пед. джерелознавства та біографістики, сектор сухомлиністики ; наук. керівник Л. Д. Березівська] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2021–2025. – Режим доступу: https://www.facebook.com/dnpb.gov.ua/posts/працюємо_для_перемогиsukhomlynskynews-support_for_ukraine-шановні-науковці-та-ос/1433449727988619/ (дата звернення: 25.06.2025). – Назва з екрана.

688. ***Ред.:*** Володимир Іларіонович Луговий – перший віцепрезидент НАПН України : матеріали до біобібліогр. (2020–2025) / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Пономаренко Л. О., Бондарчук О. Б. ; наук. ред. Березівська Л. Д.]. – Київ : Пед. думка, 2025. – 77 с. – (Серія «Академіки НАПН України» ; вип. 36). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745421/ (дата звернення: 27.05.2025).

689. ***Ред.:*** Марія Монтессорі (1870–1952). – Див. № 681.

690. ***Ред.:*** Науково-педагогічні студії = Research and Educational Studies [Електронний ресурс] : наук. журн. / засн.: Держ. наук.-пед. б-ка України ім. В. О. Сухомлинського, Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. ; голов. ред.: Березівська Л. Д., Шоробура І. М. – 2018– . – Текст. дані. – Київ : ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, 2025. – Виходить 1 раз на рік.

Вип. 9. – 307 с. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies (дата звернення: 07.07.2025). – Назва з екрана.

691. ***Ред.:*** Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.): енциклопедичний біографічний словник. – Див. № 657.

692. ***Ред.:*** Педагогічна наука України: бібліометричний аудит [Електронний ресурс] / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, від. наук. інформ.-аналіт. супроводу освіти ;

авт. ідеї, наук. ред. Лариса Березівська ; наук. керівник дослідж. Марина Ростока ; уклад., викон. Тетяна Симоненко. – Текст. дані. – Київ, 2025. 1 півріччя 2025 року. – 30 с. – Режим доступу: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/745552/ (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана.

693. ***Ред.:*** Viae Educationis. Studies of Education and Didactics : [International Scientific Journal] / founder: Instytut Nauk Socjologicznych i Pedagogiki SGGW ; ed.-in-chief Iwona Błaszczak ; intern. ed. board: Larysa Berezivska [et al.]. – 2022– . – Toruń : Adam Marszałek, 2025. – Виходить двічі на рік. – Назва журн. лат., англ., вих. дан. пол. – Член міжнародної наукової ради журналу з 2024 р. – Електронна версія журналу на вебсайті польської видавничої групи «Wydawnictwo Adam Marszałek»: https://czasopisma.marszalek.com.pl/en/10-15804/ve (дата звернення: 01.07.2025).

694. ***Рецензент:*** Prima Educatione : [academic journal] / founder: Maria Curie-Skłodowska University ; ed.-in-chief Teresa Parczewska ; [rev.: Ana Paula Alves, Beata Antoszewska … Larysa Bereziwska et al.]. – 2017– . – Lublin : UMCS, 2025. – Виходить 1 раз на рік. – Назва журн. лат., вих. дан. пол. – Рецензент журналу з 2021 р. – Вебсайт журналу: https://journals.umcs.pl/pe/index. – Відомості про рецензентів: https://journals.umcs.pl/pe/about/editorialPolicies#peerReviewProcess (дата звернення: 01.07.2025).

РОЗДІЛ ІІ.
Література про життя та діяльність Л. Д. Березівської

2006

695. **Інститут** педагогіки [АПН України] – 80 [років] / АПН України, Ін-т педагогіки ; [голов. ред. В. М. Мадзігон]. – Київ : Пед. думка, 2006. – 457 с. : фот.

Про науково-дослідницьку роботу Л. Д. Березівської в лабораторії історії педагогіки Академії педагогічних наук України в 1998–2006 рр.: с. 40–48; кольор. фото – с. 204 (вкладка).

2012

696. **Кух, Л.** Розпочав роботу Український педагогічний лекторій [Електронний ресурс] / Людмила Кух // Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2012. – Режим доступу: https://npu.edu.ua/novyny/podii/zahalnuniversytetski/2012-09-20-08-26-58 (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь доктора педагогічних наук, професора, вченого секретаря Інституту педагогіки НАПН України Лариси Березівської в Українському педагогічному лекторії «Видатні постаті» в НПУ ім. М. П. Драгоманова.

697. **Триває** робота Українського педагогічного лекторію [Електронний ресурс] // Педагогічний музей України Національної академії педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2012. – Режим доступу: http://pmu.in.ua/news/pegagogical_lectorium/ (дата звернення: 02.06.2025). – Назва з екрана.

Про Український педагогічний лекторій «Видатні постаті», який розпочав роботу в Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова; першу лекцію, присвячену К. Д. Ушинському, що відбулася 19 вересня 2012 р. (лектор – доктор педагогічних наук, професор, учений секретар Інституту педагогіки НАПН України Лариса Березівська).

2013

698. **Міжнародна** науково-практична конференція «Цілі та результати освітніх реформ: українсько-польський діалог», 15–16 травня 2013 року, Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс] // Київський столичний університет імені Бориса Грінченка : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2013. – Режим доступу: http://kubg.edu.ua/prouniversitet/news/podiji/1638-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-tsili-ta-rezultaty-osvitnikh-reform-ukrainsko-polskyi-dialoh.html (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Інформація про конференцію, що відбулася в рамках Фестивалю науки відповідно до плану роботи МОН України та НАПН України в межах Проєкту «Проблеми освіти в Польщі та Україні у контексті процесів глобалізації та євроінтеграції». На пленарному засіданні 15 травня 2013 р. учений секретар, головний науковий співробітник лабораторії історії педагогіки Інституту педагогіки НАПН України, професор, доктор педагогічних наук Л. Березівська виголосила доповідь «Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст.».

699. **Рудницька, Т. О.** Виставка «Костянтин Ушинський та Україна» [Електронний ресурс] / Рудницька Тетяна Олександрівна // Педагогічний музей України Національної академії педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2013. – Режим доступу: http://pmu.in.ua/exhibitions/vistavka-kostjantin-ushinskij/ (дата звернення: 02.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь ученого секретаря Інституту педагогіки НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Л. Д. Березівської в урочистому відкритті виставки, присвяченої 190-річчю від дня народження видатного педагога К. Д. Ушинського.

2014

700. **Виставка** «Василь Сухомлинський захищає дисертацію» [Електронний ресурс] // Педагогічний музей України Національної академії педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2014. – Режим доступу: https://pmu.in.ua/exhibitions/exhib_syhomlinskii_dissertacia/ (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Л. Д. Березівська серед почесних гостей на урочистому відкритті виставки «Василь Сухомлинський захищає дисертацію» (до 96-ї річниці від дня народження педагога) 23 вересня 2014 р. у Педагогічному музеї України.

701. **Про затвердження** рішень Атестаційної колегії Міністерства щодо діяльності спеціалізованих вчених рад від 26 червня 2014 року [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 04.07.2014 № 793 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2014. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/793.rar (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

У додатку 4 «Склад спеціалізованих вчених рад» до наказу в розділі «Педагогічні науки» у складі спеціалізованої вченої ради Інституту педагогіки НАПН України Д 26.452.01 – вчений секретар Березівська Лариса Дмитрівна, доктор педагогічних наук, професор, спеціальність 13.00.01 (с. 80).

2015

702. **Ларисі Дмитрівні Березівській** присвоєно почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/757/ (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

703. **Відкриття** виставки «Василь Сухомлинський – дитячий письменник» : 7 жовт. 2015 р. в Пед. музеї України відбулося уроч. відкриття виставки … [Електронний ресурс] // Педагогічний музей України Національної академії педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: https://pmu.in.ua/exhibitions/відкриття-виставки-василь-сухомлин/ (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Серед почесних гостей на відкритті виставки – директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівська.

704. **Всеукраїнська** науково-практична конференція «Освіта крізь призму мікроісторії: заклади освіти, особистості, навчальна література, листування», 22 жовт. 2015 р., Київський університет імені Бориса Грінченка [Електронний ресурс] // Київський столичний університет імені Бориса Грінченка : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/podiji/3397-vseukrainska-naukovo-praktychna-konferentsiia-osvita-kriz-pryzmu-mikroistorii-zaklady-osvity-osobystosti-navchalna-literatura-lystuvannia.html (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь у роботі конференції директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, доктора педагогічних наук, професора Л. Д. Березівської, зокрема виступ на пленарному засіданні з доповіддю «Колекція журналу "Вільна українська школа" (1917–1920) як джерело мікроісторії освіти України».

705. **Всеукраїнський** вебінар «Виховуємо громадянина – патріота України» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/846/ (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про спільний вебінар Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського та Інституту модернізації змісту освіти МОН України, що відбувся за підтримки «Microsoft Україна» 26 листопада 2015 р., його відкрила директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариса Березівська.

706. **До 140-річчя** від дня народження Якова Феофановича Чепіги (Зеленкевича) [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/615/ (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл, присвячений ювілею визначного українського педагога Я. Ф. Чепіги, що відбувся 15 квітня 2015 р. у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, виступ перед учасниками зібрання директора ДНПБ, доктора педагогічних наук, професора Л. Д. Березівської.

707. **Добко, Т.** Пам'яті видатного українського бібліотекознавця Павли Іванівни Рогової [Електронний ресурс] / Тетяна Добко // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/node/2530 (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в круглому столі «Струна високого неспокою», присвяченому пам'яті бібліотекознавця і педагога П. І. Рогової, 2 листопада 2015 р.

708. **Єсьман, І.** Уплив соціально-економічних чинників на сім'ю в Україні (друга половина XX століття) / Ірина Єсьман // Вища шк. – 2015. – № 4/5. – С. 107–114 : табл. – Бібліогр.: 10 назв.

У статті виокремлено й розглянуто соціально-економічні чинники, які впливали на сім'ю, педагогічну підготовку батьків до виховання дітей у другій половині XX ст. в Україні. У своїй роботі авторка значною мірою спирається на результати історико-педагогічних досліджень Л. Д. Березівської.

709. **Заліток, Л.** «Від материнської мудрості йде духовна сила народу» / Людмила Заліток, Світлана Кирій // Справи сімейні. – 2015. – № 6. – С. 20–21.

Про участь Лариси Березівської в науково-практичному семінарі «Любов до матері як виховна проблема в педагогічних поглядах В. О. Сухомлинського», організованому в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 12 травня 2015 р.

710. **Звіт** про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2014 році [Електронний ресурс] / НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2015. – 408 с. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/uploads/files/sod/zvit2014.pdf (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про нагородження Л. Д. Березівської Дипломом II ступеня за колективну монографію «Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.)» у номінації «За кращу

монографію» щорічного конкурсу на кращу наукову роботу, опубліковану у 2014 р.: с. 142.

711. **Круглий** стіл до 25-річчя Української Асоціації Василя Сухомлинського [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=круглий-стіл-до-25-річчя-української-асо (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про ювілейний захід сухомлиністів, що відбувся 1 грудня 2015 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, вітальне слово до учасників круглого столу директора ДНПБ Л. Д. Березівської.

712. **Круглий** стіл до 25-річчя Української асоціації Василя Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/847/ (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Про зібрання, присвячене 25-річчю від дня заснування Української асоціації Василя Сухомлинського, участь у ньому Лариси Березівської (1 грудня 2015 р., ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського).

713. **Любовець, Н. І.** Одинадцяті Біографічні читання «Новітня вітчизняна біографіка: теорія, методика, практика» (Київ, 4 червня 2015 р.) / Н. І. Любовець, Т. В. Котлярова // Укр. біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – Вип. 12. – С. 459–470. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2015_12_30 (дата звернення: 03.06.2025).

Про наукову доповідь доктора педагогічних наук, професора, директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання»: с. 460–461.

714. **Натхнення** зберігати вічні духовні цінності : [до ювілею дир. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, д-ра пед. наук, проф. Л. Д. Березівської] / колектив ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського // Пед. газета. – 2015. – Верес. – жовт. (№ 5). – С. 8.

715. **Наукова** бібліотека та якість сучасної освіти [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/724/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення 30 червня 2015 р. у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського постійно діючого науково-методологічного семінару «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти» на тему «Авторське право та охорона інтелектуальної власності в роботі бібліотек» (науковий керівник семінару – Л. Д. Березівська).

716. **Наші** ювіляри! // Директор шк., ліцею, гімназії. – 2015. – № 4/5. – С. 176. – Текст доступний в інтернеті: https://director.npu.edu.ua/index.php/dslg/article/view/164/142 (дата звернення: 04.06.2025).

Вітання директору ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, доктору педагогічних наук, професору Л. Д. Березівській із нагоди ювілею.

717. **Патріотичне** виховання за творами Василя Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/798/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Березівської в театралізованому святі, організованому фахівцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського разом із педагогами й вихованцями дошкільного закладу освіти № 428 м. Києва 28 вересня 2015 р.

718. **Про відзначення** державними нагородами України з нагоди Дня незалежності України [Електронний ресурс] : Указ Президента України від 21 серп. 2015 р. № 491/2015 // Законодавство України : [база даних] / Верхов. Рада України. – Текст дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/491/2015 (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про присвоєння Л. Д. Березівській почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

719. **Про відзначення** державними нагородами України з нагоди Дня незалежності України : Указ Президента України від 21 серп. 2015 р. № 491/2015 : (витяг) // Бібл. планета. – 2015. – № 4. – С. 37. – Текст доступний в інтернеті: https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=7564 (дата звернення: 04.06.2025).

Про присвоєння Л. Д. Березівській почесного звання «Заслужений діяч науки і техніки України».

720. **Про проведення** VI Українсько-польського форуму «Освіта для сучасності» в Україні [Електронний ресурс] : наказ НАПН України та МОН України від 30.06.2015 № 32/684 // Законодавство України : [база даних] / Верхов. Рада України. – Текст дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v_684601-15#Text (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

У складі Організаційного комітету з підготовки й проведення VI Українсько-польського форуму «Освіта для сучасності» 14–16 вересня 2015 р. – Березівська Лариса Дмитрівна, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, професор.

721. **Секція** «Бібліотеки як інтегратори і поширювачі біографічного знання» в межах Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація» (Київ, 8 жовтня 2015 р.) // Укр. біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2015. – Вип. 12. – С. 471–479. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2015_12_31 (дата звернення: 03.06.2025).

Про доповідь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, доктора педагогічних наук, професора Л. Д. Березівської «Внесок Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського у створення педагогічної біографіки»: с. 476.

722. **Утворення** Наукової ради НАПН України з інформатизації освіти і науки [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2015. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/572/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в першому (організаційному) засіданні Наукової ради НАПН України з інформатизації освіти і науки 11 березня 2015 р.

723. **Філімонова, Т. В.** Повернення забутих імен / [Т. В. Філімонова] // Освіта України. – 2015. – 27 квіт. (№ 17). – С. 3.

Про участь Л. Д. Березівської в круглому столі, присвяченому 140-річчю від дня народження Я. Ф. Чепіги, що відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

2016

724. **Бондарчук, О.** Кімната-музей рідкісної книги в педагогічній бібліотеці / О. Бондарчук // Бібл. планета. – 2016. – № 1. – С. 38–39 : кольор. фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://elib.nlu.org.ua/object.html?id=7506 (дата звернення: 06.06.2025).

Про урочисте відкриття Л. Д. Березівською кімнати-музею рідкісної книги в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 27 січня 2016 р.

725. **Васянович, Г. П.** Березівська Лариса Дмитрівна / Васянович Григорій Петрович // Педагогічний Пантеон : наука і поезія / Васянович Григорій Петрович ; Львів. держ. ун-т безпеки життєдіяльності. – Львів, 2016. – С. 307.

726. **Відкрито** Кімнату-музей рідкісної книги [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/about_us/864/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про кімнату-музей рідкісної книги, створену в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за ініціативою Лариси Березівської.

727. **Всеукраїнський** форум «Місія бібліотек навчальних закладів у національно-патріотичному вихованні дітей та молоді» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1058/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про організацію та проведення директором ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Ларисою Березівською Всеукраїнського форуму, який відбувся 18 листопада 2016 р. за сприяння МОН України та НАПН України.

728. **IX Міжнародна** науково-практична конференція й XXIII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: Щоб у серці жила Батьківщина» [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://dnpb.gov.ua/ua/?events=10718 (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в роботі IX Міжнародної науково-практичної конференції та XXIII Всеукраїнських педагогічних читань (15–16 вересня 2016 р., м. Луцьк).

729. **До Всеукраїнського** фестивалю науки «Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти і науки» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/947/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Березівської в спільному засіданні кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка й відділів наукової інформаційно-бібліографічної діяльності, наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 11 травня 2016 р. в рамках проведення Всеукраїнського фестивалю науки.

730. **До 90-річчя** від дня створення Інституту педагогіки НАПН України [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ,

2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/971/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Інформація про науково-допоміжний бібліографічний покажчик «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)», підготовлений науковцями ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського та Інституту педагогіки НАПН України (Л. Д. Березівська – співавтор і науковий редактор покажчика).

731. **До дня народження** Павлиського генія [Електронний ресурс] / ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/%20releases/1026/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про урочисті заходи з нагоди відзначення 98-ї річниці від дня народження В. О. Сухомлинського в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 28 вересня 2016 р., які проводила директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

732. **Загальні** збори Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=загальні-збори-національної-академі (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської в роботі Загальних зборів НАПН України (20 жовтня 2016 року, м. Київ).

733. **Звіт** про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2015 році [Електронний ресурс] / НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2016. – 384 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzMDlBN1REWmNET1U/view?resourcekey=0-lemo_VeXeAuWfojFtgJcvQ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про діяльність Л. Д. Березівської: с. 221, 222, 251.
Праці Л. Д. Березівської в «Списку основних наукових праць»: с. 268.

734. **Звітна** конференція ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1069/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітну науково-практичну конференцію «Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України» за результатами наукових досліджень працівників ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського у 2016 р., на якій директор Л. Д. Березівська відзначила здобутки колективу за звітний період, окреслила коло актуальних наукових проблем і перспективи їх розв'язання (22 грудня 2016 р.).

735. **Звітна** науково-практична конференція ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/863/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про відкриття пленарного засідання та звітну доповідь директора Л. Д. Березівської на конференції «Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України» за результатами наукових досліджень у 2015 р., що проходила 27 січня 2016 р. у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

736. **Здановська, В.** Міжнародна наукова конференція «Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору» / Валентина Здановська // Бібл. вісник. – 2016. – № 6. – С. 29–30. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2016_6_7 (дата звернення: 06.06.2025).

Про роботу Міжнародної наукової конференції в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, що відбулася 4 жовтня 2016 р.; виступ на конференції Л. Д. Березівської з доповіддю про проблеми бібліотечно-інформаційного забезпечення освіти в Україні.

737. **Зозуля, С. М.** Міжнародна наукова конференція [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. М. Зозуля // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=міжнародна-наукова-конференція (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в роботі Міжнародної наукової конференції Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського «Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору» (4 жовтня 2016 р., м. Київ), зокрема виступ із доповіддю про здобутки та проблеми бібліотечно-інформаційного забезпечення освіти в Україні й роль у цьому процесі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

738. **Інформаційне** забезпечення інноваційного розвитку освіти і науки : до Всеукр. фестивалю науки // Рідна шк. – 2016. – № 5/6. – С. 11.

Інформація про проведення 11 травня 2016 р. в рамках Всеукраїнського фестивалю науки спільного засідання кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка й

відділів наукової інформаційно-бібліографічної діяльності, наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. Із вітальним словом до науковців звернулася директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівська. Лариса Дмитрівна також репрезентувала учасникам заходу біобібліографічний покажчик «В. О. Сухомлинський: біобібліографія 2008–2013 рр.».

739. **Інформаційне** забезпечення освіти та науки – головна функція сучасної бібліотеки [Електронний ресурс] : [відеозапис] / АстудіЯ Університету Грінченка // You Tube. АстудіЯ – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=RY4IZndsYWE. – Назва з екрана. – Дата публікації: 12.05.2016. – Дата перегляду: 06.06.2025.

Відеоматеріал про участь Л. Д. Березівської в спільному засіданні кафедри теорії та історії педагогіки Київського університету імені Бориса Грінченка й відділів наукової інформаційно-бібліографічної діяльності, наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на тему «Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку освіти і науки», що відбулося 11 травня 2016 р. у рамках Всеукраїнського фестивалю науки.

740. **Кімната-музей** рідкісної книги / пресслужба НАПН України // Пед. газета. – 2016. – Січ. – лют. (№ 1). – С. 8 : фот.

Про урочисте відкриття директором Л. Д. Березівською кімнати-музею рідкісної книги в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 27 січня 2016 р.

741. **Круглий** стіл «Відділ історії педагогіки на тлі доби – до 90-річчя від дня створення» [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=круглий-стіл-відділ-історії-педагог (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в науковому заході (25 травня 2016 р.) з нагоди відзначення 90-річчя від дня заснування Інституту педагогіки НАПН України, під час якого вона виступила з доповіддю про діяльність лабораторії історії педагогіки у 2000–2004 рр.

742. **Круглий** стіл «Відділ історії педагогіки на тлі доби – до 90-річчя від дня створення» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/965/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в круглому столі, приуроченому до 90-ї річниці від дня заснування Інституту педагогіки НАПН України, 25 травня 2016 р.

743. **Круглий** стіл молодих науковців у рамках Фестивалю науки [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/953/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Березівської в засіданні круглого столу «Роль наукової молоді в розвитку вітчизняної науки», організованого Радою молодих учених ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 17 травня 2016 р. в рамках X Всеукраїнського фестивалю науки.

744. **Наукова** бібліотека та якість сучасної освіти // Пед. газета. – 2016. – Трав. – черв. (№ 3). – С. 3 : фот.

Про проведення в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського постійно діючого науково-методологічного семінару «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти», що відбувся під час Всеукраїнського фестивалю науки (науковий керівник семінару – Л. Д. Березівська).

745. **Обрано** членів НАПН України [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1040/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про обрання доктора педагогічних наук, професора Л. Д. Березівської членом-кореспондентом НАПН України.

746. **Пленарне** засідання Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація: формування національного інформаційного простору» [Електронний ресурс] / пресслужба НБУВ // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : [офіц. вебпортал]. – Текст дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/node/3141 (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про виступ на пленарному засіданні конференції директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської.

747. **Про проведення** Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2017» : наказ МОН України від 11.03.2016 № 247 // Інформ. зб. та комент. М-ва освіти і науки України. – 2016. – № 4. – С. 42–43 ; Інформ. зб. для директора шк. та завідуючого дит. садочком. – 2016. – № 5/6. – С. 16–18. – Текст наказу доступний в інтернеті: https://docs.google.com/document/d/1tcbQFqtOAdiZ1S4sOnJN1pHiW8YhUQKgdZdNVVnoJUM/edit?tab=t.0 (дата звернення: 06.06.2025).

У складі організаційного комітету Всеукраїнського конкурсу «Шкільна бібліотека – 2017» – Л. Д. Березівська, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

748. **Семінар** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського до 90-річчя Інституту педагогіки НАПН України [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1054/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення Л. Д. Березівською семінару «Наукова бібліотека УНДІПу як фундаментальна основа Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» 15 листопада 2016 р.

749. **Складено** списки кандидатів до обрання [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/1030/ (дата звернення: 06.06.2025).

Президією НАПН України складено списки кандидатів у члени-кореспонденти та дійсні члени (академіки) Національної академії педагогічних наук України. Березівська Лариса Дмитрівна – серед кандидатів у члени-кореспонденти НАПН України.

750. **Спільний** Українсько-Африканський проєкт [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/901/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про презентацію проєкту Speaking Club «Україна – Африка: єдиний інформаційний простір», яка відбулася 4 березня 2016 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського спільно з громадською організацією «Африканська Рада в Україні» у рамках реалізації Указу Президента України «Про оголошення 2016 року Роком англійської мови в Україні». Із вітальним словом на заході виступила директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

751. **У чому** секрет унікальної методики Сухомлинського? [Електронний ресурс] : [відеозапис] / Інтер. – Електрон. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://inter.ua/ua/video/suhomlinsky. – Назва з екрана. – Дата публікації: 30.09.2016. – Дата перегляду: 06.06.2025.

Відеозапис телепередачі «Ранок з "Інтером"» про педагогічні ідеї В. О. Сухомлинського за участю Л. Д. Березівської.

752. **Філімонова, Т.** Українські педагоги про національно-патріотичне виховання / Тетяна Філімонова // Пед. газета. – 2016. – Трав. – черв. (№ 3). – С. 3.

Про Всеукраїнський науково-практичний семінар «Українські педагоги про національно-патріотичне виховання», який відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, виступ на ньому Л. Д. Березівської.

753. **Філімонова, Т. В.** Семінар «Наукова бібліотека УНДІПу як фундаментальна основа Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Т. В. Філімонова // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=семінар-наукова-бібліотека-ундіпу-я (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід, що відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 15 листопада 2016 р. за участю Л. Д. Березівської (вступне слово, авторська презентація науково-допоміжного бібліографічного покажчика «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)»).

754. **Хемчян, І.** Бібліотекознавчі читання пам'яті Павли Рогової / Ірина Хемчян, Алла Рубан // Рідна шк. – 2016. – № 11/12. – С. 76.

Про Другі бібліотекознавчі читання, присвячені вшануванню пам'яті кандидата історичних наук, першого директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського П. І. Рогової (листопад 2016 р.). Головувала на заході Л. Д. Березівська.

755. **Члени Президії НАПН України** [Електронний ресурс] : [перелік осіб з портр.] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/structure/presidium/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Із змісту: Березівська Лариса Дмитрівна, доктор пед. наук, професор, обрана 21.10.2016 р.

756. **XVI Всеукраїнська** історико-педагогічна науково-практична конференція «Ідея університету у європейському і національному вимірах: традиції, сьогодення, перспективи» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2016. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/ releases/1050/ (дата звернення: 06.06.2025). – Назва з екрана.

Про Всеукраїнську (із міжнародною участю) науково-практичну конференцію у Львівському національному університеті імені Івана Франка, 3–4 листопада 2016 р.; виступ на конференції директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариси Березівської з доповіддю «Університетська освіта в підручниках і навчальних посібниках з історії педагогіки незалежної України».

2017

757. **Березівська Лариса Дмитрівна** // Національна академія педагогічних наук України, 1992–2017 роки : (біогр. довід.) / [редкол.: В. Г. Кремень (голова) та ін.]. – Київ, 2017. – С. 12 : кольор. портр.

758. **Гавриленко, Т.** Науково-методологічний семінар з історії освіти / Тетяна Гавриленко // Рідна шк. – 2017. – № 5/6. – С. 78–79 : фот. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2017_5-6_22 (дата звернення: 07.06.2025).

Про перший науково-методологічний семінар з історії освіти, який відбувся 30 березня 2017 р. в читальній залі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Захід модерувала й брала активну участь в обговоренні доповідей директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

759. **19 травня 2017 року** у Національній науковій сільськогосподарській бібліотеці НААН відбулася XII Міжнародна конференція молодих вчених та спеціалістів «Історія освіти, науки і техніки в Україні», присвячена віковому ювілею від дня створення бібліотечної установи [Електронний ресурс] // Національна наукова сільськогосподарська бібліотека Національної академії аграрних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://dnsgb.com.ua/novini/podii/2017/19-travnya-2017-roku-u-nacionalnij-naukovij-silskogospodarskij-biblioteci-naan-vidbulasya-xii-mizhnarodna-konferenciya-molodih-vchenih-ta-specialistiv-istoriya-osviti-nauki-i-tehniki-v-ukraini-prisvyachena-vikovomu-yuvileyu-vid-dnya-stvorennya-b/ (дата звернення: 07.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в заході, присвяченому 100-річчю заснування ННСГБ НААН, під час якого Лариса Дмитрівна, виконуючи доручення президента НАПН України В. Г. Кременя, привітала присутніх і вручила колективу Почесну грамоту НАПН України, а директору – медаль «Григорій Сковорода».

760. **До 25-річчя** НАПН України [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=15834 (дата звернення: 07.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в Загальних зборах НАПН України, які відбулися 17 листопада 2017 р., і нагородження її Почесною

грамотою Верховної Ради України за вагомий внесок у розвиток освіти та педагогічної науки й плідну наукову діяльність.

761. **До 25-річчя** НАПН України. Науково-методологічний семінар з історії освіти у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1265/ (дата звернення: 07.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в другому науково-методологічному семінарі з історії освіти, який відбувся 25 жовтня 2017 р. і був присвячений проблемі «Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень».

762. **До 25-річчя** НАПН України. Семінар «Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/1175/ (дата звернення: 04.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення 17 травня в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2017 та з нагоди 100-річчя Української революції (1917–1921) у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Всеукраїнського науково-практичного семінару «Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)». Захід відкрила директор бібліотеки Л. Д. Березівська, вона виступила також на пленарному засіданні з доповіддю «Проєкт єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1921)».

763. **Добко, Т. В.** Бібліограф, педагог, організатор бібліотечної справи: до 70-річчя від дня народження Павли Рогової / Тетяна Добко // Вісн. Кн. палати. – 2017. – № 11. – С. 33–37. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2017_11_10 (дата звернення: 09.06.2025).

У статті, присвяченій життю і професійній діяльності першого директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського П. І. Рогової (1947–2014), висвітлено заходи на вшанування її пам'яті, організовані в бібліотеці під керівництвом Л. Д. Березівської. Зокрема, це проведення Третіх бібліотекознавчих читань до 70-річчя від дня народження П. І. Рогової 2 листопада 2017 р.

764. **Звіт** про діяльність Національної академії педагогічних наук України в 2016 р. та в період 2012–2016 рр. / за заг. ред. В. Г. Кременя ; НАПН України. – Київ : Пед. думка, 2017. – 542 с. – Текст доступний в інтернеті: https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzbG9wUUhBSGlnd0dvNFFiaURvdk1OUjh5MFZF/view?resourcekey=0-909WdUyHufZ6XTHjnOdaOg (дата звернення: 09.06.2025).

Про діяльність Л. Д. Березівської: с. 26, 55, 191, 210, 314, 346.
Праці Л. Д. Березівської в «Списку основних наукових праць»: с. 390.

765. **Звітно-виборчі** збори НАПН України: омолоджено керівний склад Академії [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1132/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про обрання Л. Д. Березівської до складу Президії НАПН України.

766. **Зозуля, С.** Всеукраїнський науково-практичний семінар «Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)» / Світлана Зозуля // Рідна шк. – 2017. – № 5/6. – С. 79–80 : фот. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/rsh_2017_5-6_23 (дата звернення: 07.06.2025).

Про семінар, проведений 17 травня 2017 р. Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2017 та до 25-річчя НАПН України. Із вітальним словом і доповіддю на заході виступила директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

767. **Зозуля, С. М.** Науково-методологічний семінар з історії освіти [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. М. Зозуля // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1141/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про науково-методологічний семінар з історії освіти, що відбувся 30 березня 2017 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, участь у ньому Л. Д. Березівської.

768. **Коржнева, В.** Науково-практичний семінар «Стратегії розвитку бібліотек: від ідеї до втілення» / Вікторія Коржнева // Вісн. Кн. палати. – 2017. – № 12. – С. 48–49. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vkp_2017_12_9 (дата звернення: 09.06.2025).

Про Міжнародний семінар, що відбувся 11–12 грудня 2017 р. у Науково-технічній бібліотеці НТУУ «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Л. Д. Березівська представила учасникам заходу Стратегію розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Національної академії педагогічних наук України (2017–2026).

769. **Котлярова, Т. В.** Українська революція (1917–1921 роки): історико-біографічний вимір : Тринадцяті Біографічні читання, [8 черв. 2017 р., Київ] / Тетяна Володимирівна Котлярова // Укр. біографістика : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України

ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2017. – Вип. 15. – С. 357–368. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2017_15_24 (дата звернення: 09.06.2025).

Про доповідь Л. Д. Березівської «Журнал "Вільна українська школа" (1917–1920) як джерело біографічних досліджень освітніх діячів доби Української революції»: с. 362.

770. **Кремень, В. Г.** Про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2016 році та в період 2012–2016 років і завдання подальшого розвитку [Електронний ресурс] : (доп. президента НАПН України В. Г. Кременя на заг. звіт.-вибор. зборах 24 берез. 2017 р.) // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1133/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Президент НАПН України В. Г. Кремень у своїй доповіді окреслив найвагоміші наукові здобутки відділень НАПН України, зокрема Відділення загальної педагогіки та філософії освіти, до складу якого входить ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (директор – Л. Д. Березівська).

771. **Лапаєнко, С. В.** «Інформаційне забезпечення сфери освіти України» (26.12.2017) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/zvitni-naukovo-praktychni-konferentsiyi/zvitna-konferentsiya-2017/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітну науково-практичну конференцію в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Відкрила захід, виголосила ключову доповідь «Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2017 рік та основні завдання на 2018 рік» директор Л. Д. Березівська.

772. **Рубан, А. І.** Бібліотекознавчі читання (02.11.2017) [Електронний ресурс] / підгот. А. І. Рубан // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=43542 (дата звернення: 07.07.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в Третіх бібліотекознавчих читаннях, присвячених вшануванню пам'яті першого директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, кандидата історичних наук, заслуженого працівника культури України П. І. Рогової (1947–2014), на яких Лариса Дмитрівна привітала учасників заходу, вручила нагороди імені

П. І. Рогової та виступила з доповіддю про внесок ученої в розвиток біографістики.

773. **Солодовнік, О.** Науковці академії взяли участь у міжнародних виставках / підгот. Олена Солодовнік // Пед. газета. – 2017. – Берез. – квіт. (№ 2). – С. 5 : фот.

Про Восьму міжнародну виставку «Сучасні заклади освіти» та П'яту міжнародну виставку освіти за кордоном «WorldEdu» (березень 2017 р., Київський палац дітей та юнацтва), у яких брали активну участь науковці НАПН України.

На фото: учасники заходів – працівники ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на чолі з директором бібліотеки Л. Д. Березівською.

774. **Національна** академія педагогічних наук України – 25 років : інформ. довід. / НАПН України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова) та ін.]. – Київ : Сам, 2017. – 143 с. : іл. – Текст доступний в інтернеті: https://drive.google.com/file/d/1U4FWyXsXatx7EuuEvHw1JYkUvRKOWdG6/view (дата звернення: 07.06.2025).

Про Л. Д. Березівську: с. 12, 28, 118.

775. **Нова** українська школа – шляхи реалізації [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1230/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про виступ Лариси Березівської 29 серпня 2017 р. на засіданні педагогічної ради «Нова українська школа – шляхи реалізації», у якій взяли участь учителі спеціалізованої школи І–ІІІ ступенів № 24 імені О. Білаша з поглибленим вивченням іноземних мов і науковці ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

776. **Презентація** виставки «Київ Сухомлинського» [Електронний ресурс] // Педагогічний музей України Національної академії педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://pmu.in.ua/actual-info/презентація-виставки-київ-сухомлин/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Дмитрівни Березівської в урочистому відкритті виставки «Київ Сухомлинського» 4 жовтня 2017 р. у Педагогічному музеї України.

777. **Про впровадження** Універсальної десяткової класифікації в практику роботи бібліотек : наказ МОН України від 26.06.2017 № 929 // Законодавство України : [база даних] / Верхов. Рада України. – Текст дані. – Київ, 2017. – Режим доступу:

https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0929729-17#Text (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Те саме // Інформ. зб. для директора шк. та зав. дит. садочка. – 2017. – № 13/14. – С. 46.

Те саме // Шк. б-ка плюс. – 2017. – Верес. (№ 17/18). – С. 6.

Про забезпечення ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського науково-методичного супроводу переходу на систематизацію документів за УДК (відповідальна – Л. Д. Березівська).

778. **Хемчян, І. І.** Роль книги героїко-патріотичного спрямування у вихованні майбутнього громадянина – патріота України / матеріал підгот. Хемчян І. І. // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2017. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/vebinary/rol-knyhy-heroyiko-patriotychnoho-spryamuvannya-u-vykhovanni-maybutnoho-hromadyanyna-patriota-ukrayiny/ (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Про виступ доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, члена президії Української бібліотечної асоціації Березівської Лариси Дмитрівни на Всеукраїнському вебінарі «Роль книги героїко-патріотичного спрямування у вихованні майбутнього громадянина – патріота України», проведеного 12 грудня 2017 р. Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського та Інститутом модернізації змісту освіти МОН України за сприяння Microsoft.

779. **Як бібліотекам** вписатися в сучасний простір? [Електронний ресурс] : [відеозапис] / Радіо Свобода // You Tube. Радіо Свобода. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=qn_rkACEpn4. – Назва з екрана. – Дата публікації: 29.09.2017. – Дата перегляду: 09.06.2025.

Відеозапис передачі «Ранкова Свобода» за участю Л. Д. Березівської.

2018

780. **Березівська Лариса Дмитрівна** [Електронний ресурс] // Українська бібліотечна асоціація : [офіц. портал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://ula.org.ua/komanda/prezidiya/1095-prezydiia-ukrainskoi-bibliotechnoi-asotsiatsii-2015-2018/3259-berezivska-larysa-dmytrivna (дата звернення: 03.06.2025). – Назва з екрана.

Відомості про члена президії УБА Л. Д. Березівську, ініціаторку створення секції працівників шкільних бібліотек.

781. **Всеукраїнський** бібліотечний «Біографічний рейтинг – 2018» [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені

В. І. Вернадського : [офіц. вебпортал]. – Текст дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://biography.nbuv.gov.ua/rating/r2018/experts.php (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Лариса Дмитрівна Березівська – експерт Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу – 2018», започаткованого з нагоди 100-літнього ювілею Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та 25-ліття від дня заснування Інституту біографічних досліджень НБУВ задля популяризації доробку в галузі біографістики, біографіки та біобібліографії вчених, краєзнавців і бібліологів України.

782. **Всеукраїнський** науково-практичний семінар «Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017)» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1395/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про семінар, який відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 16 травня 2018 р. Захід відкрила член-кореспондент НАПН України, директор бібліотеки Л. Д. Березівська. На пленарному засіданні Лариса Дмитрівна виступила з доповіддю «Журнал «Рідна школа» як джерело історії реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції і проєкти (1991–2001)».

783. **Вшанування** пам’яті видатного українського педагога Василя Сухомлинського: до 100-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/ releases/1456/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про відзначення 100-річчя від дня народження видатного українського педагога-гуманіста В. О. Сухомлинського в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 28 вересня 2018 р. Урочистості проводила директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

784. **Вшанування** пам’яті у бібліотеці імені Сухомлинського / пресслужба НАПН України // Пед. газета. – 2018. – Верес. – жовт. (№ 5). – С. 2 : фот.

Про відзначення 100-річчя від дня народження видатного українського педагога-гуманіста В. О. Сухомлинського в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 28 вересня 2018 р., проведення урочистостей директором Л. Д. Березівською.

785. **Гаврилєнко, Т. Л.** Всеукраїнський науково-практичний семінар «Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921)» (до

100-річчя Української революції) [Електронний ресурс] / Т. Л. Гавриленко // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 1. – С. 111–116. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/1/1 (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської в семінарі, що відбувся 17 травня 2017 р. у Київському міському будинку вчителя. Під час заходу Лариса Дмитрівна звернулася до учасників із вітальним словом та виголосила доповідь «Проєкт єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1921)».

786. **Гавриленко, Т. Л.** Організація науково-методологічних семінарів з історії освіти як напрям діяльності відділу історії освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського / Т. Л. Гавриленко // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 1. – С. 116–117. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ojs/npstudies/issue/view/1/1 (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про діяльність відділу історії освіти, створеного в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського за ініціативи її директора Л. Д. Березівської.

787. **Державна** науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/structure/institutions/dnpb/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про пріоритетні напрями діяльності ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського під керівництвом доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Л. Д. Березівської.

788. **До 100-річчя** з дня народження. Круглий стіл «Сухомлинському пишуть» (епістолярна спадщина педагога) [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1382/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання круглого столу, присвячене епістолярній спадщині В. О. Сухомлинського, яке відбулося в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 16 квітня 2018 р. Директор бібліотеки Л. Д. Березівська звернулася до учасників заходу з вітальним словом, виступила з доповіддю «Лист В. О. Сухомлинського М. С. Хрущову».

789. **До 100-річчя** з дня народження В. О. Сухомлинського. Круглий стіл «Серце віддаю дітям» (до 50-річчя виходу книги) [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія

педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/ releases/1443/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання круглого столу, проведене 13 вересня 2018 р. у Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського за сприяння Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України, присвячене найвідомішому твору В. О. Сухомлинського. Відкрила засідання й виступила з доповіддю «Книга в духовному житті дитини: за книгою "Серце віддаю дітям"» доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

790. **Загальні** збори Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=19008 (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в Загальних зборах НАПН України 16 листопада 2018 р. та нагородження її нагрудним знаком МОН України «Василь Сухомлинський» за вагомі особисті досягнення в професійній діяльності, забезпеченні реалізації державної політики у сфері науки та освіти й багаторічну плідну наукову діяльність.

791. **Звіт** про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2017 році [Електронний ресурс] / НАПН України ; [за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – 425 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/19aEoEqnrQZ-NwjroAH0iM07aF5rPJA1N/view (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про діяльність Л. Д. Березівської: с. 20, 137, 226, 246, 247, 259.

Праці Л. Д. Березівської в «Списку основних наукових праць»: с. 276, 278, 279.

792. **Кращі** освітяни 2017 року // Освіта. – 2018. – 3–10 січ. (№ 1/2). – С. 4–9.

Лариса Березівська – лауреат рейтингу газети «Освіта» у номінації «Засвіти вогонь» (за впровадження в діяльність книгозбірні засад інформаційної революції, організацію оцифрування для «Європейської цифрової бібліотеки» книг фонду ДНПБ із педагогіки й психології, які становлять національне надбання).

793. **Лапаєнко, С. В.** Вшанування пам'яті видатного українського педагога Василя Сухомлинського: до 100-річчя від дня народження [Електронний ресурс] / С. В. Лапаєнко, Т. М. Деревянко // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 2. – С. 143–146 : кольор. фот. – Режим доступу:

https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=19845 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про урочисте святкування 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського, організоване в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 28 вересня 2018 р. директором бібліотеки Л. Д. Березівською.

794. **Лапаєнко, С. В.** X Міжнародна науково-практична конференція та XXV Всеукраїнські педагогічні читання «Творча спадщина Василя Сухомлинського у вітчизняному та міжнародному вимірах» [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: С. В. Лапаєнко, І. І. Хемчян // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1462/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в сухомлинівських заходах, які відбулися 4–5 жовтня 2018 р. у м. Кропивницькому на базі Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка на виконання рішення 39-ї сесії Генеральної конференції ЮНЕСКО про відзначення у 2018 р. на рівні ЮНЕСКО 100-річчя від дня народження Василя Олександровича Сухомлинського.

795. **Лапаєнко, С. В.** Звітні загальні збори трудового колективу Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України та Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти України» за результатами наукових досліджень наукових працівників бібліотеки у 2018 році [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=19180 (дата звернення: 15.07.2025). – Назва з екрана.

Про проведення Л. Д. Березівською звітних заходів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 27 грудня 2018 р.

796. **Лапаєнко, С. В.** Міжнародна співпраця [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=18646 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Л. Д. Березівська на зустрічі з делегацією Китайської Народної Республіки, яка відвідала ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 3 жовтня 2018 р. з метою вшанування пам'яті видатного педагога В. О. Сухомлинського.

797. **Лапаєнко, С. В.** Міжнародна співпраця [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=18289 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Л. Д. Березівська на зустрічі з польськими науковцями – учасниками науково-практичної конференції з міжнародною участю «Українсько-польські психолого-педагогічні дослідження в синхронії та діахронії» (10–11 вересня 2018 р., ЖДУ ім. Івана Франка). Польська делегація відвідала ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 12 вересня 2018 р.

798. **Лапаєнко, С. В.** Урочисті загальні збори трудового колективу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України до Дня науки [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=17585 (дата звернення: 15.07.2025). – Назва з екрана.

Директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариса Березівська на урочистих загальних зборах трудового колективу з нагоди Дня науки, що відбулися 17 травня 2018 р., окреслила основні здобутки наукової діяльності, привітала колектив бібліотеки з Днем науки та вручила подяки науковим працівникам.

799. **Міжнародна** конференція до 100-річчя від дня народження Василя Сухомлинського відбулася в м. Бровари [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/ releases/1458/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Березівської в Міжнародній конференції, присвяченій 100-річчю від дня народження В. О. Сухомлинського, що відбулася 2 жовтня 2018 р. в Палаці творчості дітей та юнацтва м. Бровари (Київська область).

800. **На вічних** цінностях // Освіта. – 2018. – 3–10 жовт. (№ 37/39). – С. 4 : фот.

Про участь Л. Д. Березівської в Міжнародній конференції, присвяченій 100-річчю від дня народження В. О. Сухомлинського (2 жовтня 2018 р., м. Бровари Київської області).

801. **Наукова** концепція «Методологія дослідження історії реформування освіти в Україні» члена-кореспондента НАПН України Лариси Березівської // Літопис сучасної науки й освіти України: наукові школи, авторські системи і концепції / [редкол.: Кремень В. Г.,

Луговий В. І., Топузов О. М. та ін.]. – Київ, 2018. – С. 92 : кольор. фот. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/743627/ (дата звернення: 17.06.2025).

802. **Науково-практичний** семінар «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: інформаційні послуги та електронні ресурси» [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1455/ (дата звересненя: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в науково-практичному заході, проведеному ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського спільно з ТОВ «Інформатіо» 26 вересня 2018 р. в залі засідань Президії НАПН України.

803. **Науково-практичний** семінар «Василь Сухомлинський і сучасне дошкілля» (до 100-річчя з дня народження) [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1375/ (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про семінар до 100-річчя з дня народження Василя Сухомлинського, що відбувся 30 березня 2018 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, участь у цьому заході Лариси Березівської – вступне слово, доповідь на пленарному засіданні «Василь Сухомлинський і дошкілля в інформаційному просторі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» тощо.

804. **Пономаренко, Л. О.** Презентація монографії І. Д. Беха «Особистість на шляху до духовних цінностей» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. О. Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=18981 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в презентації видання, яка відбулася 12 листопада 2018 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

805. **Рубан, А.** Бібліотекознавчі читання пам'яті Павли Іванівни Рогової / Алла Рубан, Ірина Хемчян // Бібл. вісник. – 2018. – № 1. – С. 47–48. – Текст доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2018_1_10 (дата звернення: 12.06.2025).

Про Треті бібліотекознавчі читання, присвячені вшануванню пам'яті кандидата історичних наук, заслуженого працівника культури України, директора-організатора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського П. І. Рогової (1947–2014) з нагоди 70-річчя від дня її народження, проведені 2 листопада 2017 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Захід відкрила Л. Д. Березівська,

яка повідомила про започаткування почесних нагород імені П. І. Рогової, відзначила внесок П. І. Рогової в розвиток біографістики.

806. **Страйгородська, Л. І.** Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: інформаційні послуги та електронні ресурси [Електронний ресурс] : до Всеукр. дня б-к / матеріал підгот. Л. І. Страйгородська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/seminary/dnpbu-sukhomlynskoho-informatsiyni-posluhy/ (дата звернення: 09.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в науково-практичному семінарі «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: інформаційні послуги та електронні ресурси», який відбувся 26 вересня 2018 р. в Президії НАПН України.

807. **Страйгородська, Л. І.** Науково-методичне забезпечення функціонування мережі освітянських бібліотек МОН України і НАПН України [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. І. Страйгородська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=18990 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про чергове засідання Президії НАПН України (14 листопада 2018 р.), на якому розглядалося питання «Про науково-методичне забезпечення функціонування мережі освітянських бібліотек МОН України і НАПН України», участь у ньому Л. Д. Березівської.

808. **Сухомлинська, Л. В.** Науково-практичний семінар «Василь Сухомлинський і сучасне дошкілля» (до 100-річчя з дня народження) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/seminary/vasyl-sukhomlynskyy-i-suchasne-doshkillya/ (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про науково-практичний семінар, проведений до 100-річчя з дня народження Василя Сухомлинського в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 30 березня 2018 р. Відкрила захід директор бібліотеки, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Л. Д. Березівська. На пленарному засіданні Лариса Дмитрівна виголосила доповідь «Василь Сухомлинський і дошкілля в інформаційному просторі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. Сухомлинського». У рамках семінару відбулася презентаційна студія «Молодим дослідникам: читальний зал Фонду В. О. Сухомлинського пропонує» під керівництвом Л. Д. Березівської.

809. **Сухомлинська, Л. В.** Презентація біобібліографічного покажчика «Василь Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2018. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=18886 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про презентацію біобібліографічного покажчика, підготовленого фахівцями ДНПБ України В. О. Сухомлинського, яка відбулася в Київському Палаці дітей та юнацтва в рамках X Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» та Восьмої міжнародної виставки освіти за кордоном «World Edu» 24 жовтня 2018 р. Вітала присутніх і представляла упорядників покажчика доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д Березівська. Лариса Дмитрівна входила до колективу науковців, які наполегливо працювали над створенням покажчика.

810. **Тарнавська, С.** Від історіографії аж до модернізації / Сніжана Тарнавська // Освіта. – 2018. – 9–16 трав. (№ 16/18). – С. 3 : фот.

Про Всеукраїнський науково-практичний семінар «Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017)», що проходив у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки, участь у ньому Л. Д. Березівської.

811. **Тарнавська, С.** Василь Сухомлинський і сучасне дошкілля / підгот. Сніжана Тарнавська // Пед. газета. – 2018. – Берез. – квіт. (№ 2). – С. 3 : фот.

Про участь Л. Д. Березівської в науково-практичному семінарі «Василь Сухомлинський і сучасне дошкілля» (до 100-річчя з дня народження), проведеному в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 30 березня 2018 р.

812. **Тарнавська, С. В.** Ідеї Василя Сухомлинського в практиці сучасного дошкілля: про науково-практичний семінар, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, 30 березня 2018 р. [Електронний ресурс] / С. В. Тарнавська // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – Текст. дані. – 2018. – Вип. 2. – С. 140–143 : кольор. фот. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=19845 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про науковий захід у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, який модерувала Л. Д. Березівська, а також виступила на пленарному засіданні з доповіддю «Василь Сухомлинський і дошкілля в

інформаційному просторі Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського».

813. **Тарнавська, С. В.** Наукова молодь України в умовах міжнародних інтеграційних процесів: про круглий стіл молодих вчених, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, 18 травня 2018 р. [Електронний ресурс] / С. В. Тарнавська // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – 2018. – Вип. 2. – С. 149–152 : кольор. фот. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=19845 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл «Наукова молодь в умовах інтеграції України в міжнародний освітній та науковий простір: сучасний стан, проблеми, перспективи», організований Радою молодих вчених ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, де з вітальним словом до наукової молоді звернулася директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Л. Д. Березівська.

814. **Тарнавська, С. В.** Трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017): джерела та історіографія: про Всеукраїнський науково-практичний семінар, Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, 16 травня 2018 р. [Електронний ресурс] / С. В. Тарнавська // Наук.-пед. студії = Research and Educational Studies. – 2018. – Вип. 2. – С. 146–149 : кольор. фот. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?ourpublications=19845 (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

Про семінар «Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017)», який відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 16 травня 2018 р. в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2018. Відкрила захід доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор бібліотеки Л. Д. Березівська. На пленарному засіданні Лариса Дмитрівна виголосила доповідь «Журнал «Рідна школа» як джерело історії реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції і проєкти (1991–2001)».

815. **Хемчян, І. І.** Роль книги героїко-патріотичного спрямування у вихованні майбутнього громадянина – патріота України / Хемчян І. І. // Шк. б-ка плюс. – 2018. – Берез (№ 5/6). – С. 5–7 : фот.

Про проведення наприкінці 2017 р. Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського НАПН України та Інститутом модернізації змісту освіти МОН України за сприяння Microsoft Всеукраїнського вебінару «Роль книги героїко-патріотичного спрямування у вихованні майбутнього громадянина – патріота України»; виступ на вебінарі доктора педагогічних наук,

професора, члена-кореспондента НАПН України, директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, члена президії Української бібліотечної асоціації Л. Д. Березівської.

2019

816. **Визначено** переможців ІІ Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу – 2018» [Електронний ресурс] // Національна спілка краєзнавців України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://nsku.org.ua/?p=13757 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

У номінації «Персональний покажчик» перше місце присуджено виданню ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження», одним із упорядників та науковим редактором якого є Л. Д. Березівська.

817. **Відбулися** вибори директора ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/announcements/1687/ (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

Інформація про обрання 5 грудня 2019 р. колективом бібліотеки Лариси Дмитрівни Березівської на посаду директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

818. **Всеукраїнський** науково-практичний семінар «Форми репрезентації джерел з історії освіти» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1575/ (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

Про семінар, проведений 15 травня 2019 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки, участь у його роботі Л. Д. Березівської (вітальне слово, виступ на тему «Науково-допоміжний бібліографічний покажчик як форма репрезентації джерел про реформування загальної середньої освіти в Україні у ХХ ст.»).

819. **Галата, С.** Вільна українська школа: часопис революції в освіті / Світлана Галата // Сучасна освіта України. – 2019. – 21 жовт. (№ 42). – С. 12–13 : фот.

Про журнал «Вільна українська школа», який виходив друком із вересня 1917 р. до січня 1920 р., та дослідницю матеріалів часопису Ларису Березівську.

820. **20-річний** ювілей Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] : [відеозапис]

/ ТЗВК ДНПБ // You Tube. ТЗВК ДНПБ. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=_NJ6cqxg-E4&feature=youtu.be. – Назва з екрана. – Дата публікації: 28.10.2019. – Дата перегляду: 12.06.2025.

Відеоматеріал, присвячений 20-річчю ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, де Л. Д. Березівська розповідає про етапи розвитку бібліотеки, вітає колектив з ювілеєм.

821. **Державній** науково-педагогічній бібліотеці України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України – 20 років [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1655/ (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

Про ювілейну Міжнародну науково-практичну конференцію «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки», присвячену 20-річчю ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Провела захід 7 листопада 2019 р. у книгозбірні директор Л. Д. Березівська.

822. **Діяльність** Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1619/ (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про виступ директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариси Березівської на засіданні Президії НАПН України 19 вересня 2019 р. щодо результатів діяльності бібліотеки протягом останніх п'яти років, наукові досягнення й напрями подальшого розвитку.

823. **ІІ Міжнародна** науково-практична конференція «Сучасні стратегії педагогічної освіти в контексті розбудови суспільства сталого розвитку та євроінтеграції», 14–15 листопада 2019 року, Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка [Електронний ресурс] // Київський столичний університет імені Бориса Грінченка : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://kubg.edu.ua/informatsiya/naukovtsyam/podiji/6197-ii-mizhnarodna-naukovo-praktychna-konferentsiia-suchasni-stratehii-pedahohichnoi-osvity-v-konteksti-rozbudovy-suspilstva-staloho-rozvytku-ta-ievrointehratsii.html (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про хід конференції, участь у ній Лариси Березівської (доповідь «Інтеграція історії освіти України в європейський освітній простір» на пленарному засіданні «Стратегії розвитку педагогічної освіти у міжкультурному вимірі», 15 листопада 2019 р.).

824. **Завдання** й виклики цифрової епохи [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : [офіц. вебпортал]. – Текст дані. – Київ, 2019. – Режим доступу:

http://nbuv.gov.ua/node/4918 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про Міжнародну наукову конференцію «Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху», яка проходила 8–10 жовтня 2019 р. у Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського, доповідь Л. Д. Березівської про стан науково-інформаційного забезпечення сфери освіти України, роль у науковому світі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

825. **Звіт** про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2018 році [Електронний ресурс] / НАПН України ; [за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Текст дані. – Київ, 2019. – 450 с. – Режим доступу: https://drive.google.com/file/d/0B6UkMWiy4uKzUlZxMUtwQlJiOEkwSlNCcFRlajVKdXB0UUdj/view?resourcekey=0-tAN941sSqAs1aDKROVExBw (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про діяльність Л. Д. Березівської: с. 27, 177, 254, 255, 261, 285, 290.
Праці Л. Д. Березівської в «Списку основних наукових праць»: с. 309, 311, 313–316, 318, 321.

826. **Історія** Павлиської школи в фотографіях [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1666/ (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в засіданні круглого столу «Фотографії як джерело розкриття діяльності школи в Павлиші: про що говорять давні світлини», яке відбулося 20 листопада 2019 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

827. **Історія** Павлиської школи у фотографіях : [за інформацією вебсайту НАПН Украни] // Рідна шк. – 2019. – № 5/6. – С. 74 : фот.

Про круглий стіл у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Фотографії як джерело розкриття діяльності школи в Павлиші: про що говорять давні світлини» (листопад 2019 р.), вступне слово директора Л. Д. Березівської.

828. **Історія** педагогіки як наука і навчальний предмет: міжнародний вимір [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=20492 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської в Міжнародній науковій конференції, присвяченій 130-річчю викладання історії педагогіки як

навчального предмета в Чорногорії (25–26 червня 2019 р., м. Никшич, Чорногорія).

829. **Кращі** освітяни 2018 року // Освіта. – 2019. – 2–9 січ. (№ 1/2). – С. 2–7.

Про визнання Лариси Березівської кращим освітянином року, лауреатом відзнаки «Лиш Храм збудуй» за створення потужного галузевого інформаційного ресурсу – вебпорталу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

830. **Лапаєнко, С.** Розглянуто діяльність ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського / Світлана Лапаєнко // Пед. газета. – 2019. – Верес. – жовт. (№ 5). – С. 3.

Про доповідь директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської на засіданні Президії НАПН України 19 вересня 2019 р., де розглядалося питання про наукову та науково-організаційну діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

831. **Лапаєнко, С. В.** Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=21117 (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання Президії НАПН України 19 вересня 2019 р., на якому директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Л. Д. Березівська представила в доповіді основні результати діяльності установи та перспективні напрями її розбудови.

832. **Луканська, А.** Гортайте «Граматку» задля кращого розуміння історії! Який вигляд мала українська абетка XIX сторіччя? [Електронний ресурс] / Анна Луканська // Голос України. – Текст. дані. – 2019. – 20 груд. – Режим доступу: http://www.golos.com.ua/article/325557 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про унікальні фонди ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, зокрема раритетні українські часописи «Світло», «Українська хата», «Учитель», які представила директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

833. **Міхно, О.** Педагогічний акорд «Лідія Деполович: 150» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Олександр Міхно // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу:

https://dnpb.gov.ua/ua/?events=21824 (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід, проведений 26 листопада 2019 р. в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського до 150-річчя від дня народження Лідії Деполович (1869–1943), української педагогині, авторки букварів. У вступному слові Лариса Березівська наголосила, що дослідження і збереження національної педагогічної спадщини, вшанування пам'яті видатних українських педагогів – одне з провідних завдань бібліотеки.

834. **Науковий** доробок академії – освітянам [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1638/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про відзначення ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського почесною нагородою XI Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті – 2019» (номінація «Інноваційна діяльність закладу освіти – ресурс забезпечення якості освіти») за бібліографічний покажчик «Національно-патріотичне виховання в Україні», науковим редактором якого є Л. Д. Березівська.

835. **Оголосили** переможців бібліотечного Біографічного рейтингу [Електронний ресурс] // ЧИТОМО : [портал про культуру читання і мистецтво книговидання]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://www.chytomo.com/oholosyly-peremozhtsiv-bibliotechnoho-biohrafichnoho-rejtynhu/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Видання ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження», одним із упорядників та науковим редактором якого є Л. Д. Березівська, отримало перше місце в номінації «Персональний покажчик» II Всеукраїнського бібліотечного Біографічного рейтингу – 2018.

836. **Підбито** підсумки II Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного Рейтингу – 2018» [Електронний ресурс] // Буквоїд : [кн. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://bukvoid.com.ua/events/bookmarket/2019/06/05/185359.html (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

У номінації «Персональний покажчик» II Всеукраїнського бібліотечного «Біографічного рейтингу – 2018» на першому місці – видання ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження», одним із упорядників та науковим редактором якого є Л. Д. Березівська.

837. **Пономаренко, Л. О.** Всеукраїнська наукова конференція «Педагогічна спадщина Григорія Васьковича у контексті європейських

цінностей освіти (до 100-річчя від дня народження)» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. О. Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=21987 (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

Про конференцію, що проходила в залі Президії НАПН України 12 грудня 2019 р., участь у ній директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської.

838. **Пономаренко, Л. О.** Київська презентація книги Сергія Омельчука [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. О. Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=20375 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про презентацію монографії проректора з наукової роботи Херсонського державного університету, доктора педагогічних наук С. А. Омельчука «Сучасна українська лінгводидактика: норми в термінології і мовна практика фахівців», що відбулася 5 червня 2019 р. у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, участь у презентації Л. Д. Березівської.

839. **Пономаренко, Л. О.** Спадщина Тараса Шевченка в національному вихованні дітей та молоді [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. О. Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/kruhli-stoly/spadshchyna-t-shevchenka-v-natsionalnomu-vykhovanni-ditey-ta-molodi/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл до 205-річчя від дня народження Т. Г. Шевченка, який відбувся 22 березня 2019 р. в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського. Із вітальним словом до учасників зібрання звернулася директор установи Л. Д. Березівська. Вона сповістила про активну участь бібліотеки в заходах із відзначення ювілею Т. Г. Шевченка, популяризації його творчої спадщини, а також розповіла про педагогічні ідеї та просвітницьку діяльність видатного поета в історико-освітньому дискурсі.

840. **Про експертні** групи з оцінювання ефективності діяльності наукових установ [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 19.04.2019 р. № 524 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/npa/pro-ekspertni-grupi-z-ocinyuvannya-efektivnosti-diyalnosti-naukovih-ustanov (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про входження Л. Д. Березівської до складу експертної групи ЕГ-01 з оцінювання ефективності діяльності наукових установ за науковим напрямом соціогуманітарних наук.

841. **Регіональні** виміри розвитку освітнього простору в Україні [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1639/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про науково-методологічний семінар з історії освіти «Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні», що відбувся 23 жовтня 2019 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Розпочала семінар директор Лариса Березівська, яка наголосила на важливості проблеми регіональних досліджень у практичних і теоретичних вимірах, окреслила історико-педагогічну регіоналістику як напрям та наголосила на актуальності й необхідності її розвитку.

842. **Скарбниці** педагогічних знань – два десятиріччя [Електронний ресурс] // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : [офіц. вебпортал]. – Текст дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/node/4987 (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про Міжнародну науково-практичну конференцію у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки», яка була приурочена до 20-річчя бібліотеки (7 листопада 2019 р.); виступ директора установи Л. Д. Березівської.

843. **Смілянська, А.** Державна науково-педагогічна бібліотека зберігає спадщину Сухомлинського [Електронний ресурс] / Анна Смілянська // Голос України. – Текст. дані. – 2019. – 8 листоп. – Режим доступу: http://www.golos.com.ua/article/323768 (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про Міжнародну науково-практичну конференцію «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського», що відбулася 7 листопада 2019 р., та промову директора Лариси Березівської.

844. **Страйгородська, Л.** Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: інформаційний супровід освітнього процесу закладів загальної середньої освіти [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. Страйгородська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/vebinary/dnpb-informatsiynyy-suprovid-osvitnoho-protsesu-zakladiv-zahalnoyi-serednoyi-osvity/ (дата звернення: 24.03.2025). – Назва з екрана.

Про Всеукраїнський вебінар «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: інформаційний супровід освітнього процесу закладів загальної середньої освіти», що відбувся 28 серпня 2019 р. в рамках серпневих вебконференцій НАПН України, виступ на вебінарі доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора ДНПБ України ім. В.О. Сухомлинського Л. Д. Березівської.

845. **Страйгородська, Л. І.** Загальні збори Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. І. Страйгородська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=20109 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської та фахівців бібліотеки в загальних зборах Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України 5 квітня 2019 р.

846. **Страйгородська, Л. І.** Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського» [Електронний ресурс] / інформацію підгот.: Страйгородська Л. І., Лапаєнко С. В. // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=21663 (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про міжнародну конференцію, організовану й проведену до 20-річного ювілею ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 7 листопада 2019 р. під керівництвом Л. Д. Березівської.

847. **Страйгородська, Л. І.** Презентація книги вибраних наукових праць «Несходимі терени Психеї: маршрути наукового пізнання» М. М. Слюсаревського [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Л. І. Страйгородська, Л. В. Григоровська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=21508 (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про презентацію в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського нових книжок із наукового доробку члена-кореспондента НАПН України, директора Інституту соціальної та політичної психології НАПН України М. М. Слюсаревського, яку відкрила Л. Д. Березівська (21 жовтня 2019 р.).

848. **Сухомлинська, Л. В.** Візит освітян з Китайської Народної Республіки до Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=21338 (дата звернення: 12.06.2025). – Назва з екрана.

Зустрічала китайських гостей, ознайомлювала їх з історією та сьогоденням книгозбірні директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

849. **Сухомлинська, Л. В.** Василь Сухомлинський у літературі та мистецтві [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/kruhli-stoly/vasyl-sukhomlynskyy-u-literaturi-ta-mystetstvi/ (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл «Василь Сухомлинський у літературі та мистецтві», проведений 18 квітня 2019 р. відділом історії освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського спільно з Відділенням загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України, участь у ньому Л. Д. Березівської (вступне слово, доповідь «Пам'ятники та меморіальні дошки, присвячені В. О. Сухомлинському»).

850. **Сухомлинська, Л. В.** Фотографії як джерело розкриття діяльності школи в Павлиші: про що говорять давні світлини [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/kruhli-stoly/fotohrafiyi-yak-dzherelo-rozkryttya-diyalnosti-shkoly/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід із популяризації педагогічних ідей В. О. Сухомлинського, який відбувся 20 листопада 2019 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. У вступному слові Л. Д. Березівська відзначила, що історія Павлиської школи, постать Василя Сухомлинського відображені не лише в писемних, а й фотодокументах, які цікаві сучасним дослідникам як фіксовані візуальні образи, своєрідний інформаційний код.

851. **Тарнавська, С.** Діяльність відділу історії освіти / Сніжана Тарнавська // Пед. газета. – 2019. – Лип. – серп. (№ 4). – С. 7 : фот.

Про творчі здобутки 2015–2019 рр. відділу історії освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені

В. О. Сухомлинського, наукову діяльність якого координує директор книгозбірні Л. Д. Березівська.

852. **Тарнавська, С. В.** Наукова молодь в умовах інтеграції України в міжнародний освітній та дослідницький простір: сучасний стан, проблеми, перспективи [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Тарнавська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/kruhli-stoly/naukova-molod-v-umovakh-intehratsiyi-ukrayiny-2019/ (дата звернення: 15.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл «Наукова молодь в умовах інтеграції України в міжнародний освітній та дослідницький простір: сучасний стан, проблеми, перспективи», проведений у ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 17 травня 2019 р. в рамках Всеукраїнського фестивалю науки. Із вітальним словом до молодих науковців звернулася директор бібліотеки, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Л. Д. Березівська.

853. **Хемчян, І. І.** XXVI Всеукраїнські педагогічні читання, 2019 рік [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: І. І. Хемчян, Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2019. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/informatsiyno-bibliohrafichni-resursy/vydatni-pedahohy/sukhomlynskyy-v-o/vseukrayinski-pedahohichni-chytannya/26-2019/ (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана.

Про XXVI Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю: методична спадщина педагога в контексті ідей Нової української школи», які відбулися в Рівненському обласному інституті післядипломної педагогічної освіти та Рівненському державному гуманітарному університеті за підтримки НАПН України, Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського та ДНПБ України ім. В. О. Сухомлиського; участь у заходах Л. Д. Березівської (вітальне слово, доповідь «В. О. Сухомлинський про роль бібліотеки в організації методичної роботи школи», керування секцією «Спадщина Василя Сухомлинського у бібліотечному та музейному вимірі»).

854. **Шарикова, З.** Завдання й виклики цифрової епохи / Зоя Шарикова // Бібл. вісник. – 2019. – № 6. – С. 51–52. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2019_6_10 (дата звернення: 14.06.2025).

Про виступ директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської на Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація: актуальні тенденції у цифрову епоху» у

Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського 8 жовтня 2019 р.: с. 52.

855. **Mandić, S.** Gdje je bila, gdje se nalazi i kakve su perspektive Istorije pedagogije : konferencija je realizovana uz podršku Univerziteta Crne Gore, Ministarstva nauke i Crnogorske akademije nauka i umjetnosti [Електронний ресурс] / Svetlana Mandić // Vijesti. – Текст. дані. – 2019. – 27 Juna. – Режим доступу: https://www.vijesti.me/vijesti/drustvo/gdje-je-bila-gdje-se-nalazi-i-kakve-su-perspektive-istorije-pedagogije (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана. – Текст босн.

Про Міжнародну наукову конференцію «Історія педагогіки як наука і навчальний предмет: минуле, сьогодення та перспективи», проведену на Філософському факультеті Університету Чорногорії за підтримки Міністерства науки та Чорногорської академії наук і мистецтв 25–26 червня 2019 р. в м. Никшич, Чорногорія.

На фото: учасниця конференції – професор Лариса Березівська серед європейських істориків освіти.

856. **Međunarodna** naučna konferencija održana povodom 130 godina predmeta Istorija pedagogije [Електронний ресурс] // Универзитет Црне Горе. Филозофски факултет : [вебсајт]. – Текст. дані. – Nikšić, 2019. – Режим доступу: https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1275/objava/49482-medunarodna-naucna-konferencija-odrzana-povodom-130-godina-predmeta-istorija-pedagogije (дата звернення: 14.06.2025). – Назва з екрана. – Текст босн., серб.

Про Міжнародну наукову конференцію «Історія педагогіки як наука і навчальний предмет: минуле, сьогодення та перспективи», участь у ній Лариси Березівської (25–26 червня 2019 р., м. Никшич, Чорногорія, Філософський факультет Університету Чорногорії).

2020

857. **Лариса Дмитрівна Березівська**: історик, педагог, бібліотекознавець : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Вербова В. В., Горбенко Н. А., Страйгородська Л. І. ; наук. ред. Добко Т. В.]. – Вінниця : Твори, 2020. – 163 с. : кольор. портр. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 35). – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/722075/ (дата звернення: 15.06.2025).

858. **Гавриленко, Т.** Лариса Дмитрівна Березівська: біографічний нарис / Тетяна Гавриленко, Людмила Страйгородська // Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. – Київ, 2020. – С. 12–24. – Бібліогр. в підрядк. прим. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/723032/ (дата звернення: 15.06.2025).

859. **Гавриленко, Т.** Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Тетяна Гавриленко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/seminary/doslidnytski-pidkhody-do-istoryko-pedahohichnykh-rozvidok/ (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про V Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти, проведений в онлайн-форматі 21 жовтня 2020 р. на базі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського; участь у ньому Л. Д. Березівської (вступне слово, доповідь «Історико-педагогічні розвідки в незалежній Україні крізь призму європейських вимірів: дослідницькі підходи»).

860. **Закатнов, Д.** Науково-методологічний семінар (16.06.2020) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Д. Закатнов // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-metodolohichnyy-seminar/20200616-19/ (дата звернення: 07.07.2025). – Назва з екрана.

Про проведення в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 16 червня 2020 р. в онлайн-режимі на платформі Zoom постійно діючого науково-методологічного семінару «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти» (науковий керівник заходу – Л. Д. Березівська).

861. **Засідання** Правління Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: http://naps.gov.ua/ua/press/releases/1708/ (дата звернення: 15.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання Правління Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського, яке відбулося 9 січня 2020 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за участю Лариси Березівської.

862. **Звіт** про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2019 році [Електронний ресурс] / НАПН України ; [за заг. ред. В. Г. Кременя]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – 402 с. : рис., табл. – Текст доступний в інтернеті: https://drive.google.com/file/d/1r2XdffEiLp1_dzfvIR0Itsz4dcD2mV6I/view?usp=sharing (дата звернення: 15.06.2025). – Назва з екрана.

Про діяльність Л. Д. Березівської: с. 37, 204, 208, 236.

Праці Л. Д. Березівської в «Списку основних наукових праць»: с. 257, 259–265.

863. **Звітна** науково-практична конференція Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2178/ (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітну науково-практичну конференцію ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України», що відбулася 22 грудня 2020 р. в режимі онлайн. Лариса Березівська, директор бібліотеки, відкрила захід, на пленарному засіданні виголосила доповідь «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2020 р. та завдання на 2021 р.», модерувала секційне засідання, де розглядали результати виконання дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії».

864. **Котлярова, Т.** Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі. XVI Біографічні читання / Тетяна Котлярова // Бібл. вісник. – 2020. – № 6. – С. 52–54. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2020_6_13 (дата звернення: 17.06.2025).

Про XVI Біографічні читання, які організував Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського 8 жовтня 2020 р. в рамках заходів Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація: розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації»; виступ під час заходів директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, доктора педагогічних наук Л. Д. Березівської.

865. **Котлярова, Т. В.** Історична біографіка в сучасному українському суспільстві: проблематика, інформаційний простір, бібліотеки, читачі : XVI Біогр. читання (8 жовт. 2020 р.) / Тетяна Володимирівна Котлярова // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2020. – Вип. 20. – С. 358–370. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2020_20_26 (дата звернення: 17.06.2025).

Про виступ Л. Д. Березівської під час XVI Біографічних читань, які організував Інститут біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: с. 359–360.

866. **Онлайн-засідання** відділу педагогічного джерелознавства та біографістики [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=24533 (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітне засідання відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на онлайн-платформі Google Meet, яке відбулося 15 червня 2020 р. Модерувала зібрання керівник наукового дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (2020–2022), яке виконувалося відділом, доктор педагогічних наук, професор, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, головний науковий співробітник відділу Л. Д. Березівська.

867. **Педагогічні** читання «Національна школа Якова Чепіги» [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=24008 (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Л. Д. Березівської в педагогічних читаннях, присвячених відзначенню 145-річчя від дня народження видатного українського педагога, психолога та громадського діяча Якова Феофановича Чепіги, що відбулися 30 квітня 2020 р. у форматі інтернет-конференції. Захід організував Миколаївський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти спільно з ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського.

868. **Про утворення** Комісії з питань наукових об'єктів, що становлять національне надбання [Електронний ресурс] : наказ МОН України від 24.01.2020 р. № 78 // Міністерство освіти і науки України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://mon.gov.ua/static-objects/mon/uploads/public/661/68c/3d5/66168c3d5d48d070847938.pdf (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

У складі Комісії з питань наукових об'єктів, що становлять національне надбання – Березівська Лариса Дмитрівна, директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України.

869. **V Всеукраїнський** науково-методологічний семінар з історії освіти відбувся в ДНПБ імені В. О. Сухомлинського / пресслужба НАПН України // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2097/ (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про науково-методологічний семінар «Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій», який відбувся 21 жовтня 2020 р. в режимі онлайн. Захід відкрила директор, головний науковий співробітник відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариса Березівська, також вона виступила з доповіддю «Історико-педагогічні розвідки в незалежній Україні крізь призму європейських вимірів: дослідницькі підходи».

870. **Сисоєва, С. О.** Новітні тенденції в дослідженнях історії та філософії освіти, проведених вченими Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України / Сисоєва Світлана Олександрівна, Титаренко Інна Олегівна // Історія та філософія освіти в незалежній Україні: здобутки і стратегії : зб. тез Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю, 20 трав. 2020 р., Київ / НАПН України, Від-ня заг. педагогіки та філософії освіти, Ін-т педагогіки НАПН України [та ін.]. – Біла Церква, 2020. – С. 53–60. – Текст доступний в інтернеті: https://undip.org.ua/wp-content/uploads/2021/07/istoriya-ta-filosofiya-osvity-v-nezalezhniy-ukrayini-zdobutky-i-strategiyi.pdf (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

У статті з-поміж вагомих результатів роботи вчених Відділення загальної педагогіки та філософії освіти НАПН України відзначено історико-бібліографічне дослідження «Реформування шкільної освіти в Україні крізь призму джерелознавства», здійснене членом-кореспондентом НАПН України Л. Д. Березівською, у якому вперше цілісно представлено першоджерела та історіографічні праці про реформування загальної середньої освіти в Україні у XX ст., виявлено й схарактеризовано крізь призму джерелознавства документи концептуального характеру з реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні.

871. **Страйгородська, Л.** Натхненна історією, впевнено творить сучасність : до ювілею Лариси Дмитрівни Березівської / Людмила Страйгородська, Тетяна Гавриленко, Тетяна Деревянко // Освіта і сусп-во. – 2020. – Верес. (№ 9). – С. 6 : фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2020/09/Osvita_2020_9_-6.pdf (дата звернення: 17.06.2025).

872. **Страйгородська, Л.** Розвиваємо сучасну модель наукової бібліотеки : до ювілею Лариси Березівської / Людмила Страйгородська, Сніжана Тарнавська // Пед. газета України. – 2020. – Верес. – жовт. (№ 5). – С. 8 : портр. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/726814/1/ped_gaz_%E2%84%96%205_2020.pdf (дата звернення: 17.06.2025).

873. **Сухомлинська, Л. В.** Збірки творів В. О. Сухомлинського: літературно-педагогічний дискурс [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/kruhli-stoly/zbirky-tvoriv-v-o-sukhomlynskoho/ (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

27 травня 2020 р. відбулося засідання круглого столу «Збірки творів В. О. Сухомлинського: літературно-педагогічний дискурс», організоване сектором сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського на онлайн-платформі Google Meet. З вітальним словом до учасників звернулася Л. Д. Березівська, також вона виступила з доповіддю «Хрестоматії як провідний шлях актуалізації творчого доробку видатних українських педагогів (К. Д. Ушинський, С. Ф. Русова, Я. Ф. Чепіга, В. О. Сухомлинський та ін.»).

874. **Тарнавська, С.** Інформаційне забезпечення сфери освіти України (22.12.2020) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Сніжана Тарнавська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/zvitni-naukovo-praktychni-konferentsiyi/zvitnya-konferentsiya-2020/ (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітну науково-практичну конференцію ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за результатами наукових досліджень у 2020 р., участь у ній Л. Д. Березівської, директора бібліотеки (вступне слово, доповідь на пленарному засіданні «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2020 р. та завдання на 2021 р.», модератор секції «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії»).

875. **Тарнавська, С.** Сухомлинівські педагогічні читання вперше онлайн / Сніжана Тарнавська, Ірина Хемчян // Пед. газета України. – 2020. – Верес. – жовт. (№ 5). – С. 3 : фот. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/726814/1/ped_gaz_%E2%84%96%205_2020.pdf (дата звернення: 17.06.2025).

Про XXVII Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Ідеї Василя Сухомлинського крізь призму сучасних освітніх практик: набутий досвід і перспективи», що відбулися 30 вересня 2020 р.; участь у зібранні Л. Д. Березівської (вітальне слово, виступ «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики в освітньо-науковому просторі»).

876. **Тарнавська, С. В.** XXVII Всеукраїнські педагогічні інтернет-читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Ідеї Василя Сухомлинського крізь призму сучасних освітніх практик: набутий досвід і перспективи» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Тарнавська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=25054 (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про XXVII Всеукраїнські педагогічні сухомлинівські читання (30 вересня 2020 р.), участь у них Л. Д. Березівської.

877. **Хемчян, І. І.** Про творчий досвід вчителів і шкільних бібліотекарів, які працюють за ідеями педагога [Електронний ресурс] / матеріал підгот. І. І. Хемчян // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2020. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=25079 (дата звернення: 16.06.2025). – Назва з екрана.

Про роботу бібліотечної секції «Про творчий досвід вчителів і шкільних бібліотекарів, які працюють за ідеями педагога» у рамках XXVII Всеукраїнських педагогічних інтернет-читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Ідеї Василя Сухомлинського крізь призму сучасних освітніх практик: набутий досвід і перспективи», що відбулися 30 вересня 2020 р. (модератор – Л. Д. Березівська, співмодератор – І. І. Хемчян); виступ на секції Л. Д. Березівської з доповіддю «Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики в освітньо-науковому просторі».

2021

878. **Воскобойнікова-Гузєва, О.** Освіта, педагогіка, бібліотечна справа у житті та діяльності Лариси Березівської / Олена Воскобойнікова-Гузєва // Бібл. вісник. – 2021. – № 4. – С. 76–78. – Текст доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2021_4_10 (дата звернення: 17.06.2025).

Рец. на кн.: Лариса Дмитрівна Березівська: історик, педагог, бібліотекознавець : біобібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Вербова В. В., Горбенко Н. А., Страйгородська Л. І. ; наук. ред. Добко Т. В.]. – Вінниця : Твори, 2020. – 163 с. – (Серія «Ювіляри НАПН України» ; вип. 35).

879. **Гавриленко, Т. Л.** VI Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» [Електронний ресурс] / Гавриленко Тетяна Леонідівна // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2021. – Т. 3, № 2. – С. 1–3 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/177 (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Про започаткування директором Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівською щорічних науково-методологічних семінарів з історії освіти та проведення 19 травня 2021 р. в рамках відзначення 30-ї річниці незалежності України VI Всеукраїнського науково-методологічного семінару «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи». Захід організовано відділом педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського спільно з Відділенням загальної педагогіки та

філософії освіти НАПН України й закладами вищої освіти. Л. Д. Березівська виступила на семінарі з доповіддю «Поняттєво-термінологічний апарат історії освіти як складника педагогічної науки крізь призму європейських вимірів: нові фронтири».

880. **Закатнов, Д. О.** Електронні освітні ресурси Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Д. О. Закатнов // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=29879 (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Інформація про вебінар «Електронні освітні ресурси Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського», організований ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України 12 листопада 2021 р. в рамках 38-ї міжнародної спеціалізованої виставки «Освіта та кар'єра – 2021» на платформі Google Meet. Зі вступним словом до учасників вебінару звернулася директор установи Л. Д. Березівська, яка відзначила актуальність його тематики.

881. **Інформація** про спеціалізовану вчену раду К 26.133.01 [Електронний ресурс] // Київський столичний університет імені Бориса Грінченка : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: http://kubg.edu.ua/informatsiya/aspirantam-i-doktorantam/spetsializovani-vcheni-rady/spetsializovana-vchena-rada-k-2613301/632-informatsija-pro-spetsializovanu-vchenu-radu-k-2613301.html (дата звернення: 13.06.2025). – Назва з екрана.

Березівська Л. Д. – член спеціалізованої вченої ради К 26.133.01 Київського університету імені Бориса Грінченка з правом прийняття до розгляду та проведення захистів дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки».

882. **Пономаренко, Л.** Роль інформаційних ресурсів освітянських бібліотек в інформаційному забезпеченні педагогіки, психології, освіти [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Л. Пономаренко, І. Хемчян // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=28415 (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Про науково-методичний онлайн-семінар, організований до Дня науки в Україні відділом науково-освітніх інформаційних ресурсів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, у роботі якого взяла участь доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор бібліотеки Л. Д. Березівська.

883. **Сухомлинська, Л. В.** До 30-річчя Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського (пам'яті О. Я. Савченко присвячується) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/naukovi-zakhody/kruhli-stoly/do-30-richchya-vseukrayinskoyi-asotsiatsiyi-vasylya-sukhomlynshoho/ (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

24 березня 2021 р. відбулося засідання круглого столу «До 30-річчя Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського (пам'яті О. Я. Савченко присвячується)» в онлайн-режимі на платформі Google Meet, організоване сектором сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Л. Д. Березівська звернулася до учасників заходу зі вступним словом, виступила з доповіддю «О. Я. Савченко про діяльність Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі».

884. **Сухомлинська, Л. В.** Круглий стіл «Побут сільського школяра в доробку Василя Сухомлинського» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2477/ (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

19 жовтня 2021 р. проведено онлайн-засідання круглого столу, організоване сектором сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського та Всеукраїнською асоціацією Василя Сухомлинського. Зі вступним словом до учасників заходу звернулася доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор бібліотеки Л. Д. Березівська, яка відзначила новизну та актуальність його тематики. Лариса Дмитрівна виступила також із доповіддю «Побут сільського школяра в історико-освітніх дослідженнях зарубіжних учених: до історіографії питання».

885. **Тарнавська, С.** Загальні збори трудового колективу та звітна науково-практична конференція (21.12.2021) [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Сніжана Тарнавська, Тетяна Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=30089 (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітні загальні збори трудового колективу та звітну науково-практичну конференцію Державної науково-педагогічної бібліотеки

України імені В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України» за результатами наукових досліджень у 2021 р.; участь у них директора установи, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Лариси Березівської (вступне слово, звітна доповідь «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2021 р. та завдання на 2022 р.», модератор секції «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії»).

886. **Титаренко, І.** Пам'яті академіка Олександри Савченко / Інна Титаренко // Освіта і сусп-во. – 2021. – Берез. (№ 3). – С. 4. : фот. – Текст в інтернеті: https://naps.gov.ua/uploads/files/press/2021/ois3_2021.pdf (дата звернення: 17.06.2025).

Про онлайн-засідання круглого столу «До 30-річчя Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського (пам'яті О. Я. Савченко присвячується)», ініційоване сектором сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (24 березня 2021 р.). У роботі заходу взяла участь Л. Д. Березівська (вступне слово, доповідь «О. Я. Савченко про діяльність Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі»).

887. **Хемчян, І. І.** Бібліотечна секція «Роль шкільних бібліотек у розвитку художньо-емоційного світу дитинства» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. І. І. Хемчян // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=29586 (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення бібліотечної секції «Роль шкільних бібліотек у розвитку художньо-емоційного світу дитинства» у рамках XI Міжнародних і XXVIII Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі із сучасністю. Розмірковуємо про художньо-емоційний світ дитинства», що відбулися 24 вересня 2021 р., в онлайн-форматі (модератори – Л. Д. Березівська, І. І. Хемчян). Лариса Дмитрівна виступила на секції з доповіддю «В. О. Сухомлинський про читання як засіб емоційно-морального виховання учнів: за книжкою "Серце віддаю дітям"».

888. **VI Всеукраїнський** науково-методологічний семінар з історії освіти «Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи» [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України за інформацією ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2021. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2327/ (дата звернення: 17.06.2025). – Назва з екрана.

Про науково-методологічний семінар з історії освіти, який відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 19 травня 2021 р. в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2021 (до 30-ї річниці незалежності України) в онлайн-форматі; участь у ньому Л. Д. Березівської (вступне слово, модерування семінару, доповідь «Понятєво-термінологічний апарат історії освіти як складника педагогічної науки крізь призму європейських вимірів: нові фронтири»).

2022

889. **Відділення** філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки НАПН України: 30 років наукової діяльності : наук.-допом. бібліогр. покажч. / НАПН України, ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського ; [упоряд.: Лапаєнко С. В. та ін. ; наук. ред. Сисоєва С. О. ; бібліогр. ред. Пономаренко Л. О.]. – Вінниця : Нілан-ЛТД, 2022. – 368 с. – Текст доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/733484/ (дата звернення: 18.06.2025).

Про Л. Д. Березівську: с. 10, 11, 20, 24.

Відомості про праці Л. Д. Березівської див. «Іменний покажчик»: с. 327.

890. **Гончаренко, О.** Всеукраїнський вебінар «В нас єдина мета – Україна свята, нездолання ніким і ніколи!» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Олена Гончаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=32872 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського вебінару за результатами Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек (8 грудня 2022 р.); звернення до учасників заходу доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора установи Лариси Березівської.

891. **Гончаренко, О.** Науково-методичний семінар «Трансформація ролі спеціальних бібліотек наукових установ НАПН України в цифрову епоху. Проблеми інформаційного забезпечення наукової діяльності» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Олена Гончаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=32828 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про семінар, організований ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 6 грудня 2022 р. до 30-річчя з дня заснування НАПН України, звернення Л. Д. Березівської до учасників заходу.

892. **Гончаренко, О. Л.** Бібліотечна секція «Шкільна бібліотека як ресурсний центр організації попередження і подолання травматичних ситуацій життя дітей (за художньою спадщиною В. Сухомлинського)» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. О. Л. Гончаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=32106 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення бібліотечної секції в рамках XII Міжнародних та XXIX Всеукраїнських педагогічних читань «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя», що відбулися 30 вересня 2022 р. в онлайн-форматі (модератори секції – Л. Д. Березівська, І. І. Хемчян).

893. **Доповідь** Л. Д. Березівської про результати наукового дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (2020–2022) [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=32379 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про доповідь керівниці наукового дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (2020–2022), доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Л. Д. Березівської на засіданні вченої ради Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України 28 листопада 2022 р.

894. **Д/ф «Єднання в творчій співпраці»** (2022) [Електронний ресурс] : IX Пол.-укр. / укр.-пол. наук. форум «Дороги і бездоріжжя освіти в період пандемії COVID-19», 11–12 трав. 2022 р., Люблін, Республіка Польща : [відеозапис] / Press Club // You Tube. Press Club. – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=XGy_tkQ5bZQ. – Назва з екрана. – Дата публікації: 06.05.2022. – Дата перегляду: 19.06.2025.

Із 19 хв. 47 сек. – інтерв'ю директора ДНПБ України ім. В. О Сухомлинського, професора Л. Д. Березівської.

895. **Звітні** заходи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / пресслужба НАПН України за інформацією Сніжани Тарнавської, Тетяни Годецької // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2916/ (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітні загальні збори трудового колективу та звітну науково-практичну конференцію ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах

воєнного стану» за результатами наукових досліджень у 2022 р., які відбулися 20 грудня 2022 р. Заходи відкрила директор бібліотеки Л. Д. Березівська. Лариса Дмитрівна виступила також із звітною доповіддю і модерувала засідання секції, де учасники розглядали результати виконання наукового дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (керівник – Л. Д. Березівська).

896. **Лапаєнко, С. В.** Інформаційно-аналітичний та інформаційно-бібліографічний супровід науково-методичного забезпечення модернізації й реформування освіти [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=31163 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання круглого столу «Інформаційно-аналітичний та інформаційно-бібліографічний супровід науково-методичного забезпечення модернізації й реформування освіти», організоване 24 травня 2022 р. відділом наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2022; звернення Лариси Березівської, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора установи до учасників заходу.

897. **Лапаєнко, С. В.** Круглий стіл «Інформаційно-аналітичний та інформаційно-бібліографічний супровід науково-методичного забезпечення модернізації й реформування освіти» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. С. В. Лапаєнко // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/2744/ (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

24 травня 2022 р. в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2022 в онлайн-режимі на платформі Google Meet відбулося засідання круглого столу, організоване відділом наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського. Зі вступним словом до учасників звернулася директор установи Лариса Березівська.

898. **Плющик, О.** Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької та інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань / Оксана Плющик // Бібл. вісник. – 2022. – № 4. – С. 85–89. – Текст статті доступний в інтернеті: Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2022_4_13 (дата звернення: 18.06.2025).

Про онлайн-засідання секції «Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької та інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань» у рамках

Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг» Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; виступ Л. Д. Березівської на тему «Онлайн-проєкти як форма поширення педагогічного біографічного знання в освітньо-науковому просторі».

899. **Плющик, О. В.** Сучасні моделі біографічних реконструкцій : XVIII Біогр. читання, присвяч. пам'яті засн. і першого дир. Ін-ту біогр. дослідж. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського, д-ра іст. наук, проф. В. С. Чишка (1951–2003) (Київ, 9 черв., 2022) / Оксана Валентинівна Плющик // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2022. – Вип. 23. – С. 355–368. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2022_23_20 (дата звернення: 18.06.2025).

Про доповідь Лариси Дмитрівни Березівської «Штрихи до біографічних портретів українських педагогів першої третини XX ст.»: с. 361.

900. **Сухомлинська, Л. В.** XII Міжнародні та XXIX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Шлях до серця дитини в травматичних ситуаціях життя» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=32090 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про сухомлинівські заходи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, проведені 30 вересня 2022 р., участь у них Л. Д. Березівської (виступ на пленарному засіданні з доповіддю «В. О. Сухомлинський про читання як засіб розвитку учнів зі зниженою здатністю до навчання (крізь призму Нової української школи»), модерування бібліотечної секції).

901. **Сухомлинська, Л. В.** Круглий стіл «Будівлі й класні кімнати в школі Василя Сухомлинського крізь призму історії та сьогодення української освіти» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=32214 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід, організований сектором сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського та Всеукраїнською асоціацією Василя Сухомлинського; участь у ньому Л. Д. Березівської (вступне слово, доповідь «Українські педагоги XX ст.

про шкільні будівлі та класні кімнати: історико-освітнє дослідження повсякдення»).

902. **Тарнавська, С.** Звітна науково-практична конференція «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану» та Загальні збори трудового колективу ДНПБ [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Сніжана Тарнавська, Тетяна Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=32900 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 20 грудня 2022 р. звітніх заходів за результатами діяльності книгозбірні у 2022 р., під час яких директор Л. Д. Березівська виголосила доповідь «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану за 2022 р. та завдання на 2023 р.», модерувала засідання секції за результатами наукового дослідження «Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії» (керівник теми – Л. Д. Березівська).

903. **Тарнавська, С.** Норвезько-український науковий семінар з історії освіти / Сніжана Тарнавська // Освіта і сусп-во. – 2022. – Груд. (№ 12). – С. 2 : фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://naps.gov.ua/uploads/files/press/ois/2022/ois12_2022.pdf (дата звернення: 18.06.2025).

Про участь Лариси Березівської в норвезько-українському науковому семінарі з історії освіти у форматі онлайн-зустрічі, ініційованому Брітт Марі Говланд (Brit Marie Hovland), професоркою VID Specialized University (Осло, Норвегія).

904. **Участь** Лариси Березівської у VII Міжнародній грінченківській науковій школі у галузі знань 01 «Освіта/педагогіка», спеціальність 011 «Освітні, педагогічні науки» [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=32305 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

905. **Участь** вчених Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інноваційні трансформації ресурсів і послуг» (Київ, 4–6 жовтня 2022 р., Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського) [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=32128 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Березівської в роботі секції «Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької та інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань» (6 жовтня), де вона виступила з доповіддю «Онлайн-проєкти як форма поширення педагогічного біографічного знання в освітньо-науковому просторі».

906. **Хемчян, І. І.** Всеукраїнський вебінар «Бібліотеки: свідки і творці історії рідного краю в умовах воєнного часу» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. І. І. Хемчян // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2022. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=30838 (дата звернення: 18.06.2025). – Назва з екрана.

Про Всеукраїнський вебінар, організований Державною науково-педагогічною бібліотекою України імені В. О. Сухомлинського 28 квітня 2022 р., звернення доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора установи Лариси Березівської до учасників заходу (понад 100 фахівців освітянських бібліотек із багатьох областей України).

2023

907. **Виступ** Лариси Березівської на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні проблеми підготовки та професійного удосконалення працівників сфери освіти» пам'яті академіка Миколи Ярмаченка [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=35679 (дата звернення: 24.03.2025). – Назва з екрана.

Про доповідь Л. Д. Березівської «Микола Ярмаченко (1928–2010) в інформаційних освітніх ресурсах: історико-джерелознавчий аспект» на конференції, що відбулася 7–8 вересня 2023 р. на базі Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

908. **Виступ** Лариси Березівської на Міжнародній науковій конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Актуальні питання збереження та інноваційного розвитку наукових бібліотек» (Київ, НБУВ, 3–5 жовтня 2023 р.) [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=35937 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про доповідь доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської «Роль Державної науково-

педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпечені освіти в реаліях війни» на пленарному засіданні конференції.

909. **Гавриленко, Т.** Міжнародна конференція «Дитина в часи біди і надії. Подолання лиха війни, епідемій, соціальних, психологічних і фізичних вад у дітей та молоді» [Електронний ресурс] / Тетяна Гавриленко // New Inception. – Текст. дані. – 2023. – № 1/2. – С. 101–105 : кольор. фот. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ninc_2023_1-2_13 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про міжнародну наукову конференцію, що відбулася 19–20 червня 2023 р. в Національному педагогічному музеї та бібліотеці Я. А. Коменського (Прага, Чехія), у якій взяла участь Л. Д. Березівська.

910. **Годецька, Т. І.** Загальні збори трудового колективу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Т. І. Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=35001 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про загальні збори трудового колективу бібліотеки, присвячені актуалізації інформації щодо дій населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру. Головувала на зборах директор Л. Д. Березівська.

911. **Плющик, О. В.** Людина науки у вітчизняній біографіці : XIX Біогр. читання (Київ, 7 черв. 2023 р.) / Оксана Валентинівна Плющик // Українська біографістика = Biographistica Ukrainica : зб. наук. пр. Ін-ту біогр. дослідж. / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 2023. – Вип. 24. – С. 317–330. – Текст статті доступний в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ubi_2023_24_20 (дата звернення: 19.06.2025).

Про доповідь директора Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Лариси Дмитрівни Березівської «Енциклопедичний біографічний словник як форма представлення колективного портрета педагогів України (друга половина XIX – початок XXI ст.): критерії та підходи»: с. 327.

912. **Пономаренко, Л. О.** Електронні освітні ресурси Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Л. О. Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=34539 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про вебінар «Електронні освітні ресурси Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану», організований ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України в рамках міжнародної віртуальної виставки «Освіта та кар'єра» 28 квітня 2023 р., вступне слово до учасників заходу Л. Д. Березівської.

913. **Романова, Г.** Науково-методологічний семінар (16.05.2023) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Ганна Романова // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-metodolohichnyy-seminar/20230516-26/ (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану» (до Всеукраїнського фестивалю науки), який відбувся 16 травня 2023 р. в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського під керівництвом директора, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Лариси Березівської.

914. **Ростока, М.** Круглий стіл «Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки» (до Всеукраїнського фестивалю науки) [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Марина Ростока // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=34825 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл, організований відділом наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 17 травня 2023 р., вітальне слово Лариси Березівської до учасників заходу.

915. **Ростока, М.** Міжнародний науково-практичний WEB-форум «Forum SOIS, 2023: розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя» [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Марина Ростока // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39714 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про міжнародний захід, організований Українською інженерно-педагогічною академією (Харків) спільно з ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського (23–26 травня 2023 р.), виступ на ньому Лариси Березівської з доповіддю «Роль Державної науково-педагогічної

бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному освітньо-науковому просторі в умовах воєнного стану».

916. **Ростока, М.** Науково-практичний коворкінг «Актуальні кластери інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти» [Електронний ресурс] / інформацію підгот.: Марина Ростока, Тетяна Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=36074 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

26 жовтня 2023 р. відповідно до програми роботи XV Міжнародної виставки «Інноватика в сучасній освіті» відбувся Науково-практичний коворкінг відділу наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського під егідою НАПН України. Вітальним словом коворкінг відкрила директор бібліотеки Лариса Березівська.

917. **Ростока, М. Л.** Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки в умовах воєнного стану [Електронний ресурс] / Ростока Марина Львівна, Тетяна Володимирівна Ільїна // Вісн. НАПН України = Herald of NAES of Ukraine. – Текст. дані. – 2023. – Т. 5, № 1. – С. 1–8 (розд. паг.) : кольор. іл. – Бібліогр. в кінці ст. – Режим доступу: https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/373 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про особливості модерації круглого столу «Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації освіти і педагогіки», що відбувся 17 травня 2023 р. в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, вітальне слово директора бібліотеки Л. Д. Березівської до учасників заходу.

918. **Сухомлинська, Л. В.** Круглий стіл «Висвітлення творчого шляху Василя Сухомлинського та інших педагогів у віртуальному просторі – від відтворення образу до творення міфу» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=36042 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід, організований сектором сухомлиністики відділу педагогічного джерелознавства та біографістики Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського та Всеукраїнською асоціацією Василя Сухомлинського 23 жовтня 2023 р.; участь у ньому Л. Д. Березівської (вступне слово, доповідь «Електронний ресурс "Видатні педагоги України та світу" як форма поширення біографічного знання в освітньо-науковому просторі в контексті відкритої науки»).

919. **Сухомлинська, Л. В.** XIII Міжнародні та XXX Всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю. Грані особистості педагога у вимірах сьогодення» (до 105-ї річниці від дня народження Василя Сухомлинського та 30-річчя проведення всеукраїнських педагогічних читань) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Л. В. Сухомлинська // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=35844 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

20 вересня 2023 р. у змішаному форматі відбулися сухомлинівські педагогічні читання на базі ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського. Із вітальним словом до учасників звернулася Л. Д. Березівська, директор бібліотеки, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України.

920. **Тарнавська, С.** Загальні **з**бори трудового колективу та звітна науково-практична конференція ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану» [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Сніжана Тарнавська, Тетяна Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=37534 (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітні заходи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського за результатами діяльності установи у 2023 р. (18 грудня 2023 р.), під час яких директор Л. Д. Березівська виступила з доповіддю «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану за 2023 рік та завдання на 2024 рік», модерувала засідання секції, де розглядалися результати виконання наукового дослідження «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (керівник теми – Л. Д. Березівська).

921. **Тарнавська, С.** Підсумкові наукові заходи ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського [Електронний ресурс] / Сніжана Тарнавська, Тетяна Годецька // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/releases/3203/ (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітні загальні збори трудового колективу та звітну науково-практичну конференцію ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану» за результатами наукових досліджень науковців бібліотеки у 2023 р.; звітну доповідь директора Л. Д. Березівської «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України

імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану за 2023 рік та завдання на 2024 рік»; засідання секцій, де учасники розглядали результати виконання прикладних наукових досліджень, зокрема секції «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України» (модератор – керівник дослідження, доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України Л. Д. Березівська).

922. **Участь** у міжнародній конференції «A Child in Times of Need and in Hope» (Прага, Чехія) [Електронний ресурс] // Педагогічний музей України Національної академії педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2023. – Режим доступу: https://pmu.in.ua/news/uchast-u-mizhnarodnij-konferenciyi-a-child-in-times-of-need-and-in-hope-praha-chexiya/?cid=mc_mini_widget-2&yr=2024&month=4&dy&time=month (дата звернення: 19.06.2025). – Назва з екрана.

Про міжнародну наукову конференцію «A Child in Times of Need and in Hope. Overcoming the Distress of War, Epidemics, and Social, Psychological, and Physical Handicaps in Children and Youths», що відбулася 19–20 червня 2023 р. в Національному педагогічному музеї та бібліотеці Я. А. Коменського (Прага, Чехія), у якій взяла участь Л. Д. Березівська.

2024

923. **Бойко, О.** ІТ-ресурс «Видатні педагоги України та світу» / Оксана Бойко, Євгенія Демида // Освіта і сусп-во. – 2024. – Трав. (№ 5). – С. 16. – Текст статті доступний в інтернеті: https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/742516/ (дата звернення: 23.06.2025).

У статті представлено електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, науковим керівником та одним із авторів якого є Л. Д. Березівська, зазначено, що за результатами конкурсу НАПН України на найкращі наукові роботи, створені в 2023 р., Л. Д. Березівську як автора ресурсу нагороджено Дипломом І ступеня в номінації «Кращий електронний ресурс, зокрема освітній (самостійні електронні видання або матеріали, що не мають друкованих аналогів), для підтримки та розвитку наукових досліджень, управління освітою».

924. **Василенко, О.** Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір / Ольга Василенко, Людмила Дем'янюк // Бібл. вісник. – 2024. – № 4. – С. 40–51. – Текст статті в інтернеті: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bv_2024_4_7 (дата звернення: 24.06.2025).

Про виступ Л. Д. Березівської на тему «Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти в умовах євроінтеграції України» на пленарному засіданні Міжнародної наукової конференції «Бібліотека. Наука. Комунікація. Інтеграція у міжнародний бібліотечний простір»,

що відбулася 8–10 жовтня 2024 р. в Національній бібліотеці України імені В. І. Вернадського: с. 50–51.

925. **Годецька, Т.** Круглий стіл «Науково-методичні засади інформаційно-аналітичного супроводу цифрової трансформації суспільства: реалії й майбутнє освіти, педагогіки і психології» [Електронний ресурс] / інформацію підгот.: Тетяна Годецька, Ярослав Пилипчук // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39483 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл, організований відділом наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського до Всеукраїнського фестивалю науки 15 травня 2024 р., вітальне слово до учасників заходу директора бібліотеки, члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора Лариси Березівської.

926. **Гончаренко, О.** Всеукраїнський методичний семінар «Формування інформаційної грамотності в системі роботи бібліотекаря» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Олена Гончаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39543 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про онлайн-семінар, організований у Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського 21 травня 2024 р. для методистів із бібліотечної роботи обласних управлінь освіти та науки, бібліотекарів інститутів післядипломної педагогічної освіти й закладів вищої освіти мережі освітянських бібліотек; вступне слово до учасників заходу директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариси Березівської.

927. **Гончаренко, О.** Круглий стіл «Спеціальні бібліотеки наукових установ НАПН України в інформаційному просторі в умовах воєнного часу» [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Олена Гончаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39860 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід для наукових і бібліотечних працівників, що відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського 25 червня 2024 р., звернення до його учасників доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України, директора бібліотеки Лариси Березівської.

928. **Гуралюк, А.** Круглий стіл «Сучасні технології візуалізації колекцій цифрових освітніх ресурсів» : (до Всеукр. фестивалю науки – 2024) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Андрій Гуралюк // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=39447 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про захід, організований відділом цифрових технологій і комп'ютерного забезпечення Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, де прозвучало вітальне слово Лариси Березівської та її доповідь «Інформаційно-бібліографічний ресурс "Видатні педагоги України та світу"».

929. **Дічек, Н.** Про феномен історичної пам'яті та його значущість / Наталія Дічек // Освіта і сусп-во. – 2024. – Черв. (№ 6). – С. 6 : кольор. фот. – Текст статті доступний в інтернеті: https://naps.gov.ua/uploads/files/press/ois/2024/ois6_2024.pdf (дата звернення: 23.06.2025).

Про Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: виміри історичної пам'яті (український і зарубіжний дискурси)», що відбулася наприкінці травня 2024 р. в залі Президії НАПН України; виступ під час конференції Л. Д. Березівської.

930. **Золотаренко, Т.** Засідання Ради молодих вчених Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України [Електронний ресурс] / Тетяна Золотаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=39700 дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання Ради молодих вчених ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, яке відбулося 6 червня 2024 р. за участю директора установи Л. Д. Березівської, члена-кореспондента НАПН України, доктора педагогічних наук, професора.

931. **Пономаренко, Л.** Відзначення Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського нагородами НАПН України до 25-річчя заснування [Електронний ресурс] / підгот. Лариса Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=41706 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Інформація про нагородження Почесною грамотою НАПН України Березівської Лариси Дмитрівни, директора ДНПБ України

ім. В. О. Сухомлинського, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України.

932. **Пономаренко, Л.** Загальні збори трудового колективу і звітна науково-практична конференція ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського «Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану» [Електронний ресурс] / матеріал підгот.: Лариса Пономаренко, Тетяна Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=41724 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про звітні заходи в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, які відбулися 17 грудня 2024 р. за участю Л. Д. Березівської (вступне слово, звітна доповідь «Про підсумки роботи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану за 2024 рік та завдання на 2025 рік», модерування засідання секції, де учасники розглядали результати виконання наукового дослідження «Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України», керівник якого – Л. Д. Березівська).

933. **Пономаренко, Л. О.** До Всеукраїнського дня бібліотек [Електронний ресурс] / підгот.: Л. О. Пономаренко, Т. І. Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=40994 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про проведення Л. Д. Березівською загальних зборів колективу в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек 30 вересня 2024 р.

934. **Романова, Г.** Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Ганна Романова // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=40881 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про засідання Президії НАПН України 19 вересня 2024 р., на якому директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариса Березівська доповіла про основні результати діяльності установи за 2020–2024 рр. та перспективні напрями її подальшого розвитку.

935. **Романова, Г.** Науково-методологічний семінар (19.02.2024) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Ганна Романова // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-metodolohichnyy-seminar/20240219-27/ (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану», який відбувся в Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського під керівництвом директора, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України Лариси Березівської (тема семінару – «Використання інструментів Elsevier для ефективної роботи з наукометричною базою даних Scopus»).

936. **Романова, Г.** Науково-методологічний семінар (17.06.2024) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Ганна Романова // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-metodolohichnyy-seminar/20240617-29/ (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану», який відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського під керівництвом Лариси Березівської (тема семінару – «Використання штучного інтелекту в науковій та освітній діяльності»).

937. **Романова, Г.** Науково-методологічний семінар (16.05.2024) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Ганна Романова // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-metodolohichnyy-seminar/20240516-28/ (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану», який відбувся в ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського з міжнародною участю під керівництвом Лариси Березівської (до Всеукраїнського фестивалю науки).

938. **Симоненко, Т.** Шостий Міжнародний науково-практичний WEB-форум «Forum SOIS, 2024: розбудова єдиного відкритого інформаційного простору освіти впродовж життя» [Електронний ресурс] / інформацію підгот.: Тетяна Симоненко, Андрій Гуралюк, Наталія Вараксіна // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені

В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=38910 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

Про міжнародний науковий захід, який на умовах спільної діяльності організували Українська інженерно-педагогічна академія (Харків), Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського, Київський національний університет імені Тараса Шевченка (26–29 березня 2024 р.). Із вітальною промовою до учасників форуму звернулася директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, член-кореспондент НАПН України, доктор педагогічних наук, професор Лариса Березівська.

939. **Участь** Лариси Березівської у IX Міжнародній Грінченківській науковій школі [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=41431 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

940. **Участь** науковців відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України у всеукраїнській науково-практичній конференції «Історія та філософія освіти в незалежній Україні: виміри історичної пам'яті (український і зарубіжний дискурси)» [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=39656 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про виступ Лариси Березівської з доповіддю «Педагогічні біографічні дослідження у контексті реконструкції історичної пам'яті українського народу» на пленарному засіданні заходу, що відбувся 30 травня 2024 р. в НАПН України.

941. **Участь** науковців відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України у XX Біографічних читаннях «Сучасна біографіка та біобібліографія: нові форми і методи дослідницької та інформаційної роботи, інтеграції та поширення біографічних знань» (Київ, НБУВ, 5 червня 2024 р.) [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2024. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=39705 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Березівської у XX Біографічних читаннях, присвячених пам'яті засновника та першого директора Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктора історичних наук, професора Віталія

Сергійовича Чишка (1951–2003), із доповіддю «Педагоги Незалежної України в енциклопедичному словнику: колективний портрет».

942. **Mezinárodní** konference Svět ve škole aneb studijní cesty jako součást vzdělávání [Електронний ресурс] // Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského : [webové stránky]. – Текст. дані. – Praha, 2024. – Режим доступу: https://npmk.gov.cz/pro-media/tiskove-zpravy/mezinarodni-konference-svet-ve-skole-aneb-studijni-cesty-jako-soucast-0 (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана. – Текст чес.

Програма конференції: https://npmk.gov.cz/sites/default/files/konference/2024-04/Program%20Konference%20NPMK%20_%20AV%20-TUL%20-%20UK_def.pdf.

Про міжнародну конференцію «Світ у школі чи навчальні подорожі як частина освіти. Трансформації педагогічних знань, шкільної програми та професійного розвитку вчителя», у якій брала участь директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариса Березівська. Захід відбувся 20–21 червня 2024 р. в Національному педагогічному музеї та бібліотеці імені Я. А. Коменського (NPMK) у Празі (Чехія), організатори – NPMK, Інститут історії Чеської академії наук (Центр історії освіти), Технічний університет Ліберця, Карлів університет у Празі та ін. Лариса Дмитрівна виступила з доповіддю «Розвиток ідей Марії Монтессорі в освітньому та науковому просторі України (XX – початок XXI століття)» (із співдоповідачами).

2025

943. **Березівська Лариса Дмитрівна** [Електронний ресурс] // Вікіпедія : вільна енциклопедія. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Дата оновлення: 04.04.2025. – Режим доступу: https://uk.wikipedia.org/wiki/Березівська_Лариса_Дмитрівна (дата звернення: 10.06.2025). – Назва з екрана.

944. **Березівська Лариса Дмитрівна** [Електронний ресурс] // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/structure/dyrektsiya/dyrektor/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

945. **Бондаренко, Т.** IAT GDT, 2025: Перша Міжнародна науково-практична конференція «Інформаційно-аналітичні тренди глобальної цифрової трансформації освіти, педагогіки і психології» [Електронний ресурс] / Тетяна Бондаренко, Юлія Кравченко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=43313 (дата звернення: 02.07.2025). – Назва з екрана.

Про конференцію, організовану відділом наукового інформаційно-аналітичного супроводу освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського спільно з Відділенням філософії освіти, загальної та дошкільної

педагогіки НАПН України, Державною науковою установою «Інститут модернізації змісту освіти», кафедрою новітньої історії України історичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка та іншими закладами вищої освіти, що відбулася 15 травня 2025 р. в межах Всеукраїнського фестивалю науки – 2025 в онлайн-режимі; вітальне слово доктора педагогічних наук, професора, дійсного члена (академіка) НАПН України, директора бібліотеки Лариси Березівської до учасників заходу.

946. **Від** Національної академії педагогічних наук України [Електронний ресурс] // Національна академія педагогічних наук України : [офіц. сайт]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://naps.gov.ua/ua/press/announcements/3517/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про обрання Л. Д. Березівської, доктора педагогічних наук, професора, члена-кореспондента НАПН України дійсним членом (академіком) Національної академії педагогічних наук України на Загальних зборах НАПН України 11 лютого 2025 р.

947. **Деревянко, Т.** Участь науковців відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського НАПН України у XXI Біографічних читаннях «Біографіка і патріотична консолідація українського суспільства» (НБУВ, м. Київ, 4 червня 2025 р.) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Тетяна Деревянко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?news=43378 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про участь Лариси Березівської у XXI Біографічних читаннях, присвячених пам'яті засновника та першого директора Інституту біографічних досліджень Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, доктора історичних наук, професора В. С. Чиška (1951–2003), із доповіддю «Педагогині України: біографічний словник (друга половина XIX – початок XXI ст.)».

948. **Дічек, Н. П.** Березівська Лариса Дмитрівна [Електронний ресурс] / Н. П. Дічек // Енциклопедія сучасної України = Enciklopedia of Modern Ukraine : [онлайн-версія] / НАН України, Наук. т-во ім. Шевченка. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://esu.com.ua/article-887761 (дата звернення: 23.06.2025). – Назва з екрана.

949. **Лапаєнко, С.** Науково-методологічний семінар (10.03.2025) [Електронний ресурс] / матеріал підгот. Світлана Лапаєнко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-

metodolohichnyy-seminar/20250310-30/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану» під керівництвом Л. Д. Березівської.

950. **Міжнародна** конференція «Природа як вчитель. Історичне та сучасне використання природного середовища та шкільних садів для освіти» [Електронний ресурс] // Facebook. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського НАПН України. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://www.facebook.com/share/p/15tzewBTui/ (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана.

Про міжнародну конференцію, що відбулася в Національному педагогічному музеї та бібліотеці імені Я. А. Коменського (м. Прага, Чехія); участь у заході директора, головного наукового співробітника відділу педагогічного джерелознавства та біографістики ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Л. Д. Березівської.

951. **Плющик, О.** Біографіка і патріотична консолідація українського суспільства / Оксана Плющик // Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/node/6837 (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана. – Додаток: Програма XXI Біографічних читань.

Про обговорення сучасних проблем біографіки на XXI Біографічних читаннях, присвячених пам'яті засновника та першого директора Інституту біографічних досліджень НБУВ, доктора історичних наук, професора В. С. Чишка (1951–2003); доповідь Л. Д. Березівської «Педагогині України: біографічний словник (друга половина XIX – початок XXI ст.)».

952. **Пономаренко, Л.** Круглий стіл «Впровадження технології штучного інтелекту в роботу бібліотек в умовах проєктування освітнього середовища» (до Всеукраїнського фестивалю науки – 2025) [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Лариса Пономаренко // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=43293 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про круглий стіл, організований відділом науково-освітніх інформаційних ресурсів і методичного супроводу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського на базі Цифрового хабу інноваційних рішень Київського столичного університету імені Бориса Грінченка 14 травня

2025 р.; вітальні слова директора бібліотеки Лариси Березівської до учасників заходу.

953. **Пономаренко, Л.** Науково-методологічний семінар (12.05.2025) [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Лариса Пономаренко ; фот. Тетяна Годецька // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/pidvyshchennya-kvalifikatsiyi/naukovo-metodolohichnyy-seminar/20250512-31/ (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про постійно діючий науково-методологічний семінар «Наукова бібліотека та якість сучасної освіти в умовах воєнного стану» під керівництвом Л. Д. Березівської, який відбувся 12 травня 2025 р. в межах Всеукраїнського фестивалю науки.

954. **Середа, Х.** Всеукраїнський науково-практичний семінар «Проблеми сучасного словникарства» [Електронний ресурс] / інформацію підгот. Христина Середа // Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського : [офіц. вебпортал]. – Текст. дані. – Київ, 2025. – Режим доступу: https://dnpb.gov.ua/ua/?events=42158 (дата звернення: 24.06.2025). – Назва з екрана.

Про семінар, організований 5 лютого 2025 р. ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського спільно з Кіровоградським обласним інститутом післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського, Педагогічним музеєм України, Обласною універсальною науковою бібліотекою імені Д. І. Чижевського; доповідь на заході Лариси Березівської «Енциклопедичний словник про педагогів України на зламі епох (друга половина XIX ст. – початок XXI ст.): історичний контекст».

955. **Konference**. Příroda učitelka. Mezinárodní konference o otázkách historického i současného využití přírodního prostředí a školních zahrad k výchově a vzdělávání [Електронний ресурс] // Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského : [webové stránky]. – Текст. дані. – Praha, 2025. – Режим доступу: https://npmk.gov.cz/konference (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана. – Додаток: Conference Programme. – Текст чес.

Про міжнародну конференцію «Природа як вчитель. Історичне та сучасне використання природного середовища та шкільних садів для освіти» (19–20 червня 2025 р., Національний педагогічний музей та бібліотека імені Я. А. Коменського, Прага, Чехія), на якій Л. Д. Березівська виступила з доповіддю «Природа та шкільні сади як навчальне та освітнє середовище в українських навчальних закладах (кінець XIX – початок XXI століття)» (із співдоповідачами).

956. **Příroda** učitelka: Škola do zahrady, zahrada do školy? [Електронний ресурс] // Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského :

[webové stránky]. – Текст. дані. – Praha, 2025. – Режим доступу: https://npmk.gov.cz/pro-media/tiskove-zpravy/priroda-ucitelka-skola-do-zahrady-zahrada-do-skoly (дата звернення: 03.07.2025). – Назва з екрана. – Текст чес. – Додаток: Фотогалерея.

Про міжнародну конференцію «Природа як вчитель. Історичне та сучасне використання природного середовища та шкільних садів для освіти», у якій взяла участь директор ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського Лариса Березівська. Захід відбувся 19–20 червня 2025 р. в Національному педагогічному музеї та бібліотеці імені Я. А. Коменського (NPMK) у Празі (Чехія), організатори – NPMK у співпраці з Інститутом історії Чеської академії наук. Конференція об'єднала дослідників з європейських країн (Австрія, Німеччина, Словенія, Угорщина, Україна, Франція, Чехія та ін.).

На світлинах фотогалереї – Лариса Березівська серед учасників конференції.

РОЗДІЛ ІІІ.
Наукова школа Л. Д. Березівської

Доктори наук

2019

957. **Гавриленко, Т. Л.** Розвиток початкової освіти в Україні (друга половина ХХ – початок ХХІ ст.) : автореф. дис. … д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Гавриленко Тетяна Леонідівна ; [наук. консультант Березівська Лариса Дмитрівна] ; НАПН України, Ін-т педагогіки. – Київ, 2019. – 44 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0520U100052# (дата звернення: 25.06.2025).

Кандидати наук

2007

958. **Прищак, М. Д.** Генеза поняття духовності в педагогічній думці України (друга половина ХІХ – 20-ті роки ХХ століття) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Прищак Микола Дем'янович ; [наук. керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2007. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0407U004033 (дата звернення: 25.06.2025).

2011

959. **Заліток, Л. М.** Книжка як засіб виховання молодших школярів у педагогічній спадщині В. О. Сухомлинського : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Заліток Людмила Михайлівна ; [наук. керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U003070 (дата звернення: 25.06.2025).

960. **Мушка, О. В.** Організаційно-педагогічні засади діяльності Наркомосу УСРР у галузі шкільної освіти (1919 – початок 30-х рр. ХХ ст.) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Мушка Оксана Вікторівна ; [наук. керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U002186#page-top (дата звернення: 25.06.2025).

961. **Олійник, В. В.** Шкільне свято як засіб виховання учнів у загальноосвітній школі України (друга половина ХІХ ст. – 20-ті роки ХХ ст.) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Олійник Валентина Василівна ; [наук.

керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Ін-т педагогіки НАПН України. – Київ, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U005584#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2015

962. **Лашко, М. В.** Педагогічна і просвітницька діяльність Марії Грінченко (1863–1928) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Лашко Михайло Васильович ; [наук. керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2015. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0415U006659#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2016

963. **Петрощук, Н. Р.** Розвиток системи підвищення кваліфікації вчителів народних шкіл в Україні другої половини XIX – початку XX століття : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Петрощук Наталія Романівна ; [наук. керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2016. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0416U005892#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2017

964. **Остапчук, С. С.** Оцінювання навчальних досягнень учнів у вітчизняній освіті (80-ті роки XIX – початок 40-х років XX століття) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Остапчук Світлана Сергіївна ; [наук. керівник Березівська Лариса Дмитрівна] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2017. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0417U001632#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

РОЗДІЛ IV.
Л. Д. Березівська – офіційний опонент на захисті дисертацій, представлених до здобуття наукового ступеня доктора, кандидата наук

Доктори наук

2010

965. **Гаєвська, Л. А.** Розвиток державно-громадського управління загальною середньою освітою в Україні (друга половина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. … д-ра наук з держ. упр. : [спец.] 25.00.01 «Теорія та історія державного управління» / Гаєвська Лариса Анатоліївна ; [наук. консультант Луговий Володимир Іларіонович ; офіц. опоненти: Тимцуник Василь Іванович, Лопушинський Іван Петрович, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – Київ, 2010. – 36 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0510U000860#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2018

966. **Зузяк, Т. П.** Тенденції становлення педагогічної освіти на Поділлі (кінець XVIII – початок XX століття) : автореф. дис. … д-ра пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Зузяк Тетяна Петрівна ; [наук. консультант Лавріненко Олександр Андрійович ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Зеленська Людмила Дмитрівна, Кузьменко Надія Михайлівна] ; Полтав. нац. пед. ун-т ім. В. Г. Короленка. – Полтава, 2018. – 40 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0518U000700#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

Кандидати наук

2001

967. **Берека, В. Є.** Соціально-педагогічні основи розвитку позашкільної освіти в Україні (1957–2000 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Берека Віктор Євгенович ; [наук. керівник Пустовіт Григорій Петрович ; офіц. опоненти: Сущенко Тетяна Іванівна, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Ін-т педагогіки АПН України. – Київ, 2001. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://surl.li/kzqkwm (дата звернення: 26.06.2025).

2004

968. **Борейко, О. М.** Просвітницько-педагогічна діяльність громадських товариств Волині (др. пол. XIX – поч. XX ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Борейко Олександр Михайлович ; [наук. керівник Левківський Михайло

Васильович ; офіц. опоненти: Побірченко Наталія Семенівна, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2004. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0404U003499#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

969. **Чаграк, Н. І.** Педагогічні погляди і просвітницька діяльність Антона Крушельницького : автореф. дис. ... канд. пед. наук : спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Чаграк Наталія Ігорівна ; [наук. керівники: Ступарик Богдан Михайлович, Ковбас Богдан Іванович ; офіц. опоненти: Курляк Ірина Євгенівна, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника. – Івано-Франківськ, 2004. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0404U003745#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2006

970. **Благова, Т. О.** Розвиток мистецьких дисциплін у навчальних закладах Полтавщини (друга половина XIX – початок XX століть) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Благова Тетяна Олександрівна ; [наук. керівник Хомич Лідія Олексіївна ; офіц. опоненти: Васянович Григорій Петрович, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2006. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0406U004790#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

971. **Скоробагатська, О. І.** Виховні цінності у просвітницькій спадщині членів Попівської академії (кінець XVIII – початок XIX століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Скоробагатська Оксана Іванівна ; [наук. керівник Сбруєва Аліна Анатоліївна ; офіц. опоненти: Обозний Василь Васильович, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2006. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0406U003740#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2007

972. **Білан, Л. Л.** Становлення та розвиток вищої аграрної освіти в Україні (XIX – початок XX століття) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Білан Людмила Леонідівна ; [наук. керівник Стахневич Валентина Іванівна ; офіц. опоненти: Обозний Василь Васильович, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2007. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0407U001439#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2009

973. **Литньова, Т. В.** Цільовий компонент навчання іноземних мов у контексті розвитку змісту вітчизняної загальної середньої освіти (30-ті роки XX – початок XXI століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Литньова Тамара Вікторівна ; [наук. керівник Мисечко Ольга Євгенівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Кирда Алла Григорівна] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0410U001125#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

974. **Ситняківська, С. М.** Ремісниче освіта в Україні (друга половина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ситняківська Світлана Михайлівна ; [наук. керівник Сейко Наталія Андріївна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Костюк Оксана Юріївна] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2009. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0410U001246#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2010

975. **Войтова, Л. В.** Розвиток шкільного краєзнавства у загальноосвітніх навчальних закладах України (20–30-ті роки XX століття) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Войтова Людмила Володимирівна ; [наук. керівник Побірченко Наталія Семенівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Рудницька Неля Юріївна] ; Ін-т вищ. освіти НАПН України. – Київ, 2010. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0410U004025#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

976. **Левашова, В. М.** Проблема навчання природничих дисциплін у старшій школі в педагогічній теорії і практиці (друга половина XX ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Левашова Вікторія Миколаївна ; [наук. керівник Іонова Олена Миколаївна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Щокіна Наталія Борисівна] ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2010. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U001053#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2011

977. **Бондар, О. В.** Проблема шкільного підручника у періодичних фахових вітчизняних виданнях (50-ті рр. XX ст. – поч. XXI століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Бондар Олена Валеріївна ; [наук. керівник Адаменко

Олена Вікторівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Сипченко Ольга Миколаївна] ; Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Луганськ, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U000821#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

978. **Гущак, Ж. М.** Гуманістичні ідеї у педагогічній спадщині І. Я. Франка : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Гущак Жанна Михайлівна ; [наук. керівник Євтух Микола Борисович ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Герцюк Дмитро Дмитрович] ; Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U002691#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

979. **Осьмук, Н. Г.** Ідеї реформаторської педагогіки в дослідженнях українських освітніх діячів 20-х – початку 30-х років XX століття : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Осьмук Наталія Григорівна ; [наук. керівник Сбруєва Аліна Анатоліївна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Борейко Олександр Михайлович] ; Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка. – Суми, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U006777#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

980. **Стукало, Н. М.** Діяльність Київського фізико-математичного товариства з розвитку шкільної математичної освіти у кінці XIX – на початку XX ст. : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Стукало Наталія Михайлівна ; [наук. керівник Зайченко Іван Васильович ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Джус Оксана Володимирівна] ; Черніг. нац. пед. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – Чернігів, 2011. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0411U006083#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2012

981. **Бондаренко, Г. В.** Становлення і розвиток реальних училищ в Україні (1872–1917 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Бондаренко Галина Василівна ; [наук. керівник Побірченко Наталія Семенівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Бєлан Ганна Валеріївна] ; Переяслав-Хмельниц. держ. пед. ун-т ім. Григорія Сковороди. – Переяслав-Хмельницький, 2012. – 19 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0412U000386#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

982. **Василенко, Г. В.** Економічні знання в структурі загальної освіти учнів середніх шкіл України (друга половина XX століття) : автореф.

дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Василенко Ганна Вікторівна ; [наук. керівник Золотухіна Світлана Трохимівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Вольянська Світлана Євгенівна] ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2012. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0412U002793#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

983. **Звоздецька, В. Г.** Освітньо-виховна та просвітницька діяльність українських громадських організацій Буковини (друга половина XIX – 30-ті роки XX ст.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Звоздецька Валентина Георгіївна ; [наук. керівник Руснак Іван Степанович ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Герцюк Дмитро Дмитрович] ; Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2012. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0412U002233#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

984. **Радченко, Ю. Л.** Професійна підготовка вчителя в педагогічних закладах освіти Катеринославщини (перша половина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Радченко Юлія Леонідівна ; [наук. керівник Лавріненко Олександр Андрійович ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Демченко Наталія Михайлівна] ; НАПН України, Ін-т пед. освіти і освіти дорослих. – Київ, 2012. – 23 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0412U005724#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

985. **Самаріна, С. І.** Проблема дисципліни учнів в історії шкільної освіти України (друга половина XIX – початок XX століття) : автореф. дис. … канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Самаріна Світлана Іванівна ; [наук. керівник Аніщенко Олена Валеріївна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Борейко Олександр Михайлович] ; Житомир. держ. ун-т ім. Івана Франка. – Житомир, 2012. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0412U002652#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

986. **Шайнер, Г. І.** Розвиток комерційної освіти на західноукраїнських землях (друга половина XIX – перша третина XX століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Шайнер Ганна Ігорівна ; [наук. керівник Завгородня Тетяна Костянтинівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Герцюк Дмитро Дмитрович] ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. Володимира Гнатюка. – Тернопіль, 2012. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0412U003068#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2013

987. **Ткач, Г. В.** Відображення передового педагогічного досвіду засобами масової комунікації (друга половина XX століття) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Ткач Ганна Валеріївна ; [наук. керівник Золотухіна Світлана Трохимівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Репко Інна Петрівна] ; Харків. нац. пед. ун-т ім. Г. С. Сковороди. – Харків, 2013. – 19 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0413U004253#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2014

988. **Решетова, Е. Е.** Інтелектуальна традиція розвитку особистості засобами математичної освіти в Київському університеті (1834–1920 рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Решетова Ельзара Енверівна ; [наук. керівник Кузьміна Світлана Леонідівна ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Шушара Тетяна Вікторівна] ; Респ. вищ. навч. закл. «Кримський гуманітарний університет». – Ялта, 2014. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0414U001588#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2017

989. **Мазуренок, М. В.** Організаційно-педагогічні засади діяльності Наркомосу УСРР у галузі вищої освіти (1919 – початок 1930-х рр.) : автореф. дис. ... канд. пед. наук : [спец.] 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Мазуренок Марина Вікторівна ; [наук. керівник Телячий Юрій Васильович ; офіц. опоненти: Березівська Лариса Дмитрівна, Герцюк Дмитро Дмитрович] ; Хмельниц. гуманітар.-пед. акад. – Хмельницький, 2017. – 20 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0417U006126#page-top (дата звернення: 26.06.2025).

2021

990. **Матюшинець, Я. В.** Генеза ідей розвивального освітнього середовища дітей у вітчизняній педагогічній думці (кінець XIX – 20-ті рр. XX ст.) : автореф. дис. ... д-ра філософії : [спец.] 011 «Освітні, педагогічні науки» / Матюшинець Яна Володимирівна ; [наук. керівник Іванюк Ганна Іванівна ; офіц. опоненти: Білавич Галина Василівна, Березівська Лариса Дмитрівна] ; Київ. ун-т ім. Бориса Грінченка. – Київ, 2021. – 16 с. – Текст доступний в інтернеті: https://uacademic.info/ua/document/0821U102943 (дата звернення: 26.06.2025).

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

А

Адаменко О. В. **977** (наук. керівник); **657** (перс.)
Айвазова Л. М. **212** (упоряд.)
Алчевська Х. Д. **514** (перс.)
Ананьїн С. А. **273**, **469** (перс.)
Аніщенко О. В. **985** (наук. керівник)
Антонець М. Я. **10**, **11** (наук. керівник); **17** (ред.)
Антонець Н. Б. **657**
Антонович В. Б. **657** (перс.)
Астряб О. М. **250**, **642** (перс.)

Б

Багалій Д. І. **657** (перс.)
Базелюк Н. В. **529**
Балей Степан (Стефан-Максим) В. **685** (перс.)
Барвінський О. Г. **555**, **657** (перс.)
Березівський Ю. М. **21**
Березняк Є. С. **250** (перс.)
Берека В. Є. **967**
Берлинський М. Ф. **250** (перс.)
Бех І. Д. **529**; **519** (ред.); **804** (перс.)
Бєлан Г. В. **981** (офіц. опонент)
Бібик Н. М. *див.* Бібік Н. М.
Бібік Н. М. **48**, **53**, **54**, **73**, **115**; **213**, **236** (ред.); **49** (перс.)
Біда О. *див.* Біда О. А.
Біда О. А. **109** (ред.)
Білавич Г. В. **990** (офіц. опонент)
Білан Л. Л. **972**
Біляєв О. М. **50**, **685** (перс.)
Благова Т. О. **970**
Боберський І. М. **595** (перс.)
Боголєпов М. П. **91** (перс.)
Бойко О. *див.* Бойко О. А.
Бойко О. А. **923**; **642** (підгот.)
Бондар А. Д. **67**, **80**, **657** (перс.)
Бондар В. І. **213** (ред.)
Бондар Л. С. **203**, **206**, **212**; **203** (наук. консультант)
Бондар О. В. **977**
Бондар С. П. **24** (ред.)
Бондаренко Г. В. **981**
Бондаренко Т. **945**
Бондарчук О. *див.* Бондарчук О. Б.
Бондарчук О. Б. **724**; **442**, **567**, **608**, **688** (упоряд.); **567** (бібліогр. ред.)
Борейко О. М. **968**; **979**, **985** (офіц. опонент)
Бугайко Т. Ф. **385** (перс.)
Бугайов О. І. **24** (ред.); **68**, **595** (перс.)
Булаховський Л. А. **81**, **156**, **657** (перс.)
Бунге М. Х. **595** (перс.)
Бурда М. І. **48**, **53**, **54**, **73**, **115**; **66**, **79** (ред.); **69** (перс.)
Буринська Н. М. **70** (перс.)

В

Ванновський П. С. **95** (перс.)
Вараксіна Н. *див.* Вараксіна Н. В.
Вараксіна Н. В. **410**, **465**; **938** (підгот.)
Василенко Г. В. **982**
Василенко М. П. **657** (перс.)
Василенко О. **924**
Василенко С. Б. **514**, **555** (підгот.)
Васьківська Г. О. **657** (перс.)
Васькович Г. **837** (перс.)
Васянович Г. П. **725**; **970** (офіц. опонент)
Вашуленко М. С. **202**, **215** (ред.); **82** (перс.)
Величко Л. П. **202**, **215** (ред.)
Вербова В. В. **425**, **437**, **857**, **878** (упоряд.)
Вергунов В. А. **380**

Вишневський О. І. **657** (перс.)
Вовк Л. П. **47** (ред.)
Вовкотруб В. П. **478** (рецензент)
Войтова Л. В. **975**
Волинський П. К. **35**, **83**, **111**, **657** (перс.)
Волошин А. І. **642** (перс.)
Волошина Н. Й. **112**, **657**, **685** (перс.)
Вольянська С. Є. **982** (офіц. опонент)
Воскобойнікова-Гузєва О. **878**

Г

Гавриленко Т. *див.* Гавриленко Т. Л.
Гавриленко Т. Л. **426**, **526**, **676**, **758**, **785**, **786**, **858**, **871**, **879**, **909**, **957**; **859** (підгот.); **401**, **681** (упоряд.)
Гаєвська Л. А. **965**
Галаган П. **143**, **158**, **173**, **184**, **486** (перс.)
Галата С. **819**
Галятовський І. **469** (перс.)
Гербарт Й. Ф. **514** (перс.)
Герцюк Д. Д. **978**, **983**, **986**, **989** (офіц. опонент)
Глушко О. З. **437** (упоряд.)
Говланд Б. М. **903** (перс.)
Годецька Т. *див.* Годецька Т. І.
Годецька Т. І. **921**; **885**, **895**, **902**, **910**, **916**, **920**, **925**, **932**, **933** (підгот.); **953** (фот.)
Головко М. *див.* Головко М. В.
Головко М. В. **478**; **235**, **253**, **280**, **284**, **312**, **318**, **351**, **397**, **441** (ред.)
Гольдшміт Г. *див.* Корчак Я.
Гончаренко Л. А. **256**, **283**, **316** (ред.)
Гончаренко О. *див.* Гончаренко О. Л.
Гончаренко О. Л. **890–892**, **926**, **927** (підгот.)
Гончаренко С. У. **113**, **657** (перс.)
Горбенко Н. А. **422** (підгот.); **425**, **437**, **857**, **878** (упоряд.)
Горшкова Н. В. **273** (підгот.)
Григоріїв Н. Я. **657** (перс.)
Григоровська Л. В. **847** (підгот.)
Гринько Г. Ф. **657** (перс.)
Гриценко М. С. **657** (перс.)
Грищенко М. М. **273**, **469** (перс.)
Грінченко Б. Д. **595** (перс.)
Грінченко М. *див.* Грінченко М. М.
Грінченко М. М. **382**, **385**, **591**, **595**, **657**, **962** (перс.)
Грушевський М. С. **657** (перс.)
Гуралюк А. **928**, **938** (підгот.)
Гуржій А. М. **217**, **240**, **255** (ред.); **303** (перс.)
Гурський В. А. **46**, **108**, **140**, **153** (упоряд.)
Гущак Ж. М. **978**

Ґ

Ґалятовський Й. *див.* Галятовський І.
Ґурліт Л. **469**, **685** (перс.)

Д

Декролі Ж.-О. **514** (перс.)
Демида Є. *див.* Демида Є. Ф.
Демида Є. Ф. **923**; **385**, **422**, **469**, **514**, **595**, **642** (підгот.); **445** (упоряд.); **384**, **562**, **594** (бібліогр. ред.)
Демченко Н. М. **984** (офіц. опонент)
Дем'яненко Н. М. **257**, **320** (рецензент)
Дем'янюк Л. **924**
Деполович Л. *див.* Деполович Л. П.
Деполович Л. П. **469**, **833** (перс.)
Деревянко Т. *див.* Деревянко Т. М.
Деревянко Т. М. **450**, **480**, **793**, **871**; **466**, **591**, **595**, **642**, **680**, **685**, **947** (підгот.); **479** (упоряд.)
Джус О. В. **980** (офіц. опонент)
Дзеверін О. Г. **469** (перс.)
Дістервег Ф. А. В. **469** (перс.)
Діттес Ф. **250** (перс.)
Дічек Н. *див.* Дічек Н. П.

Дічек Н. П. **116**, **929**, **948**; **65** (упоряд.); **258** (рецензент); **142** (перс.)
Добко Т. *див.* Добко Т. В.
Добко Т. В. **707**, **763**; **349**, **857**, **878** (ред.); **203** (рецензент)
Доркену А. М. **250**, **385**, **593** (підгот.); **190** (упоряд.); **190** (ред.)
Дорошенко Д. І. **657** (перс.)
Драгоманов М. П. **555** (перс.)
Дубинчук О. С. **642** (перс.)
Дурдас А. П. **509**, **510**; **681** (упоряд.)
Дурдуківський В. Ф. **250**, **422**, **642** (перс.)
Духнович О. В. **595** (перс.)
Дьюї Д. **469**, **642** (перс.)
Дяченко Л. М. **565** (упоряд.)

Є

Євтух М. Б. **978** (наук. керівник)
Єсьман І. **708**
Єфименко О. Я. **657** (перс.)

Ж

Жорова І. Я. **399**, **444**, **477**, **524**, **566**, **606**, **652** (ред.)
Журба К. О. **663** (ред.)

З

Завгородня Т. К. **986** (наук. керівник); **657** (перс.)
Зайченко І. В. **257**, **320**; **980** (наук. керівник)
Закатнов Д. *див.* Закатнов Д. О.
Закатнов Д. О. **860**, **880** (підгот.); **473** (ред.)
Заліток Л. *див.* Заліток Л. М.
Заліток Л. М. **709**, **959**; **315** (упоряд.); **315** (бібліогр. ред.)
Залужний О. С. **514** (перс.)
Захаренко О. А. **177**, **179–181**, **187–188**, **555** (перс.)
Звоздецька В. Г. **983**
Здановська В. **736**
Зейдель Р. **469** (перс.)
Зеленська Л. Д. **966** (офіц. опонент)
Зільберштейн А. І. **84**, **657** (перс.)
Зозуля С. *див.* Зозуля С. М.
Зозуля С. М. *див.* Кравченко С. М.
Золотаренко Т. *див.* Золотаренко Т. О.
Золотаренко Т. О. **667**, **930**; **555**, **595**, **642**, **685** (підгот.)
Золотухіна С. Т. **982**, **987** (наук. керівник)
Зубко А. М. **256**, **283**, **316**, **355**, **399**, **444**, **477**, **524**, **566**, **606**, **652** (ред.)
Зузяк Т. П. **966**
Зязюн І. А. **595**, **657** (перс.)

І

Іванова І. О. **190** (упоряд.); **190** (бібліогр. ред.)
Іванюк Г. І. **990** (наук. керівник)
Ігнатьєв П. М. **56**, **74**, **119**, **123**, **129** (перс.)
Ільїна Т. В. **917**
Іонова О. М. **976** (наук. керівник)

К

Канішевська Л. В. **663** (ред.)
Каразін В. Н. **422** (перс.)
Кемпе В. Ю. **347** (упоряд.)
Кершенштейнер Г. **422**, **642** (перс.)
Кирда А. Г. **973** (офіц. опонент)
Кирій С. *див.* Кирій С. В.
Кирій С. В. **709**; **250** (підгот.)
Клапаред Е. **595** (перс.)
Ковальчук Г. І. **322**, **358**, **400** (рецензент)
Ковбас Б. І. **969** (наук. керівник)
Кодлюк Я. П. **204** (ред.)
Коляда Н. *див.* Коляда Н. М.
Коляда Н. М. **511**, **548**, **577**, **657**; **590** (підгот.); **258** (упоряд.); **308**, **346**, **391**, **430** (ред.)
Коменський Я. А. **555** (перс.)

Конiський О. Я. **514** (перс.)
Корець М. С. **228** (ред.)
Коржнева В. **768**
Корчак Я. **574**, **595** (перс.)
Костомаров М. І. **657** (перс.)
Костюк Г. С. **250**, **422** (перс.)
Костюк О. Ю. **974** (офіц. опонент)
Котлярова Т. *див.* Котлярова Т. В.
Котлярова Т. В. **713**, **769**, **864**, **865**
Кочубей Т. Д. **657**
Кравченко О. **267**, **511**, **548**
Кравченко С. М. **323**, **324**, **372**, **455**, **766**; **737**, **767** (підгот.); **319**, **352** (ред.)
Кравченко Ю. **945**
Кремень В. *див.* Кремень В. Г.
Кремень В. Г. **770**; **156–160**, **165**, **166**, **168**, **169**, **232**, **279**, **287**, **311**, **330**, **343**, **350**, **394**, **396**, **436**, **440**, **481**, **484–486**, **489**, **493**, **500–502**, **506**, **512**, **520**, **527–529**, **551**, **592**, **636**, **679**, **757**, **764**, **774**, **801**, **825**, **862** (ред.); **325**, **356**, **567**, **759** (перс.)
Кримський А. Ю. **657** (перс.)
Крип'якевич І. П. **514**, **657** (перс.)
Кропочева Н. *див.* Кропочева Н. М.
Кропочева Н. М. **555** (підгот.); **565**, **594**, **609** (упоряд.); **565** (бібліогр. ред.)
Крушельницький А. *див.* Крушельницький А. В.
Крушельницький А. В. **657**, **969** (перс.)
Ксендзук Е. С. **250** (підгот.)
Кузь В. Г. **47** (ред.)
Кузьменко Н. М. **966** (офіц. опонент)
Кузьміна С. Л. **988** (наук. керівник)
Куліш П. О. **250** (перс.)
Курило В. С. **180**, **184** (ред.)
Курляк І. Є. **969** (офіц. опонент)
Кух Л. **696**

Л

Лавріненко О. А. **984** (наук. керівник); **966** (наук. консультант)
Лай В. А. **344**, **555** (перс.)
Ланге М. М. **385** (перс.)
Лапаєнко С. В. **793**, **830**; **685**, **771**, **794**, **795–798**, **831**, **846**, **896**, **897**, **949** (підгот.); **567**, **889** (упоряд.)
Лашко М. В. **435**, **962**; **382**, **591** (підгот.)
Лащик Я. **609**
Левашова В. М. **976**
Левківський М. В. **33** (ред.); **968** (наук. керівник)
Левченко Г. Є. **228**, **244** (перс.)
Л'Епе Ш.-М. де **555** (перс.)
Лисиця Н. М. **234** (упоряд.)
Литньова Т. В. **973**
Лога Т. В. **250** (підгот.); **190**, **347** (упоряд.)
Локшина О. І. **272** (упоряд.); **437** (перс.)
Лопушинський І. П. **965** (офіц. опонент)
Лосюк П. В. **657** (перс.)
Лубенець Н. Д. **555** (перс.)
Лубенець Т. Г. **469**, **685** (перс.)
Луговий В. І. **512**, **551**, **592**, **636**, **679** (підгот.); **383** (уклад.); **965** (наук. консультант); **394**, **436**, **801** (ред.); **278**, **474**, **688** (перс.)
Луканська А. **832**
Лук'янова Л. Б. **321** (упоряд.)
Любовець Н. І. **713**
Ляшенко О. І. **279**, **311**, **350**, **396**, **440**, **520** (ред.)

М

Мадзігон В. М. **66**, **79**, **111**, **114**, **116–118**, **120**, **122**, **134**, **135**, **137**, **138**, **695** (ред.)
Мазуренок М. В. **989**
Мазуркевич О. Р. **60**, **85**, **117**, **159**, **229**, **331**, **595**, **657** (перс.)

Макаренко А. С. **595** (перс.)
Макаренко Л. Л. **285** (відп. за вип.)
Максименко С. Д. **520** (ред.)
Максимович М. О. **642** (перс.)
Мальований Ю. І. **366** (перс.)
Малюта М. Т. **21** (ред.)
Манжос (Манджос) Б. С. **514** (перс.)
Манн Х. (Г.) **514** (перс.)
Марусинець М. М. **447** (упоряд.)
Масальський В. І. **38**, **86**, **118**, **657** (перс.)
Матюшинець Я. В. **990**
Маційбора Н. Г. **313** (упоряд.)
Медушевський А. П. **51**, **87** (перс.)
Мейман Е. **555** (перс.)
Миронов М. М. **514** (перс.)
Мисечко О. Є. **973** (наук. керівник)
Міхно О. *див.* Міхно О. П.
Міхно О. П. **537**, **587**, **657**; **469**, **514**, **555**, **833** (підгот.)
Монтессорі М. **469**, **681**, **689**, **942** (перс.)
Мосієнко С. В. **250** (підгот.)
Музиченко О. Ф. **273**, **469** (перс.)
Мушка О. В. **960**

Н

Наторп П. Г. **642** (перс.)
Науменко В. П. **555**, **657** (перс.)
Ничкало Н. *див.* Ничкало Н. Г.
Ничкало Н. Г. **609**; **285** (наук. консультант)
Ніколаєнко Я. М. **653** (упоряд.)

О

Обозний В. В. **971**, **972** (офіц. опонент)
Огієнко І. І. **657** (перс.)
Огнев'юк В. О. **657** (перс.)
Огоновський О. М. **595** (перс.)
Олійник В. В. **337**, **961**
Омельчук С. А. **838** (перс.)
Онищук В. О. **27**, **88**, **120**, **250**, **538**, **657** (перс.)
Орлай І. С. **469** (перс.)
Остапчук С. С. **964**
Осьмук Н. Г. **979**

П

Павленко Т. *див.* Павленко Т. С.
Павленко Т. С. **543**; **250**, **344**, **382**, **385**, **422**, **514**, **555**, **591**, **593**, **595**, **642**, **685** (підгот.); **445**, **594**, **609**, **653** (упоряд.)
Павлова Л. В. **466**, **680** (підгот.)
Падалка О. С. **285** (наук. консультант)
Петрощук Н. Р. **963**
Пєєва С. П. **203**, **212** (упоряд.)
Пилипчук Я. **925** (підгот.)
Пирогов М. І. **203**, **469** (перс.)
Пироженко Л. В. **65** (упоряд.)
Піддячий М. І. **519** (перс.)
Плющик О. *див.* Плющик О. В.
Плющик О. В. **898**, **899**, **911**, **951**
Побірченко Н. *див.* Побірченко Н. С.
Побірченко Н. С. **179**, **180**, **266**, **267**; **975**, **981** (наук. керівник); **51**, **109** (ред.); **968** (офіц. опонент)
Покусова О. С. **273**, **344** (підгот.); **315** (упоряд.); **301** (бібліогр. ред.)
Полонська-Василенко Н. Д. *див.* Полонська-Василенко-Моргун Н. Д.
Полонська-Василенко-Моргун Н. Д. **642**, **657** (перс.)
Помагайба В. І. **40**, **89**, **122**, **657** (перс.)
Пономаренко Л. *див.* Пономаренко Л. О.
Пономаренко Л. О. **630**, **668**; **804**, **837–839**, **882**, **912**, **931–933**, **952**, **953** (підгот.); **203**, **212**, **275**, **393**, **431–434**, **445**, **567**, **608**, **609**, **653**, **688** (упоряд.); **234**, **519** (ред.); **203**, **212**, **234**, **275**, **313**, **439**, **442**, **445**, **567**, **608**, **609**, **653**, **889** (бібліогр. ред.)
Попик В. І. **322**, **358**, **400** (ред.)
Пригодій М. А. **257**, **320** (рецензент)

Прищак М. Д. **958**
Прокопович В. К. **657** (перс.)
Прохоренко О. М. **250**, **273**, **422** (підгот.)
Пустовіт Г. П. **967** (наук. керівник)
Пчілка О. **250**, **422** (перс.)

Р

Радченко Ю. Л. **984**
Репко І. П. **987** (офіц. опонент)
Решетова Е. Е. **988**
Рєзнік Я. Б. **344**, **555** (перс.)
Рогова П. І. **190**, **203**, **212**, **234** (ред.); **707**, **754**, **763**, **772**, **805** (перс.)
Романова Г. *див.* Романова Г. М.
Романова Г. М. **580**, **626**, **630**; **913**, **934–937** (підгот.)
Романченко І. Г. **317** (ред.)
Ростока М. *див.* Ростока М. Л.
Ростока М. Л. **917**; **914–916** (підгот.); **605**, **651**, **692** (наук. керівник)
Рубан А. *див.* Рубан А. І.
Рубан А. І. **754**, **805**; **772** (підгот.)
Рудницька Н. Ю. **975** (офіц. опонент)
Рудницька О. П. **514** (перс.)
Рудницька Т. О. **699**
Руснак І. С. **983** (наук. керівник)
Русова С. Ф. **57**, **133**, **140**, **153**, **288**, **514**, **873** (перс.)
Руссо Ж.-Ж. **344**, **555** (перс.)
Русько О. М. **514**, **670** (перс.)
Ряппо Я. П. **469** (перс.)

С

Савенкова Л. В. **285** (відп. за вип.)
Савченко О. *див.* Савченко О. Я.
Савченко О. Я. **216**, **239**, **254**, **281** (ред.); **204**, **497**, **498**, **515**, **543**, **555**, **657**, **671**, **883**, **886** (перс.)
Самаріна С. І. **985**
Самчук Л. І. **278**, **356**, **425**, **427**, **474** (упоряд.); **303**, **356**, **425** (бібліогр. ред.)
Сараєва О. В. **447**
Сбруєва А. А. **971**, **979** (наук. керівник)
Світла Н. *див.* Світла Н. О.
Світла Н. О. **393**, **432–434** (упоряд.)
Сейко Н. А. **974** (наук. керівник)
Середа Х. **657, 667**; **552**, **635**, **677**, **678**, **954** (підгот.)
Симоненко Т. **938** (підгот.); **605**, **651**, **692** (уклад.)
Сипченко О. М. **977** (офіц. опонент)
Сиротюк В. Д. **478** (рецензент)
Сисоєва С. О. **870**; **889** (ред.)
Ситняківська С. М. **974**
Сікорський І. О. **344**, **555** (перс.)
Сірополко С. **43** (перс.)
Сковорода Г. *див.* Сковорода Г. С.
Сковорода Г. С. **555**, **759** (перс.)
Скоробагатська О. І. **971**
Скоропадський П. **130** (перс.)
Скрипник М. О. **657** (перс.)
Скрипнік О. В. **250** (підгот.)
Скрипченко Н. Ф. **29**, **98**, **134**, **268**, **514**, **657** (перс.)
Слюсаревський М. М. **847** (перс.)
Смілянська А. **843**
Соколянський І. П. **422**, **642** (перс.)
Солодовнік О. **773** (підгот.)
Стахневич В. І. **972** (наук. керівник)
Стельмах Н. А. **203**, **278** (упоряд.)
Стельмахович М. Г. **642** (перс.)
Стешенко В. В. **21** (ред.)
Стешенко І. М. **385**, **595**, **657** (перс.)
Стойкова В. В. **476** (ред.)
Страйгородська Л. *див.* Страйгородська Л. І.
Страйгородська Л. І. **323**, **324**, **361**, **372**, **455**, **858**, **871**, **872**; **469**, **806**, **807**,

844–847 (підгот.); **303**, **305**, **309**, **384**, **439**, **479**, **562**, **857**, **878** (упоряд.); **352** (ред.); **305**, **479** (бібліогр. ред.)
Стукало Н. М. **980**
Ступарик Б. М. **969** (наук. керівник)
Сухомлинська Л. В. **595**, **808**, **809**, **848–850**, **853**, **873**, **883**, **884**, **900**, **901**, **918**, **919** (підгот.); **447**, **562** (упоряд.)
Сухомлинська О. *див.* Сухомлинська О. В.
Сухомлинська О. В. **326**, **447**, **526**, **657**; **384**, **401**, **562** (упоряд.); **46**, **47**, **57**, **63**, **64**, **65**, **80**, **81**, **83–89**, **98–106**, **109**, **141**, **154**, **155**, **170**, **178–180**, **184**, **189**, **201**, **214**, **237**, **251**, **252**, **258**, **276**, **308**, **346**, **391**, **401**, **430**, **472**, **523**, **526** (ред.); **171**, **172**, **190**, **562** (наук. консультант); **290**, **315**, **479**, **480** (перс.)
Сухомлинський В. *див.* Сухомлинський В. О.
Сухомлинський В. О. **340**, **373**, **374**, **468**, **471**, **513**, **515**, **517**, **518**, **554**, **558**, **559**, **597**, **599**, **600**, **643**, **644**, **686**, **687**; **41**, **52**, **59**, **72**, **77**, **136**, **164**, **177**, **187**, **188**, **197**, **209**, **210**, **220**, **231**, **246–248**, **269**, **297**, **340**, **342**, **362**, **373–375**, **378**, **384**, **398**, **407**, **409**, **416**, **447**, **448**, **449**, **467**, **482**, **497**, **544**, **545**, **562**, **573**, **595**, **700**, **703**, **709**, **712**, **717**, **728**, **731**, **737**, **751**, **776**, **783**, **784**, **788–790**, **793**, **794**, **796**, **799**, **800**, **803**, **808**, **809**, **811**, **812**, **816**, **835**, **836**, **843**, **849**, **850**, **853**, **861**, **873**, **875–877**, **883**, **884**, **886**, **887**, **892**, **900**, **901**, **918**, **919**, **959** (перс.)
Сущенко Т. І. **967** (офіц. опонент)

Т

Тарасова Н. І. **285** (уклад.)
Тарнавська С. *див.* Тарнавська С. В.
Тарнавська С. В. **528**, **531**, **810**, **812–814**, **851**, **872**, **875**, **903**, **921**; **595**, **811**, **852**, **874**, **876**, **885**, **895**, **902**, **920** (підгот.); **277**, **568** (упоряд.); **472**, **473**, **523** (ред.)
Телячий Ю. В. **989** (наук. керівник)
Терлецький О. А. **595** (перс.)
Тесленко І. Ф. **25**, **99**, **135**, **385**, **595**, **631**, **657** (перс.)
Тименко В. П. **321** (рецензент)
Тимцуник В. І. **965** (офіц. опонент)
Титаренко І. *див.* Титаренко І. О.
Титаренко І. О. **870**, **886**
Ткач Г. В. **987**
Ткаченко І. *див.* Ткаченко І. Г.
Ткаченко І. Г. **21**, **100**, **165**, **611**, **657** (перс.)
Топузов О. М. **512**, **551**, **592**, **636**, **679** (підгот.); **383** (уклад.); **216**, **217**, **235**, **236**, **239**, **240**, **251**, **253–255**, **280**, **281**, **284**, **301**, **312**, **318**, **351**, **397**, **441**, **801** (ред.); **445**, **653** (перс.)
Тхоржевський Д. *див.* Тхоржевський Д. О.
Тхоржевський Д. О. **71**, **101**, **166**, **625**, **657** (перс.)

У

Ушинський К. Д. **62**, **102**, **151**, **167**, **168**, **176**, **183**, **190**, **218**, **219**, **385**, **499**, **500**, **583**, **593**, **595**, **632**, **657**, **697**, **699**, **873** (перс.)

Ф

Філімонова Т. *див.* Філімонова Т. В.
Філімонова Т. В. **723**, **752**; **753** (підгот.); **277**, **282** (упоряд.); **319** (ред.)
Франко І. Я. **63**, **103**, **501**, **657**, **978** (перс.)
Фребель Ф. В. **23**, **344**, **485**, **555** (перс.)
Френе С. **514** (перс.)

Х

Хемчян І. *див.* Хемчян І. І.
Хемчян І. І. **349**, **754**, **805**, **815**, **875**; **778**, **794**, **853**, **877**, **882**, **887**, **906** (підгот.); **892** (перс.)
Холодний П. І. **657** (перс.)
Хоменко Л. В. **266**
Хомич Л. О. **970** (наук. керівник)
Хопта С. М. **422**, **469**, **514** (підгот.); **568** (упоряд.)
Хриков Є. М. **657** (перс.)
Хрущов М. С. **788** (перс.)

Ц

Цвелих Т. І. **469** (перс.)
Цина А. Ю. **244**

Ч

Чавдаров С. Х. **206**, **212**, **344**, **555** (перс.)
Чаграк Н. І. **969**
Чала Н. В. **469**, **514**, **555** (підгот.)
Чамата П. Р. **104**, **137**, **169**, **422**, **595**, **657** (перс.)
Чебикін О. Я. **190** (наук. консультант)
Чепелєв В. І. **673** (перс.)
Чепіга Я. *див.* Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф.
Чепіга Я. Ф. *див.* Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф.
Чепіга (Зеленкевич) Я. див.
Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф.
Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф. **110**, **139**; **26**, **28**, **30**, **31**, **39**, **41**, **44**, **45**, **64**, **105**, **107**, **138**, **230**, **234**, **263**, **270**, **299**, **300**, **461**, **462**, **466**, **469**, **476**, **502**, **634**, **657**, **680**, **685**, **706**, **723**, **867**, **873** (перс.)
Чикаленко Є. Х. **33**, **106** (перс.)

Ш

Шайнер Г. І. **986**
Шарельман Г. **514** (перс.)
Шарикова З. **854**
Шевченко С. М. **344** (підгот.)
Шевченко Т. Г. **839** (перс.)
Шевчук О. М. **184**
Шеремета Ю. **417** (інтерв'юєр)
Шерстюк Г. П. **555** (перс.)
Шолохова Н. *див.* Шолохова Н. Є.
Шолохова Н. Є. **309**, **347**, **393**, **431–434** (упоряд.)
Шоробура І. М. **395**, **438**, **475**, **522**, **563**, **602**, **648**, **690** (ред.)
Штома Л. Н. **519** (упоряд.)
Шуляр В. І. **476** (ред.)
Шумський О. Я. **657** (перс.)
Шушара Т. В. **988** (офіц. опонент)

Щ

Щириця Ю. О. **657** (перс.)
Щокіна Н. Б. **976** (офіц. опонент)
Щочкіна І. М. **250**, **422** (підгот.)

Ю

Юркевич П. Д. **514** (перс.)
Юхименко П. І. **317** (ред.)
Ющишин І. М. **595** (перс.)

Я

Яворницький (Еварницький) Д. І. **657** (перс.)
Якобчук Н. О. **514**, **555**, **595**, **642** (підгот.); **568** (упоряд.)
Янюк С. С. **474** (упоряд.)
Ярмаченко М. Д. **385**, **422**, **584**, **595**, **907** (перс.)
Яценко О. М. **190** (рецензент)

A

Ahram T. **511** (ред.)
Alves A. P. **525**, **569**, **607**, **655**, **694** (рецензент)
Antoszewska B. **525**, **569**, **607**, **655**, **694** (рецензент)
Auer M. E. **675** (ред.)

B

Balashov E. **656** (рецензент)
Błaszczak I. **654**, **693** (ред.); **656** (рецензент)

C

Chepiha Ya. *див.*
Chepiha (Zelenkevych) Ya. F.
Chepiha (Zelenkevych) Ya. F. *див.*
Чепіга (Зеленкевич) Я. Ф.
Clipa O. **448**; **448** (ред.)

D

Durdas A. *див.* Дурдас А. П.

F

Fridrikh A. **676**

G

Gerlach R. **335** (ред.)

H

Havrylenko T. *див.* Гавриленко Т.
Hovland B. M. *див.* Говланд Б. М.

K

Kalinowska-Witek B. **448**
Koliada N. *див.* Коляда Н.
Kravchenko O. *див.* Кравченко О.
Kremen V. *див.* Кремень В.

L

Łaszczyk J. *див.* Лащик Я.

M

Mandić S. **855**
Mâţă L. **448**
Mikhno O. P. *див.* Міхно О. П.

N

Nyczkało N. *див.* Ничкало Н.

O

Oliinyk M. **448** (ред.)

P

Parczewska T. **525**, **569**, **607**, **655**, **694** (ред.)
Pinchuk O. P. **465**, **587**

R

Rüütmann T. **675** (ред.)

S

Stawiak-Ososińska M. **448** (ред.)
Strayhorodska L. I. *див.*
Страйгородська Л. І.
Sukhomlynskyi V. O. *див.*
Сухомлинський В. О.

T

Taiar R. **511** (ред.)

V

Varaksina N. V. *див.* Вараксіна Н. В.

Z

Zhizhko E. A. **418**
Zorić V. **420** (ред.)
Zozulia S. M. *див.* Зозуля С. М.

АБЕТКОВИЙ ПОКАЖЧИК НАЗВ ПРАЦЬ Л. Д. БЕРЕЗІВСЬКОЇ ТА ВИДАНЬ ЗА РЕДАКЦІЄЮ ВЧЕНОЇ

А

Авторська школа О. А. Захаренка як центр духовності й розвитку українського села (60–90-ті рр. ХХ ст.) **180**

Авторська школа Олександра Антоновича Захаренка **179, 181**

Авторські концепції реформування загальної середньої освіти першого десятиліття незалежної України (1991–2001) **359**

Адаменко Олена Вікторівна **657**

Академік Ольга Василівна Сухомлинська **479** (упоряд.); **479** (ред.)

Актуальні проблеми сучасних історико-педагогічних досліджень шкільної освіти **251** (ред.)

Аналітичний вісник у сфері освіти й науки **274, 304, 345**, **386, 423** (ред.)

Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2012 рік **235** (ред.)

Анотовані результати науково-дослідної роботи Інституту педагогіки за 2013 рік **236** (ред.)

Антологія про реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017): репрезентація джерел (концепції, програми, стратегії, доктрини) **404**

Антологія текстів з реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017) **526, 553, 560** (упоряд.)

Антологія текстів з реформування освіти в Україні: програми, концепції, проєкти (1991–2017) **401, 424; 401, 421** (упоряд.); **401** (ред.)

Антологія як форма репрезентації джерел з реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2017) **360**

Антонович Володимир Боніфатійович **657**

Антропоцентризм – провідна ідея творчості наукової вітчизняної педагогіки К. Д. Ушинського **218, 219**

Афоризми Сухомлинського **468, 513** (наук. керівник)

Б

Багалій Дмитро Іванович **657**

Барвінський Олександр Григорович **657**

Безмежність дороги Знань **325**

Бібік Надія Михайлівна **49**

Бібліографічний покажчик «Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014)»: основні підходи до створення **286**

Бібліографічні покажчики у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: 37 Освіта. Виховання. Навчання. Дозвілля **425** (ред.)
Бібліотечно-інформаційне забезпечення освіти **287, 232, 233**
Біляєв Олександр Михайлович **50**
Біографічна довідка про І. Ткаченка як складник енциклопедичного словника «Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.)» **611**
Біографічна довідка про педагога чи освітнього діяча в енциклопедичному словнику: підходи і критерії **570**
Бондар Андрій Данилович **67, 657**
Бондар Андрій Данилович (1913–1983). Учитель, фахівець з педагогіки вищої школи та історії педагогіки **80**
Боротьба вітчизняних громадських організацій за національну школу в імперську добу (кінець XIX – початок XX ст.) **259**
Бугайов Олександр Іванович **68**
Булаховський Леонід Арсенійович **657**
Булаховський Леонід Арсенійович (02(14).04.1888 – 04.04.1961) **156**
Булаховський Леонід Арсенійович (1888–1961). Мовознавець, громадський діяч, педагог, директор Інституту мовознавства ім. О. О. Потебні АН УРСР, заслужений діяч науки УРСР **81**
Бурда Михайло Іванович **69**
Буринська Ніна Миколаївна **70**

В

В Україні готуються відзначити ювілей Сухомлинського **220**
Василенко Микола Прокопович **657**
Васьківська Галина Олексіївна **657**
Вашуленко Микола Самійлович **82**
Вибір міжнародної спільноти – історія педагогіки **405**
Видатні педагоги України та світу (див. Педагоги України та світу)
Вишневський Омелян Іванович **657**
Вища освіта України в умовах трансформації суспільства: стан, проблеми, тенденції розвитку, 2012–2013 рр. **275** (ред.)
Від вчителя до вченого **25**
Від знищення до відродження української педагогічної думки щодо шкільних реформ (1930–1991) **612**
Від упорядника **110**
Відділення філософії освіти, загальної та дошкільної педагогіки **527**
Він був одним із перших: Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) (1875–1938) **110**
Вітальна промова **613**

Вітальне слово директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **614**
[Вітання працівникам наукового фахового журналу «Імідж сучасного педагога» з нагоди 25-річчя видання] **615**
Вітчизняні педагоги про диференційований підхід у розвитку української шкільної освіти (кінець XIX ст. – 1917 р.) **241**
Внесок О. Я. Савченко в розвиток історико-педагогічної науки України **204**
Внесок Софії Русової у розбудову національної освіти: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) **288**
Внесок Я. Чепіги в розвиток українського підручникотворення **26**
Волинський Петро Костьович **111, 657**
Волинський Петро Костьович (1893–1982). Педагог, учений-літературознавець, методист **83**
Волошина Ніла Йосипівна **112, 657**
VIII Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання» **590**
Вплив педагогічних біографічних досліджень на формування історичної пам'яті українського суспільства **658, 659**
Всеукраїнський день бібліотек – 2018: заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **361**

Г

Гідна наслідування : до ювілею акад. О. В. Сухомлинської **480**
Гончаренко Семен Устимович **113, 657**
Григоріїв Никифор Якович **657**
Гринько Григорій Федорович **657**
Гриценко Михайло Семенович **657**
Грінченко Марія Миколаївна **657**
Грінченко Марія Миколаївна (13.06.1863–15.07.1928) **382, 385, 591; 382, 385, 591** (наук. керівник)
Грушевський Михайло Сергійович **657**

Д

Декларація Наркомосвіти УСРР про соціальне виховання дітей (01.07.1920) **157**
Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського (ДНПБ) **481**
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського **326, 528**
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (2010–2019) **427** (ред.)

Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського (ДНПБ України) **660**
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: здобутки та перспективи (2015–2019) **402, 428; 402, 428** (ред.)
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського: праці, електронні ресурси (2020–2024) **608, 637, 645**
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач педагогічного біографічного знання **260, 261, 289**
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики в інформаційному просторі України **362**
Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського як інтегратор і поширювач сухомлиністики в освітньо-науковому просторі **449**
Державна освітня політика щодо диференціації організації й змісту шкільної освіти в радянській Україні **327**
Державна політика в питанні диференціації організації та змісту шкільної освіти в Радянській Україні у період зародження демократичних змін (1985–1991) **262**
Державна політика стосовно диференціації організації і змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (кінець 30-х – перша половина 50-х років XX ст.) **221**
Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в період національно-демократичної революції в Україні (1917–1920) **205**
Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Радянській Україні в умовах зародження демократичних змін (1985–1991) **262**
Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Україні (кінець 30-х – перша половина 50-х років XX ст.) **227**
Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (кінець 30-х – 80-ті роки XX ст.): історіографія та джерела дослідження **222**
Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (кінець 30 х – перша половина 50-х років XX ст.) **221**
Державна політика стосовно диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці (друга половина 50-х – перша половина 80-х років XX ст.) **242**
Державна політика українських урядів щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти [в добу Української революції (1917–1920)] **223**

Державна політика царату щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти [кінець XIX ст. – 1917 р.] **224**
Державна політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в Україні в імперську добу (кінець XIX ст. – 1917 р.) **192**
Державна політика щодо диференціації організації і змісту шкільної освіти в УСРР [1919–1932] **226**
Державна політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в імперську добу (кінець XIX ст. – 1917 р.) **193**
Державна політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Радянській Соціалістичній Республіці у період «відлиги» (друга половина 50-х років – 1964 р.) **243**
Державна політика щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (1919–1932) **225**
Державна політика щодо початкової освіти в контексті громадсько-педагогічного руху в Україні в імперську добу (1899–1917) **182**
X Всеукраїнська науково-практична конференція з історії освіти з міжнародною участю «Педагогічна біографіка в структурі наук про освіту: ключові концепти, теорії, джерела» **677, 678**
Джерела та історіографія про трансформаційні процеси в освітньому просторі України (1991–2017) **387** (ред.)
Джерельна основа історико-педагогічних досліджень як методологічна проблема **328**
Дидактика: теорія і практика **213, 388** (ред.)
Дитина – частина природи **554** (наук. керівник)
Дитина в часи біди і надії. Подолання лиха війни, епідемій, соціальних, психологічних і фізичних вад у дітей та молоді **571**
Диференціація навчання як форма індивідуального підходу до дитини у працях українських педагогів (1917–1920 роки) **194**
Диференційований підхід в історії української школи (кінець XIX – перша третина XX ст.) **710**
«Діти вулиці» – це теж майбутнє держави **18**
Діти у діяльності київських просвітницьких товариств (кін. XIX – поч. XX ст.) **2**
Дічек Наталія Петрівна **142**
Діяльність відділень та наукових установ НАПН України в умовах воєнного стану **529**
Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в умовах воєнного стану **530**
Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України: здобутки та перспективи **531**

Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України (1999–2019): здобутки та перспективи розвитку **406**
Діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі: досвід і перспективи **482**
Діяльність ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського в умовах пандемії COVID-19: виклики, проблеми та шляхи їх розв'язання **483**
Діяльність Є. Х. Чикаленка в утвердженні національної освіти **33**
Діяльність наукової бібліотеки в Рік Сухомлинського **407**
Діяльність спеціалізованої вченої ради Д.26.452.01 в Інституті педагогіки АПН України у 2002–2006 рр. **114**
ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти незалежної держави **616**
До 25-річчя Національної академії педагогічних наук України: здобутки Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в науково-інформаційному забезпеченні освіти (2012–2016) **329**, **271**
До витоків становлення української педагогічної науки **34**
До портретної галереї видатних вітчизняних педагогів: Костянтин Дмитрович Ушинський (1823/24–1870/71) **183**
До портретної галереї відомих учених України: Ольга Василівна Сухомлинська **290**
До портретної галереї вчених-методистів радянської доби: Медушевський Андрій Григорович **51**
До портретної галереї вчених: Дмитро Олександрович Тхоржевський (1930–2002) **71**
До портретної галереї науковців Інституту педагогіки НАПН України: Левченко Григорій Євменович (1952–2010) **228, 244**
До портретної галереї освітян Переяславщини: Петро Костьович Волинський (1893–1982) **35**
[До портретної галереї українських педагогів]. Яків Чепіга: внесок у становлення національної системи освіти й виховання **386**
До портретної галереї українських учених: Д. О. Тхоржевський **50**
До портретної галереї українських учених-методистів: Олександр Романович Мазуркевич (1913–1995) **51**
До 100-річчя журналу «Вільна українська школа» (1917–1920): історія освіти крізь призму джерелознавства **363**
До сторіччя Української революції (1917–1921): реформування шкільної освіти **330**
Доброчинність переживає віки **12**

Дорошенко Дмитро Іванович **657**
Дослідницькі підходи до історико-педагогічних розвідок: від традицій до новацій **472** (ред.)
Дошкільна освіта як складова системи безперервної освіти України (2007–2014) **305** (ред.)

Е

Електронний інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як основа професійної підготовки педагогів **408**
Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» й онлайн-проєкт «Ми стоїмо на плечах наших попередників: видатні педагоги-ювіляри» **450**
Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» крізь призму жіночої біографіки **451**
Електронний ресурс «Видатні педагоги України та світу» як форма представлення педагогічної біографіки в освітньо-науковому просторі **532, 533**
Електронні ресурси як ефективна форма поширення педагогічної біографічної інформації в контексті відкритої науки **617**
Енциклопедичний біографічний словник «Педагоги України (друга пол. XIX – поч. XXI ст.)»: джерелознавчий аналіз і синтез **618**
Енциклопедичний біографічний словник як форма представлення колективного портрета педагогів України (друга половина XIX – початок XXI ст.): критерії та підходи **572**
Енциклопедичний словник про педагогів України на зламі епох (друга половина XIX ст. – початок XXI ст.): історичний контекст **661**
Енциклопедія освіти **520** (ред.)

Є

Єфименко Олександра Яківна **657**

Ж

Життєвий та науково-педагогічний шлях Н. Ф. Скрипченко (1931–1996) **29**
Життєвий шлях і науково-педагогічна діяльність Олександра Мазуркевича **229**
Життєвий шлях і науково-педагогічна діяльність Сави Христофоровича Чавдарова (1892–1962) **206**
Життєвий шлях і науково-педагогічна діяльність Якова Феофановича Чепіги (Зеленкевича) (1875–1938) **230**
Життєвий шлях та педагогічна спадщина Онищука Василя Онисимовича **27**
Журнал «Рідна школа» як джерело історії реформування загальної середньої освіти в Україні: концепції і проєкти (1991–2002) **364, 365**

З

Забута спадщина українського педагога: до 140-річчя від дня народження Якова Чепіги **263**

Завгородня Тетяна Костянтинівна **657**
Зберігання та вивчення наукового об'єкта рідкісних видань у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **291**
Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного педагогічного університету. Серія соціально-педагогічна **46** (упоряд.); **46, 108, 140, 153** (ред.)
Збірник наукових праць. Спецвипуск. До витоків становлення української педагогічної науки **47** (ред.)
Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2020 році **512**
Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2021 році **551**
Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2022 році **592**
Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2023 році **636**
Звіт про діяльність Національної академії педагогічних наук України у 2024 році **679**
Зільберштейн Андрій Ілліч **657**
Зільберштейн Андрій Ілліч (1897–1984). Педагог, фахівець з теорії та історії педагогіки **84**
Зміст і технології шкільної освіти : матеріали звіт. наук. конф. **24, 66, 79** (ред.)
Зязюн Іван Андрійович **657**

І

Ідеї В. О. Сухомлинського і Закон про школу 1959 р. **52**
Ідеї Василя Сухомлинського про духовну потребу дитини в читанні у руслі нових викликів і реалій: за книжкою «Серце віддаю дітям» **573**
Ідеї В. О. Сухомлинського про роль учителя у вихованні в учнів патріотичних почуттів у руслі розбудови Нової української школи **409**
Ідеї В. О. Сухомлинського щодо постанов радянського уряду про організацію шкіл-інтернатів (1956) **72**
Ідеї індивідуалізації та диференціації навчання у Проєкті єдиної школи в Україні (1917–1919) **195**
Ідеї К. Д. Ушинського в контексті сучасної педагогічної освіти та науки: 1991–2009 рр. : (до 185-річчя від дня народження) **190**
Ідея національно-патріотичного виховання школярів у добу Української революції: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) **292**
Ідея організації та змісту шкільної освіти на засадах диференціації (друга половина 20-х років XX ст.) **207**

Ідея організації шкільної освіти на засадах індивідуалізації та диференціації у діяльності Наркомосу УСРР на початку 20-х років ХХ ст. **208**
Інформаційне забезпечення педагогічної науки та освітньої практики України **306**, **307** (ред.)
Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України **473, 521** (ред.)
Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки України в умовах воєнного стану **561, 601, 646** (ред.)
Інформаційне забезпечення сфери освіти та науки: до 20-річчя Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **429** (ред.)
Інформаційне забезпечення сфери освіти України **389, 390** (ред.)
Інформаційний ресурс галузі : вебпортал ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського НАПН України **410**
Інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського як джерело педагогічного біографічного знання **293**
Інформаційно-бібліотечне забезпечення освіти **484**
Історико-педагогічний альманах **109, 141, 154, 170, 178, 189, 201, 237, 252, 276, 308, 346, 390, 430** (ред.)
Історико-педагогічні розвідки в незалежній Україні крізь призму європейських вимірів: дослідницькі підходи **452**
Історіографія як важливий складник досліджень з історії освіти: європейський і вітчизняний виміри **392** (ред.)
Історія зарубіжної шкільної освіти в сучасних підручниках з історії педагогіки **264**
Історія освіти України в структурі педагогічних досліджень **619**
Історія освіти як засіб збереження історичної пам'яті та утвердження української національної ідентичності у майбутніх педагогів **662, 663**
Історія освіти як наука та як навчальна дисципліна в незалежній Україні: суперечливі тенденції **453**
Історія педагогіки у структурі професійної підготовки вчителя **36**

К

Казки В. О. Сухомлинського у підручниках та посібниках О. Я. Савченко **515** (наук. керівник)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки на 2016 рік **277** (ред.)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки на 2017 рік **309** (ред.)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти і педагогічної науки на 2020 рік **431** (ред.)

Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на 2018 рік **347** (ред.)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на 2019 рік **432** (ред.)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на 2020 рік **372** (ред.)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на І півріччя 2019 року **433** (ред.)
Календар знаменних і пам'ятних дат у галузі освіти на ІІ півріччя 2019 року **434** (ред.)
Київське педагогічне товариство взаємної допомоги **13**
Київське педагогічне товариство взаємної допомоги і проблема створення нової демократичної школи **6**
Київське Фребелівське товариство **485**
Київські просвітницькі організації та їх діячі (друга половина XIX – початок XX ст.) **7**
Колегія Павла Галагана **486**
Колегія Павла Галагана в контексті розвитку освіти в Україні (1871–1920) **184**
Колегія Павла Галагана – новаторський середній навчально-виховний заклад України (1871–1920) **173**
Колегія Павла Галагана (01.10.1871 – 15.06.1920) **158**
Колекція журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) як джерело мікроісторії освіти України **294**
Концептуальні засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): закони, програми, стратегії, концепції, аналітичні матеріали **526**
Концептуальні засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): історико-джерелознавчий аналіз **534**
Концептуальні засади реформування змісту загальної середньої освіти в Україні (1991–2017): історико-джерелознавчий аспект **535**
Концепція профільного навчання в старшій школі **54, 73, 115**
«Концепція профільного навчання в старшій школі» з коментарями та запитаннями оптимістичного песиміста, або реаліста **53**
Концепція профільного навчання в старшій школі (проєкт) **48** (упоряд.)
Концепція реформування шкільної освіти П. М. Ігнатьєва (1915–1916) **74**
Януш Корчак в інформаційних ресурсах Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського: історико-джерелознавчий аспект **574**
Костомаров Микола Іванович **657**
Кримський Агатангел Юхимович **657**
Крип'якевич Іван Петрович **657**
Крушельницький Антін Володиславович **657**

Л

Лабораторія історії педагогіки **37, 116**

Літопис сучасної науки і освіти України: наукові школи, авторські системи і концепції **394, 436** (ред.)

Олена Ігорівна Локшина: дослідниця у галузі компаративістики в освіті : до 30-річчя наук. діяльності **437** (ред.)

Лосюк Петро Васильович **657**

Володимир Іларіонович Луговий – перший віце-президент НАПН України : матеріали до біобібліографії (2010–2015 рр.) **278** (ред.)

Володимир Іларіонович Луговий – перший віце-президент НАПН України : матеріали до біобібліографії (2016–2020 рр.) **474** (ред.)

Володимир Іларіонович Луговий – перший віцепрезидент НАПН України : матеріали до біобібліографії (2020–2025) **688** (ред.)

М

Мазуркевич Олександр Романович **117**, **331, 657**

Мазуркевич Олександр Романович (28.08(09.09).1913 – 08.10.1995) **159**

Мазуркевич Олександр Романович (1913–1995). Учитель, педагог, фахівець з методики літератури **85**

Маловідомі джерела з історії державної освітньої політики: План управління освітою в Україні (1917–1918) **265**

Маловідомі першоджерела української педагогіки (друга половина XIX–XX ст.) **65** (упоряд.)

Мальований Юрій Іванович **366**

Масальський Володимир Іванович **118, 657**

Масальський Володимир Іванович (1896–1979). Мовознавець, педагог, фахівець з методики навчання української і російської мов у середній школі **86**

Медушевський Андрій Петрович (1902–1977). Педагог, директор школи, фахівець з методики викладання української мови **87**

Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагоги-ювіляри **470, 516, 556, 596, 639, 682** (наук. керівник)

Міждисциплінарність історії освіти чи відстоювання дослідницького поля: контроверзи європейських пошуків **487**

Міжнародна віртуальна конференція «Освіта та громадянське суспільство: очікування, рекомендації, примирення»: науково-дослідницьке співробітництво **488**

Міжнародна конференція «Природа як вчитель. Історичне та сучасне використання природного середовища та шкільних садів для освіти» **664**

Міжнародні та всеукраїнські педагогічні читання «Василь Сухомлинський у діалозі з сучасністю» (1993–2020) **562** (ред.)

Марія Монтессорі (1870–1952) **681, 689**
Моя маленька Батьківщина **597** (наук. керівник)
Мудра Софія **19**

Н

Народний комісаріат освіти (1917–1946) **160**
Народний комісаріат освіти УРСР **454**
Наслідки та досвід реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. **185**
Наукова і науково-організаційна діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку **638, 647** (упоряд.); **638, 647** (ред.)
Наукові праці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **310, 348** (ред.)
Науково-допоміжний бібліографічний покажчик як форма репрезентації джерел про реформування загальної середньої освіти в Україні у ХХ ст. **411**
Науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського Державна **455**
Науково-педагогічна діяльність В. І. Масальського (1896–1979) **38**
Науково-педагогічна діяльність Я. Ф.Чепіги в 1917–1920 рр. **30**
Науково-педагогічні студії **395, 438, 475, 522, 563, 602, 648, 690** (ред.)
Науменко Володимир Павлович **657**
Національна школа Якова Чепіги **476** (ред.)
Національний освітньо-науковий глосарій **383** (упоряд.)
Національно-патріотичне виховання в Україні **439** (ред.)
Нова історія освіти України: від національної самоіндентифікації до глобальних історичних наративів **536**
Нові підходи П. М. Ігнатьєва до реформи шкільної освіти (1915–1916 роки ХХ ст.) **119**
Норвезько-український науковий семінар з історії освіти **537**

О

Образ учителя у творчій спадщині Я. Ф. Чепіги **31**
Огієнко Іван Іванович **657**
Огнев'юк Віктор Олександрович **657**
Онищук Василь Онисимович **120, 538, 657**
Онищук Василь Онисимович (1919–1989). Педагог, учитель, фахівець у галузі дидактики **88**
Онлайн-проєкти як форма поширення педагогічного біографічного знання в освітньо-науковому просторі **539**
Організаційно-педагогічні засади реформування шкільної освіти в Україні у ХХ столітті **171, 172**

Організація навчально-виховного процесу в Колегії Павла Галагана **143**
Освіта і педагогічна наука України і Польщі, 1991–2015 **285** (відп. за вип.)
Освіта і педагогічна наука України і Польщі, 2005–2024 **609, 649** (ред.)
Освітні товариства **540**
Освітньо-виховна діяльність київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – поч. XX ст.) **17**
Основоположні засади історико-педагогічних досліджень: теорія і методологія **186**
Особливості просвітницько-педагогічної діяльності громадських організацій кінця XIX – початку XX століття **266**

П

Патріотичне виховання у шкільних бібліотеках: методи та підходи **349** (ред.)
Педагоги незалежної України в енциклопедичному словнику: колективний портрет **620**
Педагоги про українську мову **683** (наук. керівник)
Педагоги України (друга половина XIX – початок XXI ст.): енциклопедичний біографічний словник **657, 691**
Педагоги України другої половини XIX – початку XXI ст.: енциклопедичний словник для освітнього процесу **665, 666**
Педагоги України: пам'ятаємо, шануємо! **557, 598, 640, 684** (наук. керівник)
Педагоги України про національно-патріотичне виховання **641** (наук. керівник)
Педагоги України та світу **250, 273, 302, 344, 385, 422, 469, 514, 555, 595, 642, 685** (наук. керівник)
Педагогіка і психологія. Вісник НАПН України **279, 311, 350, 396, 440** (ред.)
Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України: найістотніші результати першого етапу наукового дослідження **575**
Педагогічна біографіка в інформаційному освітньо-науковому просторі України: найістотніші результати другого етапу наукового дослідження **621**
Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби **576**
Педагогічна біографіка в освітньо-науковому просторі в умовах воєнної доби: нові виклики і завдання **603** (ред.)
Педагогічна біографіка доби Української революції (1917–1921) крізь призму національно-патріотичного виховання: біографії, тексти і контексти **622**
Педагогічна біографіка доби Української революції (1917–1921) як підґрунтя і джерело національно-патріотичного виховання дітей і молоді: діалог поколінь **623**
Педагогічна біографіка: нові виклики і завдання **577**

Педагогічна біографіка про національно-патріотичне виховання дітей і молоді: ідеї, концепції, практики **650** (ред.)
Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі **564** (ред.)
Педагогічна біографіка України як носій національно-патріотичної свідомості: діалог поколінь **578**
Педагогічна біографіка як складник національної пам'яті: нові виклики і завдання **579**
Педагогічна і просвітницька діяльність Марії Грінченко (1863–1928) **435** (ред.)
Педагогічна історіографія **489**
Педагогічна історіографія: стан, проблеми, виклики **367**
Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії (2020–2022) **594** (упоряд.); **594, 604** (ред.)
Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати наукового дослідження **541**
Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати першого етапу НД **456**
Педагогічна наука та освіта в особах, документах, бібліографії: найістотніші результати другого етапу наукового дослідження **490**
Педагогічна наука України: бібліометричний аудит **605, 651, 692** (ред.)
Педагогічна освіта: теорія і практика **202, 215, 238, 253, 280, 312, 351, 397, 441** (ред.)
Педагогічна регіональна історіографія як поняття **412**
Педагогічна спадщина України: використання онлайн-проєктів для збереження історичної пам'яті **667**
Педагогічний дискурс **216, 239, 254, 281** (ред.)
Педагогічний дискурс про реформування загальної середньої освіти в Україні (XX – початок XXI ст.) **610**
Педагогічний дискурс про реформування шкільної освіти (початок XX ст. – 1917 р.) у руслі розбудови Нової української школи **457**
Педагогічні біографічні дослідження у контексті реконструкції історичної пам'яті українського народу **623**
Педагогічні видання німецькою мовою другої половини XIX ст. – 1917 р. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **565** (ред.)
Передмова 609
Періодизація реформування шкільної освіти в Україні за радянської доби (1919–1991) **196**
Періодизація реформування шкільної освіти в Україні (1899–1991) **161**

Періодизація реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. **174**
Періодичні видання 1917–1945 рр. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **442** (ред.)
Підручники і навчальні посібники з природничо-математичних предметів для початкових і середніх навчальних закладів (1918–1945 рр.) з фонду Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **313** (ред.)
Підходи Я. Ф. Чепіги до образу вчителя **39**
План управління освітою в Україні (1917): основні положення **121**
Позашкільне виховання учнів у діяльності просвітницьких організацій Київщини (кінець ХІХ – початок ХХ ст.) **8**
Полонська-Василенко Наталя Дмитрівна **657**
Помагайба Василь Іванович **122, 657**
Василь Іванович Помагайба: (до 110-річчя від дня народження) **40**
Помагайба Василь Іванович (1892–1972). Педагог, фахівець у галузі дидактики, методики навчання в початковій школі **89**
Понятійно-термінологічний апарат історико-педагогічних досліджень: історія і сучасні підходи **523** (ред.)
Понятійно-термінологічний апарат історії освіти як складника педагогічної науки крізь призму європейських вимірів: нові фронтири **491**
Посібник «Українська педагогіка в персоналіях» **32**
Постаті діячів освіти Української революції на шпальтах журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) **332**
Постать Дмитра Тхоржевського (1930–2002) в енциклопедичному біографічному словнику «Педагоги України (друга половина ХІХ – початок ХХІ ст.)» **625**
Працюємо для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2023 **580**
Працюємо для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в рамках Всеукраїнського фестивалю науки – 2024 **626**
Працюємо для перемоги: науково-практичні заходи Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського у межах Всеукраїнського фестивалю науки – 2025 **668**
Принцип індивідуального підходу до учнів початкової школи у творчій спадщині В. О. Сухомлинського **197**
Принцип індивідуального підходу до учнів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка **187, 188**

Прихована реформа шкільної освіти в УРСР: причини, напрями, наслідки (30-ті роки XX ст.) **144**
Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015–2019 рр. та перспективи її розвитку **413**
Про наукову і науково-організаційну діяльність Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2020–2024 рр. та перспективи її подальшого розвитку **608, 627**
Про розвиток загальної середньої освіти **401**
Про участь директора ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, дійсного члена (академіка) НАПН України Лариси Березівської у Міжнародній постійно діючій конференції з історії освіти ISCHE 46 (9 липня – 16 липня 2025 р.) **669**
Проблема народного вчителя в діяльності київських просвітницьких товариств (кінець XIX – початок XX ст.) **14**
Проблема покарання дитини в сім'ї у спадщині українських педагогів В. О. Сухомлинського і Я. Ф. Чепіги: порівняльний аналіз **41**
Проблема реформування системи освіти в Україні на сторінках журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) **42**
Проблема реформування шкільної освіти у працях українських педагогів (1917–1919) **55**
Проблема створення національної школи в діяльності «Просвіт» (1917–1920) **20**
Проблема трудового виховання учнів у спадщині І. Г. Ткаченка **21**
Проблеми впровадження педагогічних інновацій у навчально-виховний процес школи **3**
Проблеми освіти та виховання в діяльності київських просвітницьких товариств (друга половина XIX – початок XX ст.) **10, 11**
Проблеми сучасного підручника **217, 255** (ред.)
Проєкт єдиної школи в Україні про дванадцятирічну загальну середню освіту (1917–1920 рр.) **333, 334**
«Проєкт єдиної школи на Вкраїні» (1917–1919): основні положення **90**
Проєкт реформи середньої шкільної освіти (1899–1901) М. П. Боголєпова **91**
Проєкт реформи шкільної освіти П. М. Ігнатьєва (1915–1916) **56**
Проєктування шкільної освіти в Україні в 1899–1905 рр. **92**
Прокопович В'ячеслав Костянтинович **657**
«Просвіта» – з минулого в сьогодення **15**
Просвітницька діяльність Київського товариства сприяння початковій освіті дорослих **4**
Просвітницькі товариства Київщини: боротьба за національну школу (кінець XIX – початок XX ст.) **9**

Просвітницько-педагогічна діяльність громадських організацій кінця XIX – початку XX століття **267**
Профілізація навчання старшокласників у проєкті освітньої реформи П. М. Ігнатьєва (1915–1916) **123**
Профільне навчання в контексті шкільних реформ у Російській імперії першої половини XIX ст. **75**

Р

Радянська реформа загальноосвітньої і професійної школи у руслі зародження демократичних змін в УРСР (1984–1988) **162**
Радянська реформа щодо зміцнення зв'язку школи з життям (1956–1959) **145**
Реалізація української радянської моделі шкільної освіти в УСРР у контексті боротьби освітян проти її уніфікації (1927–1930) **146**
Регіональні виміри розвитку освітнього простору в Україні **443** (ред.)
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2022 р. та завдання на 2023 р. **542**
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2017 р. та завдання на 2018 р. **369**
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2018 р. та завдання на 2019 р. **368**
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2020 р. та завдання на 2021 р. **458**
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України за 2021 р. та завдання на 2022 р. **492**
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2023 р. та завдання на 2024 р. **581**
Результати діяльності Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського НАПН України в умовах воєнного стану за 2024 р. та завдання на 2025 р. **628**
Результати наукових досліджень Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2015 рік та основні завдання на 2016 рік **295**
Результати наукових досліджень Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського за 2016 рік та основні завдання на 2017 рік **296**
Реформа внутрішнього змісту школи в УСРР 1924–1927 рр. у контексті суспільно-політичних та соціально-економічних детермінант **147**

Реформа освіти **493**
Реформа освіти у діяльності Державної думи: дискусії навколо національної школи (1906–1917) **124**
Реформа шкільної освіти в добу Центральної Ради (початок березня 1917 – 29 квітня 1918) **125**
Реформа шкільної освіти в добу Центральної Ради як перший національний досвід **126**
Реформа шкільної освіти в Україні в 1856–1864 рр. **93**
Реформа шкільної освіти в УСРР (1919–1931) **148**
Реформа шкільної освіти: концепції Міністерства народної освіти УНР та Наркомосу УСРР (1919–1920) **127**
Реформа школи в період Директорії УНР: управлінський аспект **128**
Реформа школи: дискусії щодо проєкту П. М. Ігнатьєва **129**
Реформи і контрреформи шкільної освіти як чинники її розвитку в Україні (1899–1991) **335**
Реформи шкільної освіти в Україні у XX столітті: документи, матеріали і коментарі **191**
Реформування загальної середньої освіти в незалежній Україні: національне законотворення (1991–2017) **494**
Реформування загальної середньої освіти в перше десятиліття незалежної України: нормативно-правові документи (1991–2002) **370**
Реформування загальної середньої освіти в Радянській Україні в умовах авторитарного суспільства (1931–1991): історіографія і джерела **414**
Реформування загальної середньої освіти в Україні у XX столітті крізь призму джерелознавства **403**
Реформування змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні в напрямі національної самоідентифікації (1991–2002 роки): історико-джерелознавчий аспект **495**
Реформування змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2002): джерелознавчий підхід **459**
Реформування змісту загальної середньої освіти в незалежній Україні (1991–2013): історико-джерелознавчий аспект **496**
Реформування шкільної освіти в добу Української революції (1917–1921): історіографія та джерела дослідження **371**
Реформування шкільної освіти в період Гетьманату П. П. Скоропадського (29 квітня – 13 грудня 1918) **130**
Реформування шкільної освіти в період Української національно-демократичної революції (1917–1920): історіографія питання **198**

Реформування шкільної освіти в Україні в 1899–1904 рр.: передумови, хід, напрями, наслідки **94**
Реформування шкільної освіти в Україні в умовах державотворення (початок 90-х років XX ст.) **199**
Реформування шкільної освіти в Україні у XX ст.: історіографія питання **175**
Реформування шкільної освіти в Україні у XX столітті **155**
Реформування шкільної освіти в УРСР в умовах авторитарно-партійного суспільства на демократичних засадах (1988–1991) **163**
Реформування шкільної освіти в УСРР в ранній радянський період (1919–1931): історіографія та джерела дослідження **415**
Реформування шкільної освіти Міністерством народної освіти в контексті громадсько-педагогічного руху в Україні (1904–1907 рр.) **131**
Реформування шкільної освіти Міністерством народної освіти у контексті громадсько-педагогічного руху в Україні, 1904–1907 рр. **132**
Реформування шкільної освіти П. С. Ванновським: напрями, зміст, ідеї (1901–1902) **95**
Реформування шкільної освіти як історико-педагогічна проблема **76**
[Рецензія] 380
Рецензія на хрестоматію «Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів». Том 1 **272**
Розбудовуємо інноваційну модель **336**
Розвиток вітчизняних загальноосвітніх навчальних закладів в імперську добу: на прикладі Подільської губернії (кінець XIX – початок XX ст.) **337**
Розвиток ідей про право дитини навчатися рідною українською мовою (1905–1919) **96**
Розвиток ідей про реформування шкільної освіти в Україні (1905–1914) **97**
Розвиток освіти в добу Української революції (1917–1921) **352** (ред.)
Розвиток початкової освіти в Україні у другій половині XX – на початку XXI століття: історико-педагогічний аспект **426** (ред.)
Розробка Наркомосом УСРР системи шкільної освіти та її апробація в контексті соціально-економічних та суспільно-політичних детермінант (1920–1924) **149**
Розробка Проєкту єдиної школи в Україні в період Директорії УНР (13 листопада 1919 – кінець 1920) як стратегічного документа розвитку шкільної освіти **150**
Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти в умовах євроінтеграції України **629**

Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному забезпеченні освіти незалежної України **630**
Роль Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського в інформаційному освітньо-науковому просторі в умовах воєнного стану **582**
С. Ф. Русова про реформування шкільної освіти в Україні **133**
Русова Софія Федорівна (1856–1940). Відомий український педагог, громадський діяч, організатор жіночого руху **57**
Русько Олексій Микитович **670**

С

Савченко Олександра Яківна **657, 671**
Олександра Яківна Савченко в моєму житті: про що нагадують світлини **498**
О. Я. Савченко про діяльність Всеукраїнської асоціації Василя Сухомлинського щодо розвитку сухомлиністики в освітньо-науковому просторі **497**
Система бібліотечно-інформаційного забезпечення освіти України **338**
С. Сірополко про просвітницький рух в Україні **43**
Скрипник Микола Олексійович **657**
Скрипченко Надія Федорівна **134, 268, 657**
Скрипченко Надія Федорівна (1931–1996). Учитель, педагог, фахівець з початкової освіти **98**
Спеціалізовані вчені ради як складник розвитку Інституту педагогіки Національної академії педагогічних наук України (1994–2014) **301** (упоряд.); **301, 314** (ред.)
Співпраця з Національним педагогічним музеєм та бібліотекою Я. А. Коменського: участь у Міжнародній конференції «Природа як вчитель» **672**
Спроби реформування шкільної освіти в імперську добу: історіографія та джерела дослідження **339**
Статут єдиної школи (1919) як проєкт диференційованого підходу до розвитку шкільної освіти в Україні **200**
Стешенко Іван Матвійович **657**
Сторінка «Олександра Яківна Савченко (1942–2020)» цифрового ресурсу «Видатні педагоги України та світу» як форма поширення педагогічної спадщини в освітньо-науковому просторі **543**
Стратегічна мета виховання в проєктуванні шкільної освіти в Україні (1905–1917) **58**

Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки **323, 353; 323, 353** (ред.)
Стратегія розвитку Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського на 2017–2026 роки» як основа розбудови інноваційної моделі наукової бібліотеки **372**
Сухомлинська Ольга Василівна. Біобібліографія **315** (ред.)
Ольга Василівна Сухомлинська: біографічний нарис **479**
В. Сухомлинський: офіційне листування (епістолярний екскурс) **599, 643, 686** (наук. керівник)
Сухомлинський про індивідуальний підхід як чинник розвитку особистості **340**
В. О. Сухомлинський про індивідуальний підхід як чинник розвитку творчої особистості учня **231, 246**
В. О. Сухомлинський про місію вчителя у суспільстві **59**
В. О. Сухомлинський про навколишнє середовище в контексті освітньої реформи другої половини 50-х років XX ст. **77**
В. О. Сухомлинський про особливе ставлення до учнів із зниженою здатністю до навчання **247**, **248**
В. О. Сухомлинський про реалізацію здоров'язбережної функції школи **209**
В. О. Сухомлинський про роль бібліотеки в організації методичної роботи школи **416**
В. О. Сухомлинський про роль учителя в реалізації здоров'язбережної функції школи **209**
В. О. Сухомлинський про читання як засіб розвитку учнів зі зниженою здатністю до навчання (крізь призму Нової української школи) **544, 545**
В. О. Сухомлинський про читання як засіб формування культури духовних потреб дитини **269**
Василь Сухомлинський в діалозі з сучасністю **447, 467; 447** (упоряд.)
Василь Сухомлинський про джерела формування в школярів патріотичних почуттів **297**
Василь Сухомлинський про значення бібліотеки **373**
Василь Сухомлинський про персональні бібліотеки **374**
Василь Олександрович Сухомлинський: до 100-річчя від дня народження **384** (упоряд.); **384, 398** (ред.)
Сучасна бібліотека **417**
Сучасні вимоги до організації та проведення історико-педагогічних досліджень **354** (ред.)
Сучасні технології в освіті **282** (ред.)

VII Всеукраїнський науково-методологічний семінар з історії освіти «Педагогічна біографіка та біографістика в сучасному науково-інформаційному просторі» **552**

Т

Таврійський вісник освіти **256, 283, 316, 355, 399, 444, 477, 524, 566, 606, 652** (ред.)

Творча спадщина В. О. Сухомлинського як джерело педагогіки співробітництва **164, 210**

Творчий доробок Василя Григоровича Кременя в інноваційному розвитку освіти України **356, 567** (ред.)

Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. **232**

Тенденції розвитку державної політики щодо диференціації організації та змісту шкільної освіти в Україні (кінець ХІХ ст. – 1932 р.) **233**

Тесленко Іван Федорович **135, 631, 657**

Тесленко Іван Федорович (1908–1994). Учитель, педагог, фахівець з методики викладання математики **99**

Ткаченко Іван Гурович **657**

Ткаченко Іван Гурович (05.02.1919 – 26.08.1994) **165**

Ткаченко Іван Гурович (1919–1994). Учитель, директор школи, фахівець у галузі трудового виховання **100**

Товариство сприяння початковій освіті **22**

Олег Михайлович Топузов – віцепрезидент НАПН України **445, 653** (ред.)

Тхоржевський Дмитро Олександрович **657**

Тхоржевський Дмитро Олександрович (18.06.1930 – 10.01.2002) **166**

Тхоржевський Дмитро Олександрович (1930–2002). Педагог, фахівець у галузі трудового навчання і професійної підготовки учнів **101**

У

Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки в умовах євроінтеграції **317** (ред.)

Український педагогічний журнал **283, 318** (ред.)

Українські вчені-методисти: Олександр Романович Мазуркевич (1913–1995) **60**

Українські дитячі періодичні видання 20-х – початку 40-х років ХХ ст. у фонді Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **568** (ред.)

Українські народні традиції як культурологічні засади творчої спадщини В. О. Сухомлинського **136**

Українські педагоги про національно-патріотичне виховання **319** (ред.)

Українські педагоги про національно-патріотичне виховання школярів: за матеріалами журналу «Вільна українська школа» (1917–1920) **298**
Українські педагоги про реформування шкільної освіти (1917–1919) **61**
Українські педагоги про реформування шкільної освіти в Україні (1917–1919) **61**
Українські традиції як культурологічні засади спадщини В. О. Сухомлинського **136**
Університетська освіта в підручниках і навчальних посібниках з історії педагогіки незалежної України **341**
«Учитель учителів» **151**
Ушинський Костянтин Дмитрович **499, 500, 632, 657**
Ушинський Костянтин Дмитрович (18.02 або 19.02 (02.03 або 03.03).1824 (за ін. даними, 1823) – 23.12 (за ін. даними, 24.12).1870 (04.01 або 05.01.1871) **168, 593**
Ушинський Костянтин Дмитрович (1823/1824 – 1870). Видатний педагог, основоположник наукової педагогіки й народної школи, автор праць з теорії та історії педагогіки, підручників для початкового навчання **102**
Костянтин Дмитрович Ушинський (1823/1824 – 1870/1871) в українській гуманітаристиці: вшанування, дискурс і нове прочитання **583**
К. Д. Ушинський про науково-педагогічні підходи до створення шкільних підручників **62**
К. Д. Ушинський про реформування освіти **167**
К. Д. Ушинський про роль педагога у вихованні людини **176**

Ф

Фаховий погляд на біографічну справу в Україні = Professional take on the biographical industry in Ukraine **381** (рец.)
Форми позашкільної роботи з дітьми в діяльності київських просвітницьких організацій (кін. XIX – поч. XX ст.) **1**
Форми репрезентації джерел з історії освіти **446** (ред.)
Формування національної свідомості українського народу в діяльності Київського товариства грамотності **5**
Формування патріотизму як цінності у школярів у творчій спадщині В. О. Сухомлинського і О. А. Захаренка **177**
Формування педагогічного світогляду Якова Чепіги (Зеленкевича) (1892–1895 рр.) **28**
Франко Іван Якович **501, 657**
Франко Іван Якович (1856–1916). Видатний український письменник, поет, просвітитель, освітній діяч, педагог-публіцист **103**

Франко Іван Якович (1886–1916). Видатний український письменник, учений, освітній діяч **63**
Фребелівське педагогічне товариство **23**

Х

Холодний Петро Іванович **657**
Хрестоматія з історії реформування змісту загальної середньої освіти крізь призму історіографії (1991–2019): критерії добору текстів **460**
Хриков Євген Миколайович **657**

Ц

Цивілізованій державі потрібні освічені люди **16**

Ч

Чамата Павло Романович **137, 657**
Чамата Павло Романович (28.07.1898 (за ін. даними – 29.07.1898) – 14.08.1969) **169**
Чамата Павло Романович (1898–1969). Учитель, психолог, педагог, організатор освіти **104**
Часткові внутрішньосистемні зміни шкільної освіти УРСР в контексті прихованої русифікації (1964–1984) **152**
Чепелєв Василь Іванович **673**
Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович **138**, **502, 657**
Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (12(25).05.1875 – 22.08.1938) **466, 680; 466, 469, 680, 685** (наук. керівник)
Чепіга Я. Ф. Вибрані педагогічні твори **110, 139** (упоряд.); **110, 130** (ред.)
Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (1875–1938). Видатний педагог, психолог, громадський діяч **105**
Чепіга (Зеленкевич) Яків Феофанович (1875–1938). Відомий український педагог, психолог, громадський діяч **64**
Яків Чепіга: внесок у становлення національної системи освіти й виховання **462**
Яків Чепіга про індивідуальний підхід до учнів як провідний принцип шкільної освіти **299**
Яків Феофанович Чепіга (Зеленкевич) про національне виховання дітей та молоді **462**
Я. Ф. Чепіга про роль учителя у реформуванні української освіти **44**
Я. Ф. Чепіга про стан і розвиток освіти в Україні наприкінці XIX – на початку XX ст. **45**
Чикаленко Євген Харлампійович (1861–1929). Громадський діяч, видавець, публіцист, меценат, поборник розвитку національної освіти **106**

Читаймо Сухомлинського онлайн **471, 517, 558** (наук. керівник)
Чому є важливою педагогічна біографіка **633**

Ш

Шкільна бібліотека як центр розвитку дитини у творчій спадщині В. О. Сухомлинського **342**, **375**
Шкільна реформа в Україні початку 90-х років XX століття як перехідний період до особистісно орієнтованої парадигми освіти **211**
Шкільна реформа 60-х років XIX ст.: причини, хід і напрями **78**
Штрихи до біографічних портретів українських педагогів першої третини XX ст. **546**
Шумський Олександр Якович **657**

Щ

Щастя дитини – єдине дійсне щастя на землі **107**
Щириця Юхим Онуфрійович **657**

Я

Яворницький (Еварницький) Дмитро Іванович **657**
Микола Ярмаченко (1928–2010) в інформаційних освітніх ресурсах: історико-джерелознавчий аспект **584**

B

Biographical Portraits of Ukrainian Pedagogues at the Crossroads of Epochs (Second Half of the 19th Century – Early 21st Century) **674**

C

Chrestomathie as a Means of Actualizing the Works of Outstanding Ukrainian and Foreign Educators **503**
Creation of information and bibliographic resource "Outstanding educators of Ukraine and the world" and its influence on the development of digital humanities **547**

D

Development strategy of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine for 2017–2026 **324, 357; 324, 357** (ред.)
Digital Barrier-Free and Psychosocial Support for Students with Disabilities in Distance Learning Environments **548**

E

Electronic resources as an effisient form of dissemination of history of education in Ukraine during the war **585**

H

History of Pedagogy as a Science and Educational Discipline: Ukrainian and European Dimensions **504, 505**

I

Idea of National Education of Children and Youth in Yakiv Chepiha's (1875–1938) Pedagogical Works **300**

Information and library provision of education **506**

Information and Library Support for Education in the Context of its Digitalization **586**

Information and Library Support for Education in the Context of its Digitalization [presentation for the report] **507**

L

Las concepciones de la reforma de educación media general en Ucrania independiente (1991–2002) **418**

Library and information support of education **343**

M

Monitoring of Pedagogical Research by Means of the System "Bibliometrics of Ukrainian Science" **675**

N

National Report on the State and Prospects of Education Development in Ukraine **269**

Nature and School Gardens as a Learning and Educational Environment in Ukrainian Educational Institutions (Late 19th – Early 21st Century) **676**

O

Online projects as a form of spreading pedagogical biographical knowledge in the context of open science **587**

P

Pedagogical discourse on the new Ukrainian school 1917–1921: using newly gained independence to reach out to the world's ideas after the fall of the Russian Empire **588**

Pedagogical Discourse on the Reform of General Secondary Education in Soviet Ukraine through the Prism of Child Protection in the 1920s: the Struggle against Unification **589**

Periodization of the reform of general secondary education in the independent Ukraine (1991–2017) **463**

Principle of Individual Approach to Pupils in Oeuvre of the Ukrainian Teacher Yakiv Chepiha (1875–1938) **270**

Providing library and information support for education **376**

R

Reforming the content of general secondary education in independent Ukraine (1991–2017): historiography and sources of the study **508**

Repressed Teachers of Ukraine: Yakiv Feofanovych Chepiha (Zelenkevych) (1875–1938) **634**

S

Secondary education reform in independent Ukraine: the evolution of national legislation (1991–2017) **464**

Secondary education reform in the independent Ukraine (1991–2017): concepts, programmes, doctrines and strategies **419**

Secondary education reform in Ukraine: concepts and drafts (1988–1991) **377**

Socio-educational organization in Ukraine in the late XIX – early XX century: types and areas of activity **249**

Study of V. O. Sukhomlynskyi's activity as a strategy of V. O. Sukhomlynskyi State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine **378**

Sukhomlinsky News **518, 559, 600, 644, 687** (наук. керівник)

V. O. Sukhomlynsky's Ideas About Reading as a Means for Development of a Child's Spiritual Needs Culture **448**

T

Tendencies In The Development Of The History Of Education In Ukraine: International Discourses **549, 550**

Textbooks on history of education in the structure of pedagogical education of the independent Ukraine (1991–2018) = Підручники з історії освіти в структурі педагогічної освіти Незалежної України (1991–2018) **420**

The Influence of Public and Pedagogical Movement on the Development of the Ukrainian School (in the late XIX century – 1917) **509, 510**

The Ukrainian educational journal Vilna Ukrainska Shkola (1917–1920): a source of the history of Ukrainian and foreign education **379**

The webportal of V. O. Sukhomlynsky State Scientific and Pedagogical Library of Ukraine as an information resource for implementation of research in education, pedagogy and psychology **465**

Trends and Prospects of the Education System and Educators' Professional Training Development **448**

Twelve-year General Secondary Education Model in Unified School Project in Ukraine (1917–1920) **271**

V

Viae Educationis. Studies of Education and Didactics **654, 693** (ред.)

Y

Youth Policy: From Educational Subject to Scientific and Practical Developments **511**

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АПН України Академія педагогічних наук України
ВАК України Вища атестаційна комісія України
ДНПБ України Державна науково-педагогічна бібліотека України
МОН України Міністерство освіти і науки України
НАН України Національна академія наук України
НААН України Національна академія аграрних наук України
НАПН України Національна академія педагогічних наук України
Наркомос Народний комісаріат освіти
ННСГБ Національна наукова сільськогосподарська бібліотека
НПУ ім. М. П. Драгоманова Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
УБА Українська бібліотечна асоціація
УНР Українська Народна Республіка
УРСР Українська Радянська Соціалістична Республіка
УСРР Українська Соціалістична Радянська Республіка
ХГПА Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія
ЮНЕСКО Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури

ДОВІДКОВЕ ВИДАННЯ

Серія «Академіки НАПН України»

Випуск 37

ЛАРИСА ДМИТРІВНА БЕРЕЗІВСЬКА:
історик, педагог, бібліотекознавець

Біобібліографічний довідник

Упорядники: Л. О. Пономаренко, Є. Ф. Демида, Т. М. Деревянко,
Т. С. Павленко, Х. В. Середа

Науковий редактор – Л. О. Пономаренко

Підписано 19.09.2025. Зам. № 7030/1.

Видавець ТОВ «ТВОРИ».
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК № 6188 від 18.05.2018 р.
21034, м. Вінниця, вул. Немирівське шосе, 62а.
Тел.: 0 (800) 33-00-90, (096) 97-30-934, (093) 89-13-852, (098) 46-98-043.
e-mail: info@tvoru.com.ua
http://www.tvoru.com.ua